

Főoldal>Jogi lépések indítása>Hol és hogyan?>**Hogyan lehet bírósághoz fordulni?**

Hogyan lehet bírósághoz fordulni?

Ha megállapította, hogy melyik tagállamban melyik bíróság rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel az ügy elbírálására, mi a következő lépés?

Ha bírósághoz kíván fordulni, vegye figyelembe, hogy be kell tartania bizonyos nemzeti eljárási szabályokat. E szabályok eltérőek lehetnek attól függően, hogy milyen módon viszi az ügyet bíróság elé, de a fő céljuk, hogy segítsenek Önnek abban, hogy a releváns ténybeli és jogi kérdéseket kellően világosan és részletesen mutassa be ahhoz, hogy a bíróság értékelni tudja ügye elfogadhatóságát és az érdemi kérdéseket.

Az ügyeket tagállamonként eltérő módon lehet bíróság elé vinni. Ezenkívül az egyes tagállamokon belül is lehetnek különbségek a kérelem jellegétől és a körülményektől, valamint a bíróság típusától függően. Egyes ügytípusok esetében a bírósághoz forduláshoz nyomtatványt kell kitölteni, míg mások esetében az ügyre vonatkozóan teljes dossziét kell összeállítani. Bizonyos ügyek esetén szóban is lehet bírósághoz fordulni.

E különbségek azzal magyarázhatók, hogy a bíróságok elé vihető viták is rendkívül sokfélék lehetnek, és jellegükből adódóan elbírálásuk is többé-kevésbé nehéz lehet. Nagyon fontos, hogy biztosítsa, semmi nem hiányzik, ezzel ugyanis megkönnyíti a bíró munkáját és lehetővé teszi a másik fél számára, hogy megfelelően védekezhessen, biztosítva az egész eljárás menetének zökkenőmentességét.

Ha szeretne részletesebben tájékozódni valamelyik tagállamról, válassza ki a kívánt ország zászlaját.

Ha Ön olyan perben érintett, ahol az ügyben releváns tények nem mind ugyanahhoz az országhoz kapcsolódnak, célszerű ellenőrizni, hogy a bíróság a döntéshozatal során [melyik jogot fogja alkalmazni](#).

Utolsó frissítés: 03/04/2024

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Belgium

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Egyes esetekben az „alternatív vitarendezés” igénybevétele kedvezőbb lehet (lásd a vonatkozó témakört).

2 Van határideje a perindításnak?

A perindítás határideje az ügytől függően változik. A határidőkkel kapcsolatos kérdésekkel ügyvédhez vagy az állampolgároknak az igazságszolgáltatáshoz való joggal kapcsolatos tájékoztatást nyújtó irodákhoz lehet fordulni.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Lásd „A bíróságok hatásköre és illetékessége” témakört

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Lásd „A bíróságok hatásköre és illetékessége – Belgium” témakört

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Lásd „A bíróságok hatásköre és illetékessége – Belgium” témakört

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Fő szabály szerint – a belga perrendtartás (*Gerechtelijk Wetboek*) 728. szakaszának (1) bekezdése értelmében – a feleknek személyesen kell megjelenniük vagy ügyvéd képviseli őket.

A semmítőszék (*Hof van Cassatie*) előtt folytatott eljárások kivételével (a perrendtartás 478. és 1080. szakasza) a felek így személyesen megjelenhetnek a rendes bíróságok előtt, és maguk terjeszthetik elő a nyilatkozatukat és a védekezésüket. A bíróság ugyanakkor megtilthatja e jog gyakorlását, ha úgy véli, hogy a felek az indulatosságuk vagy a tapasztalatlanságuk folytán nem képesek megfelelően vagy teljes mértékben képviselni az ügyüket (a perrendtartás 758. szakasza).

Ha valamely fél úgy dönt, hogy nem személyesen indít pert, ügyvédet fogadhat.

A perrendtartás fő szabályként az ügyvédek számára tartja fenn a felek bíróság előtti képviseletét. A perrendtartás 440. szakasza rögzíti, hogy a képviselet kizárólagosságával járó előjogok az ahhoz való jogra vonatkoznak, hogy a bíróság előtt harmadik fél szólaljon fel, jelenjen meg és terjesszen elő védekezést. Jogszabály ellenkező rendelkezése hiányában a kamarai tagok szintén kizárólagosságot élveznek az egyoldalú keresetek aláírására (a perrendtartás 1026. szakaszának (5) bekezdése).

A semmítőszék előtt folytatott eljárások esetében a törvény előírja, hogy a semmítőszéknél bejegyzett ügyvédnek kell közreműködnie. Ez a követelmény nem vonatkozik a büntetőügyekben részt vevő magánfélre (a perrendtartás 478. szakasza).

A törvény ugyanakkor számos kivételt meghatároz a perrendtartás 728. szakaszában megfogalmazott elv alól, amely szerint a feleknek személyesen vagy ügyvédi képviselet útján kell megjelenniük az eljárás megindításakor és a későbbiek során (a perrendtartás 728. szakaszának (1) és (2) bekezdése).

A felek eljárás során történő képviseletének joga magában foglalja az eljárás megindításához való jogot is.

A békebíróság, a kereskedelmi bíróság és a munkaügyi bíróság előtt a feleket nemcsak ügyvéd képviselheti, hanem a házastársuk, a vérrokonuk vagy valamely házassági rokonuk, aki a bíróság által jóváhagyott írásbeli meghatalmazással rendelkezik (a perrendtartás 728. szakaszának (2) bekezdése).

A munkaügyi bíróságok előtt (a perrendtartás 728. szakaszának (3) bekezdése):

a munkavállalót (a fizikai munkát végző vagy szellemi munkát végző dolgozót) a munkavállalók képviseleti szervezetének írásos meghatalmazással rendelkező képviselője (szakszervezeti képviselő) képviseli. A szakszervezeti képviselő a munkavállaló nevében valamennyi olyan tevékenységet elvégezhet, amelyre a képviselet vonatkozik, felszólalhat a bíróság előtt, illetve megkaphatja a jogvita kezelésével és eldöntésével kapcsolatos valamennyi adatközlést;

az önálló vállalkozót a vállalkozói jogaival és kötelezettségeivel vagy a fogyatékkal élő személyek jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatos jogvitákban az önálló vállalkozók képviseleti szervének képviselője is képviselheti;

a létminimumhoz való jogról szóló, 1974. augusztus 7-i törvény alkalmazásával, illetve a szociális jóléti központokról (*openbare centra voor maatschappelijk welzijn* – OCMW) szóló, 1976. július 8-i sarkalatos törvény alkalmazásával kapcsolatos jogvitákban az érdekelt felet olyan szociális szervezet képviselője is segítheti vagy képviselheti, amely a jogszabályokban meghatározott személyek érdekeit képviseli.

A jogi személyek, mint például a kereskedelmi társaságok csak személyesen jelenhetnek meg (azaz az illetékes szervek közreműködése révén), vagy ügyvéddel képviseltethetik magukat. Nem hivatkozhatnak a perrendtartás 728. szakaszának (2) bekezdésében meghatározott kivételre, amely az alábbiakban kerül részletes ismertetésre.

A fent említett kivételeken túl számos egyéb törvényi kivétel létezik a gyermekek felügyeletére és jogellenes elvitelére vonatkozóan.

Ezek az alábbiak alapján indított ügyekre vonatkoznak:

a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i hágai egyezmény, amely rendelkezik a gyermek visszavételéről, valamint a másik országban fennálló felügyeleti és láthatási jog betartásáról, illetve a láthatási jog megszervezéséről, és a gyermekek feletti felügyeleti jogra és annak visszaállítására vonatkozó határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 1980. május 20-i európai egyezmény.

Ezekben az esetekben a felperest az ügyészség képviselheti (a perrendtartás 1322d. szakasza), amennyiben a felperes a központi hatósághoz fordult. Annak megállapításával kapcsolatban, hogy indíthat-e valaki önállóan pert vagy ügyvédi közreműködésre van szüksége, fent található általános leírás.

Emellett különbséget kell tenni a perindítás módja szerint.

A belga jog értelmében többféle módon indítható per. A perindítás történhet idézéssel, önkéntes megjelenéssel, kontradiktórius keresettel vagy egyoldalú keresettel (lásd alább). A perindításra a kérelem benyújtásával, azaz a jogok védelme érdekében indított keresettel kerül sor.

Fő szabály szerint a perindítás az idézést tartalmazó értesítés bírósági végrehajtó általi kézbesítésével történik (a perrendtartás 700. szakasza). Az önkéntes megjelenés, a kontradiktórius kereset és az egyoldalú kereset kivételt képez ezen általános szabály alól.

Az alábbi táblázatok bemutatják, hogy a perindítás módjának függvényében ki indítja a pert, illetve szükség van-e ügyvédi képviseletre.

A per megindítója a perindítás módjának függvényében:	
A perindítás módja	A per megindítója
Idézés (a perrendtartás 727–730. szakasza).	A felperes (vagy az ügyvédje) felkéri a bírósági végrehajtót, hogy kézbesítse az idézést.
Önkéntes megjelenés (a perrendtartás 706. szakasza).	A jogvitában részt vevő felek (vagy az ügyvédjeik) megjelennek a bíróság előtt.
Kontradiktórius kereset (a perrendtartás 1034a.–1034e. szakasza).	A felperes (vagy az ügyvédje) maga indítja meg a pert.
Egyoldalú kereset (a perrendtartás 1025–1034. szakasza).	A jogszabályokban kifejezetten megjelölt rendkívüli esetek kivételével kötelező az ügyvédi közbenjárás a kereset aláírása és benyújtása során (a perrendtartás 1026. szakaszának (5) bekezdése és 1027. szakaszának első mondata).
Az ügyvédi képviselet vagy annak hiánya a perindítás módjának függvényében:	
A perindítás módja	Ügyvédi képviselet
Idézés (a perrendtartás 727–730. szakasza).	A közbenjárás lehetséges, de nem kötelező.
Önkéntes megjelenés (a perrendtartás 706. szakasza).	A közbenjárás lehetséges, de nem kötelező.
Kontradiktórius kereset (a perrendtartás 1034a.–1034e. szakasza).	A közbenjárás lehetséges, de nem kötelező.
Egyoldalú kereset (a perrendtartás 1025–1034. szakasza).	A jogszabályokban kifejezetten megjelölt rendkívüli esetek kivételével kötelező az ügyvédi közbenjárás a kereset aláírása és benyújtása során (a perrendtartás 1026. szakaszának (5) bekezdése és 1027. szakaszának első mondata).

A kereset tartalma a perindítás módjának függvényében:

A perindítás általában idézéssel történik; a kereset tárgyát illetően nincsenek korlátozások.

A kontradiktórius kereset (a perrendtartás 1034a–1034e. szakasza) számos, a törvény által meghatározott esetben alkalmazható. A kontradiktórius keresettel indított eljárásra vonatkozó legfontosabb rendelkezések az alábbiak: a perrendtartás 704. szakasza, 813. szakasza, 1056. szakaszának (2) bekezdése, az 1193a., 1239., 1253b., 1254., 1320., 1344a., 1371a. szakasza, valamint az 1454. szakasz második mondata, továbbá a polgári törvénykönyv (*Burgerlijk Wetboek*) 331., 331a. és 340f. szakasza.

Ezek a rendelkezések különösen az alábbiakra vonatkoznak:

önkéntes beavatkozás;

fellebbezés;

bizonyos ingatlaneladások;

tartás (tartási kérelmek, valamint a tartás összegének növelése vagy csökkentése, illetve a tartás megszüntetése iránti kérelmek);

bérleti/haszonbérleti megállapodásokra vonatkozó kérelmek;

a személyek védelme;

a családi kapcsolatokból eredő jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos keresetek;

a házasság felbontása;

a lefoglalás ideiglenes költségei.

A perindításra a bíróság hivatalvezetőjéhez benyújtott vagy a bíróság hivatalának címzett ajánlott küldeményben megküldött keresettel kerül sor. A bíróság hivatalvezetője beidézi a feleket a bíró által kitűzött tárgyaláson való megjelenésre.

Egyoldalú kereset (a perrendtartás 1025–1034. szakasza) csak a törvény, különösen a perrendtartás 584., 585., 588., 594., 606., 708., 1149., 1168., 1177., 1186–1189., 1192. és 1195. szakasza által kifejezetten meghatározott esetekben nyújtható be. Az egyoldalú keresetet olyan esetekben is alkalmazzák, amikor a kontradiktórius eljárás ellenérdekű fél hiányában nem folytatható le.

Az egyoldalú keresetet így főként az egyoldalú eljárásokban használják, például a feltétlenül szükséges esetekben.

Az egyoldalú keresetet az érvénytelenség terhe mellett ügyvédnek kell aláírnia, ha a törvény másként nem rendelkezik.

Ezért fő szabály szerint az egyoldalú kereset alapján történő perindítás esetén kötelező az ügyvéd általi képviselet.

A felek önkéntes megjelenés céljából önként megjelenhetnek az alábbi bíróságok előtt, ha a jogvita tárgya e bíróságok hatáskörébe tartozik:

az elsőfokú bíróság;

a munkaügyi bíróság;

a kereskedelmi bíróság;

a békebíróság, vagy

a polgári ügyekben eljáró rendészeti bíróság.

Önkéntes megjelenés esetén a bírósági határozatot kérő felek aláírják a nyilatkozatukat a bíróság által készített jegyzőkönyv alján.

Minden peres ügyben lehetőség van ilyen módon fordulni az illetékes bírósághoz, amivel csökkenthetők a költségek és idő takarítható meg.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

Az a személy, aki pert kíván indítani, ezt a bíróság kezelőirodájában vagy a bíróság hivatalában teheti meg.

Ha az eljárást megindító irat idézés, akkor a bírósági végrehajtó gondoskodik a kézbesítéséről, és felkéri a bíróság hivatalát, hogy az eredeti példány vagy adott esetben a kézbesített idézés másolatának bemutatását követően vegye fel az ügyet a tárgyalási jegyzékbe (a perrendtartás 718. szakasza). A bíróság hivatala nyilvántartást (tárgyalási jegyzéket) vezet, amelybe minden ügyet felvesznek. A tárgyalási jegyzékbe történő felvétel csak akkor érvényes, ha arra legkésőbb a kézbesített idézésben megjelölt tárgyalási napot megelőző napon sor került. Az általános tárgyalási jegyzék nyilvános (a perrendtartás 719. szakasza). Az alperesek így ellenőrizhetik, hogy az ügy, amelyre vonatkozóan idézést kaptak, szerepel-e az általános tárgyalási jegyzékben. Önkéntes megjelenés esetén a felek vagy az ügyvédjeik a bíróság hivatalától az ügy felvételét kéri a tárgyalási jegyzékbe.

A kontradiktórius keresetet a felperes vagy az ügyvédje az érdekelt felek számának megfelelő példányban nyújtja be a bíróság hivatalához vagy küldi meg ajánlott küldeményként a bíróság hivatalvezetőjének címezve (a perrendtartás 1034d. szakasza).

Az egyoldalú keresetet az ügyvéd a kereset ügyében eljáró bírósághoz címezi két példányban. A keresetet a bíróság hivatalához is el kell juttatni (a perrendtartás 1027. szakasza).

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A nyelvek használatának tekintetében figyelembe kell venni a bírósági eljárásokban történő nyelvhasználatról szóló, 1935. június 15-i törvényt (*wet van 15 juni 1935 op het gebruik de talen in gerechtszaken*) (amelyet 1935. június 22-én hirdettek ki a Moniteur belge-ben/Belgisch Staatsbladban). E törvény szabályozza a belga polgári és kereskedelmi bíróságok előtti nyelvhasználatot.

A nyelvet fő szabály szerint az illetékes bíróság földrajzi elhelyezkedése határozza meg. Az említett törvény 42. szakasza értelmében három nyelvi régió létezik: a francia, a holland és a német nyelvi régió. Emellett létezik egy kétnyelvű (francia/holland) brüsszeli agglomeráció, amely a fenti törvény alkalmazásában az alábbi településeket foglalja magában: Anderlecht, Auderghem, Berchem-Sainte-Agathe, Brüsszel, Etterbeek, Evere, Forest, Ganshoren, Ixelles, Jette, Koekelberg, Molenbeek-Saint-Jean, Saint-Gilles, Saint-Josse-ten-Noode, Schaerbeek, Uccle, Watermael-Boitsfort, Woluwé-Saint-Lambert és Woluwé-Saint-Pierre.

Bizonyos körülmények között azonban olyan bíróság elé utalható az ügy, ahol más eljárási nyelvet használnak. Bizonyos feltételek mellett, általában az eljárás kezdetén, kérhető az eljárás nyelvének megváltoztatása.

A követelés előterjesztése: az idézéssel, kontradiktórius keresettel vagy egyoldalú keresettel előterjesztett követelést írásban kell benyújtani, és annak teljesítenie kell bizonyos eljárási követelményeket. Miután felvették az ügyet a bíróság általános tárgyalási jegyzékébe, a bíróság hivatalvezetője eljárási ügyiratot hoz létre. Az eljárási ügyiratot megküldik annak a bíróságnak, amely előtt a pert megindították; illetve a másodfokú bíróság előtti fellebbezés vagy a semmítőszék előtti kereset esetében a felsőbb bíróság hivatalához is.

Jelenleg nem lehetséges a fax vagy e-mail útján történő perindítás.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A törvény nem rendelkezik perindításra szolgáló formanyomtatványokról. A keresetnek ugyanakkor számos adatot kötelezően tartalmaznia kell; ezek mellőzése esetén a kereset a törvény erejénél fogva érvénytelen lesz.

Az idézésnek, a kontradiktórius keresetnek és az egyoldalú keresetnek az érvénytelenség terhe mellett meg kell felelnie számos, a perrendtartásban meghatározott törvényi előírásnak. Ezek a kötelezően feltüntetendő információk elsősorban az érintett felek személyes adataira, a kereset tárgyára, az illetékes bíróság megjelölésére és a tárgyalás időpontjára vonatkoznak.

Az idézésnek így többek között az alábbi információkat kell tartalmaznia (a perrendtartás 43. és 702. szakasza):

a bírósági végrehajtó aláírása;

a felperes családi neve, utóneve(i) és lakóhelye, valamint adott esetben a felperes nemzeti nyilvántartási száma vagy cégjegyzékszám;

a beidézett személy családi neve, utóneve(i) és lakóhelye, illetve állandó lakóhely hiányában az aktuális címe;

a kérelem tárgya és a jogalap rövid összefoglalása;

az ügyben eljáró bíróság;

a kézbesítés helye és ideje (év, hónap, nap), és

a bírósági tárgyalás helye, ideje és időpontja.

A kontradiktórius kereset az alábbiakat tartalmazza (a perrendtartás 1034b. szakasza):

dátum (év, hónap, nap);

a felperes családi neve, utóneve és lakóhelye, valamint adott esetben a jogállása és nemzeti nyilvántartási száma vagy cégjegyzékszám;

a beidézendő személy családi neve, utóneve, lakóhelye és adott esetben a jogállása;

a kérelem tárgya és a jogalap rövid összefoglalása;

az ügyben eljáró bíróság;

a felperes vagy az ügyvédje aláírása.

Az egyoldalú keresetnek az alábbi információkat kell tartalmaznia (a perrendtartás 1026. szakasza):

dátum (év, hónap, nap);

a felperes családi neve, utóneve és lakóhelye, valamint adott esetben a jogállása és nemzeti nyilvántartási száma vagy cégjegyzékszám;

a kérelem tárgya és a jogalap rövid összefoglalása;

az eljáró bíróság megjelölése;

a fél ügyvédjének aláírása, ha jogszabály másként nem rendelkezik.

Önkéntes megjelenés esetén első fokon (az elsőfokú bíróság, a munkaügyi bíróság, a kereskedelmi bíróság, a polgári bíróság és a polgári ügyekben eljáró rendészeti bíróság előtt) a kereset a felek közös kérelme útján is előterjeszthető. A feleknek a kérelmet annak alján alá kell írniuk és keltezéssel kell ellátniuk, ellenkező esetben az érvénytelen lesz. A kérelmet a hivatalvezetőhöz kell benyújtani, vagy azt a bíróság hivatalának címzett ajánlott küldeményben kell megküldeni. A kérelem benyújtása a bíróság hivatalvezetőjénél vagy annak ajánlott küldeményben való megküldése kézbesítésnek minősül. A kérelmet – adott esetben – a nyilvántartásba vételi illeték megfizetését követően veszik fel a tárgyalási jegyzékbe. A felek vagy az egyik fél erre irányuló kérése esetén, vagy ha azt a bíróság szükségesnek látja, a bíróság a kérelem benyújtásától számított 15 napon belül tárgyalást tűz ki. A bíróság hivatalvezetője ezután közönséges levélben idézi a feleket és adott esetben az ügyvédjeiket, hogy jelenjenek meg a bíróság által kitűzött ülésen (a perrendtartás 706. szakasza).

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

Igen, kell bírósági illetéket fizetni.

A kérelem benyújtásakor a felperes köteles megfizetni a másodlagos jogi segítségnyújtásra szolgáló költségvetési alap létrehozásáról szóló 2017. március 19-i törvény (*Wet van 19 maart 2017 tot instelling van een begrotingsfonds voor tweedelijnsrechtsbijstand*) 4. szakaszának (2) bekezdésében hivatkozott hozzájárulást, amelynek összege jelenleg 20 euró.

Az eljárás során a feleknek meg kell fizetniük az eljárással kapcsolatos bizonyos költségeket, amelyek a bíróság eljárási intézkedéseitől függenek (nyomozati intézkedések, a szakértők díja és költségei, utazási költségek, stb.).

Az eljárást követően a bíróság a pervesztes felet, vagy – pervesztes fél hiányában – a felperest kötelezi a perindítási illeték megfizetésére, amelynek összege esetről esetre változik. A nyilvántartásba vételi, jelzálogbejegyzési és bírósági illetékekről szóló törvénykönyv (*Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten*) 2691. szakasza az alábbi összegeket írja elő:

békebíróságok és rendészeti bíróságok: 50 euró összegű illeték;

elsőfokú bíróságok és kereskedelmi bíróságok: 165 euró összegű illeték;

fellebbviteli bíróságok: 400 euró összegű illeték;

semmtől: 650 euró összegű illeték.

Bizonyos ügyekben nem kell perindítási illetéket fizetni, különösen a munkaügyi bíróságok hatáskörébe tartozó, illetve a csődeljárással vagy bírósági reorganizációval kapcsolatos ügyekben.

Továbbá a jogerős határozatban fő szabály szerint a költségek, természetesen csak indokolt esetben, a perrendtartás 1017. szakasza értelmében a pervesztes félre hárulnak. Ezeket a költségeket meg kell fizetni vagy vissza kell téríteni a másik fél számára. Az eljárási költségek az alábbiakat foglalják magukban (a perrendtartás 1018. szakasza):

a különböző bírósági hivatali és nyilvántartásba vételi illetékek, valamint az illetékbélyegekről szóló törvénykönyv (*Wetboek der zegelrechten*) hatályon kívül helyezését megelőzően illetékbélyeggel lerótt illetékek;

a bírósági iratokkal összefüggő díjak, javadalmazások és ellentételezések;

az ítélet kézbesítési díja;

a nyomozati intézkedésekkel összefüggő költségek, beleértve a tanúk és a szakértők díját;

a békebírók, a bírósági tisztviselők és a felek utazási és szállásköltségei, ha a bíróság elrendelte az utazásukat, és az okiratok költségei, ha azok kizárólag az eljárás céljából készültek;

a másik fél jogi képviselőjének költségeihez való törvényben előírt hozzájárulás, amelyről a 1022. szakasz rendelkezik;

az 1734. szakasszal összhangban kirendelt közvetítő díja, javadalmazása és kiadásai;

a másodlagos jogi segítségnyújtásra szolgáló költségvetési alap létrehozásáról szóló 2017. március 19-i törvény 4. szakaszának (2) bekezdésében hivatkozott hozzájárulás. Az ügyvédi díjak és költségek mint olyanok nincsenek benne a bírósági költségekben. Ezek az ügyvéd és az ügyfél közötti megállapodás tárgyát képezik. Így minden fél maga fizeti az ügyvédje díját és költségeit.

A pervesztes fél törvényben előírt hozzájárulást köteles fizetni a másik fél jogi képviselője költségeinek fedezéséhez (a perrendtartás 1018. és 1022. szakasza). Ez az általános összeg a pernyertes fél ügyvédjének fizetendő költségeihez és költségalapú díjazáshoz járul hozzá. Az ügyvéd költségalapú díjazásának összegét, valamint annak kiszámítási és kifizetési módját a 2007. október 26-i királyi rendelet (*koninklijk besluit van 26 oktober 2007*) tartalmazza.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

(Lásd a „Költségmentesség” témakört.)

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kereset akkor tekintendő benyújtottnak – önkéntes megjelenés esetén is –, ha felvették az általános tárgyalási jegyzékbe.

A kereseti kérelmeket és a közbenső eljárás során benyújtott kérelmeket különleges tárgyalási jegyzékbe veszik fel, ami azt jelenti, hogy benyújtották őket.

Az érintett felek erről nem kapnak visszaigazolást, de megtekinthetik az általános tárgyalási jegyzéket, és meggyőződhetnek róla, hogy az ügy valóban szerepel benne. A tárgyalási jegyzékbe történő felvételt követően a bíróság köteles határozatot hozni az ügyben.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

Ha a felet ügyvéd képviseli, az eljárás menetére vonatkozó információkról általában az ügyvéd ad tájékoztatást. Az ügyben eljáró bíróság hivatalánál is lehet tájékoztatást kérni. Az idézés is tartalmaz információkat a tárgyalás időpontjáról és az eljáró bíróságról.

Első lépésként az első tárgyalásról nyújtanak konkrét tájékoztatást.

Idézés esetén a bírósági végrehajtó értesíti a felperest az első tárgyalás időpontjáról, ami az eljárás első szakaszát jelenti.

Kontradiktórius kereset és önkéntes megjelenés esetében a hivatalvezető értesíti a feleket.

Egyoldalú kereset esetében nem tartanak tárgyalást. A hivatalvezető azonban beidézheti a felperest, ha a bíró kérdéseket akar feltenni neki.

A második szakaszban előkészítik az ügyet a tárgyalásra. Minden fél számára törvényben előírt határidőt (a perrendtartás 747. szakaszának (1) bekezdése) szabnak az okiratok és ténymegállapítások (írásbeli érvelés és védekezés) benyújtására. E határidők elmulasztása esetén a perrendtartás 747. szakaszának (2) bekezdésében meghatározott szankciók alkalmazhatók.

Miután az ügyet előkészítették a tárgyalásra, a felek kéri, hogy tűzzék ki a tárgyalás időpontját. Az az időszak, amelyen belül a tárgyalás napja kitűzhető, függ a bíróság munkatervétől és az ügyre számítható időtől. A néhány esetben felmerülő eljárási cselekmények (szakértői vélemény, a felek és a tanúk meghallgatása, stb.) miatt nehéz lehet előre meghatározni az eljárás teljes időtartamát. Az eljárási cselekmények az eljárás megszakításához, felfüggesztéséhez vagy akár megszüntetéséhez is vezethetnek.

A tárgyalás végén a vitákat lezárják, és a bíróság visszavonul tanácskozásra. A bíróságnak fő szabály szerint ettől a naptól számított egy hónapon belül kell meghoznia a határozatát (a perrendtartás 770. szakasza).

Utolsó frissítés: 23/12/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Bulgária

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

A bírósági út a vitarendezésre elérhető számos alternatíva egyikét jelenti.

Mielőtt bírósághoz fordulnának, a felek először megkísérelhetik bíróságon kívül rendezni a vitájukat.

Ha erre önállóan nem képesek, a felek közvetítői eljárást vehetnek igénybe. A közvetítés olyan önkéntes és bizalmas peren kívüli vitarendezési eljárás, amelyben egy harmadik fél közvetítő segíti a felek azon törekvését, hogy megállapodásra jussanak. Az eljárásban való részvétel önkéntes, és a felek bármikor visszaléphetnek.

A közvetítő pártatlanul jár el, és nem dönt a jogvita megoldásáról. A közvetítői eljárásban a felek minden kérdést közös megegyezéssel rendeznek.

A vitával kapcsolatos tanácskozások bizalmasak. A közvetítői eljárás résztvevői nem tehetik közzé azokat a körülményeket, tényeket és dokumentumokat, amelyekről az eljárás során szereztek tudomást.

Ha a felek jogvitájuk bíróságon kívüli rendezéséhez közvetítést kívánnak igénybe venni, az Igazságügyi Minisztérium weboldalán megtekinthetik az elérhető közvetítők jegyzékét. Számos bíróság vitarendezési és közvetítési központot hozott létre, amely együttműködik a jegyzékben szereplő közvetítőkkel.

Bíróságon kívüli alternatív jogorvoslati lehetőségként a választottbíráskodás is rendelkezésre áll. A választottbíráóságok vagyoni jogi jogvitákban vehetők igénybe, kivéve a dologi jogokkal vagy az ingatlanok birtokával, a házastársi tartással, a gyermektartással vagy foglalkoztatáshoz kapcsolódó jogokkal kapcsolatos jogvitákat. Választottbíráósági szolgáltatásokat állandó testületek nyújthatnak, illetve egy adott jogvita megoldása érdekében külön erre a célra létrehozott eljárás is indítható (*ad hoc* választottbíráósági eljárás). Választottbíráósági eljárásra akkor kerül sor, ha a vitában érintett felek választottbíráósági megállapodást kötöttek. A választottbíráósági megállapodás rögzíti, hogy a felek vállalják, hogy valamely meghatározott szerződéses vagy szerződésen kívüli jogviszonyukkal kapcsolatban a közöttük felmerült vagy felmerülő összes jogvitát, illetve bizonyos jogvitáikat választottbíráóság elé terjesztik. Ez egy másik szerződés választottbíráósági záradékaként vagy külön megállapodás formájában is megjelenhet. A választottbíráósági megállapodást írásba kell foglalni. A megállapodás akkor tekintendő írásbelinek, ha a felek által aláírt dokumentumba foglalták, vagy ha levélváltásban, telexüzenetekben, telegrammokban vagy bármilyen más kommunikációs eszköz segítségével elküldött üzenetekben szerepel.

Akkor is úgy kell tekinteni, hogy a választottbíráósági megállapodás létrejött, ha az alperes írásban vagy a választottbíráósági tárgyalás jegyzőkönyvében feljegyzett kérelemben hozzájárult ahhoz, hogy a jogvitát választottbíráóság tárgyalja, valamint akkor is, ha az alperes ellenkérelem benyújtásával, bizonyítékok szolgáltatásával, viszontkereset benyújtásával vagy a választottbíráósági tárgyaláson történő megjelenés útján részt vesz a választottbíráósági eljárásban, anélkül, hogy vitatná a választottbíráóság hatáskörét.

A választottbíráósági megállapodásban a felek meghatározzák azt a választottbíráóságot, amely elé kívánják terjeszteni a vitájukat, illetve azt a választottbíráót, akit szeretnének kijelölni, valamint azokat a választottbíráósági szabályokat, amelyek alapján a jogvitát rendezni szeretnék. A választottbíráóságok eljárására általában választottbíráósági szabályzat vonatkozik.

További információért lásd [a bíróságok hatásköréről és illetékességéről szóló tájékoztatót](#).

2 Van határideje a perindításnak?

A perindítás határideje az ügytől függően változik. Különböző elévülési idők léteznek: olyanok, amelyek magát az anyagi jogban meghatározott jogosultságot szüntetik meg, illetve olyanok, amelyek csak a perindítási jogot szüntetik meg. További információért lásd [az eljárási határidőkről szóló tájékoztatót](#).

Annak biztosítása érdekében, hogy ne mulassza el a perindítási határidőt, minden ügyben tanácsos ügyvédet felkeresni.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Lásd: [A bíróságok hatásköre és illetékessége](#).

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Főszabály szerint az eljárást azon a bíróságon kell megindítani, amely az alperes állandó lakóhelye vagy székhelye szerint illetékes.

Egyes követelésekre azonban a felek jogállása vagy a jogvita tárgya alapján különös szabályok vonatkoznak. A következőkről van szó:

A kiskorú vagy cselekvőképtelen személy elleni eljárást azon a bíróságon kell kezdeményezni, amely a fél törvényes képviselőjének a lakóhelye szerint illetékes.

Az ismeretlen lakóhelyű személy elleni eljárást azon a bíróságon kell kezdeményezni, amely az érintett személy ügyvédjének vagy törvényes képviselőjének lakóhelye szerint illetékes, vagy ha az adott személynek nincs ügyvédje vagy törvényes képviselője, a felperes lakóhelye szerint illetékes bíróságon.

A jogi személy elleni eljárást a székhelye szerint illetékes bíróságon kell kezdeményezni. Az intézmények vagy jogi személyek részlegeivel vagy fióktelepeivel fennálló közvetlen kapcsolatból eredő jogvitákkal kapcsolatos eljárások ezenkívül az adott részleg vagy fióktelep helye szerint illetékes bíróságon is kezdeményezhetők.

Az állammal és az állami intézményekkel – köztük azok szervezeti egységeivel és kirendeltségeivel – szembeni eljárások azon a bíróságon kezdeményezhetők, amely a jogvita alapjául szolgáló jogviszony keletkezésének helye szerint illetékes, kivéve azokat az eljárásokat, amelyeket az ingatlan fekvése vagy a végrendelettel kapcsolatos ügyintézés szerinti bíróságon kell megindítani. Ha a jogviszony másik országban keletkezett, az eljárást az illetékes szófiai bíróság előtt kell megindítani.

Ha a követelés valamely ingatlannal kapcsolatos dologi jogokra, közös tulajdonban lévő ingatlan felosztására, ingatlan határainak megállapítására, illetve ingatlan tulajdonjogának rendezésére vonatkozik, az eljárást az ingatlan fekvése szerint illetékes bíróság előtt kell megindítani. Az ingatlanon dologi jogokat keletkeztető vagy azokat átruházó okiratokkal, valamint az ingatlanokra vonatkozó dologi jogokhoz kapcsolódó okiratok megsemmisítésével, érvénytelenítésével és hatálytalanításával kapcsolatos eljárásokat szintén az ingatlan fekvése szerinti bíróság előtt kell megindítani.

Az örökléssel, a végrendelet teljes vagy részleges visszavonásával, az örökség felosztásával vagy a vagyon önkéntes felosztásának érvénytelenítésével kapcsolatos eljárásokat a végrendelettel kapcsolatos ügyintézés helye szerint illetékes bíróság előtt kell megindítani. Ha az örökhagyó bolgár állampolgár, azonban a végrendelettel kapcsolatos ügyintézés egy másik országban folyik, az 1. bekezdésben említett kereseteket az örökhagyó utolsó bulgáriai állandó lakóhelye vagy a vagyon fekvése szerint illetékes bíróság előtt lehet megindítani.

A szerződésekből eredő pénzkövetelésekre vonatkozó eljárások az adós aktuális lakcíme szerint illetékes bíróságon is kezdeményezhetők.

A házastársi tartásra és a gyermektartásra vonatkozó eljárások a felperes állandó lakcíme szerint illetékes bíróságon is kezdeményezhetők.

A fogyasztók által vagy ellen indított eljárások a fogyasztó aktuális lakcíme vagy ennek hiányában a fogyasztó állandó lakcíme szerint illetékes bíróságnál kezdeményezhetők.

A munkavállalók a munkavégzés szokásos helye szerint illetékes bíróság előtt is eljárást indíthatnak a munkáltató ellen.

Ha Önnek jogellenesen kárt okoztak, a károkozás helye szerint illetékes bíróság előtt indíthat eljárást.

A károsult a biztosítási törvény (*Kodeks za zastrohovaneto*) alapján kártérítés iránti pert indíthat a biztosító, a Garanciaalap és a Bolgár Közüti Járműbiztosítók Nemzeti Irodája ellen, a felperes biztosítási esemény bekövetkezésének időpontjában meglévő aktuális vagy állandó lakóhelye, székhelye vagy a biztosítás helye alapján illetékes bíróság előtt. Különböző bíróságok illetékességi területén élő alperesek ellen vagy a más bíróságok illetékességi területén található vagyon tekintetében az eljárás a felperes választása szerint bármely illetékes bíróság előtt megindítható.

A jogszabályban előírt illetékességtől a felek nem térhetnek el. Vagyonjogi perek esetében azonban a felek eltérhetnek az illetékességi szabályoktól, ha olyan megállapodást kötnek, amelyben kikötik egy konkrét bíróság illetékességét. Ez a rendelkezés nem alkalmazandó azon bíróságok tekintetében, amelyek az ingatlan fekvése alapján rendelkeznek illetékességgel.

A fogyasztóvédelmi vagy munkajogi jogvitákkal kapcsolatos illetékességi kikötést tartalmazó szerződések csak akkor érvényesek, ha a jogvita felmerülése után kötik meg őket.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

A perindítás általános szabályai az adott ügy természetétől és a pertárgy értékétől függenek, az alábbiak szerint:

A körzeti bíróság hatáskörébe tartozik minden polgári ügy tárgyalása, kivéve azokat az ügyeket, amelyek első fokon a tartományi bíróságok hatáskörébe tartoznak. Elsőfokú bíróságként eljárva a tartományi bíróság a következő ügyekben rendelkezik hatáskörrel:

a szülői jogállás megállapítására vagy megtagadására, az örökbefogadás megszüntetésére, valamint a gondnokság alá helyezésre és a gondnokság megszüntetésére irányuló perek;

azok a tulajdonjoggal és más dologi jogokkal kapcsolatos perek, amelyek esetében az érintett vagyon értéke meghaladja az 50 000 bolgár levát;

azok a polgári és kereskedelmi ügyekkel kapcsolatos perek, amelyek értéke meghaladja a 25 000 bolgár levát, kivéve a házastársi tartásra és a gyermektartásra vonatkozó követeléseket, a munkajogi igényeket és az engedély nélküli kiadások behajtására irányuló követeléseket;

a nyilvántartásokban szereplő bejegyzések megsemmisítésére és az említett bejegyzések alatt szereplő, nyilvánosan megtekinthető körülmények érvénytelenítésére irányuló perek, amennyiben erről jogszabály rendelkezik;

azok a követelések – az értéküktől függetlenül –, amelyeket olyan keresetlevélben nyújtottak be, amely a tartományi bíróság hatáskörébe tartozó követelést tartalmaz, amennyiben a két követelés tárgyalására ugyanabban az eljárásban kerül sor;

azok a perek, amelyek elbírálását egyéb jogszabályok a tartományi bíróság hatáskörébe utalják.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőt – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A felperes személyesen és meghatalmazott képviselője útján is pert indíthat. A felek képviseletében a következő meghatalmazottak járhatnak el: ügyvédek;

az érintett fél szülei, gyermekei vagy házastársa;

az adott intézmény, vállalkozás, jogi személy vagy egyéni vállalkozás jogtanácsosai vagy egyéb jogi háttérrel rendelkező munkavállalói;

a pénzügyminiszter vagy a regionális fejlesztésekért és az állami beruházásokért felelős miniszter által meghatalmazott tartományi kormányzó, ha a kormány a képviselendő fél; és

jogszabályban meghatározott más személyek.

A képviselő meghatalmazását csatolni kell a keresetlevélhez.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A keresetleveleket általában a bírósági hivatalhoz kell benyújtani, és azokat egy bírósági tisztségviselő veszi át munkaidőben. A keresetleveleket a megfelelő bíróságnak címezve postai úton is el lehet küldeni.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A keresetleveleket bolgáruul kell megfogalmazni, és írásban kell benyújtani a bírósághoz. A keresetleveleket postai úton is el lehet küldeni, azonban faxon vagy e-mailben nem adhatók be. A polgári perrendtartás (*Grazhdanski protsesualen kodeks*) úgy rendelkezik, hogy a felek által idegen nyelven benyújtott összes dokumentumhoz mellékelni kell a felek által hitelesített bolgár fordítást.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A keresetlevelet írásban kell benyújtani. Nem állnak rendelkezésre külön formanyomtatványok erre a célra, kivéve a fizetési meghagyásra vonatkozó kérelem mintáját és az Igazságügyi Minisztérium által a fizetési meghagyásos eljárással kapcsolatban a polgári perrendtartás szerint jóváhagyott egyéb dokumentumokat. A polgári perrendtartás meghatározza a keresetlevélre vonatkozó minimumkövetelményeket, viszont nem írja elő annak konkrét formáját. A polgári perrendtartás szerint a keresetlevélnek a következőket kell tartalmaznia: a bíróság megjelölését; a felperes, az alperes és – adott esetben – azok jogi képviselőinek vagy meghatalmazottjainak nevét és címét, a felperes személyi azonosító számát és adott esetben a felperes fax- és telexszámát; a követelés értékét, amennyiben megállapítható; a keresetet megalapozó körülményekre vonatkozó nyilatkozatot, a kereset tárgyát, valamint a keresetlevelet benyújtó személy aláírását. A felperes a keresetlevélben köteles megjelölni az általa benyújtott bizonyítékokat és azokat a tényeket, amelyeket ezekkel alá kíván támasztani, valamint be kell mutatnia minden rendelkezésére álló írásbeli bizonyítékot.

A keresetlevelet a felperesnek vagy a képviselőjének alá kell írnia. Amennyiben a keresetet a felperes nevében eljáró képviselő nyújtja be, a keresetlevélhez mellékelni kell a meghatalmazást, amely igazolja, hogy a képviselő jogosult a keresetlevél benyújtására. Amennyiben a felperes nem képes a kereset aláírására, vagy ebben akadályoztatva van, azt egy meghatalmazottnak kell aláírnia, jelezve, hogy miért nem a felperes írta alá. A keresetlevelet az alperesek számával megegyező példányban kell benyújtani a bírósághoz.

A keresetlevélhez csatolni kell a következőket: a meghatalmazást, ha a keresetet meghatalmazott nyújtotta be; adott esetben az eljárási illetékek és költségek megfizetését igazoló dokumentumot; a keresetlevél és a mellékletek másolatát minden alperes számára.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A kereset benyújtása illetékköteles, és az illeték összege a követelés értékétől és az eljárás költségeitől függ, kivéve, ha a jogszabályok eltérően rendelkeznek. Amennyiben a követelés értékét nem lehet meghatározni, az illeték összegét a bíróság állapítja meg. A követelés értékét a felperes jelöli meg. Ez a per tárgyának pénzben kifejezett értékét jelenti.

Az alperes vagy a bíróság hivatalból, legkésőbb az első tárgyalásig tehet fel a követelés értékére vonatkozó kérdéseket. Amennyiben a megjelölt érték irreális, a bíróság határozza meg a követelés értékét.

Kétféle bírósági illeték létezik: egyszerű és arányos. Az egyszerű illetéket az eljárás anyagi, technikai és adminisztratív költségei alapján kell megállapítani.

Az arányos illetékek az érdekeken alapulnak. A Miniszterek Tanácsa által jóváhagyott díjaknak megfelelő eljárási illetéket a védelemre vagy jogorvoslatra irányuló kérelem benyújtásakor és az illetékköteles dokumentumok kibocsátásakor kell megfizetni.

A bírósági illetékeket általában a keresetlevél benyújtásakor, a bíróság számlájára történő banki átutalással kell megfizetni. Minden fél köteles előre megfizetni a bíróságnak a kért szolgáltatás költségét. Mindkét fél kérelmére vagy a bíróság saját kezdeményezésére az ügy körülményeitől függően a költségeket mindkét fél vagy csak az egyik fél fizeti meg. A megfizetendő költségeket a bíróság állapítja meg.

Nem kell bírósági illetékeket és költségeket fizetni: a munkavállaló vagy szövetkezeti tag felperesek munkaviszonyból származó keresetei tekintetében; a házastársi tartással és a gyermektartással kapcsolatos követelések esetében; az ügyész által indított perek esetében; a felperes jogerősen elbírált bűncselekményből eredő jogellenes kárára vonatkozó keresetek esetén; vagy az ismeretlen lakóhelyű fél bíróság által kijelölt különleges képviselőjének.

Azoknak a természetes személyeknek, akik tekintetében a bíróság megállapította, hogy nem rendelkeznek elegendő jövedelemmel, nem kell megfizetniük az eljárási illetékeket és költségeket. A mentességre irányuló kérelem esetén a bíróság a következőket veszi figyelembe: az érintett személy és családjának

jövedelme, az érintett személy igazolt vagyona, családi állapota, egészségi állapota, foglalkozása, kora és egyéb körülményei. Ilyen esetben az eljárás költségeit a bíróság költségvetéséből kell fedezni. Az adós által a csődeljárás megindítása céljából benyújtott kérelem esetén nem kell eljárási illetéket fizetni. Az illetéket a csődvagyonból hajtják be, miután a kereskedelmi törvény (*Targovski zakon*) szerint megtörtént a vagyon felosztása. Amennyiben a kereset részben vagy egészben megalapozott, a bíróság felszólítja az alperest, hogy a kereset sikerességével arányosan fizesse meg a felperes számára a költségek egy részét (a bírósági illetékeket, az ügyvédi díjakat, valamint a bíróság előtti megjelenéssel és a bizonyítékok beszerzésével kapcsolatos költségeket). Amennyiben a felperes költségmentességben részesül, az alperest a kereset sikerességének arányában kötelezik a költségek megfizetésére. Az eljárás megszüntetése esetén az alperes jogosult a költségeinek megtérítésére, és ha a bíróság elutasítja a keresetet, az alperes jogosult a kérelem elutasított részével kapcsolatban felmerült költségeinek arányos megtérítésére. Az ügyvédi díjakról az ügyfél és az ügyvédje állapodik meg, és azokat általában a jogi védelemre vonatkozó szerződés aláírásakor, illetve a fizetési feltételek szerint kell megfizetni. Az eljárás megindításához és a bírósági eljárás során nem kötelező ügyvédet igénybe venni.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Minden természetes személy jogosult költségmentességet kérelmezni, ha teljesíti a vonatkozó jogi feltételeket. A költségmentesség magában foglalja az ingyenes jogi képviseletet is.

A költségmentességre irányuló kérelmet írásban kell benyújtani az ügyben eljáró bírósághoz. A kérelemnek helyt adó végzésében a bíróságnak meg kell jelölnie az engedélyezett költségmentesség típusát és terjedelmét. A költségmentességet biztosító végzés a bíróság eltérő döntése hiányában a kérelem benyújtásának napjával lép hatályba. A végzésről zárt ülésen döntenek, kivéve, ha a bíróság a körülmények tisztázása érdekében szükségesnek tartja a fél meghallgatását. A költségmentességet megtagadó végzés ellen fellebbezés nyújtható be, ún. magánfellebbezés formájában. A fellebbviteli bíróság által kiadott végzés jogerős.

A polgári és a közigazgatási perekben akkor biztosítható költségmentesség, ha az illetékes hatóságok által benyújtott bizonyítékok alapján a bíróság vagy a költségmentességgel foglalkozó nemzeti iroda elnöke megállapítja, hogy a fél nem rendelkezik elegendő forrással az ügyvédi díjak megfizetéséhez. Ennek eldöntéséhez a bíróság a következőket veszi figyelembe:

a fél vagy a fél családjának jövedelme;

a fél nyilatkozattal igazolt vagyona és eszközei;

a fél családi állapota;

a fél egészségi állapota;

hogy a félnek van-e munkája;

a fél életkora;

egyéb körülmények.

Nem biztosítanak költségmentességet a következő esetekben:

ha a költségmentesség biztosítása nem indokolt az alapján, hogy abból milyen előnye származna az azt kérelmező félnek;

ha a kérelem egyértelműen megalapozatlan, indokolatlan vagy elfogadhatatlan;

az adóügyi és biztosítási eljárásokról szóló törvény (*Danachno-osiguritelen protsesualen kodeks*) szerinti kereskedelmi és adóügyi esetekben, kivéve, ha a költségmentességet kérelmező fél természetes személy, és jogosult a költségmentességre.

A következő esetekben megszüntetik a költségmentességet:

ha változás következik be azokban a körülményekben, amelyek alapján a költségmentességet megítélték;

annak a természetes személynek a halála esetén, akit költségmentességben részesítettek.

A bíróság hivatalból eljárva, illetve a fél vagy a bíróság által kirendelt ügyvéd kérelmére elrendeli a jóváhagyott költségmentesség teljes vagy részleges megszüntetését, attól az időponttól kezdve, amikor változás következik be a költségmentesség megadásának alapjául szolgáló körülményekben.

A bíróság hivatalból eljárva, illetve a fél vagy a bíróság által kirendelt ügyvéd kérelmére elrendeli a jóváhagyott költségmentesség teljes vagy részleges visszavonását, ha bebizonyosodik, hogy a költségmentesség megadásának alapjául szolgáló feltételek részben vagy egészben nem álltak fenn.

A költségmentesség visszavonása esetén a fél köteles megfizetni vagy visszafizetni minden olyan összeget, amelynek megfizetése alól indokolatlanul mentesült, valamint a felet az eljárásban képviselő, a bíróság által kirendelt ügyvéd díjait is.

A bíróság által kirendelt ügyvéd a költségmentesség megszüntetéséről vagy visszavonásáról szóló végzés hatálybalépéséig folytatja a feladatai ellátását, ha az a fél hátrányos jogkövetkezményekkel szembeni megvédéséhez szükséges. A fellebbezési határidő a költségmentesség megszüntetéséről vagy visszavonásáról szóló határozat közlésének napja és a határozat hatálybalépésének napja között szünetel. Ennek az időszaknak az eltelte után a fellebbezési határidő újrakezdődik.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A postai úton beérkezett keresetleveleket és üzeneteket, valamint a bíróság ügyfélfogadási idejében személyesen benyújtott dokumentumokat a bíróság a kézhezvétel napján rögzíti a bejövő dokumentumok nyilvántartásában. A kereset benyújtásának hivatalos időpontja a keresetlevél bírósághoz való beérkezésének napja. Amennyiben a keresetlevelet postai úton nyújtották be, vagy nem a megfelelő bíróság kapta meg, a kézhezvétel dátumának a postára adás dátuma vagy a nem megfelelő bíróság általi kézhezvétel dátuma minősül. A bíróság ellenőrzi, hogy a keresetlevél megfelelő-e. Ha a keresetlevél nem szabályszerű, vagy ahhoz nem csatoltak minden szükséges dokumentumot, a felperest felszólítják, hogy egy héten belül orvosolja a hibákat, és tájékoztatják arról, hogy jogosult-e költségmentességre. Ha a felperes címe nincs megadva, és azt a bíróság nem ismeri, az üzenetet a bíróság erre kijelölt hirdetőtábláján való egy hétig tartó kifüggesztéssel közli. Ha a felperes nem orvosolja a hibákat megfelelő időben, a keresetlevelet és annak mellékleteit visszaküldik. Ha a felperes címe ismeretlen, a keresetlevelet a bírósági nyilvántartásban tárolják annak érdekében, hogy azt a felperesnek át lehessen adni. Ugyanez vonatkozik arra az esetre, ha az eljárás során derül fény a keresetlevél hibáira. A kereset a módosított keresetlevél beadásának napján minősül benyújtottnak.

Amennyiben a keresetlevél vizsgálata során a bíróság azt elfogadhatatlannak találja, visszaküldi a felperesnek.

A keresetlevél felperesnek való visszaküldése nem zárja ki annak a bírósághoz történő újbóli benyújtását, ezekben az esetekben azonban a kereset akkor minősül beadottnak, amikor a keresetlevelet ismételten benyújtották.

Az igazságügyi hatóságok nem küldenek külön értesítést arról, hogy a per szabályszerűen megindult, viszont sor kerül néhány intézkedésre, amelyekből ez megállapítható. Az alperest felszólítják, hogy meghatározott határidőn belül nyújtson be írásbeli ellenkérelmet, és tájékoztatják arról, hogy az ellenkérelemnek milyen információkat kell tartalmaznia. Az alperest emellett felvilágosítják arról, hogy milyen következményekkel jár, ha nem nyújt be ellenkérelmet, illetve ha elmulasztja jogai gyakorlását, valamint arról is, hogy költségmentesség igényelhető, amennyiben az alperesnek arra szüksége van, és arra jogosult. Az alperes írásbeli ellenkérelmének a következőket kell tartalmaznia: a bíróság és az ügyszám megjelölése; az alperes és adott esetben az alperes jogi képviselőjének vagy meghatalmazottjának neve és címe; az alperesnek a kereset elfogadhatóságára és érdemi részére vonatkozó álláspontja; az alperes keresetet megalapozó körülményekre vonatkozó álláspontja; a keresetlevéllel szembeni érvek és az érvelést alátámasztó körülmények; az

ellenkérelmet benyújtó személy aláírása. Az alperes a keresetlevélre benyújtott ellenkérelemben köteles megjelölni az általa benyújtott bizonyítékokat és azokat a tényeket, amelyeket ezekkel alá kíván támasztani, valamint be kell mutatnia minden rendelkezésére álló írásbeli bizonyítékot. Az ellenkérelemhez csatolni kell a meghatalmazást, ha az ellenkérelmet meghatalmazott nyújtotta be, valamint az ellenkérelem és a mellékletek másolatát minden felperes számára egy példányban. Amennyiben az alperes a megadott határidőn belül nem nyújt be írásbeli ellenkérelmet, nem közli az álláspontját, nem emel kifogást, nem vitatja a keresetlevéllel együtt benyújtott valamely dokumentum valóságát, vagy elmulasztja a viszontkereset vagy csatlakozó kereset benyújtására vonatkozó jogának gyakorlását, illetve nem hatalmaz meg harmadik felet, hogy a nevében eljárjon, azzal lemond ezek későbbi érvényesítésének lehetőségéről, kivéve, ha a mulasztása bizonyos előre nem látható körülményeknek tudható be.

A benyújtott keresetlevelek megfelelőségének és elfogadhatóságának megvizsgálását követően a bíróság eldönti, hogy hogyan járjon el a kereset tekintetében, és reagál a felek tárgyalás előtti ügyekkel és a bizonyítékok befogadhatóságával kapcsolatos kérdéseire és kifogásaira. A bíróság emellett közvetítést vagy a vitarendezés egyéb önkéntes módját is elrendelheti.

A bíróság kitűzi az ügy nyilvános tárgyalásának időpontját, és arra beidézi a feleket. A bírósági ügyintéző küldi meg az idézést a feleknek, akiknek kézbesítik a bírósági határozat egy példányát.

A kereskedelmi ügyekben a polgári perrendtartás előírja az ellenérdeklő felek közötti kölcsönös dokumentummegosztást. Az ellenkérelem kézhezvételét követően a bíróság annak egy példányát a mellékletekkel együtt megküldi a felperesnek, aki két héten belül válasziratot nyújthat be. A felperes válasziratában kiegészítheti és pontosíthatja az eredeti kérelmét. A válaszirat kézhezvételét követően a bíróság annak egy példányát a mellékletekkel együtt megküldi az alperesnek, aki két héten belül viszontválaszt terjeszthet elő. A viszontválaszban az alperesnek a válasziratra kell reagálnia.

Az átadott dokumentumok helyességének és a benyújtott keresetlevelek – ideértve azok tárgyának értékét is – valamint a felek által benyújtott egyéb kérelmek és kifogások elfogadhatóságának ellenőrzését követően a bíróság dönt minden tárgyalást megelőző kérdéssről és a bizonyítékok befogadásáról. A bíróság kitűzi a nyilvános tárgyalás dátumát, amelyre a viszontválasz felperesnek való megküldésével idézi a feleket, és értesíti a feleket a döntéséről. A bíróság emellett közvetítést vagy a vitarendezés egyéb önkéntes módját is elrendelheti. A bizonyítékok dokumentumok megküldésével történő bemutatását és az arról való megállapodást követően, hogy a feleknek nem szükséges a tárgyaláson megjelenniük, a felek kérésére a bíróság zárt ülésen tárgyalhatja az ügyet, lehetőséget adva ezzel a feleknek arra, hogy írásban nyújtsák be védekezésüket és válaszaikat.

A polgári perrendtartás külön rendelkezéseket tartalmaz egyes eljárási szabályokra vonatkozóan – gyorsított eljárások, eljárások házassági ügyekben, családi állapotra vonatkozó eljárások, gondnokság alá helyezés, bírósági vagyonmegosztás, a tulajdonjog védelme és helyreállítása, közjegyzői okiratok, csoportos keresetek és végrehajtási intézkedésre irányuló kérelmek, elővigyázatossági eljárások, védelemre irányuló kérelmek és végrehajtási eljárások. A kereskedelmi törvény külön szabályokat állapít meg a fizetésképtelenségi eljárásokra és a kapcsolódó kérelmekre.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbebeocsátkozás határidejéről)?

Ha zárt ülésen nyilvános tárgyalást tűztek ki, a bíróság megidézi a feleket az ügy tárgyalására. Ha az ügyet nyilvános ülésen elnapolják, a megfelelően idézett feleket nem kell a következő tárgyalásra is idézni, feltéve, hogy annak időpontját a nyilvános ülésen közzé tették velük. Az idézést legkésőbb a tárgyalás előtt egy héttel kell megküldeni. Ez a szabály nem vonatkozik a végrehajtási eljárásra. Az idézésben a következőket kell feltüntetni: az azt kibocsátó bíróságot, az idézett személy nevét és címét, azt, hogy az adott személyt milyen ügyben és milyen minőségben idézik, a tárgyalás helyét és idejét, valamint a távolmaradás jogkövetkezményeit.

A bíróság minden olyan határozat egy példányát átadja a feleknek, amellyel szemben külön fellebbezés nyújtható be.

A felek a bíróság által az eljárás lefolytatása érdekében kitűzött határidőkről értesítést kapnak, azonban a jogszabályban foglalt határidőkről nem kapnak értesítést, kivéve a bírósági határozatok ellen benyújtható fellebbezésre vonatkozó határidőket. A bíróság minden határozatban köteles megjelölni, hogy mely hatósághoz nyújtható be fellebbezés, valamint köteles közölni az erre vonatkozó határidőt.

Utolsó frissítés: 23/09/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Csehország

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Mindenkinek jogában áll veszélyeztetett vagy megsértett jogának védelme céljából bírósághoz fordulni. Minden esetben érdemes először megkísérelni a vita peren kívüli rendezését. Alternatív vitarendezési eljárásokat is alkalmazni lehet. A polgári jog egyes területein az állam lehetővé teszi az érintett jogviszony felei számára, hogy másik magánjogi szervre bizzák a jogvitájukat. A Cseh Köztársaságban erre a módosított választottbírósági eljárásról és a választottbírósági ítéletekről szóló 216/1994. sz. törvény által szabályozott választottbírósági eljárásról kerül sor. A választottbírósági eljárások választottbírósági ítélettel zárulnak, amely a vita mindkét felére nézve kötelező és végrehajtható ítélettel azonos erejű. A nem büntetőjogi ügyekben történő közvetítést a közvetítésről és egyes törvények módosításáról szóló 202/2012. sz. törvény (a közvetítésről szóló törvény) szabályozza. Erről részletesebben lásd az „Alternatív vitarendezés – Cseh Köztársaság” pontot.

Az ügy jellegétől függően azt követően is fennáll a lehetősége a peren kívüli egyezség kérelmezésének, hogy keresetét benyújtotta a bírósághoz (lásd a polgári perrendtartásról szóló módosított 99/1963. sz. törvény 67–69. és 99. szakaszát). A jóváhagyott bírósági egyezség a jogerős ítélettel megegyező hatásokat vált ki. Az egyezség emellett a bírósági végrehajtásra (végrehajtás) irányuló végrehajtható okirat is. A jóváhagyott bírósági egyezség az ítélt dolog erejével bír.

2 Van határideje a perindításnak?

Az egyedi ügytől függ a határidő, éppen ezért fontos minél hamarabb jogi tanácsadást igénybe venni. Az illetékes bírósághoz a határidő leteltét megelőzően kell benyújtani a keresetet (a keresetnek határidőn belül meg kell érkeznie a bírósághoz).

A jogszabályi határidő túllépéséből származó elévülés következtében az adós kötelezettsége nem szűnik meg, de meggyengül. Ennek értelmében nem lehet a kötelezettséget érvényesíteni, ha az adós az elévülésre hivatkozik. Az elévülést általános szabályait a polgári törvénykönyvről szóló 89/2012. sz. törvény 609–653. szakasza tartalmazza. Az általános elévülési idő három év, amely azon a napon kezdődik, amikor a jogot először gyakorolni lehet. Az egyedi elévülési határidők a gyakorolt jog jellegétől függenek.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Lásd: [Hatáskör és illetékesség – Cseh Köztársaság](#).

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

A bíróságok illetékességét és hatáskörét az illetékességi, hatásköri és funkcionális szabályok határozzák meg.

Az illetékesség jelöli meg az azonos típusú egyes bíróságok illetékességének hatályát. Ez határozza meg, hogy melyik konkrét elsőfokú bíróság tárgyalja és dönti el a meghatározott ügyet. Az illetékesség alapvető szabályait a polgári perrendtartásról szóló módosított 99/1963. sz. törvény 84–89a. szakasza

tartalmazza. Fontos megjegyezni azonban, hogy az illetékességet egyes esetekben a nemzeti jogszabályokkal szemben elsőbbséget élvező, közvetlenül alkalmazandó uniós jogszabály is meghatározhatja (lásd a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 44/2001 rendelet egyes rendelkezéseit, amelyek nem csak a joghatóságot, de az illetékességet is szabályozzák), amely következtében a cseh jog illetékességre vonatkozó szabályai nem minden esetben alkalmazhatók.

Az illetékes bíróság jogszabály ellenkező rendelkezésének hiányában annak a személynek a rendes bírósága, akivel szemben a követelést benyújtották (alperes). Mindig a járásbíróság a rendes bíróság. Amennyiben első fokon regionális bíróság rendelkezik hatáskörrel (lásd a 2.1. kérdést), az a regionális bíróság rendelkezik illetékességgel, amelynek területén az alperes szerinti rendes bíróság (járásbíróság) található. Amennyiben a követelést több alperessel szemben nyújtják be, bármelyikük szerinti rendes bíróság illetékességgel rendelkezik.

A természetes személy szerinti rendes bíróság az a járásbíróság, amelynek területén a személy lakóhelye található, ennek hiányában az a bíróság, amelynek területén tartózkodik. A lakóhely az a hely, ahol a személy az állandó jellegű tartózkodás szándékával él (lehetséges, hogy több ilyen hely is van, ez esetben minden ilyen bíróság a személy szerinti rendes bíróságnak minősül).

Az üzleti tevékenységre vonatkozó ügyek tekintetében az üzleti tevékenységet végző természetes személy szerinti rendes bíróság az a járásbíróság, amelynek területén az üzleti tevékenység végzésének helye található (az üzleti tevékenység végzésének helye a közjogi nyilvántartásban nyilvántartott cím); amennyiben nincs az üzleti tevékenység végzésének ilyen helye, az a járásbíróság, amelynek területén a személy lakóhelye található, ennek hiányában a járásbíróság, amelynek területén tartózkodik.

A jogi személy szerinti rendes bíróságot annak bejegyzett székhelye határozza meg (lásd a polgári törvénykönyvről szóló 89/2012. sz. törvény 136–137. szakaszát).

A fizetésképtelenségi eljárásban a tisztsége betöltése alatt a vagyonfelügyelő szerinti rendes bíróság az a járásbíróság, amelynek területén bejegyzett székhelye található.

Külön szabályok vonatkoznak az állam szerinti rendes bíróságra (az a bíróság, amelynek területén a külön jogszabály szerint illetékes állami szervezeti egység bejegyzett székhelye található és, amennyiben a területi illetékességgel rendelkező bíróságot nem lehet e módon megállapítani, az a bíróság, amelynek területén a követelést megalapozó körülmények bekövetkeztek), a település szerinti rendes bíróságra (az a bíróság, amelynek területén a település található), valamint a felsőbb közigazgatási területi egységek szerinti rendes bíróságokra (az a bíróság, amelynek területén ezek igazgatási szerveinek bejegyzett székhelye található).

Amennyiben a cseh állampolgár alperes szerint nem állapítható meg rendes bíróság vagy e személy szerint nincs a Cseh Köztársaság területén rendes bíróság, az a bíróság illetékes, amelynek területén e személy utolsó ismert lakóhelye található a Cseh Köztársaságban. Azzal a személlyel szemben, aki szerint nem állapítható meg a Cseh Köztársaság területén más illetékes bíróság, a tulajdonjogot azon a bíróságon lehet gyakorolni, amelynek területén annak vagyona található.

A külföldi személlyel szembeni keresetet (eljárás megindítására irányuló kérelmet) azon a bíróságon is be lehet nyújtani, amelynek területén a személy Cseh Köztársaságon belüli üzeme vagy üzemének szervezeti egysége található.

A hatáskör határozza meg az adott típusú bíróságok közül azt, hogy melyik bíróság jár el első fokon. A polgári bírósági eljárásokban a bíróságok hatásköre szerint a járásbíróságok rendelkeznek hatáskörrel az ügyek első fokon történő tárgyalására, kivéve, ha jogszabály kifejezetten kimondja, hogy a regionális bíróságok vagy a Cseh Köztársaság Legfelsőbb Bírósága rendelkezik hatáskörrel.

A funkcionális hatáskör határozza meg az olyan ügyeket egymást követően tárgyaló különböző típusú bíróságok hatáskörének terjedelmét, amelyekben rendes és rendkívüli jogorvoslat benyújtására is sor kerül (vagyis ez határozza meg, hogy mely bíróság dönt a rendes és a rendkívüli jogorvoslat tekintetében).

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Ahogy az a fentiekben is látható (lásd a 4. kérdésre adott választ) a bíróságok polgári bírósági eljárásokban való hatásköre szerint az első fokú eljárásokban általában a járásbíróságok rendelkeznek hatáskörrel.

Ez alól a szabály alól a regionális bíróságok tekintetében megállapításra kerültek kivételek, amelyek szerint a regionális bíróságok járnak el a polgári perrendtartásról szóló módosított 99/196. sz. törvény 9. szakaszának (2) bekezdésében meghatározott esetekben. Ezek elsősorban olyan ügyek, amelyek eldöntéséhez természetükénél fogva bizonyos szintű szakértelemre van szükség, vagy amelyek ténybeli vagy jogi értékelése összetettebb. A regionális bíróságok döntenek elsőfokú bírósággént az alábbi esetekben:

a munkáltató és az elfogadó közötti, a nyugdíjbiztosítási túlfizetés, betegbiztosítás, állami társadalmi támogatás és anyagi szükségletekre irányuló támogatás túlfizetésére vonatkozó kölcsönös megállapodásra, illetve a betegbiztosítási jogosultság miatt fizetett regresszív kártérítésre irányuló kölcsönös megállapodásokra vonatkozó jogviták,

a sztrájk vagy kizárás jogellenességére vonatkozó ügyek,

diplomáciai mentességet és kiváltságokat élvező külföldi államot vagy személyeket érintő jogviták, amennyiben az ilyen jogviták elbírálása a cseh bíróságok hatáskörébe tartozik,

a választottbíróság kollektív megállapodásból származó kötelezettség végrehajtására irányuló határozatának érvénytelenítésére vonatkozó jogviták, az üzleti vállalkozások, alapítványok, adományok és alapok létrehozásával kapcsolatos jogviszonyokból származó ügyek és az üzleti vállalkozások és azok partnerei vagy tagjai, valamint a partnerek és tagok egymás közötti, üzleti vállalkozásban való részvételükre vonatkozó jogviták, az üzleti vállalkozások, azok partnerei és tagjai, valamint a szabályozó testületeik vagy felszámolóik közötti jogviták, ha a jogvita a szabályozó testület tagjainak vagy a felszámoló hivatalának gyakorlásával kapcsolatos jogviszonyra vonatkozik,

a szerzői jogból eredő jogviták,

a tisztességtelen versennyel vagy a verseny jogellenes korlátozásával okozott jogsértésekre vagy veszélyeztetett jogok védelmére vonatkozó jogviták,

a jogi személy nevének vagy hírnevének védelmére vonatkozó jogviták,

a pénzügyi biztonságra vonatkozó jogviták és a váltókra, saját váltókra és befektetési eszközökre vonatkozó jogviták,

a tőzsdei áruügyletből származó jogviták,

a Tulajdonosok Egyesületének közgyűlésére vonatkozó ügyek, valamint az ebből származó jogviták, kivéve az egyesület tagjainak a ház és környezete fenntartására irányuló hozzájárulásaira vonatkozó jogvitákat, a szolgáltatások előlegére vonatkozó jogvitákat, valamint a szolgáltatások költségeinek megosztására irányuló módszerekre vonatkozó jogvitákat,

a vállalkozások és szervezetek átalakítására vonatkozó ügyek, ideértve a külön jogi szabályozás szerinti kártérítési eljárásokat,

az üzemek vagy azok egy részének értékesítésére vagy bérletére vonatkozó jogviták,

a meghatározott határértéket túllépő, építkezésre irányuló közbeszerzésekre vonatkozó jogviták, ideértve az e szerződések végrehajtásához szükséges eszközöket is.

jogi felelősséggel kapcsolatos ügyekben, amelyekben a fél az adott helyzetben általában elvárható gondosság nélkül cselekedett,

üzleti csoportosulásokkal kapcsolatos változásokból eredő vitákban,

hitelezők követeléseinek biztosításával kapcsolatos vitákban, ahol egy vállalkozás jegyzett tőkéjét csökkentették, vagy egy szövetkezet tagjainak befektetése lecsökkent.

A Cseh Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jár el első és végső fokon a házassági ügyekben a külföldi ítéletek elismerésére irányuló eljárásokban (ez nem vonatkozik az uniós tagállamoktól származó ítéletek elismerésére, ha azokra a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályaon kívül helyezésétől szóló, 2201/2003/EK tanácsi rendeletet kell alkalmazni), valamint a nemzetközi magánjogról szóló 91/2012. sz. törvény 51. szakasza és 55. szakaszának (1) bekezdése szerint a származás megállapítására és törlésére vonatkozó ügyekben.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A cseh polgári jog általában nem írja elő a jogászai képviseletet.

Perindítási és perelhetőségi képessége

A bírósági eljárásban jogképessége hatályának mértékében bárki függetlenül eljárhat (lásd a polgári perrendtartásról szóló módosított 99/1963. sz. törvény 20. szakaszának (1) bekezdését). A természetes személy a jogi korhatár betöltésével teljes perképességet szerez. A jogi korhatár betöltése a tizennyolcadik életév betöltésével történik. Ennek az életkornak az elérése előtt a jogi korhatárt a jogképességre vonatkozó kérelem megadásával (lásd a polgári törvénykönyvről szóló 89/2012. sz. törvény 37. szakaszát) és házasságkötéssel is be lehet tölteni. Amennyiben az eljárásban részt vevő fél nem rendelkezik teljes perindítási képességgel, őt az eljárásban más személy képviselheti. Annak a nagykorú személynek, aki korlátozott jogképességgel rendelkezik, szintén hiányozhat a perindítási és perelhetőségi képessége.

A képviselet alapulhat jogszabályon, kormányzati ügynökség határozatán (törvényes képviselet) vagy ügyvédi meghatalmazáson. Az eljárásban valamely fél képviselőjeként eljáró személynek bizonyítania kell a képviseleti jogosultságát.

Azt a természetes személyt, aki nem képes a bíróság előtt függetlenül eljárni, gyámjának vagy gondnokának kell képviselnie (a polgári perrendtartásról szóló módosított 99/1963. sz. törvény 22–23., valamint 29an. szakasza).

Az eljárás (jogképes) feleit ügyvédi meghatalmazás alapján általuk választott személy is képviselheti (a polgári perrendtartásról szóló módosított 99/1963. sz. törvény 24–28a. szakasza).

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A keresetet (az eljárás megindítására irányuló kérelmet) a hatáskörrel, illetékességgel és funkcionális hatáskörrel rendelkező bírósághoz kell benyújtani. A cseh bíróságok címei a [cseh Igazságügyi Minisztérium weboldalan találhatók](#).

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A polgári bírósági eljárásokban minden fél azonos státusszal rendelkezik és jogosult az anyanyelvén tartott bírósági tárgyalásra (lásd a polgári perrendtartásról szóló módosított 99/1963. sz. törvény 18. szakaszát). Az anyanyelven történő meghallgatáshoz való jog a szóbeli bírósági eljárásokra korlátozódik, és nem alkalmazandó a bíróság és a felek közötti írásbeli kommunikációra – ezért a kérelmet cseh nyelven kell benyújtani.

Az eljárás megindítására irányuló kérelmet írásban kell benyújtani (lásd a polgári perrendtartásról szóló módosított 99/1963. sz. törvény 42. szakaszát). Az írásbeli dokumentumot papír formában vagy elektronikusan, nyilvános információs hálózat vagy fax segítségével lehet benyújtani. A faxon vagy elektronikus módon benyújtott érdemi írásbeli dokumentum benyújtását követően legkésőbb 3 napon belül be kell nyújtani az eredeti dokumentumot vagy az azonos tartalmú írásbeli dokumentumot. Amennyiben a dokumentum benyújtására elektronikusan, (az elektronikus aláírásról szóló 227/2000. sz. törvény szerinti) hitelesített elektronikus aláírással vagy külön jogszabály (az elektronikus aktusokról és a dokumentumok jóváhagyott átalakításáról szóló 300/2008. sz. törvény) által meghatározott elektronikus formában kerül sor, nincs szükség további dokumentumok benyújtására.

Az eljárás megindítására irányuló kérelmet és a végrehajtási végzésre irányuló kérelmet kizárólag szóban lehet megtenni (lásd a különös bírósági eljárásokról szóló módosított 292/2013. sz. törvény 14. szakaszát) a kérelem nélkül is megindítható eljárásokban, a házasság engedélyezésére irányuló eljárásokban, a családon belüli erőszakkal szembeni védelemre irányuló eljárásokban, a származás megállapítására vagy törlésére irányuló eljárásokban és az örökbefogadási eljárásokban. Minden járásbíró köteles nyilvántartásba venni a benyújtott dokumentumot és késlekedés nélkül továbbítani azt az illetékes bíróságnak. A dokumentumok ilyen benyújtása ugyanolyan joghatásokat vált ki, mintha azt az illetékes bírósághoz nyújtották volna be.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A kereset (eljárás megindítására irányuló kérelem) benyújtásának nincsenek formális szabályai. A keresetnek (eljárás megindítására irányuló kérelemnek) általános elemeket (lásd a polgári perrendtartásról szóló módosított 99/1963. sz. törvény 42. szakaszának (4) bekezdését) és különös elemeket (lásd a polgári perrendtartás 79. szakaszának (1) bekezdését) kell tartalmaznia.

Az általános elemek közé tartozik annak a bíróságnak a meghatározása, amelyhez a kérelmet intézik, és a keresetet benyújtó személy kijelölése. A keresetből emellett egyértelműen ki kell tűnnie, hogy az milyen ügyre vonatkozik, mit kér a felperes, illetve azt alá kell írni és dátummal kell ellátni.

A különös elemek közé tartozik a felek családi és utóneve, címe vagy a felek személyi azonosító száma (a jogi személy cégneve és bejegyzett székhelye, azonosító száma, annak az országnak és állami szervezeti egységnek a neve, amely a nevében eljár), emellett amennyiben szükséges a képviselő adatai, az alapvető tények leírása és azoknak a bizonyítékoknak a leírása, amelyekre a kérelmező a kérelmét alapítja, valamint annak pontos leírása, hogy a kérelmező mit kíván elérni.

Amennyiben a kérelem nem tartalmazza a szükséges elemeket, illetve azok nem érthetőek vagy nem egyértelműek, a bíróság felszólítja a felet, hogy meghatározott időn belül javítsa ki ezeket a hibákat. Amennyiben erre nem kerül sor, és ennek következtében az eljárást nem lehet folytatni, a bíróság elutasítja az eljárás megindítására irányuló kérelmet. A bíróság azok kijavításáig vagy kiegészítéséig figyelmen kívül hagy minden más benyújtott dokumentumot (lásd a polgári perrendtartásról szóló módosított 99/1963. sz. törvény 43. szakaszát). A kérelmet a meghatározott példányban kell benyújtani annak biztosítása érdekében, hogy a bíróság rendelkezik egy példánnyal és szükség esetén minden fél kézhez kap egy példányt (lásd a polgári perrendtartásról szóló módosított 99/1963. sz. törvény 42. szakaszának (4) bekezdését).

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A Cseh Köztársaságban a bírósági eljárások, a díjtáblában szereplő aktusok és a bíróság vagy a bírósági adminisztrátorok által tett aktusok illetékkötelesek. Az illetékek mértékét a bírósági illetékekről szóló módosított 549/1991. sz. törvény határozza meg. A bírósági illetékek vagy meghatározott összegben vagy a bírósági eljárás pertárgya értékének meghatározott százalékában kerülnek megállapításra.

Az ügyek egy része (elsősorban azok, amelyeket nem vitatnak) mentes az illetékek alól. Az „anyagi mentességet” élvező ügyek közé tartoznak a gyámságra, örökbefogadásra, szülők és gyermekek közötti tartási kötelezettségre stb. vonatkozó esetek. Ezek az eljárások teljes illetékmentességre jogosítanak.

A tartásdíj megállapítására, az egészségben bekövetkezett károkért való kártérítésre, a munkabalesetekre, valamint a foglalkozási megbetegedésekre vonatkozó ügyek személyes illetékmentességre jogosítanak. Amennyiben a konkrét eljárásban a felperes személyes illetékmentességet élvez, és a bíróság eleget tesz a kérelmének, az alperes köteles megfizetni az illetéket.

Lehetőség van emellett úgynevezett egyedi mentesítésre is, amely az eljárásban részt vevő felek pénzügyi és társadalmi helyzetétől és a tárgyaló ügy konkrét körülményeitől függ. Amennyiben a kérelmező tartós munkanélküliség, súlyos betegség, stb. következtében anyagi nehézségekkel küzd, a bíróságtól teljes vagy részleges illetékmentességet kérelmezhet. A megfelelő kérelmet lehetőleg az eredeti keresethez kell csatolni. Az illetékmentességről való döntés során a bíróság a kérelmező vagyonának összességét, pénzügyi és társadalmi körülményeket, a bírósági illeték díját, a benyújtott követelés jellegét, stb. veszi figyelembe. A kérelem nem vonatkozhat azonban önkényes vagy nyilvánvalóan alaptalan esetre és nem minősülhet joggal való visszaélésnek. Lásd még a „[Költségmentesség – Cseh Köztársaság](#)” pontot.

Az illetéket az eljárást megindító kérelem benyújtásakor kell megfizetni. Amennyiben azt nem fizetik meg a kérelem benyújtásakor, a bíróság felszólítja a felet, hogy fizesse meg az illetéket, és tájékoztatja, hogy amennyiben az illetéket meghatározott időn belül nem fizeti meg, az eljárást megszüntetik.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Lásd: „[Költségmentesség – Cseh Köztársaság](#)”.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A bírósági eljárás a kérelem bírósághoz való beérkezésének napján (lásd a polgári perrendtartásról szóló módosított 99/1963. sz. törvény 82. szakaszát) vagy a bíróság eljárás kérelem nélküli megindításáról szóló határozata meghozatalának napján (lásd a különös bírósági eljárásokról szóló módosított 292/2013. sz. törvény 13. szakaszának (2) bekezdését) kezdődik. A kereset (eljárás megindítására irányuló kérelem) bírósághoz való beérkezésének ténye indítja meg az eljárást, és a bíróság nem küld semmilyen különös megerősítést arról, hogy az eljárás megindult. Amennyiben a keresetet (eljárás megindítására irányuló kérelmet) személyesen nyújtják be a bíróság nyilvántartásához, azt a kereset egy példányának pecséttel való ellátásával meg lehet erősíteni.

Amennyiben a kérelem hibás (nem tartalmazza az előírt elemeket, nem egyértelmű vagy érthetetlen), a bíróság felszólítja a felperest, hogy szüntesse meg a hibákat. Amennyiben e hibákat a bíróság által előírt határidőben nem szüntetik meg, és az eljárást ez okból nem lehet folytatni, a bíróság elutasítja az eljárás megindítására irányuló kérelmet és megszünteti az eljárást.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbebocsátkozás határidejéről)?

Az eljárás megindulását követően a bíróság további kérelmek nélkül azonnal megkezdi tevékenységét annak érdekében, hogy az ügyet a lehető leghamarabb tárgyalni és az ügyben dönteni lehessen (lásd a polgári perrendtartásról szóló módosított 99/1963. sz. törvény 100. szakaszának (1) bekezdését). A bíróságnak a keresetet (az eljárás megindítására irányuló kérelmet) a másik félnek személyesen kell kézbesítenie (lásd a polgári perrendtartás 79. szakaszának (3) bekezdését). Az eljárás során a bíróság felvilágosítja a feleket jogaikról és kötelezettségeikről. Amennyiben meghatározott eljárási intézkedést kell megtenni, a bíróság ennek megtételére határidőt szab ki.

A felek és képviselőik a bírósági aktába – a szavazati nyilvántartás kivételével – betekinhetnek, és arról kivonatot és másolatot készíthetnek. Az eljáró bíró bármely jogos érdeklővel vagy erre jogos indokkal rendelkező személynek engedélyt adhat, hogy az aktába betekinthesse, és arról kivonatot, valamint másolatot készíthessen, kivéve az olyan dokumentumokat, amelyek tartalmának titkosságát jogszabály írja elő (lásd a polgári perrendtartásról szóló módosított 99/1963. sz. törvény 44. szakaszát).

Utolsó frissítés: 27/09/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [de](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#).

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Németország

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Érdemes lehet a vitarendezés alternatív formáit alkalmazni. Lásd: [Közvetítés](#) (mediáció) témakör.

2 Van határideje a perindításnak?

A perindításnak nincs eljárásjogi határideje, de a követelés érvényesítése tekintetében vannak elévülési határidők. Ha a követelés elévül, és az ellenérdekű fél hivatkozik erre, a bíróság elutasítja a követelést. A határidő az anyagi jogon és nem az eljárásjogon alapul. A határidők az egyes esetektől függően változnak. Ez a kérdés a jogi tanácsadás során tisztázható.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Lásd: „[Hatáskör és illetékesség](#)”.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Lásd: „[Hatáskör és illetékesség – Németország](#)”.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Lásd: „[Hatáskör és illetékesség – Németország](#)”.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Annak eldöntése, hogy ügyvéden keresztül kell-e bírósághoz fordulni, attól függ, hogy melyik bíróság hatáskörébe tartozik az ügy.

A regionális bíróságokon (*Landgerichten*) és a regionális felsőbíróságokon (*Oberlandesgerichten*) kötelező az ügyvédi képviselet. A helyi bíróságokon (*Amtsgericht*) tárgyaló családjogi ügyek többségében (pl. házasság felbontása, tartásdíjjal kapcsolatos vagy vagyonjogi jogvita) is kötelező az ügyvédi képviselet.

A helyi bíróságokon tárgyaló minden egyéb ügyben a felek maguk is keresetet indíthatnak, és eljárhatnak az eljárás során.

A végrehajtható fizetési meghagyás iránti egyszerűsített eljárások (*Mahnverfahren*) a helyi bíróságok hatáskörébe tartoznak. Ennélfogva a felek ügyvéd közreműködése nélkül, önállóan is benyújthatják a fizetési meghagyás iránti kérelmüket a bírósághoz.

A munkaügyi bírósághoz (*Arbeitsgericht*) is benyújtható kereset ügyvéd közreműködése nélkül.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A keresetet általában írásban kell benyújtani a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz.

Mindazonáltal, ha az eljárás a helyi bíróság hatáskörébe tartozik, a keresetet szóban is jegyzőkönyvbe lehet mondani a bíróság hivatalánál (*Geschäftsstelle des Amtsgerichts*). A kereset bármelyik helyi bíróság hivatalában benyújtható. A hivatal haladéktalanul továbbítja a kereset jegyzőkönyvét az érintett bíróságnak.

Ugyanez vonatkozik a munkaügyi bírósághoz benyújtott keresetekre. A munkaügyi bírósághoz benyújtandó kereset a munkaügyi bíróság hivatalában is jegyzőkönyvbe mondható.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A bíróság által használt hivatalos nyelv a német. A keresetet így német nyelven kell benyújtani.

A keresetet általában írásban kell benyújtani. A helyi bíróság vagy a munkaügyi bíróság által tárgyalta ügyek esetében a kereset a bíróság hivatalában szóban is jegyzőkönyvbe mondható (lásd: 7. kérdés).

A kereset faxon is benyújtható. A faxon szerepelnie kell a fél, illetve ügyvédi képviselő esetében az ügyvéd aláírásának. Egyértelműen látszódnia kell, hogy ki írta alá az eredeti példányt, azaz ki felelős a kereset benyújtásáért.

Végezetül a kereset biztonságos kézbesítési eszközök (De-Mail [német e-Kormányzat kommunikációs szolgálat], speciális elektronikus postafiókok) útján, vagy amennyiben azt minősített elektronikus aláírással látták el, az elektronikus igazságszolgáltatási és közigazgatási postafiókon (EGVP) keresztül továbbított elektronikus dokumentumként is benyújtható. Az elektronikus dokumentum e-mailen nem továbbítható.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

Az egyszerűsített eljárások, azaz a pénkövetelésekkel kapcsolatos fizetési meghagyás iránti kérelmek (*Mahnbescheid*) és a végrehajtási határozat (*Vollstreckungsbescheid*) iránti kérelmek esetében vannak formanyomtatványok. Ezek használata kötelező. Megfelelően kitöltött, határidőben benyújtott formanyomtatvány hiányában a kérelmet elfogadhatatlanként elutasítják.

Nincs a keresetindításra vonatkozó külön formanyomtatvány. A keresetnek meghatározott formája és tartalma van:

Tartalmaznia kell a felek és a törvényes képviselőjük pontos nevét és címét. Emellett fel kell tüntetni a kereset elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot is.

Egyértelműen meg kell jelölni, hogy mire irányul a kereset, illetve milyen döntést vár a felperes a bíróságtól (kereseti kérelem).

Ezenkívül részletesen és egyértelműen fel kell tüntetni a kereset tárgyát és azokat a tényeket, amelyekre a kereset benyújtó fél a keresetét alapozza.

A keresetlevelet saját kezűleg kell aláírni. Ha a keresetet benyújtó felet ügyvéd képviseli, a bejegyzett ügyvéd vagy a képviselőjének aláírása szükséges.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A polgári és kereskedelmi ügyekben eljáró bíróságok előtti eljárások esetében eljárási költséget számolnak fel. Ez az illetékből és a bírósági eljárás költségeiből tevődik össze. A kereset benyújtását követően a bíróság az eljárási költségből a törvényben megállapított eljárási illetéknek megfelelő összegű előleg megfizetését (*Gerichtskostenvorschuss*) írja elő. A bíróság rendszerint csak akkor kézbesíti a keresetet az ellenérdekű fél részére, ha a keresetet benyújtó fél előzetesen megfizette az eljárási illetéket.

Ugyanez vonatkozik a fizetési meghagyásos eljárásra is.

A munkaügyi bíróság előtt lefolytatott eljárások esetében nem kell megelőlegezni a költségeket.

Ügyvédi képviselő esetében az ügyvédi díjat is meg kell fizetni. Az ügyvédi díj alapvetően csak az eljárás lezárásával vagy a bíróságnak a költségviselésről szóló határozatával válik esedékessé, az ügyvéd ugyanakkor akár már a kereset benyújtása előtt is kérhet előzetes kifizetést az elvégzett munkájáért járó díjból.

Az eljárási költségeket, az eljárási illetéket és az ügyvédi díjakat, az előre megfizetett költségeket is beleértve, végső soron a pereszes félnek kell viselnie.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Aki nem tudja fedezni az eljárás költségeit, költségmentességet kérhet. A bíróság megvizsgálja, hogy a kereset eredményesnek látszik-e, nem rosszhiszemű-e, illetve teljesül-e a pénzügyi rászorultság követelménye. Ha a bíróság költségmentességet ítél meg, a keresetet benyújtó félnek nem kell semmilyen költséget előlegeznie a kereset kézbesítéséhez.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

Ha a keresetlevél nem szenved hibában, valamint befizették az eljárási illetékeket a bíróság pénztárába, a keresetlevelet haladéktalanul kézbesítik az ellenérdekű fél részére. A per akkor tekintendő megindítottnak, ha kézbesítették a keresetlevelet az ellenérdekű fél részére.

Ha a keresetlevél hibát tartalmaz, a bíróság lehetőséget ad a keresetet benyújtó félnek a helyesbítésre. Ha a helyesbítés nem történik meg, a bíróság a keresetet mint elfogadhatatlant elutasítja.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

A keresetlevél kézbesítésével a bírói tanács elnöke kitűzi az első tárgyalás lehető legkorábbi időpontját, vagy előzetes írásbeli eljárást rendel el. Mindkét felet értesítik a tárgyalás időpontjáról, illetve arról a tényről, hogy előzetes írásbeli eljárást rendeltek el. A bíróság bármely tárgyaláson elrendelheti, hogy a felek személyesen jelenjenek meg a tárgyaláson.

A bíróság a tárgyalás előkészítése során felkérheti a feleket arra, hogy egészítsék ki vagy pontosítsák a beadványaikat, és meghatározhatja a pontosítást igénylő kérdésekre vonatkozó nyilatkozatok benyújtásának határidejét. A bíróság elrendelheti, hogy a felek vagy harmadik személyek okiratokat és szemletárgyakat nyújtsanak be, valamint hivatalos szervektől információkat kérhet.

A bíróság köteles értesíteni a feleket ezekről a rendelkezésekről.

Utolsó frissítés: 15/12/2023

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Észtország

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

A jogviták mind peres úton, mind peren kívül rendezhetők.

A jogvita peren kívüli rendezésének egyik módja a **békéltetés**. A békéltetés az önkéntes vitarendezés peren kívüli módja, amelyet egy független és pártatlan békéltető vezet. A békéltető elősegíti a felek közötti kommunikációt a jogvita megoldásának megtalálása érdekében. A békéltető tárgyalások bizalmi jellegűek, és a békéltető nem irányíthatja a békéltetést oly módon, hogy az azt a benyomást keltse, hogy a békéltető kötelező érvényű határozatot hozhat. A békéltető lehet közjegyző, ügyvéd vagy a felek által a jogvitára kijelölt és egy jogi személy (mint például az észti biztosító társaság [*Eesti Kindlustusseltside Liit*] és az észti gépjármű biztosító iroda [*Eesti Liikluskindlustuse Fond*] keretében működő biztosító közvetítő testület) révén eljárni jogosult más természetes személy. A békéltető testület állami vagy önkormányzati szervhez tartozó testület, mint például a szerzői jogokkal foglalkozó bizottság (*autoriõiguse komisjon*). A békéltető eljárás eredményeként létrejött egyezségi megállapodás végrehajtható okiratnak minősül a törvényben meghatározott feltételek szerint, feltéve, hogy a megállapodást a bíróság végrehajthatóvá nyilvánította, és az végrehajtás céljából benyújtható a végrehajtó részére. Amennyiben a békéltető közjegyző vagy ügyvéd, a vagyoni igényrel kapcsolatos egyezségi megállapodást vagy amennyiben az egyezségi megállapodás a nem vagyoni igényre

tekintettel is megköthető, az ez utóbbi igényrel kapcsolatos egyezségi megállapodást a közjegyző is hitelesítheti a békéltetésben részt vevő felek kérelmére, és az azonnal végrehajtható. Ebben az esetben a bíróságnak nem kell végrehajthatóvá nyilvánítania az egyezségi megállapodást. A békéltető testület által hitelesített egyezségi megállapodás köti a feleket, és azt a bíróságnak nem kell végrehajthatóvá nyilvánítania. A **választottbíróági eljárás** az alternatív vitarendezés egy másik módja. Mivel a választottbíróság összetételét maguk a felek határozzák meg, így biztosak lehetnek a választottbírák tudásában, tapasztalatában és pártatlanságában. A feleknek emellett joguk van kiválasztani a használt nyelvet, az alkalmazandó jogot és az eljárás szabályait. A választottbíróság megalakulhat egyetlen ügyben (ad hoc jelleggel), vagy működhet állandó jelleggel. Állandó jelleggel működő választottbíróság Észtországban az észt közjegyzői kamara mellett működő választottbíróság (*Notarite Koja vahekohus*). Észtországban a határon átnyúló üzleti tevékenységből eredő jogvitákat gyakran az **észt kereskedelmi és iparkamara mellett működő választottbíróság** (*Eesti Kaubandus-Tööstuskoja [EKTK] arbitraazikohus*) bírálja el. Az állandó jelleggel működő észt választottbíróság által hozott ítélet végrehajtható okiratnak minősül anélkül, hogy azt a bíróság végrehajthatóvá nyilvánította volna. A más választottbíróságok, beleértve az ad hoc jelleggel működő választottbíróságokat is, valamint a más államok választottbíróságai által hozott ítéleteket először egy bíróságnak kell végrehajthatóvá nyilvánítania annak érdekében, hogy azok végrehajthatóvá váljanak. A választottbíróági eljárás és a békéltetés mellett a jogviták egyes típusainak peren kívüli rendezésére léteznek más bizottságok is.

Például a munkaügyi jogviták először a **munkaügyi jogvitákkal foglalkozó bizottság** (*töövaidluskomisjon*) elé terjeszthetők. A munkaügyi jogvitákkal foglalkozó bizottság az egyéni munkaügyi jogvitákat elbíráló független testület, amelyhez mind a munkavállalók, mind a munkáltatók fordulhatnak. A munkaügyi jogvitáknak a munkaügyi jogvitákkal foglalkozó bizottság által történő elbírálását a **munkaügyi jogviták rendezéséről szóló törvény** (*individuaalse töövaidluse lahendamise seadus*) szabályozza. Mentés az illeték alól a jogvitának a munkaügyi jogvitákkal foglalkozó bizottság által történő elbírálása. A munkaügyi jogvitákkal foglalkozó bizottsághoz lehet fordulni a munkaügyi jogviszonyból eredő bármely jogvita rendezése érdekében. Pénzbeli követelés esetén a követelés összegének megalapozottnak kell lennie, és a munkaügyi jogvitákkal foglalkozó bizottsághoz való fordulásnak nincs korlátja. A munkaügyi jogvitákkal foglalkozó bizottsághoz benyújtott kérelemben fel kell tüntetni a jogvitával kapcsolatos releváns körülményeket. Például a munkaszerződés felmondásának megtámadása esetén fel kell tüntetni a felmondás idejét és okát. A kérelemben le kell írni a felek közötti vita természetét, például azt, hogy a kérelmező véleménye szerint a munkáltató vagy a munkavállaló mit mulasztott el teljesíteni, vagy mit tett a törvénnyel ellentétesen. A kérelemnek tartalmaznia kell az abban foglalt követeléseket alátámasztó bizonyítékokat (például munkaszerződés, közös megállapodás vagy a munkáltató és a munkavállaló közötti levelezések stb.), illetve a más bizonyítékokra vagy a tanúkra vonatkozó információkat. Ha a kérelmező szükségesnek tartja tanú tárgyaláson való meghallgatását, a kérelemben fel kell tüntetnie a tanú nevét és címét. A munkaügyi jogvitákkal foglalkozó bizottság által hozott, joghatást kiváltó határozat végrehajtható okiratnak minősül, és végrehajtás céljából továbbítható a végrehajtó részére. Bizonyos körülmények között a munkaügyi jogvitákkal foglalkozó bizottság a határozatát azonnal végrehajthatóvá nyilváníthatja. Ha a jogvitában érintett felek egyike nem ért egyet a munkaügyi jogvitákkal foglalkozó bizottság határozatával, e fél keresetet nyújthat be a körzeti bírósághoz (*maakohus*), hogy az a határozat átíratának kézhezvételét követő naptól számított egy hónapon belül bírálja el a munkaügyi jogvitát. Ebben az esetben a munkaügyi jogvitákkal foglalkozó bizottság határozata nem fejt ki joghatást.

A fogyasztók és a kereskedők közötti szerződésekből eredő követelések esetében a **fogyasztói panaszokkal foglalkozó bizottság** (*tarbijakaebuste komisjon*) járhat el. A fogyasztói jogviták rendezését a **fogyasztók védelméről szóló törvény** (*tarbijakaitseadus*) szabályozza. A fogyasztói panaszokkal foglalkozó bizottság jogosult eljárni mind a nemzeti, mind a határon átnyúló olyan fogyasztói jogviták esetében, amelyek a fogyasztók és a kereskedők közötti szerződésekből erednek, és amelyeket a fogyasztó indított, amennyiben a jogvitában érintett felek egyike olyan kereskedő, amelynek székhelye az Észt Köztársaság területén található. A bizottság hatáskörrel rendelkezik a hibás termék által okozott károkhoz kapcsolódó jogviták elbírálása tekintetében is, feltéve, hogy a kárt megállapítható. Ha a károkozás ténye megállapítást nyert, de a kár pontos összege nem határozható meg, például nem vagyoni károk vagy jövőbeli károk esetén, a kártérítés összegét bíróság állapítja meg. A bizottság nem bírálja el az általános érdekű, nem gazdasági jellegű szolgáltatásokhoz, a közjogi személyek által kínált oktatási szolgáltatásokhoz vagy az egészségügyi szakemberek által betegeknek egészségügyi állapotuk felméréséhez, fenntartásához vagy helyreállításához – ideértve a gyógyszerek és az orvostechnikai eszközök felírását, kiadását és az azokkal való ellátást – nyújtott szolgáltatásokhoz kapcsolódó jogvitákat. Emellett nem a bizottság bírálja el a halálesetből, testi sérülésekből vagy egészségkárosodásból eredő követelésekre vonatkozó és az olyan jogvitákat, amelyek rendezését más törvények szabályozzák. Ezen jogvitákat a hatáskörrel rendelkező intézmények vagy bíróságok bírálják el (például az ingatlan-bérbeadással kapcsolatos szerződésekből eredő jogvitákat a bíróságok mellett az ingatlan-bérbeadással kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bizottságok is elbírálhatják). A fogyasztó által benyújtott kérelmet az annak befogadásától számított 90 napon belül elbírálják és a jogvita rendezésének eredményét ellenőrzés céljából a felek rendelkezésére bocsátják. Összetett jogviták esetén e határidő meghosszabbítható. A fogyasztói panaszokkal foglalkozó bizottság határozatában foglaltakat a határozatnak az észt fogyasztóvédelmi testület (*Tarbijakaitseamet*) weboldalán történő közzétételét követő naptól számított 30 napon belül teljesíteni kell, ha a határozat másképp nem rendelkezik. A bizottsági határozat teljesítését elmulasztó kereskedők jegyzékét közzéteszik az észt fogyasztóvédelmi testület honlapján; jöllehet a bizottsági határozat nem végrehajtható, ami azt jelenti, hogy nem továbbítható ilyen céllal a végrehajtó részére. A jegyzékben szereplő kereskedőt törlik a jegyzékből, amennyiben a kereskedő teljesíti a bizottsági határozatban foglaltakat a jegyzékbe kerülését követően, vagy ha a jegyzékbe kerülésétől számítva több, mint 12 hónap eltelt. Ha a jogvitában érintett felek nem értenek egyet a bizottság határozatában foglaltakkal, és nem teljesítik azt, keresettel fordulhatnak a körzeti bírósághoz ugyanezen jogvita elbírálása érdekében. A kereskedő írásban értesíti a fogyasztóvédelmi testületet arról, hogy a határozatban foglaltakat teljesítették, vagy hogy az ügyet a körzeti bíróság elé terjesztették, és utóbbi esetben egyúttal csatolja a körzeti bíróság részére benyújtott kereset másolatát. A fogyasztóvédelmi testület a fogyasztó egyetértésével és annak képviseletében maga is a körzeti bírósághoz fordulhat a bizottság által elbíralt jogvita tárgyalása érdekében, ha a kereskedő elmulasztja teljesíteni a határozatban foglaltakat, és a jogvita releváns törvény vagy más jogszabály alkalmazása szempontjából vagy az a fogyasztók kollektív érdekében áll.

Az ingatlan-bérbeadásból eredő jogvitákat az **ingatlan-bérbeadással kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bizottság** is elbírálhatja. Az ingatlan-bérbeadással kapcsolatos jogviták rendezését az **ingatlan-bérbeadással kapcsolatos jogviták rendezéséről szóló törvény** (*üüriavidluse lahendamise seadus*) szabályozza. Az ingatlan-bérbeadással kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bizottságok nem bírálhatják el a 3200 eurót meghaladó összegű pénzügyi követelésekből eredő jogvitákat. A helyi önkormányzatok jogosultak ingatlan-bérbeadással kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bizottság felállítására, és e bizottság bírálja el a területén felmerülő ingatlan-bérbeadásból eredő jogvitákat. Észtországban ingatlan-bérbeadással kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bizottság felállítására csak Tallinnban került sor. Az ingatlan-bérbeadással kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bizottság elé terjesztett kérelemben meg kell jelölni a kérelmező kérelmét és az annak alapjául szolgáló valamennyi tény, valamint a kérelemnek tartalmaznia kell az ingatlanbérleti szerződést és a kérelemben tett állításokat alátámasztó bizonyítékokat, továbbá minden más releváns okirati bizonyítékot. Az ingatlan-bérbeadással kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bizottság által hozott, joghatást kiváltó határozat végrehajtható okiratnak minősül, és végrehajtás céljából továbbítható a végrehajtó részére. Amennyiben a jogvitában érintett felek egyike nem ért egyet az ingatlan-bérbeadással kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bizottság határozatával, a bizottsági határozat kézhezvételét követő naptól számított 20 napon belül a körzeti bíróság elé terjesztheti az ingatlan-bérbeadással kapcsolatos jogvitát. Ebben az esetben az ingatlan-bérbeadással kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bizottság határozata nem fejt ki joghatást. A jogvitáknak a fent említett bizottságok által történő elbírálása nem kötelező pert megelőző eljárás, vagyis ha a felek nem kívánják vagy nem tudják peren kívül rendezni jogvitájukat, keresettel fordulhatnak a bírósághoz. Ugyanazon igényeket egyidejűleg mind a bíróság, mind a hatáskörrel rendelkező peren kívüli bizottság is elbírálhatja.

2 Van határideje a perindításnak?

A magánjogi jogviszonyokra a magánautonómia elve az irányadó, ami azt jelenti, hogy a hitelező szabadon dönthet arról, hogy mikor érvényesíti igényét az adóssal szemben. A jogi egyértelműség és a jogbiztonság érdekében ugyanakkor az adós hivatkozhat az elévülési időre, ha a hitelező meghatározott időn belül elmulasztja benyújtani keresetét. A bíróság vagy más vitarendező testület kizárólag akkor érvényesíti az elévülési időt, ha azt a kötelezett személy kéri. A hitelezői követelés tehát nem évül el az elévülési idő lejártakor. Ha a követelés ugyanakkor elévült, és a kötelezett személy hivatkozik az elévülési időre, a bíróság nem bírálhatja el a követelést, és e tekintetben nem hozhat érdemi határozatot.

A jogügyletekből eredő követelések elévülési ideje 3 év.

A jogügyletekből eredő követelések elévülési ideje 10 év, ha a kötelezett személy szándékosan elmulasztja kötelezettségei teljesítését.

Az ingatlantulajdon átruházásából, az ingatlantulajdon dologi joggal történő megterheléséből, a dologi jog átruházásából vagy megszüntetéséből, illetve a dologi jog tartalmának módosításából eredő követelések elévülési ideje 10 év.

A jogszabályból eredő követelések elévülési ideje 10 év a követelés esedékességének napjától kezdve, ha jogszabály másként nem rendelkezik.

Jogellenesen okozott kárból eredő követelés elévülési ideje 3 év attól a naptól kezdve, hogy a jogosult személy tudomást szerzett vagy tudomást kellett volna szereznie a kárról és a kártérítésre köteles személyről.

Jogalap nélküli gazdagodásból eredő követelés elévülési ideje 3 év attól a naptól kezdve, hogy a jogosult személy tudomást szerzett vagy tudomást kellett volna szereznie a jogalap nélküli gazdagodásból eredő követelés fennállásáról.

Az ismétlődő kötelezettségek teljesítésére irányuló követelések elévülési ideje – a gyermektartási kötelezettségek teljesítésére irányuló követelések kivételével – 3 év minden egyes kötelezettség esetében, a követelés jogalapjától függetlenül.

A gyermektartási kötelezettségek teljesítésére irányuló követelések elévülési ideje 10 év minden egyes kötelezettség esetében.

A tulajdonjogból eredő visszaszolgáltatás iránti követelések és a családjogból vagy öröklési jogból eredő követelések elévülési ideje 30 év a követelés esedékessé válásának napjától kezdve, ha jogszabály másként nem rendelkezik.

Az önkényes birtokossal szemben fennálló, tulajdonjogból eredő visszaszolgáltatási igény nem évül el.

A munkaviszonyból eredő egyes követelések elévülési idővel rendelkeznek a bírósághoz fordulás tekintetében. Például a munkaviszonyból eredő jogok elismeréséből és a megsértett jogok védelméből eredő követeléseknek a munkaügyi jogvitákkal foglalkozó bizottsághoz vagy bírósághoz való benyújtásának határideje 4 hónap. A munkaszerződés megszüntetésének visszavonása iránt a bírósághoz vagy a munkaügyi jogvitákkal foglalkozó bizottsághoz benyújtott kereset, illetve kérelem a megszüntetésre irányuló nyilatkozat kézhezvételét követő 30 naptári napon belül nyújthat be a bírósághoz vagy a munkaügyi jogvitákkal foglalkozó bizottsághoz a jóhiszeműség elvével ellentétes megszüntetés megtámadása érdekében, kivéve, ha a munkáltató a munkaszerződésnek a munkavállaló által történő megsértése miatt szüntette meg a szerződést; a bérrel kapcsolatos követelés benyújtásának határideje 3 év.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

A nemzetközi joghatóságra vonatkozó rendelkezések határozzák meg azokat a körülményeket, amelyek fennállása esetén az ügyeket az észti bíróságok bírálják el. Az észti bíróságok joghatósága alá tartozik az ügy, ha a joghatósággal és hatáskörrel kapcsolatos rendelkezéseknek megfelelően vagy valamely joghatóságról szóló megállapodás alapján az észti bíróságok bírálhatják el azt, kivéve, ha jogszabály vagy valamely nemzetközi megállapodás másként rendelkezik. A nemzetközi joghatóság nem jelent kizárólagos joghatóságot, kivéve, ha jogszabály vagy valamely nemzetközi megállapodás másként rendelkezik. Az észti **polgári eljárásjogi törvénykönyvnek** (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*) a nemzetközi joghatóságra vonatkozó előírásai csak akkor alkalmazhatók, ha valamely nemzetközi megállapodás vagy a következő uniós rendeletek valamelyike nem szabályozza azt másként:

a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet;

a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2201/2003/EK tanácsi rendelet;

a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendelet;

az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet;

a polgári és kereskedelmi ügyekben a tagállamközi követelésbehajtás megkönnyítése érdekében az ideiglenes számlázárolást elrendelő európai végzés eljárásának létrehozásáról szóló 655/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Az **általános joghatóság** határozza meg a valamely személlyel szemben benyújtható kereset, valamint a valamely személy tekintetében végrehajtható más eljárási cselekmények esetén eljáró bíróságot, kivéve, ha jogszabály nem rendelkezik úgy, hogy a keresetet más bírósághoz kell benyújtani, vagy az eljárási cselekmény végrehajtásánál más bíróságnak kell eljárnia.

A **vagyilagos joghatóság** határozza meg a valamely személlyel szemben benyújtható kereset, valamint a valamely személy tekintetében végrehajtható más eljárási cselekmények esetén az általános joghatósági ok mellett igénybe vehető bíróságot.

A **kizárólagos joghatóság** a polgári jogi ügy elbírálására egyedülként jogosult bíróságot határozza meg. Nemperes ügyekben a joghatóság kizárólagos, kivéve, ha jogszabály másként rendelkezik.

Az **általános joghatóság** alapján természetes személlyel szemben az annak lakóhelye szerinti bírósághoz, jogi személlyel szemben az annak székhelye szerinti bírósághoz kell benyújtani a keresetet. Ha a természetes személy lakóhelye ismeretlen, az e személlyel szembeni keresetet az annak utolsó ismert lakóhelye szerinti bírósághoz kell benyújtani.

Ha az általános rendelkezések szerint az ügy nem tartozik az észti bíróságok joghatósága alá, vagy a joghatóság nem állapítható meg, és nemzetközi megállapodás vagy jogszabály másként nem rendelkezik, az ügyet a harjuí megyei bíróság (*Harju Maakohus*) bírálja el, ha:

nemzetközi megállapodás alapján az ügyet az Észti Köztársaságban kell elbírálni;

a felperes az Észti Köztársaság állampolgára vagy lakóhelye Észtországban található, és a felperesnek nincs lehetősége arra, hogy a külföldi államban jogait megvédje, vagy a felperestől ez nem elvárható;

az ügy jelentős mértékben Észtországra vonatkozik valamely más ok alapján, és a felperesnek nincs lehetősége, hogy a külföldi államban jogait megvédje, vagy a felperestől ez nem elvárható.

A harjuí körzeti bíróság bírálja el az ügyet, ha az az észti bíróságok joghatósága alá tartozik, de az ügyben nem állapítható meg a hatáskörrel rendelkező észti bíróság. Ez érvényes akkor is, ha az észti bíróságok joghatóságában úgy állapodnak meg, hogy pontosan meghatároznák a hatáskörrel rendelkező bíróságot.

A **kizárólagos (kötelező) joghatóság** alapján a következő tárgyakra vonatkozó kereseteket az ingatlan fekvésének helye szerinti bírósághoz kell benyújtani: az ingatlanra vonatkozó tulajdonjog, korlátolt dologi jog vagy más dologi jogi teher fennállása vagy fenn nem állása elismeréséhez kapcsolódó, illetve az ingatlanra vonatkozó egyéb joggal kapcsolatos követelés; az ingatlanok határainak meghatározása vagy megosztása; az ingatlanok birtokvédelme; a lakástulajdonból eredő tulajdonjogi követelés; az ingatlanra vonatkozó végrehajtáshoz kapcsolódó követelés; az ingatlanra vonatkozó bérleti szerződésből vagy kereskedelmi bérleti szerződésből vagy az ingatlan kötelmi jog alapján történő használatára irányuló más szerződésből, illetve az e szerződések érvényességéből eredő követelés.

A vagyontárggyal kapcsolatos szolgalmra, teherre vagy elővásárlási jogra vonatkozó keresetet a vagyontárgy fekvésének helye szerint illetékes bírósághoz kell benyújtani.

A kizárólagos (kötelező) joghatóság alapján a tisztességtelen általános szerződési feltétel elhagyása vagy e feltételnek a feltétel alkalmazását javasoló személy által történő eltörlése vagy visszavonása iránti keresetet az alperes üzleti tevékenységének helye, ennek hiányában lakóhelye vagy székhelye szerinti bíróság bírálja el. Ha az alperesnek nincs üzleti tevékenységre szolgáló helye, lakóhelye vagy székhelye Észtországban, a keresetet az a bíróság bírálja el, amelynek illetékességi területén az általános szerződési feltételt alkalmazták.

A jogi személy által a valamely testület által hozott határozat visszavonása vagy semmissé nyilvánítása iránt benyújtott keresetet a kizárólagos joghatóság alapján a jogi személy székhelye szerinti bíróság bírálja el.

Az észt bíróság bírálhatja el a házassággal kapcsolatos ügyet, ha:

legalább a házastársak egyike észt állampolgár vagy a házasságkötés idején észt állampolgár volt;

mindkét házastárs Észtországban rendelkezik lakóhellyel;

a házastársak egyike Észtországban rendelkezik lakóhellyel, kivéve amikor az egyik házastárs állampolgársága szerinti országban nyilvánvalóan nem ismernék el a meghozandó határozatot.

A kizárólagos joghatóság alapján az észt bíróság által elbírálandó házassági keresetet a házastársak közös lakóhelye, ennek hiányában az alperes lakóhelye szerinti bíróság bírálja el. Ha az alperes nem rendelkezik lakóhellyel Észtországban, a keresetet a felek közös kiskorú gyermekének lakóhelye, közös kiskorú gyermek hiányában a felperes lakóhelye szerinti bíróság bírálja el.

Ha az eltűnés miatt távollévő személy vagyontát letétbe helyezik, vagy a korlátozottan cselekvőképes személy részére gondnokot jelölnek ki, illetve ha egy személyt szabadságvesztésre ítélnék, az ilyen személlyel szemben indított, házasság felbontása iránti kereset esetén a felperes lakóhelye szerinti bíróság is eljárhat.

A származással összefüggő keresetet az észt bíróság is elbíráhatja, ha legalább a felek egyike észt állampolgár vagy lakóhellyel rendelkezik Észtországban. Az észt bíróság által elbírálandó, származással összefüggő keresetet kizárólagos joghatóság alapján a gyermek lakóhelye szerinti bíróság bírálja el. Ha a gyermek lakóhelye nem Észtországban található, a keresetet az alperes lakóhelye szerinti bíróság bírálja el. Ha az alperes lakóhelye nem Észtországban található, a keresetet a felperes lakóhelye szerinti bíróság bírálja el. Ugyanez érvényes a tartással összefüggő keresetekre is.

A **vagylagos joghatóság** alapján a tulajdonjogi követelést magában foglaló, természetes személlyel szembeni kereset az utóbbi tartózkodási helye szerinti bírósághoz is benyújtható, ha e személy hosszabb ideig e helyen tartózkodik munkaviszonya vagy szolgálati jogviszonya, tanulmányai vagy egyéb hasonló indok alapján. Az alperes gazdasági vagy szakmai tevékenységével összefüggő keresetet az üzleti tevékenység helye szerinti bíróság is elbíráhatja.

A tagságon alapuló jogi személy, beleértve a gazdasági társaságot is, vagy annak tagja, partnere vagy részvényese a vagylagos joghatóság alapján az ezen tagságból vagy részesedésből eredő, a jogi személy tagjával, partnerével vagy részvényesével szembeni keresetét a jogi személy székhelye szerinti bírósághoz is benyújthatja.

Ha valamely személynek külföldi államban van a lakóhelye vagy székhelye, az e személlyel szembeni tulajdonjogi követelést a vagylagos joghatóság alapján azon bíróság is elbíráhatja, amelynek illetékességi területén találhatók a követeléshez kapcsolódó tárgyak, vagy azon bíróság, amelynek illetékességi területén e személy más eszközei találhatók. Ha ezen eszköz szerepel valamely közhiteles nyilvántartásban, e keresetet az ezen eszközt tartalmazó nyilvántartás helye szerinti bíróság is elbíráhatja. Ha az eszköz kötelmi jogi követelés tárgyát képezi, e kereset az adós lakóhelye vagy székhelye szerinti bírósághoz is benyújtható. Ha a követelést egy tárgy biztosítja, a kereset azon bírósághoz is benyújtható, amelynek illetékességi területén a tárgy található. A jelzálogjoggal biztosított vagy az ingatlanon lévő teherhez kapcsolódó követelés behajtása iránti vagy az ehhez hasonló követelést magában foglaló más ilyen kereset ahhoz a bírósághoz is benyújtható, amelynek illetékességi területén az ingatlan található, feltéve, hogy az adós a nyilvántartásba vett, jelzálogjoggal biztosított vagy más teherrel terhelt ingatlan tulajdonosa.

A lakástulajdonossal szemben benyújtott azon kereset, amely a lakástulajdonhoz kapcsolódó jogviszonyból ered, a vagylagos joghatóság alapján ahhoz a bírósághoz is benyújtható, amelynek illetékességi területén az érintett lakás található.

A szerződésből eredő kereset vagy a szerződés semmissé nyilvánítása iránti kereset a vagylagos joghatóság alapján ahhoz a bírósághoz is benyújtható, amelynek illetékességi területén az érintett szerződéses kötelmet teljesítették volna.

A fogyasztó a vagylagos joghatóság alapján a **kötelmi jogról szóló törvény** (*võlaõigussead*) 35., 46. vagy 52. szakaszában, a 208. szakasza (4) bekezdésében, a 379. vagy 402. szakaszában, a 635. szakasza (4) bekezdésében vagy a 709., 734. vagy 866. szakaszában meghatározott szerződésből vagy jogviszonyból eredő keresetet vagy az Észtországban székhellyel vagy üzleti tevékenységre szolgáló hellyel rendelkező vállalkozással kötött egyéb szerződésből eredő keresetet a lakóhelye szerinti bírósághoz is benyújthatja. Ez nem alkalmazható a fuvarozási szerződésekből eredő keresetekre.

A kötvényjogosultak, a kedvezményezettek vagy a biztosítótól a biztosítási szerződés alapján szolgáltatás követelésére jogosult más személyek a vagylagos joghatóság alapján a biztosítási szerződésből eredő, biztosítóval szembeni keresetet a lakóhelyük vagy székhelyük szerinti bírósághoz is benyújthatják.

Felelősségbiztosítás vagy épület, ingatlan, illetve épülettel vagy ingatlannal együtt ingó vagyon biztosítása esetén a vagylagos joghatóság alapján ahhoz a bírósághoz is benyújtható a biztosítóval szembeni kereset, amelynek illetékességi területén a kárt okozó cselekmény vagy káresemény bekövetkezett.

A munkavállaló a vagylagos joghatóság alapján a munkaszerződésből eredő keresetet a lakóhelye vagy a munkahelye szerinti bírósághoz is benyújthatja. A jogellenesen okozott kár megtérítése iránti kereset a vagylagos joghatóság alapján ahhoz a bírósághoz is benyújtható, amelynek illetékességi területén a kárt okozó cselekmény vagy káresemény bekövetkezett.

Azon kereset, amelynek tárgya az öröklési jog megállapítása, az örökösnek az ingatlan birtokosával szembeni követelése, az öröklési vagy hagyatéki szerződésből eredő követelés, illetve a kötelesrésre vagy az ingatlan megosztására irányuló követelés, a vagylagos joghatóság alapján ahhoz a bírósághoz is benyújtható, amelynek illetékességi területén az elhunyt a halálakor lakóhellyel rendelkezett. Ha az elhunyt az Észt Köztársaság állampolgára volt, de halálakor Észtországban nem rendelkezett lakóhellyel, e kereset ahhoz a bírósághoz is benyújtható, amelynek illetékességi területén az elhunyt utolsó észtországi lakóhelye volt. Ha az elhunyt nem rendelkezett lakóhellyel Észtországban, a kereset benyújtható a harjui körzeti bírósághoz.

A több alperessel szemben indított kereset a felperes választása szerint az alperesek egyikének lakóhelye vagy székhelye szerinti bírósághoz nyújtható be.

Ha egy alperessel szemben több kereset indítható ugyanazon körülmények alapján, valamennyi kereset benyújtható azon bírósághoz, amely az ugyanazon tényállásból eredő egyik vagy több követelést magában foglaló kereset esetén eljárhat.

A viszontkereset ahhoz a bírósághoz nyújtható be, amelyhez a keresetet benyújtották, feltéve, hogy a viszontkereset nem tartozik kizárólagos joghatóság alá. Ez érvényes arra az esetre is, amikor az általános rendelkezések alapján a viszontkeresetet egy külföldi állam bíróságához kellene benyújtani.

A harmadik fél önálló követelésére irányuló kereset a főkövetelést elbíráló bírósághoz is benyújtható.

A csődeljárásra vagy a csődeljárás alá vont vagyona, a csődgondnokra és a csődválasztmány tagjára vonatkozó kereset, beleértve a valamely vagyontárgy csődvagyonból való kizárására irányuló keresetet, a fizetéseképtelenséget megállapító bírósághoz is benyújtható. A követelés elismerése iránti kereset a fizetéseképtelenséget megállapító bírósághoz is benyújtható.

A fizetéseképtelen személy a csődvagyonra vonatkozó keresetét, beleértve a helyreállítás iránti keresetet is, a fizetéseképtelenséget megállapító bírósághoz is benyújthatja.

Ha nem az alperes szerinti általános joghatósági ok alapján eljáró bírósághoz nyújtják be a keresetet, ezt meg kell indokolni a bíróság részére.

Ha az ügy egyidejűleg több észtt bíróság hatáskörébe tartozik, a felperes jogosult eldönteni, hogy melyikhez nyújtja be a kérelmét elbíráló bíróság. Ebben az esetben az ügyet az a bíróság bírálja el, amelyhez először érkezett meg a kérelem.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Észtországban nem az ügy természete vagy a szóban forgó összeg határozza meg a joghatóságot.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Ha jogszabály másképp nem rendelkezik, a felek (felperes, alperes, harmadik fél) személyesen, illetve cselekvőképességgel rendelkező képviselő útján vehetnek részt a polgári eljárásban. A személyes részvétel nem fosztja meg a feleket attól a joguktól, hogy képviselőt vagy tanácsadót vegyenek igénybe az ügyben.

A polgári eljárásjogban a cselekvőképesség azt jelenti, hogy a személy gyakorolhatja polgári eljárásjogi jogait, és teljesítheti polgári eljárásjogi kötelezettségeit a bíróság előtt eljárási cselekményei útján. A 18. életévét betöltött személy teljes cselekvőképességgel rendelkezik. A korlátozottan cselekvőképes személyek sem rendelkeznek cselekvőképességgel a polgári eljárásban, kivéve, ha a felnőtt személy cselekvőképességének korlátozása nem a polgári eljárásjogi jogok gyakorlásához és a polgári eljárásjogi kötelezettségek teljesítéséhez kapcsolódik. A 15. életévüket betöltött kiskorú személyeknek jogukban áll a törvényes képviselőjükkel részt venni az eljárásban.

A bíróságon a meghatalmazott ügyvéd vagy olyan személy lehet, aki legalább államilag elismert jogtudományi mesterfokozattal, az [Észt Köztársaság oktatásról szóló törvénye](#) (*Eesti Vabariigi haridusseadus*) 28. szakaszának (22) bekezdésében meghatározott ezzel egyenértékű képesítéssel vagy egyenértékű külföldi képesítéssel rendelkezik.

A bíróságon a jogi személyeket az igazgatótanács tagja vagy az igazgatótanácsot helyettesítő testület tagja (törvényes képviselő) képviseli, kivéve, ha jogszabály vagy az alapszabály együttes képviselőről rendelkezik. Az igazgatótanács tagja az ügy bíróság előtti képviseletét meghatalmazott képviselőre ruházhatja. Az ilyen képviselő megléte nem érinti a törvényes képviselő, mint például a jogi személy igazgatótanácsa tagjának az eljárásban való részvételét. Ha jogszabály előírja, a képviselőt a bíróság jelöli ki.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A keresetlevélben fel kell tüntetni annak a bíróságnak a nevét, amelyhez a keresetlevelet be kívánják nyújtani. A kereset elektronikusan is benyújtható a <https://www.e-toimik.ee/> címen elérhető portálon keresztül a személyi igazolvány útján történő bejelentkezéssel. A kereset elektronikusan is benyújtható [faxon vagy az e célra megjelölt e-mail-címre küldve](#). Személyes benyújtás esetén a keresetet az érintett bíróság épületének irodájában kell beadni.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A bíróságok előtti eljárás és a bírósági iratok nyelve az észtt. A keresetet írásban, észtt nyelven kell benyújtani. A kérelmet aláírt formában kell benyújtani a bíróság részére; elektronikusan aláírt formában is benyújtható a <https://www.e-toimik.ee/> címen elérhető portálon keresztül a személyi igazolvány útján való bejelentkezéssel, vagy e-mailben is elküldhető elektronikusan aláírt formában. A kereset faxon vagy e-mailben nem elektronikusan aláírt formában csak akkor küldhető be, ha az aláírt keresetet haladéktalanul benyújtják a bíróság részére.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

Nincs a keresetlevél benyújtására vonatkozó formanyomtatvány. A keresetnek a következőket kell tartalmaznia:

az eljárás feleinek és a képviselők neve, címe és elérhetősége;

a bíróság neve;

a felperes egyértelműen megfogalmazott követelése (a kereset tárgya);

a kereset alapjául szolgáló ténybeli körülmények (a kereset alapja);

a kereset alapját képző körülményeket alátámasztó bizonyítékok, és utalás arra, hogy a felperes mely bizonyítékkal mely tényt kívánja bizonyítani;

a felperes beleegyezik-e az írásbeli eljárásba vagy bírósági tárgyalást választ;

a pertárgyérték, kivéve, ha a kereset valamely meghatározott összeg kifizetésére vonatkozik;

a keresethez csatolt mellékletek jegyzéke;

az eljárás résztvevőinek és képviselőinek aláírása vagy elektronikusan továbbított irat esetén elektronikus aláírása.

Ha a felperes azt kéri, hogy iratokon alapuló eljárás során tárgyalják az ügyet, ezt fel kell tüntetnie a keresetben.

Ha a felperest képviselő képviseli az eljárásban, a keresetben meg kell jelölni a képviselőre vonatkozó adatokat. Ha a felperes fordítót vagy tolmácsot kíván igénybe venni az eljárás során, azt meg kell jelölnie a keresetben, és lehetőség szerint meg kell adnia a tolmács vagy fordító adatait.

Ha nem az alperes szerinti általános joghatósági ok alapján eljáró bírósághoz nyújtják be a keresetet, ezt meg kell indokolni a bíróság részére.

A fent részletezett információkon kívül a házasság felbontására irányuló keresetben meg kell jelölni a házastársak közös kiskorú gyermekeinek nevét és születési dátumát, a gyerekeket eltartó és felnevelő személyt és azt a személyt, akivel a gyermekek laknak, valamint a házasság felbontását követő szülői jogokra és gyerekekre vonatkozó javaslatot.

Ha a felperes vagy az alperes valamely hatósági nyilvántartásban szereplő jogi személy, a keresethez mellékelni kell a nyilvántartási kártya, a nyilvántartásból készített kivonat vagy a nyilvántartásba vételre vonatkozó igazolás másolatát, kivéve, ha a bíróság maga is ellenőrizni tudja ezeket az adatokat a nyilvántartásban. Egyéb jogi személyek esetében mellékelni kell a jogi személy létezésére és jogképességére vonatkozó egyéb bizonyítékokat.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

Illetéket kell fizetni a kérelem, a fellebbezés vagy a kereset elbírálásáért. Az illeték mértéke a polgári ügy értékétől függ (az [illetékekről szóló törvény](#) [*riigilõivuseadus*] [1. függelék](#)e szerint), vagy a követelés típusára meghatározott összeg. Illetékmentes a költségmentesség iránti kérelem elbírálása, ha a követelés bérre vagy tartásdíjra vagy az illetékekről szóló törvényben meghatározott más esetekre vonatkozik.

Az illetéket az eljárási cselekmény lefolytatása iránti kérelem benyújtását megelőzően kell megfizetni. Az illeték megfizetését megelőzően a bíróság nem továbbítja keresetet az alperes részére, és más olyan eljárási cselekményre sem kerül sor, amelyre az illetéket meg kell fizetni. Ha a felperes csak részben fizeti meg az illetéket, a bíróság határidőt állapít meg a felperes részére a teljes összeg megfizetésére vonatkozóan. Ha a felperes nem fizeti meg határidőben az illetéket, a kérelem nem elfogadható. Ha az elfogadott kérelem után megfizetett illeték összege kevesebb a törvény által előírtnál, a bíróság előírja a törvény által előírt összegű illeték megfizetését. Ha a felperes elmulasztja az illetéknek a bíróság által megállapított határidőben való megfizetését, a bíróság a követelés ennek megfelelő terjedelméig nem vizsgálja a keresetet.

Az illeték megfizetésekor az illeték tárgyát képező cselekményt meg kell jelölni a fizetési dokumentumban. Ha az illetéket más személy részére fizetik meg, e személyt is meg kell jelölni. Ha a kereset benyújtását követően a bíróság kiegészítő illeték megfizetését írja elő, a bíróság által adott hivatkozási számot is meg kell jelölni az illeték hitelintézet útján történő megfizetésekor.

A meghatalmazott képviselő ténylegesen felmerülő és észszerű költségeit rendszerint azon félnek kell megfizetnie, akivel szemben ítéletet hoznak. A meghatalmazott képviselő elismert költségeinek megtérítéséhez e költségek megfizetését nem kell bizonyítani; a jogi szolgáltatások nyújtásáról kiállított számla elegendő a megtérítéshez. A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv nem rendelkezik a meghatalmazott képviselő részére történő fizetésről a perköltségek bíróság általi megosztását és megállapítását megelőzően; a jogi szolgáltatás nyújtójának és a képviselendő személynek kell erről megállapodnia a jogi szolgáltatásokról szóló szerződésben.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Költségmentességet biztosítanak az eljárásban részt vevő azon fél részére, aki természetes személy és a költségmentesség iránti kérelem benyújtásakor az Észk Köztársaságban vagy más uniós tagállamban lakóhellyel rendelkezik, vagy észk vagy más uniós állampolgár. A lakóhelyet az 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 62. cikke alapján kell meghatározni. Az eljárás más természetes személy résztvevői csak akkor részesülhetnek költségmentességben, ha nemzetközi megállapodás így rendelkezik.

Költségmentességet biztosítanak az azt kérelmező személynek, ha:

a kérelmező személy az anyagi helyzetére való tekintettel nem, illetve csak részben vagy részletekben tudja megfizetni a perköltségeket; és
alapos okkal feltételezhető, hogy az eljárásban pernyertes lesz.

Az eljárásban való pernyertesség vélelmezhető, ha a költségmentesség iránti kérelemmel érintett kereset jogilag meggyőző módon ismerteti az indokokat és az azt alátámasztó tényeket. Az eljárásban való pernyertesség értékelésekor azt is figyelembe veszik, hogy mennyire fontos az ügy a költségmentességet kérelmező személy számára.

Nem biztosítanak költségmentességet az azt kérelmező természetes személynek, ha:

vélelmezhető, hogy a perköltségek nem haladják meg a költségmentességet kérelmező személy átlagos havi bevételének kétszeresét, amely bevételt a kereset benyújtását megelőző négy hónap átlagos havi bevétele alapján kell kiszámítani az adók és kötelező járulékok, valamint a törvényen alapuló tartási kötelezettség teljesítésére előírt összegek, továbbá a háztartás és közlekedés ténylegesen felmerülő költségei nélkül;
a költségmentességet kérelmező fedezni tudja a perköltségeket a létező vagyonelemből, amelyek nagyobb nehézség nélkül értékesíthetők, és amelyekkel szemben jogszabály alapján fizetés iránti követelés érvényesíthető.

A jogi személyek esetében csak azok a non-profit szervezetek jegyzékében szereplő non-profit szervezetek vagy alapítványok vagy azok az adókedvezményekből bevételt szerző alapítványok vagy ezzel egyenértékű non-profit szervezetek vagy alapítványok jogosultak költségmentesség iránti kérelem benyújtására céljaik elérése érdekében, amelyek székhelye Észtországban vagy valamelyik uniós tagállamban található, feltéve, hogy a kérelmezők igazolják, hogy környezetvédelmi vagy fogyasztóvédelmi területen vagy más fontos közérdekből kérnek költségmentességet annak érdekében, hogy megelőzzék nagyszámú személy jogilag védett érdekeinek esetleges sérelmét, és feltéve, hogy vélelmezhető, hogy a vagyonelemből nem tudják fedezni a költségeket, vagy csak részben vagy részletekben tudnák e költségeket megfizetni. Az észt magánjogi más jogi személyek által kérhető költségmentesség a fellebbezés után fizetendő illeték megfizetése alóli teljes vagy részleges mentesség. Más külföldi jogi személyek csak nemzetközi megállapodás alapján részesülhetnek költségmentességben.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kereset benyújtásának napja a kereset bírósághoz való beérkezésének napja. Ez csak akkor érvényes, ha a keresetet későbbi időpontban kézbesítették az alperesnek. Ha a bíróság elutasítja a felülvizsgálati kérelem elfogadását, a bíróság nem kézbesíti a keresetet az alperesnek. Ha a kereset megfelel a jogszabályi előírásoknak, a bíróság döntést hoz, és elfogadhatónak minősíti a keresetet. Ha a kereset nem felel meg e követelményeknek, a bíróság a kijavításra határidőt ír elő a felperes részére. A bíróság döntést hoz a kereset elfogadhatónak minősítéséről, vagy ennek megtagadásáról, vagy határidőt ír elő az észszerű időn belül történő kijavításra. A bíróság értesíti a felperest a kereset elfogadhatónak minősítéséről.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

A bíróság végzésben értesíti a résztvevőket az eljárás további menetéről. A bíróság végzésben a válaszadásra vonatkozóan határidőt ír elő az alperes részére, és egyben arról is értesíti az alperest, hogy a kereset elfogadhatónak minősítéséről határozott.

Utolsó frissítés: 11/08/2023

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Írország

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

A bírósághoz fordulás gyakran a végső eszköz olyan esetekben, amelyekben a jogvita rendezésének egyéb módszerei sikertelenek voltak. A bírósághoz fordulás helyett alternatív vitarendezési eljárást is lehet alkalmazni. (Lásd az „Alternatív vitarendezésről” szóló tájékoztatót.)

2 Van határideje a perindításnak?

A perindítás határideje az ügytől függően változik. A határidőkre vonatkozó kérdésekben jogi tanácsadó vagy a polgárok tájékoztatásáért felelős iroda igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésre vonatkozó információjának segítségével lehet választ találni.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Lásd a **Hatáskör és illetékesség** című tájékoztatót.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Az alsóbb fokú (azaz a körzeti és kerületi) bíróságok esetében az ügyben illetékes bíróságot az a földrajzi hely határozza meg, ahol az alperes vagy az alperesek egyikének lakóhelye, munkavégzésének vagy üzletvitelének helye van. A legtöbb szerződésre vonatkozó ügyben a megfelelő kerület vagy körzet

a szerződés megkötésének vélelmezett helye; a jogellenes károkozásra vonatkozó esetekben ez a jogellenes károkozás vélelmezett helye; a családjogi eljárásokban a kérelmező lakóhelye; az ingatlan bérletére vagy tulajdonára vonatkozó ügyekben pedig az eljárás tárgyát képező ingatlan fekvése szerinti hely.

A bíróságok hatáskörére és illetékességére vonatkozó további részletekről lásd a „[Hatáskör és illetékesség](#)” című tájékoztatót.

 Írország Bírósági Szolgálatának honlapja mutatja be a bírósági rendszer felépítését. A Bírósági Szolgálat emellett A *bíróságok bemutatása* című ismertetőt is közzétesz a nyilvánosság számára. A bírósági rendszerre vonatkozóan további információt a **Polgárok tájékoztatásáért felelős testülettől** szerezhet be.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

A megfelelő bíróságot a követelés jellege (szerződéses, jogellenes károkozás stb.) és értéke határozza meg.

A további részletekről lásd a „[Hatáskör és illetékesség](#)” című tájékoztatót.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Nincs minden esetben szükség a közvetítővel való eljárásra, erről Ön szabadon dönthet, és ez az ügy bonyolultságától függ. Amennyiben úgy dönt, hogy közvetítővel jár el, ügyvédet kell alkalmaznia. **Az Ügyvédi Kamara** az ügyvédi hivatás akkreditálásáért és igazgatásáért felelős testület.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A keresetet a megfelelő bírósági szolgálati irodánál kell benyújtani, a követelt összegtől függően (a megfelelő bíróságra vonatkozó részletekről lásd a „[Hatáskör és illetékesség](#)” című tájékoztatót). Egész Írország területén megtalálhatóak bírósági szolgálati irodák, amelyek címeit és ügyfélfogadási idejét a **Bírósági Szolgálat** weboldalán találja.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

Írországban a kérelmeket angol vagy ír nyelven lehet benyújtani. A kérelmet a kérelem benyújtásának helye által meghatározott formában kell benyújtani. A kérelmet nem lehet faxon vagy e-mailben benyújtani, azt személyesen kell átadni a bírósági szolgálat irodájánál. A kérelmeket nem lehet szóban benyújtani.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A keresetek benyújtására külön formanyomtatványok állnak rendelkezésre, amelyek nagy része letölthető a **Bírósági Szolgálat** weboldaláról, a többi pedig a **bírósági eljárási szabályzatokban** található. Ezek a formanyomtatványok meghatározzák, hogy a kérelemnek milyen elemeket kell tartalmaznia.

Bizonyos korlátozott mértékű felvilágosítást a Bírósági Szolgálat tisztviselői is nyújtanak, de e tisztviselők kizárólag eljárási információkkal szolgálhatnak, mivel nem jogosultak a követelés érdemi részére vagy a megfelelő eljárásra vonatkozó segítségnyújtásra.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A bírósági díjakat, vagyis a bírósági illetékeket a legtöbb típusú kérelem esetében meg kell fizetni. Az illetékeket a kérelem megfelelő bírósági szolgálati irodánál történő benyújtásakor kell megfizetni. A különböző illetékekre vonatkozó részleteket a **Bírósági Szolgálat** weboldalán találja. Az esetlegesen igénybe vett ügyvédnek fizetendő díjak különböznek ezektől a díjaktól, és azokért a Bírósági Szolgálat nem felel. Amennyiben ügyvédet alkalmaz, ő adhat felvilágosítást a megfizetendő illetékek mértékéről és azok megfizetésének idejéről.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Lásd a „[Költségmentességről](#)” szóló tájékoztatót.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kereset hivatalos benyújtására akkor kerül sor, amikor a bírósági szolgálat irodája kibocsátja a követelést. Attól függően, hogy melyik bíróságot kereste meg ügyével, elképzelhető, hogy erre nem kerül sor a másik fél számára történő kézbesítésig. A kis értékű követelések bíróságán a bírósági hivatalvezető küldi meg a követelést a másik félnek. A többi bíróságon Önnek kell a követelést kézbesítenie, vagy közvetítőt kell alkalmaznia, aki ezt megteszi Ön helyett. Ennek annál a bírósági szolgálati irodánál tud utánajárni, ahol benyújtotta követelését. A Bírósági Szolgálat tisztviselői értesítik Önt, ha nem teljesítette a követelés benyújtásához szükséges eljárási követelményeket, de a bíró hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy az ügy megfelelően megindításra került-e.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbebocsátkozás határidejéről)?

Az egyes bíróságok **eljárási szabályzatai** határozzák meg a határidőket, erre vonatkozó információt annál a bírósági szolgálati irodánál szerezhet be, ahol benyújtotta a kérelmét.

Utolsó frissítés: 12/04/2023

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Görögország

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Lehetőség van „alternatív vitarendezési módszerek” alkalmazására. Lásd a megfelelő pontot.

2 Van határideje a perindításnak?

Az ügytől függően különböző határidők vonatkoznak a kereset benyújtására. A kereset benyújtására vonatkozó határidőkről jogi tanácsadó vagy a polgárok számára nyújtott tanácsadásért felelős hivatal szolgálhat információval.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Lásd a „[Hatáskör és illetékesség](#)” részt.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Lásd a „[Hatáskör és illetékesség – Görögország](#)” részt.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Lásd a „[Hatáskör és illetékesség – Görögország](#)” részt.

A kereset benyújtása esetén lefolytatandó eljárás.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A keresetet ügyvédnek kell benyújtania, kivéve az alábbi eseteket: 1) a békebíróóság (*Irinodikio*) előtt indított ügyek, 2) ideiglenes intézkedések, 3) azonnali veszély elhárítása (a polgári perrendtartás 94. cikkének (2) bekezdése), valamint 4) az első fokú egyesbíróóság (*Monomelos Protodikio*) vagy a kerületi polgári bíróság előtt lefolytatott munkaügyi eljárások (a polgári perrendtartás 665. cikkének (1) bekezdése). Főszabály szerint tehát képviselővel kell eljárni. Egyes ügyekben az érintett személy saját nevében is eljárhat, ilyenek például az ideiglenes intézkedések, kis értékű jogviták, munkaügyi jogviták stb.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A bírósági eljárás megindítása érdekében a keresetet az illetékes bírósági hivatalhoz kell benyújtani. A kereset elkészítéséhez ügyvéd segítségét kell igénybe venni, aki majd benyújtja azt az illetékes bíróság hivatalához.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

a) A keresetet kizárólag görögül kell elkészíteni;

b) főszabály szerint azt írásban kell benyújtani. A keresetet szóban is be lehet nyújtani a kerületi polgári bírósághoz, ha a bíróság székhelyén nincs kijelölt ügyvéd vagy engedéllyel nem rendelkező helyi jogi tanácsadó (*dikolavoi*). Ez esetben jelentést kell készíteni (a polgári perrendtartás 111., 115. cikke és 215. cikkének (2) bekezdése); valamint

c) a keresetet elektronikusan is be lehet nyújtani, feltéve, hogy azt fokozott biztonságú elektronikus aláírással látják el (a polgári perrendtartás 117. cikkének (2) bekezdése és 119. cikkének (4) bekezdése; 25/2012. sz. elnöki rendelet).

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

Nincs külön formanyomtatványa az eljárás megindításának. Az aktának –amennyiben szükséges, és amennyiben a fél írásos bizonyítékokat nyújt be – része a kereset (a kerületi polgári bíróságok számára és biztosítási intézkedések esetén ez nem kötelező).

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A bírósági illetékeket az alábbiak szerint kell megfizetni: Az eljárásban részt vevő félnek kell kifizetnie a megfelelő költségeket és díjakat. Ennek megfelelően a kérelmezőnek kell megfizetnie az illetékbélyeget, a bírósági illetékbélyeget, és a különböző alapok (például Jogászi Alap [TN], Athéni Jogászi Jóléti Alap [TPDA] stb.) díját, amelyet a kérelem benyújtásakor kell kifizetni. Az ügyvéd kifizetésének időpontjáról és módjáról az eljárásban részt vevő féllel kell megegyezni.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Igen, a polgári perrendtartás 194–204. cikkében meghatározott feltételekkel (ha az érintett személy a saját és családja létfenntartásának kockáztatása nélkül nem képes a bírósági költségek megfizetésére). A következő dokumentumokra van szükség: 1) A kérelmező lakóhelye szerinti település polgármesterének vagy elnökének a kérelmező szakmai, pénzügyi és családi helyzetére vonatkozó nyilatkozata, valamint 2) a kérelmező lakóhelye szerinti adóhatóság vezetőjének nyilatkozata arra vonatkozóan, hogy a kérelmező az utóbbi három évben benyújtott-e nyereségadóra vagy más közvetlen adóra irányuló adóbevallást, valamint az adóbevallás hitelességének igazolása.

Ezt követően a keresettel összefüggésben további lépéseket kell tenni.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kereset akkor minősül benyújtottnak, amikor azt a címzett bíróság hivatalához eljuttatják és annak egy példányát megküldik az alperesnek (a polgári perrendtartás 215. cikke). A jelentés elkészítése és benyújtása során megerősítik, hogy a keresetet benyújtották. A kereset illetékes bírósághoz történő benyújtását követően benyújtási okiratot készítenek, és meghatározzák a tárgyalás időpontját, annak érdekében, hogy a felperessel közölni lehessen a benyújtás részleteit.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

A kereset tárgyalásának napját az illetékes bíróság hivatala határozza meg, és a feleket minden későbbi bírósági ülésre, illetve minden az ügyben hozott intézkedésre be kell idézni. A feleknek jogában áll részt venni a tárgyaláson. Az engedéllyel rendelkező ügyvéd szintén segítséget nyújthat.

Végezetül, minden kérdés tekintetében kötelező ügyvéddel eljárni a másodfokú, vagyis fellebbviteli bíróságok előtt, akkor is, ha a képviselő jelenléte a fent említett elsőfokú bíróságok tekintetében a konkrét ügyben nem volt kötelező (első kérdés). Ez a szabály természetesen a Görög Polgári és Büntetőjogi Legfelsőbb Bíróság (*Arios Pagos*) előtt folyó ügyekre is alkalmazandó.

Utolsó frissítés: 24/04/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Spanyolország

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

A jogvitákat bírósági eljárás nélkül is lehet rendezni – közvetítés útján, lásd a „[Közvetítés Spanyolországban](#)” oldalt.

A felek a bírósági eljárás megindítását követően is kérhetnek közvetítést.

2 Van határideje a perindításnak?

Az adott ügytől függően a keresetindítási határidők eltérőek lehetnek. A határidők és az elévülési idők kérdése jogilag összetett, ezért javasolt ügyvéd vagy jogi tanácsadó iroda segítségét kérni azzal kapcsolatban, hogy hogyan járjon el az ügyben.

Főszabály szerint, kizárólag személtető jelleggel:

a szerződéses kötelezettségek elévülési ideje öt év;

a szerződésen kívül okozott károk elévülési ideje egy év.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Amennyiben a jogvita bíróság előtti rendezését választja, kötelező ebben a tagállamban működő bírósághoz fordulnia.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

A hatásköri és illetékességi szabályokról lásd „[Hatáskör és illetékesség](#)” című pontot.

A lakóhelytől függően:

 Az igazságügyi szervek jegyzéke (*Directorio Juzgados*)

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

A hatásköri és illetékességi szabályokról lásd „[Hatáskör és illetékesség](#)” című pontot.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Spanyolországban a bírósági eljáráshoz főszabály szerint a következő személyekre lesz szüksége:

bírósági eljárásban eljáró képviselő (*procurador*), valamint

az Ön nevében a bíróság előtt eljáró ügyvéd.

E szakemberek közreműködését a következő esetekben nem kell igénybe vennie:

ha az Ön által követelt összeg nem haladja meg a 2000 eurót.

A „fizetési meghagyásnak” (*monitorio*) nevezett különleges, gyorsított eljárásban benyújtott kereset esetén, feltéve, hogy az adósság fennállását okirati bizonyítékkal támasztja alá. Ezekben az ügyekben a követelés összegére nem vonatkozik korlátozás.

Eljárás megindítása előtt biztosítási intézkedésre irányuló kérelem esetén. Ilyen például a házasság érvénytelenítésére, a különválásra és a házasság felbontására irányuló eljárásokban alkalmazott előzetes ideiglenes intézkedések esete, amelyek célja a házastársak és a gyermekek legsürgetőbb személyes és pénzügyi szükségleteinek kielégítése azokban a helyzetekben, amikor az egyik házastárs érvényteleníttetni kívánja a házasságot, vagy különválást vagy a házasság felbontását kívánja kezdeményezni (e szakemberek közreműködésére azonban minden további írásos dokumentumhoz és cselekményhez szükség lesz).

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A kereset és a dokumentumok az interneten keresztül is benyújthatók a következő címen:

 A bírósági szolgálat általános hozzáférési pontja (*Administración de Justicia*)

A kereset és a dokumentumok az adott bírósági kerület központi bírósági hivatalánál (*Juzgado Decano*) vagy az adott település bírósági hivatalánál is benyújthatók. A beadványokat a következő személyek fogják feldolgozni:

a központi bírósági hivatal feladatainak ellátásáért és az általános bírósági szolgáltatásokért felelős tisztviselő; vagy

a felelős tisztviselő felügyelete alá rendelt beosztott hivatali tisztviselő.

A kereset, az eljárást megindító dokumentumok és a kötelező határidőkkel érintett dokumentumok benyújtási időpontjának megerősítésére kizárólag a felelős tisztviselő és az általa kijelölt beosztott hivatali tisztviselő jogosult.

Polgári jogi és kereskedelmi jogi követelések semmilyen más közjogi szerv előtt nem érvényesíthetők, így az ügyeletes bíróság előtt sem.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

Főszabály szerint a bírósági eljárásokban a spanyol nyelvet kell használni. A saját nyelvvel rendelkező autonóm közösségekben (Katalónia, Valencia, Balear-szigetek, Galicia és Baszkföld) az adott közösség nyelve is használható.

Az eljárás más résztvevői a spanyol nyelvet vagy az eljárás helye szerinti autonóm közösség nyelvét használhatják mind az okiratokban, mind a szóbeli eljárás során. Ha valaki nem beszél az autonóm közösség nyelvét, a bíróság tolmácsot jelöl ki, aki gondoskodik a spanyol nyelvre történő tolmácsolásról. Ilyen kijelölésre jogszabályban meghatározott esetekben, vagy a jogszzerű eljáráshoz fűződő jogát gyakorló személy kérelmére kerül sor. Amennyiben a felektől különböző személy azért nyújt be bizonyítékot idegen nyelven, mert nem beszél spanyolul vagy az autonóm közösség nyelvén, az erre a bizonyítékra hivatkozó fél felelős a tolmács biztosításáért.

Az eljárás megindítására minden esetben írásban, a „keresettel” (*demanda*) kerül sor, amely a legfeljebb 2000 euró összegű követelések esetében egyszerű. Az alábbi információkat kell tartalmaznia:

a kérelmező személyes adatai és címe, valamint a másik fél személyes adatai és címe, ha ezek ismertek; valamint

annak pontos leírása, hogy a kérelmező mit követel a másik féltől.

Ha valaki nem veszi igénybe bírósági eljárásban eljáró képviselő közreműködését, akkor eldöntheti, hogy elektronikus úton tartja-e a kapcsolatot a bíróságokkal. A választott módszerre vonatkozó döntését bármikor megváltoztathatja.

 A bírósági szolgálat általános hozzáférési pontja

Az eljárást megindító irat, a további kérelmek és az egyéb dokumentumok benyújtásához minden jogi szakembernek a bírósági hivatalok elektronikus vagy távnyilvántartási rendszerét kell igénybe vennie. Erre azért van szükség, hogy biztosított legyen a benyújtás hitelessége, és megbízható módon igazolható legyen, hogy valamennyi dokumentum a maga teljességében került elküldésre és érkezett. Az informatikai rendszerek egyben a megküldés és a beérkezés időpontját is rögzítik.

Az alábbi szervezetek és személyek szintén elektronikus úton kötelesek a bíróságokkal kommunikálni:

a jogi személyek;

a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek;

a szakmai szervezetben való nyilvántartásba vételt igénylő területeken dolgozó szakemberek minden olyan alaki követelmény és tevékenység tekintetében, amelyet a szakmai tevékenységük gyakorlása keretében a bírósági szolgálat előtt kell teljesíteniük;

a közjegyzők és a nyilvántartás-vezetők;

az érintett félnek a bírósági szolgálattal elektronikus kapcsolattartást alkalmazó képviselői; valamint

a közigazgatásban dolgozó tisztviselő, ha hivatali beosztása keretében hoz intézkedéseket vagy jár el.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A legfeljebb 2000 euró összegre vonatkozó keresetekhez, valamint a fizetési meghagyásos eljárásban benyújtott követelésekhez léteznek űrlapok és nyomtatványok. A fizetési meghagyásos eljárásban nincs megszabva az összeghatár, de az adósságot okirati bizonyítékkal kell alátámasztani.

Ezek a nyomtatványok (a használati útmutatókkal együtt) az interneten, a következő címeken érhetők el:

 Szóbeli meghallgatásos eljárások (*Juicio Verbal*) (kis összegű követelések esetében)

 Fizetési meghagyásos eljárás (*Juicio Monitorio*) (a különleges eljáráshoz)

Ugyanezek a nyomtatványok az egyes bírósági kerületekben működő központi hivatalokban és a központi eljárási szolgálat hivatalaiban is beszerezhetők.

A legfeljebb 2000 euró összegű követelések esetében ez nagyon egyszerű: mindössze a kérelmező személyes adatait, a másik fél személyes adatait (ha ismertek), valamint a felperes követelésének pontos leírását kell tartalmaznia.

A 2000 eurónál nagyobb összegű követelések esetében összetettebb dokumentumot kell benyújtani, és annak elkészítésével ügyvédet kell megbízni, mert tartalmaznia kell az ügy tényeinek bemutatását, a követelés jogalapját és a benyújtott dokumentumok és más bizonyítékok pontos jegyzékét is.

Az eljárást megindító keresetnek mindkét esetben csatolni kell a keresetet alátámasztó okirati bizonyítékokat, valamint az esetleges szakértői tanúvallomásokat és az ügyre vonatkozó egyéb bizonyítékokat. Főszabály szerint ezeket a dokumentumokat nem lehet későbbi időpontban benyújtani, ez alól csak nagyon különleges esetekben lehet kivétel.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A magánszemélyeknek nem kell illetéket fizetniük.

A jogi személyeknek (vállalkozásoknak, alapítványoknak, egyesületeknek) kell illetéket fizetniük, ha polgári, kereskedelmi vagy peres közigazgatási bírósághoz keresetet nyújtanak be, vagy ha a szociális ügyekkel foglalkozó bíróságok ítéleteivel szemben fellebbezni kívánnak. A büntetőbíróságokon nem kell illetéket fizetni. További információkat a következő weboldalon talál:

Bírósági illetékek (*Tasas judiciales*)

Katalóniában a jogi személyeknek illetéket kell fizetniük (de a magánszemélyeknek nem):

Katalónia autonóm közösség (*Comunidad Autónoma de Cataluña*). **Illeték**

Az ügyvédi díjak tekintetében nincsenek szabványosított árak. Mind a díjak mértékét, mind a fizetés módját az ügyféllel való megállapodás határozza meg. A bírósági eljárásban eljáró képviselők által kiszabott díjak mértéke szabályozott.

A bírósági eljárásban eljáró képviselők díja (*Arancel Procuradores*) (szabványos díjszabás)

A jogi szakemberek általában előleget kérnek a kezdeti költségek fedezésére, amelyet később beszámítanak a teljes díjba. Az eljárások szakaszokra oszlanak, és a szakemberek minden szakasz kezdetén felkérhetik az ügyfelüket, hogy fizessék meg a teljes összeg megfelelő százalékát.

A szakemberek általában csak az ügy lezárásakor kérik a teljes összeg megfizetését.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Azok a személyek, akik bizonyítani tudják, hogy nem rendelkeznek megfelelő anyagi forrásokkal a bírósághoz forduláshoz, költségmentességre jogosultak.

Költségmentesség (*Justicia Gratuita*) (Igazságügyi Minisztérium)

A kérelmező anyagi helyzetét a spanyol költségvetésből származó ellátások többcélú jövedelemindexe (IPREM – *indicador público de renta de efectos múltiples*) segítségével értékeli.

Akkor vélelmezik, hogy valaki nem rendelkezik megfelelő forrásokkal a bírósághoz forduláshoz, ha a háztartás szintjén, valamennyi jövedelemforrás figyelembevételével számított éves jövedelme nem haladja meg:

a kereset benyújtásának időpontjában alkalmazandó IPREM kétszeresét, ha az adott személy családon kívül él;

a kereset benyújtásának időpontjában alkalmazandó IPREM két és félszeresét, ha az adott személy négyfősnél kisebb családban él;

az IPREM háromszorosát, ha az adott személy legalább négyfős családban él.

2023-ra az éves IPREM összege 7 200,00 EUR (tizenkét részlet).

IPREM 2023

Egyes nonprofit szervezetek szintén jogosultak lehetnek költségmentességre.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kereset a benyújtásának napjától számítva minősül hivatalosan benyújtottnak. A bíróság a bírósági hivatalhoz való benyújtást, valamint a hatáskör és az illetékesség ellenőrzését követően hivatalos végzést bocsát ki a kereset feldolgozásra való befogadásáról.

Ha Ön bírósági eljárásban eljáró képviselővel jár el, a bíróság rajta keresztül küld értesítést a kereset befogadására vonatkozó végzéséről és minden további határozatáról. Ha nem szükséges bírósági eljárásban eljáró képviselővel eljárnia, az értesítést tértivevényes levélben közvetlenül a keresetben megadott címre küldik meg.

Ha a kereset olyan hibát tartalmaz, amelynek következtében nem lehet feldolgozásra befogadni, a bíróság határidőt szab a hiba kijavítására. Ha a hiba nem javítható, a felelős bírósági tisztviselő értesíti a bírót, aki dönt arról, hogy engedélyezi-e a kereset feldolgozását.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

A felek az eljárás minden szakaszáról és minden esemény tekintetében azonnal, közvetlenül vagy – amennyiben ilyennel rendelkeznek – a bírósági eljárásban eljáró képviselőjükön keresztül értesítést kapnak.

Főszabály szerint az eljárásoknak nincs előre meghatározott ütemtervük, de vannak bizonyos határidők, amelyeket be kell tartani.

Utolsó frissítés: 16/04/2024

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Franciaország

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Lehetőség van alternatív vitarendezési módszerek alkalmazására. [Itt](#) tudhat meg többet erről a témáról.

2 Van határideje a perindításnak?

A perindítás határideje az ügytől függően változik. A perindítás határidejére vonatkozóan jogi tanácsadótól vagy az állampolgári tanácsadó irodától kérhet felvilágosítást.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Lásd: [Melyik ország bírósága rendelkezik joghatósággal? – Franciaország](#)

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Lásd: [Melyik ország bírósága rendelkezik joghatósággal? – Franciaország](#)

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Lásd: [Melyik ország bírósága rendelkezik joghatósággal? – Franciaország](#)

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Bizonyos esetekben az eljárás kezdetétől fogva ügyvédnek kell segítenie Önt a bíróságon.

Az összevont bíróságok (*tribunal judiciaire*) előtt főszabály szerint ügyvédi képviselettel kell eljárni. Vannak azonban kivételek, így például a kereskedelmi bérleti szerződésekkel kapcsolatos ügyek vagy a védelmi jogvitákkal foglalkozó bírói tanács (*juge des contentieux de la protection*) hatáskörébe tartozó ügyek.

A családjogi bíróság (*juge aux affaires familiales*) előtt nem kötelező az ügyvédi képviselet a szülői felügyeleti jog átruházására vonatkozó ügyekben, a házasság felbontását követő eljárásokban, valamint a szülői felügyeleti jogra, a házasság költségeihez való hozzájárulás megállapítására és a tartási kötelezettségekre vonatkozó ügyekben.

A kereskedelmi bíróságok (*tribunal de commerce*), a végrehajtási bíróságok (*juge de l'exécution*), a fiatalkorúak bírósága (*juge des enfants*), a szociális ügyek bírósága (*tribunal des affaires sociales*), a munkaügyi bíróság (*conseil des prud'hommes*) és a mezőgazdasági földek bírósága (*tribunal paritaire des baux ruraux*) előtt nem kötelező az ügyvédi képviselet.

A francia jog szerint a perindításnak két módja van.

Ha az eljárást idézéssel kell megindítani, bírósági végrehajtó szolgálatait kell igénybe venni. Azonban nincs szükség bírósági végrehajtóra, ha az eljárás egyoldalú vagy közös kérelemmel indítható meg.

Megjegyzendő, hogy az ideiglenes intézkedésekre (*référé*s) vonatkozó kérelmek esetén az eljárást idézéssel kell megindítani.

A házassági bontópereket idézéssel vagy közös kérelemmel kell megindítani.

Az ügyet az egyik szülő, a gyám vagy maga a kiskorú egyszerű kérelemmel terjesztheti a fiataikorúak bírósága elé.

Az ügy végrehajtási tanács elé viteléhez kötelező az idézés, kivéve a kitoloncolásra vonatkozó határozatokkal kapcsolatos végrehajtási eljárások esetében.

A kereskedelmi bíróságok előtt a bankváltókból (*traite*), váltókból (*lettre de change*), saját váltókból (*billet à ordre*) vagy tartozás átruházásából (*bordereau de cession*) eredő tartozásokra vonatkozó fizetési meghagyásos eljárást egyszerű kérelemmel lehet megindítani. Egyéb ügyekben az eljárást idézéssel kell megindítani.

A munkaügyi bíróság előtt kérelem útján indítható kereset, amely ajánlott levélben is benyújtható (ez azonban nem kötelező).

A felek a mezőgazdasági földek bíróságához kérelemmel vagy bírósági végrehajtó útján fordulhatnak. A felek közös kérelmet is benyújthatnak a bírósághoz, amelyben közösen előadják a bírónak a követeléseiket. Ezt a kérelmet a bírósági hivatal ügyintézőjéhez kell benyújtani.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

Minden tájékoztatás iránti kérelmet a bíróságok ügyfélszolgálatán kell intézni. Emellett a legtöbb bíróságon, közösségi igazságügyi központban (*maisons de justice et du droit*) és városházán (*mairies*) lehetőség van ingyenes jogi tanácsadás igénybevételére.

A követelés benyújtása érdekében a bíróság hivatalához kell fordulni.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

Kizárólag a francia nyelv fogadható el. A tárgyalás során a felet tolmács segítheti, a bírók azonban nem kötelesek tolmácsot alkalmazni, ha ismerik a fél által használt nyelvet.

A kérelmeket írásban kell benyújtani.

A jelenlegi szabályozás szerint a polgári bíróságokon nem lehet faxon vagy e-mailben eljárást indítani.

2021 eleje óta a bírósági eljárásokban részt vevő polgároknak szóló portálon (*Portail du justiciable*) online perindítási szolgáltatás érhető el. Ez a portál a következő esetekben alkalmazható: a sértett arra irányuló kérelme esetében, hogy az eljáráshoz pótmagánvádlóként csatlakozzon azt követően, hogy értesítést kapott a bíróságtól; a nagykorúak védelmére irányuló intézkedések kezelése iránt a gyámügyi tanácshoz benyújtott kérelmek esetében; valamint a családjogi bíróság előtt kérelemre megindított, kötelező ügyvédi képviselet nélküli eljárások esetében.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A francia Formanyomtatványok Nyilvántartási és Felülvizsgálati Központja (CERFA) biztosítja az eljárások bíróság előtti megindításához szükséges kérelmek formanyomtatványait. A beadványnak a felperesre és az ellenérdekű félre vonatkozó információkat, valamint az ügy tárgyára vonatkozó dokumentumokat kell tartalmaznia, amelyeket az adott esettől függően a kereset benyújtásakor a bírósági hivatalnak, illetve a tárgyaláson a bírónak kell benyújtani.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés első fokon ingyenes. Főszabály szerint a kereset benyújtásakor nem kell az államnak díjat fizetni, kivéve az olyan kereskedelmi ügyeket, amelyekben meghatározott bírósági illetékek érvényesülnek.

A díjak az eljárások lefolytatásának költségeit fedezik. Ezek közé tartozik a tanúk költségeinek megtérítése, a szakértői díjak kifizetése, valamint a bírósági végrehajtók és az ügyvédek költségeinek megtérítése, ide nem értve a díjaikat. Egyes díjakat az eljárás megindulásakor kell kifizetni. Az eljárás végén a bírósági főszabály szerint a pervesztes felet kötelezi a költségek megfizetésére, kivéve, ha az költségmentességben részesült.

Az ügyvédek díjaira az ügyfelekkel kötött megállapodásban szereplő feltételek vonatkoznak. Az ügyvédek az ügyfeleiktől előleget kérhetnek, amely egy előre vagy az ügyvédek által végzett munka során megfizetett összeg.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Amennyiben a költségmentességet igénylő fél forrásai nem lépik túl az évente meghatározott jogosultsági küszöböt, a fél költségmentességben részesülhet (amely küszöb 2020-ban a teljes költségmentesség esetében 1043 EUR, a részleges költségmentesség esetében pedig legfeljebb 1564 EUR). A küszöbök a felperes családi helyzetére tekintettel módosíthatók (lásd: „Költségmentesség – Franciaország”).

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kereset benyújtottnak minősül:

az idézés másolatának a bírósági hivatalhoz történő benyújtásával;

a kérelem bírósági hivatalhoz történő benyújtásával vagy nyilvántartásba vételével.

A felperesek nem kapnak megerősítést a követelésük érvényességéről.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

A bíróság hivatala nyújthat az eljárásra és a tárgyalás kitűzött dátumára vonatkozó információt.

Kapcsolódó linkek

 [Az Igazságügyi Minisztérium honlapja](#)

Utolsó frissítés: 08/03/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Horvátország

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

A felek bíróság előtt, illetve alternatív vitarendezési módszerek segítségével rendezhetik jogvitájukat. Horvátországban az utóbbiak közé tartozik a választottbírói eljárás, a közvetítés és a tágabb értelemben vett, perbeli egyezség ösztönzését célzó bírósági eljárás.

Az olyan jogokra vonatkozó polgári, kereskedelmi, munkaügyi és más jogvitákban folyó közvetítést, amelyeket a felek szabadon gyakorolhatnak, a közvetítésről szóló törvény (*Zakon o mirenju*) (*Narodne Novine* [NN, a Horvát Köztársaság Hivatalos Lapja] 18/11. sz.) szabályozza. A közvetítés elnevezésétől (*mirenje*, mediáció, *posredovanje*, koncilijáció) függetlenül minden olyan eljárást magában foglal, amelyben a felek célja a jogvita kölcsönös megállapodással, vagyis mindkét fél számára a szükségleteiknek és érdekeiknek megfelelő, elfogadható megállapodás elérésével, harmadik fél – egy vagy több, a feleket az egyezség megkötésében segítő, kötelező erejű megoldások megalkotására nem jogosult mediátor (*posrednik*, *medijator*, koncilijator) –

segítségével történő rendezése. A közvetítés a felek által megállapított módon folyik; az eljárásra jellemző, hogy opcionális, lefolytatásáról a felek szabadon döntenek. Az eljárás önkéntes és megállapodáson alapul, informális és titkos, az eljárásban részt vevő felek pedig egyenrangúak.

Ezzel szemben a választottbíróági eljárás (*arbitraža* vagy *izbrano suđenje*) egy választottbíróság előtt folyó meghallgatás függetlenül attól, hogy azt jogi személy vagy jogi személy választottbíróági tevékenységet végző testülete szervezi meg és folytatja le. A választottbíróági eljárás a jogvita rendezésének önkéntes, gyors, hatékony, nem nyilvános fajtája, amelyben a felek határozhatják meg, hogy jogvita esetén ki járhat el bírőként, hol folytassák le a választottbíróági eljárást, az alkalmazandó anyagi és eljárásjogot és az eljárás lefolytatásának nyelvét; a választottbíróság által hozott érdemi határozat a jogerős bíróági ítélettel azonos jogerővel rendelkezik.

A polgári perrendtartás (*Zakon o parničnom postupku*) (NN 53/91., 91/92., 112/99., 129/00., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 25/13., 89/14. és 70/19. sz.) úgy rendelkezik, hogy a bíróság – figyelembe véve az összes körülményt, különösen a felek és a velük kapcsolatban álló harmadik felek érdekeit, a közöttük lévő kapcsolatok időtartamát és kölcsönös bizalmuk szintjét – meghallgatás keretében vagy más módon olyan határozatot hozhat, amely utasítja a feleket arra, hogy nyolc napon belül közvetítő eljárást indítsanak, illetve amely javasolja a felek számára, hogy vitájukat közvetítő eljárás keretében próbálják rendezni. Ezenkívül az előzetes tárgyalás során a bíróság tájékoztatja a feleket arról, hogy a vita rendezhető perbeli egyezség vagy közvetítő eljárás keretében is, és bemutatja számukra ezeket a lehetőségeket.

Egyes esetekben (a Horvát Köztársasággal szemben benyújtott keresetek esetén) a keresetet benyújtani kívánó fél köteles a benyújtást megelőzően felvenni a kapcsolatot az illetékes ügyészi hivatallal a Horvát Köztársasággal szemben benyújtott kereset következtében meginduló eljárásban való képviselői érdekében, kivéve azokat az ügyeket, amelyek tekintetében külön jogszabály állapít meg határidőt a kereset benyújtására. A jogvita egyezség útján történő rendezésére irányuló kérelemnek minden olyan információt tartalmaznia kell, aminek az általános keresetben is szerepelnie kellene.

2 Van határideje a perindításnak?

A bírósági kereset benyújtásának határideje az ügy típusától és jogi természetétől függ. A munkaügyi esetekben például a bírói jogvédelem tekintetében a munkavállaló számára a jogai védelmére irányuló kérelem munkáltatónál történő benyújtásától számított tizenöt nap áll rendelkezésre arra, hogy a keresetét az illetékes bírósághoz benyújtsa annak érdekében, hogy a megsértett jogát megvédje, kivéve a kártérítési kereset vagy más, a munkajogi jogviszonyból származó pénzbeli kereset esetén.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Igen. Horvátországban a polgári ügyekben a bíróságok a jogszabályban meghatározott hatásköreiken belül járnak el, és az igazságszolgáltatási feladatokat a rendes és különös hatáskörű bíróságok, valamint a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bírósága (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*) látják el.

A rendes bíróságok közé tartoznak a helyi bíróságok (*općinski sudovi*) és a megyei bíróságok (*županijski sudovi*). A különös hatáskörű bíróságok a kereskedelmi bíróságok (*trgovački sudovi*), a közigazgatási bíróságok (*upravni sudovi*), a szabálysértési bíróságok (*prekršajni sudovi*), a Horvát Köztársaság Kereskedelmi Fellebbviteli Bírósága (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*) és a Horvát Köztársaság Szabálysértési Fellebbviteli Bírósága (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*).

Horvátország legmagasabb fokú bírósága a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bírósága.

Jogszabály a hatáskör vagy egyes jogterületek tekintetében más rendes és különös bíróságokat is létrehozhat.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Főszabály szerint az illetékes bíróság az alperes szerinti általános illetékességgel rendelkező bíróság, vagyis az a bíróság, amelynek illetékességi területén az alperes állandó lakóhelye található. Amennyiben az alperes nem rendelkezik a Horvát Köztársaság területén állandó lakóhellyel, az általános illetékességgel rendelkező bíróság az a bíróság, amelynek területén az alperes ideiglenes lakóhelye található.

Amennyiben az alperesnek az állandó lakóhelye mellett más helyen van ideiglenes lakóhelye, és a körülmények alapján megállapítható, hogy viszonylag hosszú ideig e helyen fog tartózkodni, az ideiglenes lakóhely szerinti bíróság rendelkezik általános illetékességgel.

A külföldön állandó lakóhellyel rendelkező, oda kiküldött, nemzeti hatóság vagy jogi személy alkalmazottjaként dolgozó horvát állampolgárokkal szembeni perekben az általános illetékességgel rendelkező bíróság a személy utolsó ismert Horvát Köztársaság területén található állandó lakóhelye szerinti bíróság. A nemzetközi elemekkel bíró jogvitákban a Horvát Köztársaság területén lévő bíróság akkor rendelkezik joghatósággal, ha azt jogszabály vagy nemzetközi egyezmény kifejezetten kimondja. Amennyiben jogszabály vagy nemzetközi egyezmény nem mondja ki kifejezetten a horvát bíróság joghatóságát a meghatározott típusú jogvita tekintetében, a horvát bíróság akkor rendelkezik joghatósággal, ha azt a horvát bíróságok illetékességére vonatkozó szabályok alapján meg lehet állapítani.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Ez a jogvita típusától és a polgári perrendtartásról szóló törvény illetékességre és hatáskörre vonatkozó szabályaitól függ.

A pertárgy értéke nincs hatással a horvát bíróságok illetékességére és/vagy hatáskörére.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A peres eljárások a polgári perrendtartásról szóló törvényben meghatározott jelenlegi felépítése szerint a polgári perrendtartásról szóló törvény ellenkező rendelkezésének hiányában minden természetes vagy jogi személy szabadon megválaszthatja, hogy az eljárásban saját maga jár el vagy közvetítő – általában ügyvéd – képviseli őt.

A polgári perrendtartásról szóló törvény 91. cikkének rendelkezései azonban jelentősen korlátozzák a felek képviselő nélküli eljárásra vonatkozó jogát: amennyiben az ingatlanra vonatkozó követelések esetén a jogvita tárgyának értéke meghaladja az 50 000 HKR-t, a jogi személyt csak ügyvédi vizsgát tett személyek képviselhetik.

A polgári perrendtartásról szóló törvény 91a. cikkének rendelkezései kimondják emellett, hogy a felek képviselőjükön – vagyis ügyvédjükön – keresztül nyújthatnak be felülvizsgálat iránti kérelemre irányuló engedély iránti kérelmet, vagy felülvizsgálat iránti kérelmet, illetve kivételes esetben maguk is eljárhatnak, ha ügyvédi vizsgát tettek, továbbá a felülvizsgálat iránti kérelemre irányuló engedély iránti kérelmet, vagy felülvizsgálat iránti kérelmet a nevükben olyan, ügyvédi vizsgával rendelkező nem ügyvéd személy nyújthatja be, akit a polgári perrendtartásról szóló törvény vagy más jogszabály feljogosít arra, hogy képviselje őket, feltéve, hogy ez a személy ügyvédi vizsgát tett.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A polgári eljárásokat a keresetnek az illetékes bírósághoz – közvetlenül a bíróság hivatalánál, postai vagy távirati módon történő – benyújtásával kell megindítani.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A polgári eljárásokat horvát nyelven, latin betűs írásmóddal kell lefolytatni, kivéve, ha jogszabály alapján a konkrét bíróságon más nyelvet vagy írásmódot alkalmaznak.

A feleknek és az eljárásban részt vevő más személyeknek horvát nyelven, latin betűs írásmóddal kell benyújtaniuk kereseteiket, panaszait és más dokumentumaikat.

A keresetet közvetlenül a bíróság hivatalánál, postai vagy távirati úton kell benyújtani, a leggyakoribb a bíróság hivatalánál történő közvetlen és a postai benyújtás.

A polgári perrendtartásról szóló törvény lehetővé teszi a dokumentumok elektronikus benyújtását is. Az elektronikusan benyújtott dokumentumokat a külön jogszabályban meghatározott, minősített elektronikus aláírással kell ellátni.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadni az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

Csak a kis értékű követelések európai eljárása során kell formanyomtatványokat alkalmazni. Erre vonatkozó további információt a „[Kis értékű követelések – Horvát Köztársaság](#)” ismertetőben talál.

A polgári perrendtartásról szóló törvény kimondja, hogy a keresetnek a következőket kell tartalmaznia: a különös érdemi követelés és a mellékkövetelések, a tények, amelyekre a kérelmező követelését alapítja, az e tényeket alátámasztó bizonyítékok és olyan egyéb információk, amelyeket minden beadványnak tartalmaznia kell (a polgári perrendtartásról szóló törvény 106. cikke).

Minden beadványnak, így a keresetnek is, tartalmaznia kell a következőket: a bíróság neve, a felek, valamint ha képviselővel vagy ügynökkel járnak el, e személyek neve, állandó vagy ideiglenes lakóhelye, a benyújtó fél személyi azonosító száma, a jogvita tárgya, valamint a benyújtó fél aláírása.

A fél vagy képviselője a dokumentumot ellátja aláírásával.

Amennyiben a dokumentum követelést tartalmaz, a félnek meg kell jelölnie benne a tényeket, amelyekre követelését alapítja és szükség esetén a bizonyítékokat is.

A bíróság akkor is feldolgozza a keresetet, ha a kérelmező nem határozta meg a kereset jogalapját; és ha meg is határozza a jogalapot, a bíróságot ez nem köti.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A felek kötelesek az illetéktörvényben (*Zakon o sudskim pristojbama*) (NN 118/18. sz.) meghatározott bírósági illetéket megfizetni.

Az illetéktörvény által előírt bírósági illetékeket azokra a személyekre kell alkalmazni, akik kérelmére vagy akik érdekében a jogszabályban meghatározott intézkedéseket megteszik.

Az illetéktörvény eltérő rendelkezésének hiányában a következőkért számítanak fel eljárási illetéket:

beadványok (kérelmek, jogorvoslatok, végrehajtási kérelem stb.) – a benyújtáskor; valamint a nyilvántartásba vett beadványok tekintetében – a nyilvántartásba vételkor,

írásbeli védekezés – az eljárás felekre vonatkozó jogerős lezárását követően, a pernyertesség arányában,

bírósági leiratok – a kérelem benyújtásakor,

bírósági határozatok – amikor a félnek vagy képviselőjének kézbesítik a határozat egy példányát,

öröklési bizonyítványok – amikor azok véglegessé válnak,

kényszerített teljesítés, csődeljárás és felszámolási eljárás – a felosztásra vonatkozó határozat meghozatalakor vagy a kényszeregyezséget jóváhagyó határozat meghozatalakor,

egyéb intézkedések – a kérelmezéskor vagy a bíróság tevékenységének megkezdésekor.

A bírósági eljárási illeték megfizetésére vonatkozó főszabály szerint a pervesztes félnek kell megfizetnie az ellenérdekű fél és az oldalán a perbe beavatkozó személy költségeinek egészét. A pervesztes fél oldalán a perbe beavatkozó személy maga viseli a tevékenysége során felmerült költségeket.

Az ügyvédi képviselő költségeit, az ügyvéd díjának és költségeinek megtérítését a jogász hivatásról szóló törvény (*Zakon o odvjetništvu*) (NN 9/94., 117/08. fordítás, 50/09., 75/09., 18/11. és 126/21. sz.) szabályozza.

Az ügyvéd a jogi szolgáltatásaiért az ügyvédi kamara által meghatározott és az igazságügyi miniszter által jóváhagyott mértékű díjazásra, valamint az elvégzett feladatokra vonatkozó költségeinek megtérítésére jogosult, és az ügyvédeknek a szolgáltatások teljesítések számlát kell kiállítaniuk az ügyfelek számára. Az ügyvédi meghatalmazás törlése vagy visszavonása esetén az ügyvéd az ügyvédi meghatalmazás törlésétől vagy visszavonásától számított 30 napon belül állítja ki a számláját.

A tulajdonjogi ügyekben az ügyvéd a féllel a tevékenységének – vagyis azoknak a jogcselekedetnek, amelyeket a fél nevében tesz – az eljárás sikerével arányos mértékű, hivatalos díjszabásnak megfelelő díjazásában is megállapodhat. E megállapodás csak akkor érvényes, ha azt írásban kötötték.

Ennek megfelelően a tulajdonjogi ügyekben a felek az ügyvéddel való jogviszonyukat írásbeli megállapodásban szabályozhatják.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Amennyiben a fél jogi segítséget igényel, olyan ügyvédekhez fordulhat jogi tanácsért, akik a jogi szakmáról szóló törvény 3. cikke szerint Horvátország területén jogosultak minden fajta jogi segítség nyújtására, különösen jogi tanácsadás nyújtására, keresetek, panaszok, indítványok, kérelmek, rendkívüli jogorvoslatok és más beadványok elkészítésére, valamint a felek képviselésére.

A feleknek emellett lehetőségük van költségmentes jogi segítség igénybevételére. Konkrétan az ingyenes jogi segítségnyújtásról szóló törvény (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) (NN 143/2013. és 98/19. sz.) szabályozza a jogi segítségnyújtást igénylő, de azt finanszírozni nem képes személyeknek biztosítható költségmentességet. Az ingyenes jogi segítségnyújtás horvátországi rendszeréről az alábbi honlapon talál tájékoztatást: <https://pravosudje.gov.hr/besplatna-pravna-pomoc/6184>.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A polgári eljárás a kereset benyújtásával és annak alperes számára történő kézbesítésével indul meg.

A kereset beérkezését követően megkezdődik a fő tárgyalás előkészítése.

Ezek közé az előkészületek közé tartozik a kereset előzetes vizsgálata; amennyiben a kereset nem érthető vagy nem tartalmaz minden olyan elemet, amely az eljárásiindításhoz szükséges, a bíróság felszólítja a benyújtó felet, hogy javítsa ki, vagyis az utasításoknak megfelelően egészítse ki beadványát, és a kijavítás és kiegészítés céljából visszaküldi a keresetet.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbebocsátkozás határidejéről)?

A feleket, ügyvédeiket és képviselőiket a bírósági hivatal tisztviselői a nyilvántartásban és az ügyiratokban szereplő információk alapján értesítik az ügy alakulásáról.

A tájékoztatás az eljárás szakaszaira, valamint az ügyben eljáró egyesbírókra, tanács elnökére, tanács tagjaira és bírósági tanácsosokra terjed ki.

A tájékoztatás során tilos a konkrét bírósági intézkedések megfelelőségére, valamint az eljárás várható eredményére vonatkozó nyilatkozatok tétele.

A tájékoztatás történhet telefonon, e-mailben és írásbeli formában.

A felek az interneten keresztül hozzáférhetnek az eljárás alakulására, valamint az ügyben eljáró egyesbírókra, tanács elnökére, tanács tagjaira és bírósági tanácsosokra vonatkozó információkhoz, ha a konkrét ügyben lehetséges a Bírósági eljárásokra vonatkozó alapvető információkhoz való nyilvános hozzáférés / e-ügyek szolgáltatásának (*Javni pristup osnovnim podacima o sudskim predmetima – usluga e-Predmet*) alkalmazása.

A bíróság előtti megjelenésnek és a felek vagy a bíróság egyéb intézkedéseinek határidejét a polgári perrendtartásról szóló törvény határozza meg.

A határidőkre és a határidők típusaira vonatkozó további információt az „[Eljárási határidők – Horvát Köztársaság](#)” információs csomagban találhat.

Utolsó frissítés: 14/08/2023

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által

kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Olaszország

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Az olasz jogrendszer biztosítja, hogy Ön jogai védelme érdekében bírósághoz fordulhasson.

Bizonyos kérdésekben először ügyvéd segítségével a közvetítést kell megpróbálni, és csak ennek sikertelensége esetén kezdeményezhető bírósági eljárás, a következő területeken: társasházi jogviták, tulajdonjog, vagyonfelosztás, öröklés, családi megállapodások, bérlet, saját felhasználású hitelek, lízing, orvosi műhiba miatti kártérítési igény, rágalmozás a sajtóban vagy más médiumban, valamint a biztosítási, banki és pénzügyi szerződésekre vonatkozó jogviták. Másik lehetőség a választottbírósági eljárás, ahol a jogvitát a peres felek által kijelölt választottbíró dönti el. Ha a felek bírósági eljárás helyett választottbírósághoz kívánnak fordulni, előbb meg kell erről állapodniuk.

2 Van határideje a perindításnak?

A perindítás határideje a követelés típusától függ. Az általános határidő 10 év, azonban néhány követeléstípusra rövidebb határidők vonatkoznak (a polgári törvénykönyv 2934–2961. szakasza).

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Ha valamely jogvita eldöntéséhez jogerős ítéletre van szüksége, bírósághoz kell fordulnia. Az illetékes bíróság beazonosításához figyelembe kell venni a jogvita típusát, valamint a bíróságok joghatóságára, hatáskörére és illetékességére vonatkozó nemzeti és uniós szabályokat.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Az alapszabály szerint az illetékes bíróság az alperes lakóhelye szerinti bíróság; ez a területi illetékesség szabálya, amely meghatározza, hogy mi minősül a természetes személyek általános fórumának (*foro generale delle persone fisiche*). A jogvita értékétől vagy az adott ügy tartalmától függően kell az adott területen valamely bírósághoz (békebíró [*giudice di pace*], illetve egyesbíróként vagy bírói tanácsban eljáró törvényszék [*tribunale*]) vagy a természetes személyek általános fórumától eltérő bírósághoz fordulni (utóbbi esetben kötelező területi illetékességről van szó [*competenza per territorio inderogabile*]). Lásd a „[Bíróságok hatásköre és illetékessége](#)” című részt.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

A legfeljebb 5 000 EUR értékű ingóságokra vonatkozó kereset esetén békebíróhoz kell fordulni (*giudice di pace*). A békebíró a járművek és hajók mozgása által okozott, legfeljebb 20 000 EUR értékű kár megtérítéséhez kapcsolódó keresetek esetén is eljár. Nagyobb perértékű keresetekkel a törvényszék (*tribunale*) foglalkozik, amely egyesbíróként jár el. Bizonyos kérdések perértékétől függetlenül békebíró (a polgári perrendtartás 7. szakaszának harmadik bekezdése), egyesbíróként eljáró törvényszék (a polgári perrendtartás 409. szakasza) vagy bírói tanácsban eljáró törvényszék (a polgári perrendtartás 50a. szakasza) elé kerülnek.

Lásd a „[Bíróságok hatásköre és illetékessége](#)” című részt.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Főszabály szerint kötelező az ügyvédi képviselet (*obbligo di difesa tecnica*). Ez a szabály nem vonatkozik a kis értékű követelésekre (a békebíró által tárgyal, legfeljebb 1 100 EUR értékű követelések), vagy arra az esetre, ha Ön képesített ügyvéd (a polgári perrendtartás 86. szakasza).

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervezethez?

A kérelmet a másik félnek kell címezni, és az illetékes bírósági hivatalhoz kell benyújtani.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

Szóbeli keresetre csak békebíró által tárgyalt követeléseknél van lehetőség (a polgári perrendtartás 316. szakasza). A keresetet minden más esetben írásban, olasz nyelven kell benyújtani. A keresetet nem lehet faxon vagy elektronikus levélben elküldeni.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

Nincsenek külön nyomtatványok; a kérelemben meg kell jelölni a feleket, a bíróságot, a kérelem tárgyát és a címet.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

Az államnak illetéket kell fizetni, amely függ a kérelem benyújtásakor követelt összegtől (a jogi költségekről szóló, egységes szerkezetbe foglalt 115/2002. sz. elnöki rendelet szerinti egységes illeték).

Az ügyvédi díj összege és esedékessége a saját ügyvédjével kötött megállapodástól függ.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Mind az olasz állampolgárok, mind a külföldi állampolgárok igényelhetnek költségmentességet, amennyiben megfelelnek a személyi jövedelemre vonatkozó jogi előírásoknak (a jogi költségekről szóló, egységes szerkezetbe foglalt 115/2002. sz. elnöki rendelet).

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kereset akkor minősül benyújtottnak, amikor azt az alperesnek kézbesítik, a másik félnek kézbesített idézés esetén (*atto di citazione*), amikor azt a bíróság hivatalánál érkezettetik, a bírósághoz intézett kérelem esetén (*ricorso*).

Azt a kérdést, hogy az adott ügyet megfelelően terjesztették-e elő, a bíróság csak a tárgyalás elején bírálja el, amikor mindkét felet meg lehet hallgatni.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

A tárgyaláson való megjelenés határidejét, és a felek vagy a bíróság további lépéseinek időzítését a polgári perrendtartás állapítja meg. A bíróságok ezeket a szabályokat az eljárásban lépésről lépésre alkalmazzák, vagy az eljárásra vonatkozóan átfogó ütemezést állapítanak meg (a polgári perrendtartás végrehajtásáról szóló rendelet 81a. cikke).

Vonatkozó mellékletek

[a polgári perrendtartás bírósághoz fordulással kapcsolatos cikkei](#) (84 Kb)

Utolsó frissítés: 21/07/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Ciprus

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Van más lehetőség is, például a bíróságon kívüli vitarendezés, a választottbírósághoz folyamodás vagy a polgári ügyekben biztosított közvetítés egyes szempontjairól szóló 159(I)/2012. sz. törvényben előírt közvetítői mechanizmus igénybevétele.

2 Van határideje a perindításnak?

Igen, van. Az elévülésről szóló 66(I)/2012. sz. törvény alapján nem lehet keresetet benyújtani a bírósághoz, amennyiben már tíz (10) év eltelt a keresetlevél jogalapjának felmerülése óta, kivéve, ha a törvény másként rendelkezik, mint például az alábbi esetekben:

Amennyiben a keresetlevél polgári jogi jogsértésre, szerződésre, váltóra, csekkre, saját váltóra stb. vonatkozik, a keresetlevél nem nyújtható be a bíróságra, amennyiben a keresetlevél jogalapjának felmerülése óta hat (6) év eltelt.

Amennyiben a keresetlevél intézményi kötelesség elmulasztásával, megsértésével vagy megszegésével okozott kár megtérítésére vonatkozik, a keresetlevél nem nyújtható be a bíróságra, amennyiben a keresetlevél jogalapjának felmerülése óta három (3) év eltelt. A bíróság a határidőt annak lejártától számított két (2) éven belül meghosszabbíthatja, ha a keresetlevélben testi sértésért és/vagy halált okozó polgári jogi jogsértésért követelnek kártérítést. Egy elhunyt személy vagyonával kapcsolatos kereset indítására vonatkozó határidő a vagyonban vagy hagyatékban örökölt részesedéstől és a végrendelet érvényességétől függetlenül a halál időpontjától számított nyolc (8) év után lejár.

A jelzáloggal vagy zálogjoggal kapcsolatos kereset indítására vonatkozó határidő a keresetlevél jogalapjának felmerülésétől számított tizenkét (12) év után lejár.

Bírósági ítéletre vonatkozó kereset nem nyújtható be a jogerős ítélet kibocsátásától számított tizenöt (15) év eltelte után.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Amennyiben a kereset jogalapja vagy az érvényesítendő jog a Ciprusi Köztársaságon belül vagy olyan területen belül merült fel, amelyet a Ciprusi Köztársaság területének tekintenek, illetve a kereset jogalapjára a Ciprusi Köztársaság bírósága joghatósággal rendelkezhet, úgy a Ciprusi Köztársaság valamelyik bíróságához kell fordulnia.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Polgári jogviták esetén annak a kerületnek a kerületi bíróságához kell fordulnia, ahol:

a jogvita alapja részben vagy teljes mértékben felmerült;

az alperes vagy bármelyik alperes a per elindításakor lakott vagy dolgozott;

a támaszponti felségterület található, feltéve, hogy az ügyben valamennyi érintett fél ciprusi állampolgár, és a per alapja részben vagy teljes mértékben a támaszponti felségterület határain belül merült fel, vagy az alperes (vagy bármely alperes) e területen lakik vagy dolgozik;

a támaszponti felségterület található, feltéve, hogy a per alapja részben vagy teljes mértékben a támaszponti felségterület határain belül olyan személy gépjármű-használatával kapcsolatban merült fel, aki a gépjárművekről (felelősségbiztosításról) szóló törvény 3. cikke szerint biztosított volt, vagy akinek biztosítással kellett volna rendelkeznie;

a támaszponti felségterület található, feltéve, hogy a per alapja részben vagy teljes mértékben a támaszponti felségterület határain belül a munkavállaló munkaviszonya alatt elszenvedett munkahelyi balesete vagy foglalkozási megbetegedése következtében a munkáltató felelőssége körében merült fel, amelyre vonatkozóan a gépjárművekről (felelősségbiztosításról) szóló törvény 4. cikke szerint biztosított volt, vagy biztosítással kellett volna rendelkeznie;

az a vagyontárgy található, amely ingatlanok forgalmazásához vagy értékesítéséhez, illetve ingatlanokra vonatkozó bármilyen más ügyhöz kapcsolódó per tárgyát képezi.

Amennyiben a jogvita **munkaügyi jogvitának** minősül, amelyben a kártérítési keresetben meghatározott összeg legfeljebb két évre járó jövedelemmel egyezik meg, a jogvita felmerülése szerinti kerületi **munkaügyi bírósághoz**, ennek hiányában a felperes lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti illetékes bírósághoz kell fordulnia. Egyebekben az illetékes kerületi bírósághoz kell fordulnia.

Az **ingatlanbérleti ügyekben felmerülő jogviták** elbírálására az ingatlan fekvése szerinti kerületben létesített, lakásbérleti ügyekben eljáró bíróság illetékes.

Családi jogviták (pl. házasság felbontása, tulajdoni viták stb.) esetén a **családjogi bírósághoz**, így különösen annak a kerületnek a családjogi bíróságához kell fordulnia, ahol az egyik fél lakik vagy dolgozik; kiskorú gyermeket is érintő jogvita esetén pedig annak a kerületnek a családjogi bíróságához kell fordulnia, ahol a kiskorú gyermek vagy az alperes lakik.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Lásd a 4. kérdésre adott választ.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőt – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Ön személyesen is indíthat keresetet. A törvény nem teszi kötelezővé ügyvéd vagy egyéb közvetítő alkalmazását (kivéve a vonatkozó jogszabályok szerint a kiskorú vagy cselekvőképtelen személyek esetében).

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

Az ügy megindításához szükséges bírósági okiratokat (idézés, kereseti kérelem stb.) az illetékes bíróság nyilvántartási osztályára kell benyújtani.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A kérelmet minden esetben írásban, görög nyelven kell benyújtani. Az e-mailen vagy faxon küldött kérelem (vagy egyéb bírósági okirat) **nem** fogadható el.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A kereset indításához kapcsolódó idézést általános záradékkal ellátott idézések esetében a polgári perrendtartás 1. formanyomtatványa alapján, speciális záradékkal ellátott idézések esetében a polgári perrendtartás 2. formanyomtatványa alapján kell elkészíteni.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

Igen, eljárási illetéket kell fizetnie. Az illetéket az illetékköteles okirat nyilvántartásba vételekor kell megfizetni.

Az ügyvéddel kötött megállapodástól függ, hogy az ügyvédi díjat előre kell-e kifizetnie, vagy csak később.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Igen, amennyiben a bírósági eljárást családjogi bíróság folytatja le, vagy határon átnyúló jogvitát, menedékkérőket, menekülteket vagy az országban illegálisan tartózkodó harmadik országból érkezett polgárokat érintő eljárásoknál, amennyiben a költségmentesség iránti kérelmet elfogadták.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kereset nyilvántartásba vételétől. Az illetékes nyilvántartási osztály értesítést küld, amennyiben a nyilvántartásba vétel érvénytelen vagy határideje lejárt, illetve ha a kereset nyilvántartásba vétele során probléma merülne fel.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

Az időrendről és a bíróság előtti személyes megjelenés időpontjáról a későbbiekben kap tájékoztatást.

Utolsó frissítés: 07/12/2023

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Lettország

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Lettországban a peres felek bírósághoz, vagy amennyiben a felek közös megegyezéssel választottbírói megállapodást kötöttek, választottbíróshoz fordulhatnak (bizonyos jogviták kivételével, amelyeknél nincs lehetőség választottbíráskodásra).

2 Van határideje a perindításnak?

Az adott ügytől függően eltérő határidő áll nyitva a keresetindításra. A határidők kérdésköréről bővebb felvilágosítást ügyvéd vagy nyilvános tájékoztató szolgálat tud nyújtani.

A **polgári jog** különféle általános határidőket határoz meg. A követelés tárgya és körülményei befolyásolhatják a határidőt, amelyet eseti alapon, az alábbiak figyelembevételével kell megállapítani:

Családjog

Az eljegyzésből eredő keresetet attól a naptól számított egy éven belül kell benyújtani, amelyen az eljegyzést felbontották, vagy amikor az egyik fél visszalépett tőle, illetve amennyiben a menyasszony gyermeket vár, a gyermek születésének napjától, ha az eljegyzést akkorra már felbontották, vagy valamely fél visszalépett tőle.

A házastársak közötti vagyoni viszonyokból eredő kereseteket a másik házastárs által lebonyolított ügylettől számított egy éven belül kell megindítani. A gyermek anyjának férje attól a naptól számított két éven belül támadhatja meg az apasági vélelmet, amelyen tudomására jut, hogy a gyermek nem az övé. A gyermek anyjának ugyanezek a jogai vannak az apasági vélelem megtámadása kapcsán. Maga a gyermek a nagykorúvá válásától számított két éven belül támadhatja meg az apasági vélelmet.

Az apaság elismeréséből eredő kereseteket attól a naptól számított két éven belül kell benyújtani, amelyen valamely fél tudomást szerez az apaságot kizáró körülményekről, vagy amelyen a gyermek nagykorúvá válik, amennyiben maga indít keresetet.

A gyám és kiskorú közötti kapcsolatból eredő kereseteket a kiskorú nagykorúvá válásától vagy a jogszabályokban meghatározott egyéb körülmények bekövetkeztétől számított egy éven belül kell megindítani.

Dologi jog

A birtoklásba való beavatkozással vagy a birtoktól való megfosztással kapcsolatos kereseteket attól a naptól számított egy éven belül kell megindítani, amelyen a fél tudomást szerzett a beavatkozásról vagy a megfosztásról.

Azon személlyel szemben, aki a dolgot birtokolja, és felette elbirtoklással tulajdonjogot szerezhet, attól a naptól számított tíz éven belül kell keresetet indítani, amelyen a másik fél tudomást szerzett a birtoklásról.

Az új tulajdonosnak két éven belül kell benyújtania a természetes folyamatok eredményeként létrejött növedékből eredő keresetet.

Kötelmi jog

A kötelmi jogból eredő jogok abban az esetben évülnek el, ha a jogosult személy nem gyakorolja őket megfelelően a jogszabályok által meghatározott időn belül.

A kötelmi jogokkal kapcsolatos kereseteket tíz éven belül kell benyújtani, amennyiben a jogszabályok nem írnak elő rövidebb határidőt. Minden olyan jog, amelyre vonatkozóan a jogszabályok nem írnak elő rövidebb határidőt, elévül, amennyiben a jogosult személy nem gyakorolja tíz éven belül. E szabály alól csak azok a jogok képeznek kivételt, amelyek nem évülhetnek el.

Az adásvételi szerződés túlzott mértékű veszteség miatti megsemmisítése iránti kérelemre való jog elévül, ha az erre vonatkozó igényt a szerződés megkötésétől számított egy éven belül nem nyújtják be.

Az ömlésből, dobásból vagy zuhanásból eredő károkkal kapcsolatos kereseteket egy éven belül kell benyújtani.

Kereskedelmi ügyek

A kereskedelmi ügyletből eredő kereseteket három éven belül kell benyújtani, feltéve, ha a jogszabályok más határidőről nem rendelkeznek.

A kereskedelmi ügynöki szerződésekből eredő kereseteket a követelés felmerülése szerinti naptári év végétől számított négy éven belül kell megindítani.

Az egyéni vállalkozóval szemben gazdasági tevékenységéből eredően indítandó keresetet a vállalkozó kereskedelmi nyilvántartásból való kikerülésétől számított három éven belül kell benyújtani, hacsak a követelésre rövidebb elévülési idő nem vonatkozik.

Amennyiben a kereset olyan tilalmon alapul, amelynek értelmében a személyegyesítő társaság valamely tagja nem folytathat a társasággal azonos gazdasági tevékenységet, vagy a többi tag hozzájárulása nélkül nem vállalhat korlátlan felelősséget másik, a társasággal azonos gazdasági tevékenységet folytató személyegyesítő társaságban, akkor a keresetet attól a naptól számított három hónapon belül kell benyújtani, amikor a társaság többi tagja tudomást szerzett a versenytilalom megszegéséről, de legkésőbb a versenytilalom megszegésétől számított öt éven belül.

A személyegyesítő társaság egy tagjával szemben a társaság kötelezettségeiből eredően indítandó keresetet a társaság megszűnésének a cégjegyzékbe való bejegyzésétől számított három éven belül kell benyújtani, hacsak a társasággal szembeni követelésre rövidebb elévülési idő nem vonatkozik.

A vagyonegyesítő társaság valamely alapítójával szemben a társaság által az alapítása előtt vállalt kötelezettségekből eredően indítandó keresetet a társaság cégjegyzékbe való bejegyzésétől számított három éven belül kell benyújtani.

A társaságnak, illetve harmadik személyeknek a társaság létrehozása során okozott sajátos kár miatt valamely alapítóval szemben indítandó keresetet a társaság cégjegyzékbe való bejegyzésétől számított három éven belül kell benyújtani. Ez a határidő azon személyek esetében is érvényes, akik előmozdította a kár bekövetkezését.

Amennyiben a kereset olyan hitelező jogaiból ered, aki a vagyonegyesítő társasággal szembeni követelésére nem tud kielégítést nyerni, és ezért a jogszabályok értelmében felelős személyekhez (alapítók, harmadik személyek) fordul, akkor a keresetet a követelés felmerülésétől számított öt éven belül kell benyújtani.

A vagyonegyesítő társaság igazgatósági tagjaira kirótt versenytilalom megszegéséből eredő kereseteket a versenytilalom megszegésétől számított öt éven belül kell megindítani.

A vagyonegyesítő társaságnak, annak tagjainak vagy hitelezőinek a társaság átszervezése során okozott kár miatt indítandó kereseteket az átszervezés hatálybalépésétől számított öt éven belül kell benyújtani.

A szállítmányozóval szembeni kereseteket három éven belül kell benyújtani.

Egy éven belül be kell nyújtani a keresetet a szállítmányozóval szemben a szállítmánnyal kapcsolatosan, kivéve, ha a szállítmányozó rosszhiszeműen vagy súlyosan gondatlanul járt el, illetve a raktárendélyessel szemben, kivéve, ha a raktárendélyes rosszhiszeműen vagy súlyosan gondatlanul járt el.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Lásd „[A bíróságok hatásköre](#)” című ismertetőt.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Lásd „[A bíróságok hatásköre – Lettország](#)” című ismertetőt.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Lásd „[A bíróságok hatásköre – Lettország](#)” című ismertetőt.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A keresetet maga a felperes vagy meghatalmazottja is benyújthatja. A meghatalmazás csatolható a keresethez. Nem kötelező ügyvéd vagy jogi tanácsadó szolgáltatásait igénybe venni.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A keresetet az illetékességgel rendelkező elsőfokú bírósághoz kell benyújtani.

A felperesnek vagy meghatalmazottjának a bíróság hivatalához (*kanceleja*) kell benyújtania a keresetet. A kereset az illetékes bíróságnak címezve postai úton is megküldhető.

A keresetet a bíróság elnöke által kijelölt alkalmazott, rendszerint az elnök asszisztense vagy a nyilvántartó munkatársa veszi át ügyfélfogadási időben.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A [polgári perrendtartásról szóló törvény](#) (*Civilprocesa likums*) értelmében a feleknek az idegen nyelvű okiratokat az előírt eljárásoknak megfelelően hitelesített, a hivatalos, azaz lett nyelvre készült fordítással együtt kell benyújtaniuk. A bírósági költségek megtérítése alól mentesített személyeknek nem kell fordítást csatolniuk.

A bíróság valamely fél kérésére és a többi fél beleegyezésével hozzájárulhat ahhoz, hogy bizonyos eljárási cselekményeket idegen nyelven hajtsanak végre.

A meghallgatások jegyzőkönyve és a bíróság határozatai lett nyelven készülnek.

A keresetindításhoz keresetet kell benyújtani a bírósághoz. A keresetet a felperes személyesen vagy meghatalmazottja útján is benyújthatja, emellett a kereset megküldhető postai úton is, faxon vagy e-mailben azonban nem.

Megjegyzendő, hogy bármilyen kereset benyújtásához használható biztonságos elektronikus aláírással hitelesített dokumentum, kivéve, ha a jog külön eljárásrendet állapít meg az eljárás megindítására. Egyes ingatlan-, család- és öröklési jogi szerződéstípusok, valamint bizonyos garanciaszerződések esetében nem fogadhatók el elektronikus dokumentumok.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A kérelmet írásban kell benyújtani. A követelések többségénél nincs alaki kötöttség. A kis értékű követelések (*maza apmēra prasības*, a polgári perrendtartásról szóló törvény 30.3 fejezete), a bírósági fizetési meghagyásos követelésérvényesítés (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtībā*, a polgári perrendtartásról szóló törvény 50.1 fejezete) és az erőszak elleni átmeneti védelem iránti kérelem (*pagaidu aizsardzība pret vardarbību*, a polgári perrendtartásról szóló törvény 30.5 fejezete) esetében a keresetet meghatározott formában kell benyújtani.

A polgári perrendtartásról szóló törvény meghatározza, hogy kötött forma hiányában legalább mely információkat és adatokat kell közölni a keresetben. A polgári perrendtartásról szóló törvény értelmében az alábbi információknak kell szerepelniük a keresetben:

a bíróság neve, amelyhez a keresetet benyújtják;

a felperes családi és utóneve, személyi azonosítószáma, bejelentett lakóhelye vagy ennek hiányában a tényleges lakóhelye; jogi személy esetében annak neve, nyilvántartási száma és székhelye; amennyiben a kérelmező hozzájárul a bírósággal történő elektronikus kommunikációhoz, és ha a polgári perrendtartás 56. cikk (23) bekezdésében felsorolt személyek közé tartozik, fel kell tüntetni az e-mail-címét és ha nyilvántartásba lett véve az online bírósági kapcsolattartó rendszerben, a nyilvántartási hivatkozást is. A felperes más kapcsolattartási címet is megadhat a bíróságnak;

az alperesnek vagy az érdekelt félnek a családi és utóneve, személyi azonosítószáma, bejelentett lakóhelye vagy más további bejelentett címe, ennek hiányában a tényleges lakóhelye; jogi személy esetében annak neve, nyilvántartási száma és székhelye. Az alperes személyi azonosítószámát vagy nyilvántartási számát akkor kell feltüntetni, ha ismert;

a felperes képviselőjének családi és utóneve, személyi azonosítószáma és a bírósággal való kapcsolattartásra szolgáló címe, ha a keresetet képviselő nyújtotta be; jogi személy esetében annak neve, nyilvántartási száma és székhelye. Amennyiben a felperes képviselője rendelkezik lettországi nyilvántartott tartózkodási hellyel vagy levelezési címmel, és hozzájárul, hogy elektronikus úton tartson kapcsolatot a bírósággal, fel kell tüntetni egy e-mail-címét és ha nyilvántartásba lett véve az online bírósági kapcsolattartó rendszerben, a nyilvántartási hivatkozást is. Ha a felperes képviselőjének nyilvántartott tartózkodási helye vagy levelezési címe Lettországon kívül van, fel kell tüntetni az e-mail-címét és a részvételét az online kapcsolattartó rendszerben. Ha a kérelmező képviselője ügyvéd, a kamara e-mail-címét is fel kell tüntetni;

a hitelintézet neve és a számlaszám, amelyre a kifizetést teljesíteni kell, és a jogi költségeket vissza kell fizetni;

a követelés tárgya;

a követelés összege; ha a követelés pénzben kifejezhető, a behajtandó vagy vitatott összeg kiszámításának módja;

a tények, amelyre a felperes a követelését alapozza, és az e tényeket alátámasztó bizonyítékok;

a követelést megalapozó jogszabály;

az ügy bíróság elé vitelét megelőzően tett bármely közvetítési eljárási kísérletről szóló jelentés;

a felperes követelései;

a keresethez csatolt iratok listája;

a kereset keltének napja, továbbá bármely más lényeges információ. A felperes feltüntetheti a telefonszámát, ha hozzájárul a bírósággal való telefonos kapcsolattartáshoz.

A polgári perrendtartásról szóló törvény értelmében bizonyos keresetfajták (például válókereset) és különleges eljárástípusok (például örökbefogadás jóváhagyása vagy megszüntetése, örökség védelme és gyámság) esetében további információkat kell közölni.

Eltérő jogszabályi rendelkezések hiányában a keresetet a felperesnek vagy a képviselőjének, illetve ha a bíróság előírja, kettejüknek együttesen kell aláírnia. Amennyiben a felperes nevében képviselő jár el, a keresethez csatolni kell a meghatalmazást (*pilnvara*) vagy egyéb okiratot, amely igazolja, hogy a képviselő jogosult az eljárási cselekményeket elvégezni.

A keresetet annyi példányban kell benyújtani a bírósághoz, ahány alperes vagy harmadik fél az ügyben szerepel.

Az európai uniós jogszabályokban és nemzetközi egyezményekben foglaltaknak megfelelően a tartási ügyben benyújtott keresetet a vonatkozó jogszabályban megjelölt formanyomtatvány használatával kell elkészíteni, és az együttműködés céljára kijelölt lett központi hatóságokon keresztül lehet benyújtani vagy megküldeni.

A keresethez csatolni kell továbbá az okiratokat, amelyek:

igazolják, hogy az illetékeket (*valsts nodevas*) és egyéb bírósági költségeket a jogszabályokban megállapított eljárásnak megfelelően, pontosan megfizették; igazolják, hogy az ügy előzetes, bíróságon kívüli kivizsgálására vonatkozó eljárásokat követték, amennyiben a jogszabályok ilyen vizsgálatot írnak elő; alátámasztják a követelés alapjául szolgáló tényeket.

A címen elérhető **lett bírósági portál E-Pakalpojumi** („E-szolgáltatások”) menüpontjának **E-veidlapas** („E-nyomtatványok”) alpontjában számos nyomtatvány található különböző eljárási iratokhoz. A nyomtatványok letölthetők, kitölthetők és kinyomtatva benyújthatók.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A bírósági költségeket (illeték [*valsts nodeva*], regisztrációs díj [*kancelejas nodeva*], valamint az ügy vizsgálatával járó költségek [*ar lietās izskatīšanu saistītie izdevumi*]) a kereset benyújtása előtt kell megfizetni; ez megtehető valamely bankban. Amikor a bíróság valamely fél javára dönt, egyúttal elrendeli, hogy a pereszes fél viselje a pernyertes fél eljárással kapcsolatosan felmerült összes költségét. Amennyiben a követelés csak részben nyert kielégítést, a bíróság arányosan osztja el a költségeket. Amennyiben a felperes eláll a keresettől, vagy az ügyben nem születik ítélet, a felperesnek kell megtérítenie az alperes bírósági költségeit (kivéve azokat a jogszabályban meghatározott eseteket, amikor a követelés az 1896/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben előírt meghagyás kibocsátásával kapcsolatos). Ebben az esetben az alperes nem téríti meg a felperes bírósági költségeit, ha azonban a felperes azért áll el a keresettől, mert annak benyújtása után az alperes önként kielégíti a követelést, a bíróság a felperes kérésére elrendelheti, hogy az alperes térítse meg a felperes bírósági költségeit.

Az eljárás lefolytatásával kapcsolatos költségek (ügyvédi díjak, a bíróságon való megjelenéssel kapcsolatos kiadások és a bizonyítékgyűjtés költségei) megtérítésére szintén az alperes kötelezhető a felperessel szemben, ha a bíróság a felperes követelésének részben vagy egészében helyt ad, vagy a felperes azért áll el a keresettől, mert annak benyújtása után az alperes önként kielégíti a követelést. A bíróság a kereset elutasítása esetén elrendeli, hogy a felperes térítse meg az alperes védelemmel kapcsolatos költségeit.

Az ügyvédnek vagy jogi tanácsadónak fizetendő díj mértékét az ügyfélés az ügyvéd vagy jogi tanácsadó közötti megállapodásban határozza meg.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Lásd a „[Költségmentesség](#)” című ismertetőt.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A postai úton kézbesített vagy ügyfélfogadási időben átadott okiratokat a bíróság a kézhezvétel napján bejegyzi a beérkező anyagok nyilvántartásába. A kereset a kézbesítés napján tekintendő benyújtottnak. A bíróságon végrehajtandó eljárási cselekményekre vonatkozó határidő akkor jár le, amikor a bíróságon véget ér a munka. Ha a keresetet, fellebbezést vagy egyéb postai küldeményt a határidő utolsó napján 24:00-ig átadják valamely kommunikációs közreműködőnek, azt határidőben benyújtottnak kell tekinteni.

Ha a kereset nem felel meg a törvényi kellékeknek, vagy bármely szükséges okirat hiányzik, a bíró indokolással ellátott határozatot hoz, amelyben megállapítja, hogy nem tehető további intézkedés a kereset kapcsán. A határozat másolatát megküldi a felperesnek, akinek a megadott határidőn belül orvosolnia kell a hiányosságokat. A határidő a határozat közzétételétől számított legalább 20 nap. Amennyiben a felperes a megadott határidőn belül orvosolja a hiányosságokat, a kereset attól a naptól fogva minősül benyújtottnak, amikor először a bíróság elé terjesztették. Amennyiben a felperes a megadott határidőn belül nem orvosolja a hiányosságokat, a keresetet úgy kell tekinteni, mintha be sem nyújtották volna, és vissza kell küldeni a felperesnek. Az a tény, hogy a bíróság visszaküldte a keresetet, nem jelenti azt, hogy a felperes nem nyújthatja be újra.

Konkrét visszaigazolás a kereset helyes benyújtásáról: ha a kereset megfelel a törvényi kellékeknek, és minden szükséges okiratot mellékeltek hozzá, a bíró a kereset kézhezvételétől számított hét napon belül határozatot hoz a kereset befogadásáról és az eljárás megindításáról.

Az eljárás megindításakor a bíróság megküldi a keresetet és a hozzá mellékelte okiratok másolatát az alperesnek, akinek a megadott határidőn belül írásbeli észrevételeket kell benyújtania. A bíró az észrevételek kézhezvételekor megküldi azok másolatát a felperesnek és az érdekelt harmadik személyeknek. A bíró előírhatja a felperesnek, hogy állást foglaljon az észrevételekkel kapcsolatban. Az észrevételek kézhezvételekor vagy az észrevételek benyújtására nyitva álló határidő lejártakor a bíró kitűzi a tárgyalás időpontját. Ezt követően a hivatalvezető idézést küld a feleknek. Amennyiben a bíróság írásbeli eljárás útján bírálja el az ügyet, akkor nem tűz ki időpontot tárgyalásra, és a felek sem kapnak idézést.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

A peres felek idézést kapnak, amely tájékoztatja őket a bírósági tárgyalás helyéről és idejéről, valamint egyéb eljárási cselekményekről. A bíróság az érintettek nyilvántartott lakóhelyére küldi idézést, de másik cím is megadható a bírósággal való kapcsolattartáshoz.

Ha az alperesnek nincs nyilvántartott lakóhelye Lettországon, és a felperesnek objektív okokból nem sikerült megtudnia az alperes Lettországon kívüli lakóhelyét, akkor a bíróság a felperes indokolt kérelmére igénybe veheti a Lettországra nézve kötelező erejű nemzetközi megállapodásokban vagy az európai uniós jogszabályokban meghatározott eljárásokat az alperes címének kiderítésére.

Ha az alperes címe nem deríthető ki a Lettországra nézve kötelező erejű nemzetközi megállapodásokban vagy az európai uniós jogszabályokban meghatározott eljárásokkal, vagy ha a felperes által meghatározott címen nem lehet kézbesíteni az okiratokat az alperesnek, vagy ha a Lettországra nézve kötelező erejű nemzetközi megállapodásokban, az európai uniós jogszabályokban, illetve a polgári perrendtartásról szóló törvény által a polgári peres eljárásokban való nemzetközi együttműködésre vonatkozóan meghatározott eljárásokkal nem lehet megküldeni az okiratokat az alperesnek, a bíróság a Lettországon bejelentett lakóhellyel nem rendelkező alperest a **hivatalos közlönyben** (*Latvijas Vēstnesis*) közzétett értesítéssel idézi be.

A címen elérhető **lett bírósági portál E-Pakalpojumi** („E-szolgáltatások”) menüpontjának **Tiesvedības gaita** („A peres eljárások állása”) alpontjában az ügy vagy az idézés számának megadásával lehet tájékozódni a peres eljárás állásáról.

Utolsó frissítés: 05/04/2024

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Litvánia

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

A Litván Köztársaság jogszabályai számos alternatív vitarendezési megoldásról rendelkeznek. Litvániában 2012-ben lépett hatályba a kereskedelmi választottbíráskodásról szóló átdolgozott törvény (*Komercinio arbitražo įstatymas*). E jogszabály a Litván Köztársaság területén lefolytatott választottbírói eljárásokra vonatkozik, függetlenül az eljárásban szereplő felek állampolgárságától vagy attól, hogy ők természetes vagy jogi személyek, illetve attól, hogy a választottbírói eljárást állandó vagy eseti választottbírói tárgyalja. A választottbíráskodás a nemzeti bíróságokkal egyenértékű vitarendezési forma. A választottbíráskodás lehetővé teszi az ügyek gyors és kényelmes rendezését az üzleti viták független, hiteles és jó hírnevű olyan magánszemélyek elé terjesztésével, akik a bírókkal szemben mindkét fél számára elfogadhatók. A választottbírói eljárásban részt vevő felek szabadabban dönthetnek az eljárás során alkalmazandó szabályokról. A választottbírói eljárásban részt vevő felek számára megfelelő bármely helyen lefolytathatja az eljárást, és a felek szabadon megválaszthatják az eljárás nyelvét, a döntés formáját stb. Az elektronikus választottbírói szerződések írásbeli megállapodásoknak minősülnek.

2008-ban került elfogadásra a polgári ügyekben történő közvetítésről szóló törvény (*Civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymas*). A polgári ügyekben történő közvetítés (amelyet mediációnak is neveznek) olyan békés vitarendezési eljárás, amelyben pártatlan harmadik fél közvetítő (mediátor) jár el. A jogszabály meghatározza, hogy a mediációra a polgári eljárásban bíróságok előtt tárgyalható polgári viták (vagyis családi és egyéb ügyek) esetén kerülhet sor. A felek a vita bíróság elé terjesztése előtt (bíróságon kívüli mediáció) és a bírósági eljárás megkezdését követően (bírósági mediáció) is választhatják a vitarendezésnek ezt a módját. Fontos megjegyezni, hogy a közvetítés megkezdése megszakítja a követelés elévülési idejét. Ennek megfelelően, amennyiben a vita békés rendezése eredménytelen, a felek továbbra is jogosultak a jogaikat bíróság előtt érvényesíteni. A bírósági közvetítés ingyenes. Ezen túl, amennyiben a fél úgy dönt, hogy a polgári ügyben bírósági közvetítéssel rendezi a vitáját, jelentős mennyiségű időt, energiát és pénzt spórolhat meg a bírósági eljárással szemben, mivel ha a közvetítési eljárás békés megállapodással zárul, a megfizetett bírósági illeték 75%-a visszatérítésre kerül. A vita bírósági közvetítéssel való megoldása biztosítja a titoktartást, és bármely fél indoklás nélkül kiléphet a bírósági közvetítő eljárásból.

A fogyasztói szerződésekből eredő viták nem bírósági úton történő rendezését a 2007-ben hatályba lépett fogyasztóvédelmi törvény (*Vartotojų teisių apsaugos įstatymas*) szabályozza, amely a bírósági eljárások alternatívájával szolgál, ideértve annak eljárási szabályzatát és intézményesített felépítését. Litvániában az alternatív vitarendezési megállapodásokban részt vevő testületek az állami fogyasztóvédelmi szolgálat (*Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba*), a kommunikációs szabályozó szolgálat (*Ryšių reguliavimo tarnyba*) és más, a vitákat rendező ágazati testületek (a kommunikációs szabályozó szolgálat felelős az elektronikus hírközlés, valamint a postai és csomagküldő szolgálatok területén felmerülő vitákért, a Litván Központi Bank [*Lietuvos bankas*] felel a fogyasztók pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos vitáinak kezeléséért, stb.). A fogyasztók az alternatív vitarendezés során igénybe vehetnek jogi segítségnyújtást, de annak költségei nem kerülnek visszatérítésre. Az államilag garantált elsődleges és másodlagos jogi segítségnyújtás azon fogyasztók számára áll rendelkezésre, akik megfelelnek a jogszabályban meghatározott feltételeknek. Az alternatív vitarendezési testülethez forduláskor általában nincs az elévülésre halasztó hatálya. Ennek következtében a fogyasztói vitákra vonatkozó relatíve hosszú határidők és a követelések egyes rövid elévülési idei miatt komolyan fennáll az elévülési idő túllépésének kockázata.

2 Van határideje a perindításnak?

Az általános elévülési idő tíz év.

A litván jogszabályok egyes követelés típusok tekintetében ennél rövidebb elévülési időt állapítanak meg.

Rövidebb, egy hónapos elévülési idő vonatkozik a közbeszerzési eljárásokból származó követelésekre.

Rövidebb, három hónapos elévülési idő vonatkozik a jogi személyek testületeinek határozatait érvényteleníteni kívánó követelésekre.

Rövidebb, hat hónapos elévülési idő vonatkozik:

a nemteljesítés kikövetelésére irányuló követelésekre (pénzbírság, késedelmi kamat);

a megvásárolt dolgok hibáival kapcsolatos követelésekre.

Rövidebb, hat hónapos elévülési idő vonatkozik a közlekedési vállalkozások és ügyfelek közti, a Litvánián belül kézbesített szállítmányokból eredő követelésekre, ugyanakkor egy év az elévülési idő a külföldre kézbesített szállítmányok tekintetében.

Rövidebb, egy éves elévülési idő vonatkozik a biztosítási kárigényekre.

Rövidebb, három éves elévülési idő vonatkozik a kártérítésből származó követelésekre, ideértve a termékek nem megfelelő minőségéből eredő kárigényeket is.

Rövidebb, öt éves elévülési idő vonatkozik a kamatok és egyéb időszakos kifizetések érvényesítésével kapcsolatos követelésekre.

Rövidebb elévülési idő vonatkozik az elvégzett munkák hibáiból származó követelésekre.

A rakomány, személyek és poggyászok szállításából eredő követelésekre a szállítás konkrét módjára vonatkozó törvényekben (törvényekben) meghatározott elévülési időt kell alkalmazni.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

A szerződéses kötelezettségekre vonatkozó vitákra az érintett felek által megegyezésükben meghatározott jogot kell alkalmazni; amennyiben a felek a Litván Köztársaság jogát kötötték ki, a jogi érdekeiket a litván bíróságok előtt érvényesíthetik. A felek ilyen megegyezése szerepelhet a szerződésben, vagy azt az eset tényleges körülményei alapján is meg lehet állapítani. A felek megegyezhetnek, hogy egy adott állam joga a szerződés egészére vagy annak csak bizonyos részére (részeire) vonatkozik. Amennyiben a felek úgy döntenek, hogy a szerződésre külföldi állam jogát kell alkalmazni, úgy nem lehet erre hivatkozni annak érdekében, hogy a Litván Köztársaság vagy más állam bármely olyan kógens szabálya ne vonatkozzon rájuk, amelytől a felek megállapodásban nem térhetnek el vagy amelyről megállapodásban nem mondhatnak le.

Amennyiben a felek nem határozták meg, hogy melyik állam jogát kívánják alkalmazni, úgy annak az államnak a joga vonatkozik rájuk, amelyhez a szerződéses kötelezettség legszorosabban kapcsolódik. Vélelmezni kell, hogy a szerződéses kötelezettség ahhoz az államhoz kapcsolódik legszorosabban, amelynek területén:

a szerződésre legjellemzőbb kötelezettségekkel bíró fél állandó lakóhelye vagy központi igazgatásának helye található. Amennyiben a kötelezettség szorosabban kapcsolódik annak az államnak a jogához, amelyben a szerződés kötelezettjének üzleti tevékenysége megvalósul, ennek az államnak a jogát kell alkalmazni;

az ingatlan javak találhatók, amennyiben a szerződés tárgya az ingatlan javakra vonatkozó jog vagy az ingatlan javak használata;

szállítási szerződés megkötésekor a telephely található volt, feltéve, hogy a szállító központi telephelye szerinti állam megegyezik azzal az állammal, ahol a szállítmányt bepakolták, ahol a megbízó bejegyzett székhelye található, vagy ahonnan a szállítmányt kiküldték.

A választottbírói szerződésekre a főszerződést szabályozó jogot kell alkalmazni. Amennyiben a főszerződés érvénytelen, a választottbírói szerződés megkötése helyének a jogát kell alkalmazni; amennyiben ez nem állapítható meg, a választottbírói szerinti állam jogát kell alkalmazni.

A felek károkról szóló jogai és kötelezettségei tekintetében az érintett fél választása szerint vagy a releváns cselekmény elkövetése szerinti állam jogát, vagy a kárt okozó bármely más körülmény megvalósulása szerinti állam jogát, vagy a kár elszívásának helye szerinti állam jogát kell alkalmazni.

A házassági vagyonjog tekintetében annak az államnak a joga alkalmazandó, amelyben a házastársak állandó lakóhelye található. Amennyiben a házastársak állandó lakóhelye különböző államokban található, annak az államnak a jogát kell alkalmazni, amelynek mindkét házastárs állampolgára.

Amennyiben a házastársak állampolgársága különböző, és ők sosem rendelkeztek közös lakóhellyel, az irányadó jog annak az államnak a joga, amelyben

házasságot kötöttek. A szerződésben meghatározott házassági vagyoni jog tekintetében annak az államnak a joga alkalmazandó, amelyet a házastársak a szerződésben kikötöttek. Ebben az esetben a házastársak a lakóhelyük vagy jövőbeli lakóhelyük szerinti állam jogát, a házasságkötés szerinti állam jogát, vagy az egyik házastárs állampolgársága szerinti jogot választhatják. A házastársak házassági vagyoni jogra vonatkozó megállapodása egészen addig érvényben marad, míg az a választott vagy a megállapodás megkötése szerinti állam által támasztott követelményeknek megfelel.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

A hatásköri és illetékességi szabályok a polgári perrendtartás (*Civilinio proceso kodeksas*) 29–30. cikkeiben szerepelnek. A kérelmet az alperes lakóhelye szerinti bírósághoz lehet benyújtani. A jogi személlyel szemben érvényesítendő követelést a jogi személy cégjegyzékben bejegyzett székhelye szerinti bírósághoz kell benyújtani. Amennyiben az alperes az állam vagy valamely önkormányzat, a követelést az államot vagy önkormányzatot képviselő testület bejegyzett székhelye szerinti bírósághoz kell benyújtani.

Az ismeretlen lakóhelyű alperessel szemben érvényesítendő követelést az alperes tulajdonának helye szerinti vagy az utolsó ismert lakóhelye szerinti bírósághoz lehet benyújtani. A Litván Köztársaság területén lakóhellyel nem rendelkező alperessel szemben érvényesítendő követelést az alperes tulajdonának helye szerinti vagy a Litván Köztársaság területén található, utolsó ismert lakóhelye szerinti bírósághoz lehet benyújtani. A jogi személy fióktelepének tevékenységével kapcsolatos követelést a fióktelep bejegyzett székhelye szerinti bírósághoz is be lehet nyújtani.

A tartásdíj megítélésére és az apaság megállapítására irányuló követeléseket a felperes lakóhelye szerinti bírósághoz is be lehet nyújtani. Az egészségromlásra és halálra vonatkozó kártérítési keresetet a felperes lakóhelye szerinti, vagy a kár elszenvedésének helye szerinti bírósághoz lehet benyújtani. A tulajdont ért károkra vonatkozó kártérítési keresetet a felperes lakóhelye (bejegyzett székhelye) szerinti, vagy a károkozás helye szerinti bírósághoz lehet benyújtani.

A teljesítés helyét meghatározó megállapodásra/szerződésre vonatkozó követelést a teljesítés megállapodásban/szerződésben meghatározott helye szerinti bírósághoz is be lehet nyújtani.

A gyámként, gondnokként vagy vagyonkezelőként való eljárásra vonatkozó követeléseket a gyám, gondnok vagy vagyonkezelő lakóhelye (bejegyzett székhelye) szerinti bírósághoz is be lehet nyújtani.

A fogyasztói szerződésekre vonatkozó követelést a fogyasztó lakóhelye szerinti bírósághoz is be lehet nyújtani.

A felperes választhat az ügyben hatáskörrel rendelkező bíróságok közül.

Az ingatlanra vonatkozó dologi jogokra, az ingatlan használatára – kivéve a házastársi vagyon felosztására vonatkozó kérelmeket válás esetén – és az ingatlan lefoglalásának megszüntetésére irányuló követelések az ingatlan fekvése, vagy a vagyon fő részének fekvése szerinti bíróság illetékessége alá tartoznak.

A hagyatéki hitelezők által az örökösök örökség elfogadása előtt bejelentett követeléseit az örökség helye vagy az örökség fő részének helye szerinti bíróság illetékessége alá tartoznak.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

A polgári ügyekről a járásbírók mint elsőfokú bíróságok döntenek, kivéve, ha azok a törvényszékek vagy a vilnusi törvényszék hatáskörébe tartoznak.

A törvényszékek mint elsőfokú bíróságok járnak el a következő polgári ügyekben:

2013. április 4-étől kezdődően a 150 000 LTL-t meghaladó követelésekre vonatkozó keresetek, kivéve a családjogi és munkaügyi kapcsolatokra vonatkozó ügyeket és a nem vagyoni károkért követelt kártérítésre vonatkozó ügyeket;

a nem vagyoni típusú szerzői jogi jogviszonyokra vonatkozó esetek;

a nyilvános polgári közbeszerzésekben felmerülő jogviszonyokra vonatkozó esetek;

a csődre és a szerkezetátalakításra vonatkozó esetek, kivéve a természetes személyek csődjére vonatkozó eseteket;

azok az esetek, amelyekben az egyik fél külföldi állam;

a gazdasági társaságokban való részesedések (részvények, üzletrészek) kötelező értékesítésén alapuló esetek;

a jogi személy tevékenységének vizsgálatára vonatkozó követeléseken alapuló esetet;

az elismert betegjogok megsértéséből eredő vagyoni és nem vagyoni károkért való kártérítésre vonatkozó esetet;

más olyan polgári ügyek, amelyek esetén külön törvény írja elő a törvényszékek mint elsőfokú bíróságok eljárását.

A következő esetekben kizárólag a vilnusi törvényszék járhat el elsőfokú bírósággént:

a **szabadalmi törvényben** (*Lietuvos Respublikos patentų įstatymas*) meghatározott jogvitákra vonatkozó ügyek;

a védjegy törvényben (*Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymas*) meghatározott jogvitákra vonatkozó ügyek;

a Litván Köztársaság területén élő litván állampolgárok külföldi állam állampolgára által történő örökbefogadására vonatkozó ügyek;

más olyan polgári ügyek, amelyek esetén a vilnusi törvényszék mint elsőfokú bíróság eljárását külön törvény írja elő.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A kérelmezők kérelmeiket személyesen vagy képviselőik útján terjeszthetik a bíróság elé. A meghallgatáson való személyes részvétel nem fosztja meg a feleket attól a joguktól, hogy képviselőt alkalmazzanak az eljárásban. A képviselőnek javasolt a képviselt felek nevében részt venni a bírósági meghallgatáson, kivéve, ha a bíróság szükségesnek ítéli a képviselt fél személyes részvételét.

A felek a polgári perrendtartásban és a **polgári törvénykönyvben** (*Civilinis kodeksas*) meghatározott esetekben kötelesek jogi képviselővel eljárni, például, ha a bíróság cselekvőképtelenné nyilvánított személyt érintő ügyet tárgyal, akkor az érintett személyt jogi képviselőnek kell képviselnie.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

Azoknak a személyeknek, akik a bírósághoz dokumentumokat kívánnak benyújtani, vagy a bíróságtól dokumentumokat kívánnak beszerezni, a bíróság hivatalához kell fordulni, így megismerhetik a dokumentumok benyújtására, beszerzésére vagy visszaszolgáltatására vonatkozó eljárásokat. **Bírósági kapcsolattartók**

Az e.teismas.lt e-szolgáltató portál 2013. július 1-jei elindulása óta **online** is lehetséges a dokumentumok benyújtása, az eljárás nyomon követése, a bírósági illetékek megfizetése és az egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés.

Az ügyek egységes kezelésének biztosítására tekintettel 2014. január 1-je óta rendelet határozza meg, hogy az alsóbb fokon elektronikusan eljáró bíróságok által kezelt ügyekben a fellebbezésért és perújrafelvételért felelős bíróságoknak szintén elektronikusan kell eljárniuk.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

Az ügyben részt vevő felek kötelesek az eljárási dokumentumok eredetijét benyújtani. Emellett az írásos eljárási dokumentumok megfelelő számú másolatát is be kell nyújtani a bírósághoz: minden ellenérdekű fél (a több alperes vagy több felperes részvételével folyó ügyekben mindannyiuk számára egy példány, vagy ha kijelölésre került egy olyan képviselő vagy személy, aki az ügygel kapcsolatos eljárás dokumentáció átvételéért felelős, egy példány e képviselőnek vagy személynek) és harmadik fél számára egy példányt, kivéve, ha a az eljárási dokumentum benyújtására elektronikusan kerül sor. Az eljárási

dokumentumok mellékleteit az eljárási dokumentumokkal megegyező példányban kell benyújtani, kivéve, ha azok benyújtására elektronikusan kerül sor vagy, ha a bíróság a felek jelentős száma miatt eltekint a mellékletek feleknek való megküldésétől.

Minden eljárási dokumentumot és azok mellékleteit a nemzeti nyelven kell benyújtani a bíróságnak. Amennyiben az eljárás azon felei, akiknek az eljárási dokumentumok szólnak, nem beszélnek a nemzeti nyelven, a bírósághoz be kell nyújtani az e dokumentumok általuk értett nyelvre történő fordítását is.

Amennyiben a benyújtott dokumentumokat idegen nyelvre kell fordítani, a felek kötelesek hiteles fordítással szolgálni.

A követeléseket elektronikusan a litván bíróságok elektronikus szolgáltató portálján, a <https://e.teismas.lt/lt/public/home/> felületen lehet benyújtani, amely a Nemzeti Bírósági Hivatal (*Teismų administracija*) alábbi weboldalán keresztül érhető el: <https://www.teismai.lt/en>.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadni az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A követeléseket elektronikusan a litván bíróságok elektronikus szolgáltató portálján, a <https://e.teismas.lt/lt/public/home/> felületen lehet benyújtani.

Bármely, a bíróságnak benyújtott követelésnek teljesítenie kell az eljárási dokumentumok tartalmára vonatkozó általános követelményeket. (A polgári perrendtartás 111. cikke). Az eljárási dokumentumokat írásban kell a bírósághoz benyújtani. Az eljárásban részt vevő felek valamennyi eljárási dokumentumának meg kell határozni:

annak a bíróságnak a nevét, amelyhez az eljárási dokumentum benyújtásra kerül;

az eljárásban részt vevő felek eljárási státuszát, családi és utónevét, személyi azonosító számát (amennyiben az ismert) és születési helyét; az eljárásban részt vevő egyéb felek kérelmező által ismert más olyan címeit, amelyekre számukra eljárási dokumentumot lehet kézbesíteni; amennyiben az eljárásban részt vevő felek mindegyike vagy legalább egyike jogi személy, annak hivatalos nevét, bejegyzett székhelyét és az eljárásban részt vevő egyéb felek kérelmező által ismert más olyan címeit, amelyekre számukra eljárási dokumentumot lehet kézbesíteni, azok azonosítóját, aktív számlaszámait (amennyiben az ismert), valamint a hitelintézetek részleteit (amennyiben az ismert);

az eljárási dokumentumok fél számára történő kézbesítésének módszerét, valamint – amennyiben az a fél lakóhelyétől vagy székhelyétől eltér – a kézbesítési címet;

az eljárási dokumentum jellegét és tárgyát;

az eljárási dokumentum tárgyát megalapozó körülményeket és az e körülményeket alátámasztó bizonyítékokat;

a mellékleteket a benyújtandó eljárási dokumentumhoz kell csatolni;

az eljárási dokumentumot benyújtó személy aláírását és a keltezését.

Az eljárásban részt vevő olyan félnek, aki egy eljárási dokumentumot olyan értelmezési szabályra alapít, amelyet nemzetközi bíróság vagy külföldi bíróság fogadott el, be kell nyújtania a szabályt kimondó bírósági határozat másolatát és a határozat nemzeti nyelvre történő hiteles fordítását.

A bíróság elé a képviselő által benyújtott eljárási dokumentumoknak a fenti 2. és 3. pontban meghatározott információkat a képviselő tekintetében kell tartalmaznia, és azt a képviselő jogait és kötelezettségeit meghatározó dokumentummal együtt kell benyújtani, feltéve, hogy ilyen tartalmú dokumentum még nem került benyújtásra, vagy az abban benyújtott felhatalmazás érvényességi ideje lejárt.

Az eljárásban részt vevő olyan fél által meghatalmazott személy nevében, aki nem képes az eljárási dokumentum aláírására, a meghatalmazottnak kell azt aláírni és meg kell jelölnie az okot, amiért a fél nem tudta személyesen aláírni a benyújtott dokumentumot.

A polgári perrendtartás 135. cikke kimondja, hogy a keresetlevélnek a következő információkat kell tartalmaznia:

a követelés összege, ha meg kell határozni a követelés értékét;

azok a körülmények, amelyekre a felperes a követelését alapítja (a követelés ténybeli alapja);

a felperes által leírt körülményekre vonatkozó bizonyítékok, a tanúk lakóhelyei és az egyéb bizonyítékok helye;

a felperes igénye (a keresetlevél tárgya);

a felperes véleménye a mulasztási ítélet meghozatalának lehetőségére vonatkozóan, abban az esetben, ha a követelésre vagy az előzetes eljárási dokumentumra nem érkezik válasz;

arra vonatkozó információ, hogy az ügyben részt vesz-e képviselő. Amennyiben igen, úgy meg kell adni a képviselő családi és utónevét, valamint hivatalos címét;

a felperes véleménye az egyezségkötés lehetőségéről abban az esetben, ha a felperes erre irányuló véleményét meg kívánja osztani.

A keresetlevél mellé be kell csatolni azokat a dokumentumokat és egyéb bizonyítékokat, amelyekre a felperes követelését alapítja, a bírósági illetékek megfizetésének igazolását és a bizonyításfelvételre irányuló indokolt kérelmeket azon bizonyítékok tekintetében, amelyeket a felperes nem tud benyújtani.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A félnek csatolnia kell a keresetlevélhez a követeléseit alátámasztó dokumentumokat és a bírósági illetékek megfizetésének igazolását. A bírósági illeték a nem vagyoni károkra irányuló követelés esetén 100 LTL. Vagyoni kárigények esetén a befizetendő bírósági illeték a követelés értékének külön törvényben meghatározott százaléka: 3%, de legalább 50 LTL a 100 000 LTL-nél alacsonyabb értékű követelések tekintetében; 3 000 LTL plusz a követelés mértékének 2%-a a 100 000 LTL-t meghaladó, 300 000 LTL-nél alacsonyabb értékű követelések tekintetében; valamint 7 000 LTL plusz a követelés mértékének 1 %-a 300 000 LTL-t meghaladó értékű követelések tekintetében. A bírósági illetékek összege nem haladhatja meg a 30 000 LTL-t.

Külön törvény határozza meg azokat az eseteket, amelyekben a felperesek illetékmentességben részesülnek. Emellett a bíróság a fél pénzügyi helyzetére tekintettel részleges illetékmentességet biztosíthat vagy a határozat meghozataláig elhalaszthatja az illeték megfizetésének kötelezettségét. Az illetékmentességre vagy bírósági illeték megfizetésének elhalasztására irányuló kérelmeket indokolni kell és csatolni kell azokhoz a fél hátrányos pénzügyi helyzetére vonatkozó bizonyítékokat.

Az írásbeli eljárások során a bírósági illeték a követelés után fizetendő illeték fele, de legalább 20 LTL.

A fellebbezésekért nem kell bírósági illetéket fizetni, kivéve az ideiglenes intézkedéseket kérelmező fellebbezést, amelynek bírósági illetéke 100 LTL.

Amennyiben az eljárási dokumentumok vagy azok mellékleteinek megküldésére kizárólag elektronikus úton kerül sor, az illeték a kérdéses eljárási dokumentumért fizetendő bírósági illeték 75%-a, de legalább 10 LTL.

Az ügyfélnek megállapodásban kell megegyeznie képviselőjével, képviselőivel vagy valamely jogászai szakmai szövetséggel a jogi szolgáltatások nyújtásáról. A félnek kell megfizetnie a nyújtott jogi szolgáltatások meghatározott díját. A díjfizetés időpontjáról a felek szabadon dönthetnek.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Az államilag biztosított költségmentességről szóló törvény (*Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas*) biztosít elsődleges és másodlagos költségmentességet a meghatározott feltételekkel.

Elsődleges költségmentességben a Litván Köztársaság és más uniós tagállamok állampolgárai, a Litván Köztársaság vagy más uniós tagállam területén jogszerűen tartózkodó személyek és a költségmentességre olyan nemzetközi megállapodások alapján jogosult személyek részesülhetnek, amelyeknek a Litván Köztársaság is tagja. Az elsődleges költségmentesség azonnal biztosítandó. Amennyiben ez nem lehetséges, a fél legkésőbb a kérelem benyújtását követő ötödik napon értesítést kap annak elfogadásáról. Az önkormányzati tisztviselők és munkavállalók, jogi képviselők, vagy olyan állami ügynökségek szakértői, amelyekkel az önkormányzat szerződést kötött, személyre szabott tanácsot adnak a jogvita bíróságon kívüli rendezésére vonatkozóan,

információval szolgálnak a jogrendszerrel, a törvényekkel és más jogszabályokkal, valamint segítséget nyújtanak a megállapodások vagy a másodlagos költségmentességre irányuló kérelem megalkotásában. Az elsődleges költségmentesség megtagadható abban az esetben, ha a kérelmező követelése nyilvánvalóan nem megalapozott, a kérelmező már korábban ugyanerre a kérdésre vonatkozó részletes költségmentességben részesült, nyilvánvaló, hogy a fél a jogi tanácsadást a törvényben biztosított államilag biztosított költségmentesség nélkül is be tudja szerezni, vagy a kérelem nem a fél saját jogaira és jogos érdekeire vonatkozik, kivéve a képviselő törvényben meghatározott eseteit.

Másodlagos költségmentességben ugyanezek a felek részesülhetnek, de a költségmentesség biztosítása a felek összjövedelmétől is függ.

Másodlagos költségmentességben azok a Litván Köztársaság területén élő személyek részesülhetnek, akik vagyona és éves jövedelme nem haladja meg a kormány költségmentességre vonatkozó támogathatósági szintjét. A vagyont és jövedelmet I. és II. szintekre kell felosztani: Az I. szint esetén az állam fizeti a másodlagos költségmentesség 100%-át, míg a II. szint esetén a másodlagos költségmentesség 50%-át (a fennmaradó 50%-ot a félnek kell kifizetnie).

Az alábbi személyek vagyonuktól és éves jövedelmüktől függetlenül térítésmentesen részesülhetnek másodlagos költségmentességben: gyanúsítottak, terhelték vagy elítéltek olyan büntető ügyekben, amelyekben a védőügyvéd eljárása kötelező; a bűncselekményből származó károkra vonatkozó ügyek sértettjei, ideértve azokat az ügyeket, amelyekben a kártérítésről a büntetőeljárásban kell dönten; szociális ellátásban részesülő személyek; bentlakásos szociális ellátó intézményekben élő személyek; igazoltan súlyos fogyatékkal élő vagy munkaképtelennek nyilvánított személyek; a nyugdíjkorhatárt elért, igazoltan nagy mértékben sajátos igényű személyek; e személyek gyámjai (gondnokok), amennyiben a gyámjuk (gondokoltjuk) képviselőjéhez, valamint jogaik és érdekeik védelméhez jogi segítségnyújtásra van szükség; azok a személyek, akik (tulajdon letiltási rendelvevényvel stb.) bizonyítják, hogy objektív okokból képtelenek tulajdonuk és javaik használatára és ennek következtében a tulajdonuk és az éves jövedelmük általuk használható része nem haladja meg a kormány másodlagos költségmentességre vonatkozó támogathatósági szintjét; súlyos mentális betegségben szenvedő személyek a kórházi kényszergyógykezelésük vagy ellátásuk tekintetében; e személyek gyámjai (gondnokok), amennyiben e személyek képviselőjéhez, valamint jogaik és érdekeik védelméhez jogi segítségnyújtásra van szükség; adósok, amennyiben a követelés az általuk jelenleg is lakott utolsó lakóhelyükre irányul; a kiskorú gyermek szülei vagy törvényes képviselői a gyermek elvitele tekintetében; házasságot nem kötött és bíróság által nem cselekvőképessé nyilvánított kiskorú személyek, akik saját joguk külön törvényben meghatározott érvényesítése érdekében fordulnak bírósághoz; a cselekvőképessé nyilvánításukat kérő személyek a természetes személy cselekvőképessé nyilvánítására irányuló ügyekben; születést nyilvántartásba venni kívánó személyek és más, olyan nemzetközi megállapodásokban meghatározott esetek, amelyeknek a Litván Köztársaság is tagja.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A bíróság végzésben dönt a befogadhatóságról. Ezen eljárás minősül a polgári eljárás kezdetének. Amennyiben hiányosságok tapasztalhatók és az eljárásban részt vevő vagy követelést/eljárási iratot benyújtó személy a bíróság által meghatározott feltételek mellett és határidőben orvosolja a hiányosságokat, a követelés/dokumentum olyannak minősül, mint amelyet a bírósághoz való kézbesítése napján nyújtottak be. Ellenkező esetben a benyújtás érvénytelen és az minden mellékletével együtt a hiánypótlásra meghatározott határidő elteltét követő öt munkanapon belül bírósági végzéssel visszaküldésre kerül a kérelmezőnek.

A kérelmező a követelés bíróság által alperesnek való megküldését megelőzően jogosult visszavonni követelését. A követelést ezt követően csak akkor lehet visszavonni, ha ahhoz az alperes hozzájárul és a követelés visszavonása az első fokon eljáró bíróság határozatának meghozatala előtt kell, hogy történjen.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

Az eljárásban részt vevő feleket idézés vagy bírósági felszólítás útján értesíteni kell a bírósági meghallgatás és az egyes eljárási intézkedések helyéről és idejéről. A bírósági meghallgatások részletei az interneten, a nemzeti bírósági hivatal weboldaláról elérhető litván bírósági információs rendszeren keresztül is megtalálhatók. <http://liteko.teismai.lt/tvarkarasciai/>

Utolsó frissítés: 21/10/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Luxemburg

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

A közvetítés alternatív vitarendezési eljárás, amellyel elkerülhetők a bírósági eljárások.

2 Van határideje a perindításnak?

A perindítás határideje az ügytől függően változik.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Lásd: [„Melyik ország bírósága rendelkezik joghatósággal? – Luxemburg”](#)

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Lásd: [„Melyik ország bírósága rendelkezik joghatósággal? – Luxemburg”](#)

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Lásd: [„Melyik ország bírósága rendelkezik joghatósággal? – Luxemburg”](#)

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A válasz a követelés összegétől és tárgyatól függ.

Általánosságban az alábbiak érvényesek, de a törvény konkrét kivételeket is meghatároz:

Ha a követelés összege nem haladja meg a 15 000 EUR-t, az ügyet általában békebíró (*juge de paix*) tárgyalja. A békebírók előtt a felek személyesen vagy jogi képviselőjük, azaz ügyvéd vagy más személy útján járhatnak el, akinek külön meghatalmazást (*mandat*) adtak.

Ha a követelés összege meghaladja a 15 000 EUR-t, az ügyet általában a kerületi bíróság (*tribunal d'arrondissement*) tárgyalja. Itt kötelezően *avocat à la cour* címet viselő, teljes jogú ügyvéd képviseli a feleket, kivéve az ideiglenes intézkedések iránti kérelmeket (*actions en référé*) és a kereskedelmi jog hatálya alá tartozó ügyeket – amelyekben a felek segítők vagy képviselők útján is eljárhatnak, illetve személyesen is megjelenhetnek –, továbbá a házasság felbontásának kivételével a családjogi bíróságok (*juge aux affaires familiales*) előtti ügyeket. A feleket kötelezően *avocat à la cour* címet viselő, teljes jogú ügyvéd képviseli a fellebbviteli bíróságon (*Cour d'appel*), amely a Legfelsőbb Bíróság (*Cour supérieure de justice*) része.

Néhány ügy akkor is a békebírók hatáskörébe tartozik, ha az érintett összeg meghaladja a 15 000 EUR-t; ide tartoznak a bérlők és a bérbeadók közötti jogviták, valamint a tartási kereseti kérelmek (*pensions alimentaires*), kivéve, ha a házasság felbontása vagy a különválás iránti kereseti kérelemhez kapcsolódnak. A békebírók előtt eljárás általában a bírósági végrehajtó (*huissier de justice*) által az ellenérdekű félnek kézbesített idézéssel (*citation*) indul. Az idézésnek meg kell felelnie bizonyos alaki követelményeknek, amelyek célja a védelemhez való jog tiszteletben tartásának biztosítása. Egyes esetekben a felek maguk, bírósági végrehajtó részvétele nélkül is megindíthatják az eljárást, a békebíróshoz címzett írásbeli kereseti kérelemmel (*requête*

) – ez egy, a kerületi bírósághoz forduláshoz kevésbé költségesebb, egyszerűsített eljárás. A békebírók előtt a felek személyesen vagy jogi képviselőjük, azaz ügyvéd vagy más személy útján járhatnak el, akinek külön meghatalmazást (*mandat*) adtak.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A válasz attól függ, melyik fenti kategóriába sorolható az ügy.

A legfeljebb 15 000 EUR összegű követelések esetében az illetékes békebírósnál lehet eljárást indítani, akár közvetlenül írásbeli kereset (*requête*) útján, akár közvetett módon, bírósági végrehajtó által kézbesített idézés (*citation*) útján. A keresetet a bíróság tisztviselőjénél (*greffier en chef*) kell beadni.

A 15 000 EUR-t meghaladó összegű követelések esetén a feleknek általában ügyvédhez kell fordulniuk, aki bírósági végrehajtó útján idézi (*assignation*) a másik felet az ügyfele nevében. Az ügyvéd az illetékes kerületi bírósághoz vagy a Legfelsőbb Bírósághoz nyújtja be a keresetlevelet.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

Franciául, németül vagy luxemburgi nyelven, de bizonyos típusú ügyekre különös rendelkezések vonatkoznak.

Az eljárást az idézés (*citation* vagy *assignation*) kézbesítésével indítják meg, kivéve azokban az esetekben, amikor egyszerű kereseti kérelem (*requête*) nyújtható be a bírósághoz. A békebírók által tárgyalta bizonyos ügyek néhány ritka kivétellel a kérelmeket írásban kell benyújtani a bírósághoz. Az iratok faxon vagy e-mailben nem adhatók be.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadni az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

Néhány konkrét esetben (például fizetési meghagyás iránti kérelmek tartozás vagy kifizetetlen számlák esetén) használhatók formanyomtatványok.

Főszabály szerint a békebíróra szóló idézéseknek, a kerületi bíróságra benyújtott kereseti kérelmeknek, a kerületi bíróságra szóló idézéseknek és a felsőbb bíróságok elé vitt fellebbezési kérelmeknek az érvénytelenség terhe mellett tartalmazniuk kell bizonyos információkat, és meghatározott formát kell követniük. Nem léteznek formanyomtatványok ezekre a célokra.

Az uniós jogszabályokon alapuló kereseti kérelmekkel kapcsolatban is léteznek formanyomtatványok. Ide tartoznak az európai fizetési meghagyás iránti kérelmek az 1896/2006/EK rendelet alapján, illetve a kis értékű követelések európai eljárása iránti kérelmek a 861/2007/EK rendelet alapján.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

Főszabály szerint a bírósági illetékek a per végén fizetendők. A bíróság elrendelheti, hogy a pereszes fél eljárási költségterítést (*indemnité de procédure*) fizessen a pernyertes félnek, ha a bíróság úgy ítéli meg, hogy nem lenne méltányos, ha minden felmerült költséget és kiadást a pernyertes fél állna. A bíróság azt is elrendelheti, hogy az eljárásban részt vevő egy vagy több fél fizessen biztosítékot vagy előleget (például abban az esetben, amikor a bíróság szakértői véleményt kér).

Az ügyfelek által az ügyvédeknek fizetendő díjak a közöttük lévő megállapodás tárgyát képezik. A gyakorlatban díjelőleget szokás fizetni az ügyvédeknek.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Lásd: „Költségmentesség – Luxemburg”.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A törvény által biztosított lehetőség alapján önmagukat képviselő kérelmezők választ kapnak a bíróságtól.

Ha az ügyben az ügyfél nevében ügyvéd jár el, a bíróság az ügyvédnek mint az ügyfél jogi képviselőjének válaszol. Az ügyvéd ismertetheti az események időrendjét az ügyféllel, ha azok ismertek vagy előre láthatók.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

Lásd az előző kérdésre adott választ.

Írásbeli eljárás során a perbeocsátkozásra nyitva álló időtartamot általában jogszabály rögzíti; a bíróság is szabhat határidőket, különösen valamelyik fél vagy egy harmadik fél személyes meghallgatása esetén. A jogszabályi határidők bírásokonként különbözőek lehetnek, és attól is függenek, hogy az alperes Luxemburgban vagy külföldön él. Szóbeli eljárásoknál a felperesnek általában pontos napot kell megadnia az alperes számára a bíróság előtti megjelenésre.

Kapcsolódó linkek

 <http://www.legilux.lu/>

Utolsó frissítés: 07/03/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Magyarország

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

A pénz fizetésére irányuló, lejárt követelés fizetési meghagyás útján is érvényesíthető, illetve törvényben meghatározott követelések csak fizetési meghagyás útján érvényesíthetők. E nemperes eljárás a közzegző hatáskörébe tartozik. Tekintse meg a [fizetési meghagyásos eljárás](#) témát.

Magyarországon rendelkezésre állnak alternatív vitarendezési mechanizmusok. Tekintse meg az [alternatív vitarendezési mód](#) témát.

2 Van határideje a perindításnak?

Az, hogy van-e a perindításnak határideje, és ha igen, az hogyan alakul, ügytől függően eltérő. A tulajdoni igény érvényesítése esetében például nincs perindítási határidő és az nem is évül el. A szerződésen kívül okozott kár megtérítése iránti igény esetében pl. nincs perindítási határidő, de ezen igény esetében érvényesül az általános elévülési határidő (5 év), amit a bíróság a másik fél erre történő hivatkozása esetében a perben figyelembe vesz. Vannak továbbá olyan igények, amelyek tekintetében jogszabály meghatározza a perindításra rendelkezésre álló határidőt.

A fentiekre tekintettel a határidők kérdésének tisztázásához javasoljuk, hogy forduljon jogi tanácsadóhoz, ügyvédhez, vagy a polgárok bírósághoz fordulását segítő információs irodához.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

A joghatóság kérdését, amely arra ad választ, hogy egy külföldi elemet tartalmazó ügyben melyik állam bíróságai jogosultak eljárni, az uniós jog, a vonatkozó nemzetközi egyezmények és a magyar nemzetközi magánjogi szabályok válaszolják meg a különböző ügytípusok vonatkozásában.

Releváns uniós jogforrások, többek között, a polgári és kereskedelmi ügyekben általánosságban az [1215/2012/EU rendelet](#), illetve az ún. [új luginói egyezmény](#) (amelyet a 2009/430/EK határozat hirdetett ki), a házassági perek és a gyermekekkel szembeni szülői felelősséggel kapcsolatos ügyekben a [2201/2003/EK rendelet](#), míg tartási ügyekben a [4/2009/EK rendelet](#).

Amennyiben sem az uniós jog, sem a Magyarországot kötő több- vagy kétoldalú egyezmények sem alkalmazandók, [a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény](#) szabályozza a joghatóságot.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Tekintse meg a [Bíróságok hatásköre és illetékessége – Magyarország](#) témát.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Tekintse meg a [Bíróságok hatásköre és illetékessége – Magyarország](#) témát.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A perben mint fél személyesen vagy meghatalmazottja útján az járhat el, aki

a) a polgári jog szabályai szerint teljes cselekvőképességgel rendelkezik,

b) olyan cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú, akinek a polgári jog szabályai szerinti cselekvőképessége a per tárgyára, illetve a perbeli eljárási cselekményekre kiterjedő hatállyal nincs korlátozva, vagy

c) aki a per tárgyról a polgári jog szabályai szerint érvényesen rendelkezhet.

A perben a fél nevében törvényes képviselője jár el, ha

a) a félnek nincs perbeli cselekvőképessége,

b) a fél részére a cselekvőképessége érintése nélkül rendelték törvényes képviselőt, kivéve, ha a fél személyesen vagy meghatalmazottja útján fellép, vagy

c) a fél nem természetes személy.

[B](#) **A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény** (a továbbiakban: Pp.) kötelezővé teszi a jogi képviselővel történő eljárást a peres eljárás során.

A Pp. a kötelező jogi képviselet főszabálya alól a járásbírói elsőfokú hatáskörbe tartozó ügyekben, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozó munkaügyi perekben kivételt tesz, ezekben az ügyekben törvény eltérő rendelkezése hiányában nem kötelező a jogi képviselet.

A Pp. meghatározza azt is, hogy ki tekinthető jogi képviselőnek. Jogi képviselőként tipikusan ügyvéd, ügyvédi iroda képviseli a feleket. Kötelező jogi képviselet esetében – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a jogi szakvizsgával rendelkező személy saját ügyében jogi képviselő nélkül is eljárhat.

Azokban az eljárásokban is, ahol nem került előírásra a kötelező jogi képviselet, lehetőség van arra, hogy a fél helyett a keresetlevelet a fél, illetve a törvényes képviselője által választott meghatalmazott (pl. ügyvéd) nyújtsa be. Az arra vonatkozó szabályokat, hogy ki lehet meghatalmazott, ki van kizárva a meghatalmazottak közül a Pp. rendezi.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A per megindításához a keresetlevelet a per lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságnál kell közvetlenül benyújtani. A Pp. a járásbírói hatáskörébe tartozó perben, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozó munkaügyi perben jogi képviselő nélkül eljáró felperes számára lehetőséget biztosít arra, hogy a keresetet a lakóhelye, székhelye, munkahelye szerinti vagy a perre illetékes bíróságon, az erre a célra meghatározott ügyfélfogadási időben szóban is előadhassa, melyet a bíróság az erre rendszeresített nyomtatványon rögzít.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A bírósági eljárás nyelve a magyar. Törvény, az Európai Unió kötelező jogi aktusa, illetve nemzetközi egyezmény eltérő rendelkezése hiányában a bíróságnak címzett beadványokat magyar nyelven kell előterjeszteni, a bíróság a beadványokat és a határozatát magyar nyelven küldi meg. A bírósági eljárásban szóban mindenki jogosult anyanyelvét, nemzetközi egyezményben meghatározott körben pedig regionális vagy nemzetiségi nyelvét használni. A Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájához csatlakozással Magyarország – egyebek mellett – arra vállalt kötelezettséget, hogy a horvát, német, román, szerb, szlovák, szlovén, romani és beás nyelvek vonatkozásában megengedi

a bíróság előtt személyesen megjelenő félnek a saját regionális vagy kisebbségi nyelve használatát anélkül, hogy az számára külön költséget jelentsen, a regionális vagy kisebbségi nyelven készült dokumentumok és bizonyítékok benyújtását, ha szükséges tolmácsok és fordítások segítségével.

A bíróság tolmácsot, jelnyelvi tolmácsot, illetve fordítót rendel ki, ha a nyelvhasználat jogának érvényesülése érdekében vagy egyébként a Pp.-nek a nyelvhasználattal kapcsolatos rendelkezése értelmében szükséges.

A keresetlevelet írásban a per bíróságánál kell benyújtani. Kötelező vagy választott elektronikus kapcsolattartás esetén a benyújtás jogszabályban meghatározott módon, elektronikus úton történik. Papír alapú kapcsolattartás esetén a benyújtás postai úton vagy személyesen (ügyfélfogadási időben a kezelőirodákban, vagy munkaidő alatt bármikor, a bíróság bejáratánál felállított gyűjtőszekrénybe helyezéssel) történik, de a járásbírói hatáskörébe tartozó perben, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozó munkaügyi perben jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetet lakóhelye, székhelye, munkahelye szerinti vagy a perre illetékes bíróságon, az erre a célra meghatározott ügyfélfogadási időben szóban is előadhassa, melyet a bíróság az erre rendszeresített nyomtatványon rögzít.

A keresetlevél faxon nem adható be.

Az elektronikus úton történő előterjesztés kérdésében tekintse meg az [Automatikus feldolgozás](#) témát.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A pert keresetlevéllel, a keresetet tartalmazó írásbeli beadvánnyal kell megindítani. A keresetlevél tartalmi követelményeit, valamint a keresetlevélhez csatolandó iratokat a Pp. részletesen meghatározza.

A járásbírói hatáskörébe tartozó perben, illetve a közigazgatási és munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozó munkaügyi perben jogi képviselő nélkül eljáró félnek erre rendszeresített nyomtatványon kell előterjesztenie a keresetlevelet. Ez a jogi képviselő nélkül eljáró fél igényérvényesítését nagyban segíti, mivel a nyomtatványon megjelennek a keresetlevél kötelező tartalmi elemei, valamint a nyomtatvány utal a csatolandó mellékletekre. A nyomtatványok közzétételre kerültek a bíróságok központi internetes honlapján (<http://birosag.hu/nyomtatvany-urlapok/keresetlevel-nyomtatvanyok>).

A keresetlevelet és mellékleteit papír alapú kapcsolattartás esetén eggyel több példányban kell benyújtani, mint ahány fél a perben érdekelt van. Ha több félnek közös képviselője (meghatalmazottja) van, részükre együttesen egy példányt kell számításba venni.

A keresetlevél elektronikus úton történő előterjesztése esetére tekintse meg az [Automatikus feldolgozás](#) témát is.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A polgári eljárásban az illeték megfizetése kötelező. Az illeték mértékét az egyes eljárásokban [az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény](#) határozza meg. Az illetéket az eljárást kezdeményező fél a keresetlevél benyújtásával egyidejűleg köteles megfizetni, kivéve, ha az illeték megfizetéséről utólag kell határozni. Az utóbbi esetben az illetéket az viseli, akit a bíróság erre kötelez.

A polgári perben eljáró bíróság - hiánypótlási felhívás kiadását mellőzve - a keresetlevelet visszautasítja, ha a felperes nem fizette meg a keresetlevélben megjelölt pertárgyértéknek vagy a jogszabályban meghatározott tételes illetéknek megfelelő mértékű eljárási illetéket, valamint költségkedvezmény iránti kérelmet, illetve jogszabályon alapuló költségkedvezményre történő hivatkozást sem terjesztett elő.

A felet a perben jogai érvényesítésének az elősegítése érdekében költségkedvezmények illetik meg.

Jogszámba tartozó rendelkezése hiányában a felet a személyes költségmentesség és a személyes költségfeljegyzési jog a jövedelmi- és vagyoni viszonyai alapján kérelemre, míg a személyes illetékmentesség a személye alapján hivatalból illeti meg. A felet a tárgyi költségkedvezmény az eljárás tárgyánál fogva, a mérsékelt illeték kedvezménye pedig meghatározott perbeli események bekövetkezése esetén hivatalból illeti meg.

Az illetékmentesség vagy az illeték lerovására kötelezett személyt mentesíti az illeték lerovása alól vagy az illeték tárgyára vonatkozik. Illetékmentesség esetén a fél mentes az illeték előzetes megfizetése, és - jogszámba tartozó rendelkezése hiányában - a meg nem fizetett illeték megfizetése alól. Az illetékmentesség nem mentesíti a felet a végrehajtási eljárás során meg nem fizetett illeték megfizetése alól. Az illetéktörvény határozza meg azon jogalanyokat, akik személyes illetékmentességben részesülnek. Ilyen pl. a Magyar Állam, a helyi önkormányzat, a költségvetési szerv, az egyház. Tárgyi illetékmentesség esetén mindkét fél mentesül az illeték megfizetése alól, függetlenül a jövedelmi és vagyoni viszonyaitól. Tárgyi illetékmentes pl. a költségkedvezmény tárgyában hozott határozat elleni jogorvoslati eljárás, a bontóperben a házasság vonatkozásában indított viszontkereset, a határozat kijavítása, kiigazítása illetve kiegészítése iránti kérelem.

A feleket jövedelmi és vagyoni viszonyaikra tekintet nélkül tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg pl. a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perben, a közhatalom gyakorlásával okozott kár megtérítése iránti perben. Akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az a fél fizeti az illetéket az eljárás végén, akit a bíróság erre kötelez.

Mérsékelt illeték kedvezménye esetén a fél mentes az illeték egy részének a megfizetése alól. A mérsékelt illeték a többitől lényegesen eltérő, sajátos kedvezmény, annak igénybevétele nem a fél személyi körülményeihez vagy az eljárás tárgyához kötődik, hanem kérelem nélkül, meghatározott perbeli események bekövetkezéséhez.

Az illeték előzetes megfizetése alóli mentesség kedvezményét a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog kedvezménye is magában foglalja. A költségmentesség is lehet tárgyi, illetve személyes költségmentesség. A tárgyi költségmentes ügyek körét és a személyes költségmentesség engedélyezésének feltételrendszerét jogszámba tartozó rendelkezés határozza meg. Tárgyi költségmentes ügy pl. a gondnoksági per.

A költségfeljegyzési jog is lehet tárgyi, illetve személyes költségfeljegyzési jog. Tárgyi költségfeljegyzési jog illeti meg a feleket pl. származási perben, szülői felügyelettel kapcsolatos perben.

 Az ügyvédi tevékenységről szóló törvény szerint az ügyvédi tevékenység folytatására adott megbízás – az ügyvédi tevékenységről szóló törvény és a Polgári Törvénykönyv eltérő rendelkezése hiányában – szabad megállapodás tárgya, így a felek a megbízási díjban is – az ügyvédi tevékenységről szóló törvény által meghatározott keretek között – szabadon állapodhatnak meg. A költségkedvezmények közé tartozik a pártfogó ügyvédi díj előlegezése vagy megfizetése alóli mentesség is. A pártfogó ügyvédi képviselőt a jogi segítségnyújtó szolgálat engedélyezi.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

A felet a perben a jogai érvényesítésének az elősegítése érdekében tárgyi és személyes költségmentesség is megilletetheti. Személyes költségmentesség a természetes személyt jövedelmi és vagyoni viszonyai alapján kérelmére, tárgyi költségmentesség az eljárás tárgyánál fogva hivatalból illeti meg.

Költségmentesség esetén a fél mentes az illeték előzetes megfizetése, - jogszámba tartozó rendelkezése hiányában - a per során felmerülő költség előlegezése és a meg nem fizetett illeték, továbbá az állam által előlegezett költség megfizetése, valamint a perköltség-biztosíték letétele alól.

Jogszámba tartozó rendelkezés határozza meg azokat a jövedelmi, vagyoni jellegű feltételeket, amelyek teljesülése esetén a fél személyes költségmentességben részesíthető, valamint a tárgyi költségmentesség eseteit.

Az Európai Unió tagállamának állampolgára és az Európai Uniót kívüli államnak az Európai Unió tagállamában jogszerűen tartózkodó állampolgára a magyar állampolgárokra irányadó feltételek szerint, egyéb külföldi állampolgár pedig nemzetközi szerződés alapján jogosult személyes költségmentességre és személyes költségfeljegyzési jogra.

Az Európai Unió tagállamának állampolgára és az Európai Uniót kívüli államnak az Európai Unió tagállamában jogszerűen tartózkodó állampolgára esetén a költségmentesség a tárgyalásra történő utazás költségére is kiterjed, ha a fél tárgyaláson történő jelenléte a törvény alapján kötelező.

Ha külföldi állam joga a magyar félnek a tárgyi költségfeljegyzési jognál több kedvezményt biztosít a külföldi bíróság előtt, a perben ezen előnyösebb szabályokat kell alkalmazni a magyar bíróság előtt pereskedő külföldi féllel szemben is.

Kérem tekintse meg a Költségmentesség témát is.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

Főszabály szerint a kereset akkor benyújtott, amikor beérkezik a bíróságra és azt a bírósági irodában érkeztetik. Elektronikus kapcsolattartás esetén, főszabály szerint a beadványt akkor kell benyújtottnak tekinteni, ha az informatikai rendszer befogadás-visszaigazolást küldött.

Annak, hogy a keresetlevél mikor tekintendő benyújtottnak különösen azokban az esetekben van jelentősége, amikor jogszámba tartozó rendelkezés határozza a keresetindításra rendelkezésre álló határidőt. Ezek a határidők különbözőek az időtartam tekintetében, és abban is, hogy a keresetlevél mikor tekintendő határidőben benyújtottnak.

A Pp. az eljárásjogi jellegű határidők tekintetében akként rendelkezik, hogy a határidő elmulasztásának következményeit nem lehet alkalmazni, ha a bírósághoz címzett beadványt legkésőbb a határidő utolsó napján a bíróság címére ajánlott küldeményként postára adták. Ha a perben a kapcsolattartás elektronikus úton történik, a határidő elmulasztásának következményeit - a napokban, munkanapokban, hónapokban vagy években megállapított határidő esetén - nem lehet alkalmazni, ha a bírósághoz intézett beadványt legkésőbb a határidő utolsó napján elektronikus úton az informatikai követelményeknek megfelelően előterjesztették. Azonban ezek a szabályok a keresetlevél benyújtására jogszámba tartozó megállapított határidő számítására – ha jogszámba tartozó másként nem rendelkezik – nem alkalmazható, ezért ilyenkor a keresetlevél akkor tekintendő határidőben benyújtottnak, ha az legkésőbb a keresetindítási határidő utolsó napján meg is érkezik a bíróságra.

A keresetlevél késedelmes benyújtása esetén, a bíróság a keresetlevelet visszautasítja. A bíróság a keresetlevelet visszautasító végzést a felperesnek kézbesíti és intézkedéséről az alperest értesíti. A végzés ellen a felperes külön fellebbezéssel élhet.

A fentiekre tekintettel annak tisztázása érdekében, hogy a keresetlevél mikor tekintendő határidőben benyújtottnak, javasoljuk, hogy forduljon jogi tanácsadóhoz, ügyvédhez, vagy a polgárok bírósághoz fordulását segítő információk irodához.

Ha a járásbíróság hatáskörébe tartozó perben, illetve a közigazgatási és munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozó munkaügyi perben jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetét a lakóhelye, székhelye, munkahelye szerinti vagy a perre illetékes bíróságon, az erre a célra meghatározott ügyfélfogadási időben szóban is előadhatja, ekkor a bíróság részéről eljáró személy a felet megfelelő útbaigazítással is ellátja, a hiányok pótlására nyomban felhívja. Egyebekben a bíróság arról konkrétan, hogy az eljárás rendben megindult, a feleket nem értesíti. A bíróság a keresetlevél beérkezését követően megvizsgálja, hogy az tartalmazza-e a törvény által előírt kötelező elemeket.

Ha a keresetlevél perfelvételre alkalmas, a bíróság a keresetlevelet kézbesíti az alperesnek, amellyel egyidejűleg felhívja, hogy a keresetlevél kézbesítésétől számított negyvenöt napon belül terjessze elő az írásbeli ellenkérelmét. Az alperes az ellenkérelem előterjesztésével bocsátkozik perbe.

A bíróság a keresettel szembeni írásbeli ellenkérelem előterjesztését követően, az ügy körülményeitől függően, az Pp.-ben meghatározott módon lefolytatja a perfelvételt, majd a perfelvételt lezárja és kitűzi az érdemi tárgyalást.

A keresetlevél elektronikus úton történő benyújtása és az arra vonatkozó visszajelzés kérdésében tekintse meg az [Automatikus feldolgozás](#) témát is.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbebocsátkozás határidejéről)?

A bíróság a keresetlevél benyújtását követően a 12. pontban leírtak szerint jár el. További tájékoztatáshoz a fél az ügy körülményeitől függően a további írásbeli perfelvétel keretében – ha ennek elrendelésére sor kerül – és a perfelvételi tárgyaláson, valamint az érdemi tárgyaláson, az eljárás egyedi jellemzői alapján juthat.

Utolsó frissítés: 15/01/2024

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Málta

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Igen, Máltán bírósághoz kell fordulnia a perindításhoz. Az ügyvéd vagy segédügyvéd nyújtja be a bíróságon a keresetet, és befizeti a szükséges illetéket. Ha a pert felsőbbbíróságnál indítják, a pert indító személynek esküt kell tennie.

2 Van határideje a perindításnak?

Nem, a perindításnak nincs határideje. Az alperes azonban a bírósági eljárás bármely szakaszában hivatkozhat az elévülésre.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

A bírósági tárgyalások során a pert indító félnek személyesen jelen kell lennie a bírósági tárgyalóteremben. Távollétében ügyvéd vagy segédügyvéd látja el a képviseletét. Ha valamely fél nem tartózkodik Máltán, pergondnok kerül kinevezésre Máltán avégett, hogy a bírósági eljárást az érintett fél távollétében folytatni lehessen.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Bár Máltán egyetlen bírósági épület van, abban különböző bíróságok székhelye található, az ügy tárgyától, a keresetet benyújtó személy követelésének összegétől és a keresetet benyújtó személy tartózkodási helyétől függően. Máltán az alábbi bíróságok léteznek:

a) Polgári bíróság (családjogi szekció) [Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja)] jár el az összes családjogi ügyben, így például a különválás, házasság felbontása, tartás, leszármazás és a házasság érvénytelenítésének kérdésében.

b) Gozói Törvényszék (családjogi szekció) [Qorti tal-Maġistrati (Għawdex Sezzjoni Familja)] – mint az a) pontban, de ez a bíróság olyan ügyekben jár el, amelyeket gozói lakosok vagy Gozo szigetén állandó tartózkodási hellyel rendelkező személyek ellen indítottak;

c) A polgári bíróság első kollégiuma (alkotmányjogi hatáskör) [Prim' Awla tal-Qorti Ċivili (sede Kostituzzjonali)] – alkotmányjogi ügyekkel foglalkozik;

d) Máltai Törvényszék [Qorti tal-Maġistrati (Malta)] – a legfeljebb 15,000 EUR összegű követelésekre vonatkozó, Málta szigetének valamely részén lakó vagy ott állandó tartózkodási hellyel rendelkező személyek ellen indított, pusztán polgári ügyekben jár el, valamint a máltai jog szerint megállapított bármely más követelés esetében;

e) Gozói Törvényszék (alsóbb szintű hatáskör) [Qorti tal-Maġistrati (Għawdex Inferjuri)] – mint a d) pontban, ezt a bíróságot azonban azok veszik igénybe, akik gozói lakos vagy Gozo szigetén állandó tartózkodási hellyel rendelkező személy ellen kívánnak eljárást indítani. Ez a bíróság gyakorolja a polgári bíróság nemperes ügyekben meglévő hatásköreit is.

f) A polgári bíróság első kollégiuma [Prim' Awla tal-Qorti Ċivili] – a 15,000 EUR összeget meghaladó követelésekre vonatkozó, pusztán polgári jogi ügyekben jár el, valamint (a követelés értékétől függetlenül) bármely, ingatlannal kapcsolatos ügyben, vagy ingatlanon fennálló szolgálommal, terhekkel vagy egyéb jogokkal kapcsolatos ügyekben, az ingatlanból történő kilakoltatást vagy birtokfosztást is ideértve, függetlenül attól, hogy az ingatlan városi vagy vidéki, bérlők vagy ott állandó tartózkodási vagy lakóhellyel rendelkezők lakják, az adott bíróság hatáskörének határain belül.

g) Gozói Törvényszék (felsőbb szintű hatáskör) [Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) Gurisdizzjoni Superjuri, Sezzjoni Ġenerali)] – mint az f) pontban, ezt a bíróságot azonban azok vehetik igénybe, akik gozói lakos vagy Gozo szigetén állandó tartózkodási hellyel rendelkező személy ellen kívánnak eljárást indítani;

h) A polgári bíróság első kollégiumának nemperes szekciója [Prim' Awla tal-Qorti Ċivili, Gurisdizzjoni Volontarja] – Ez a bíróság peren kívüli ügyekben jár el, mint például a titkos végrendeletek felnyitása, gyámság alá helyezés és örökbefogadás. Továbbá e bíróság engedélyezi vagy hagyja jóvá egyes szerződések megkötését. E bíróság engedélyezi azon rendelkezések elfogadását is, amelyeket a törvény előzetes engedélyhez vagy jóváhagyáshoz köt. E bíróságok mellett számos egyéb bíróság is működik. A kis értékű követelések bírósága (Tribunal tat-Talbiet iż-Żgħira) (a legfeljebb 5,000 EUR értékű pénzbeli követelésekkel kapcsolatos ügyekben jár el), a közigazgatási felülvizsgálati törvényszék (Tribunal ta' Revizzjoni Amministrattiva) és az ipari törvényszék (Tribunal Industrijali). Máltán ezen kívül Döntőbírósági Központ (Ċentru tal-Arbitraġ) is létezik, amely döntőbíráskodással kapcsolatos szolgáltatásokat nyújt. A máltai jog előírja, hogy bizonyos körülmények esetén a felek kötelesek döntőbíráshoz fordulni (kötelező döntőbírói eljárás). A társasházi tulajdonnal és gépjármű-forgalommal kapcsolatos jogvitáknál kötelező a döntőbírói eljárás.

Mindezen bíróságok elsőfokú bíróságok és rendes bíróságok. E bíróságok határozatai ellen ezért fellebbezést lehet benyújtani a fellebbviteli bírósághoz (Qorti tal-Appell). A kis értékű követelések bírósága, a Döntőbírósági Központ vagy a törvényszékek határozatai elleni fellebbezést az alsóbb szintű bírósági hatáskörben (egyesbíróként) eljáró fellebbviteli bíróságnál kell benyújtani. A polgári bíróság első kollégiumának határozatai ellen a felsőbbbírósági hatáskörben (három bíróval) eljáró fellebbviteli bíróságnál kell fellebbezni. A polgári bíróság első kollégiumának határozatai ellen (alkotmányjogi hatáskör) az Alkotmánybírósághoz (Qorti Kostituzzjonali) lehet fellebbezni, a Gozói Törvényszék alsóbb és felsőbb szintű bírósági hatáskörben hozott határozatai ellen mindig a máltai fellebbviteli bírósághoz kell fellebbezést benyújtani.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Lásd a 4. kérdésre adott választ.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A kereset alsóbb szintű bíróságnál történő indításához ügyvédet vagy segédügyvédet kell igénybe venni. Ha a kereset indítása felsőbbbíróságnál történik, ügyvédet és segédügyvédet is igénybe kell venni.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A bíróság hivatalához.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A keresetet máltai nyelven kell benyújtani. A keresetet az ügyvédnek vagy segédügyvédnek írásban, személyesen kell benyújtania.

Ha a peres felek valamelyike külföldi, kérheti, hogy az eljárást angol nyelven folytassák le.

Máltán nincs lehetőség a kereset e-mailben vagy faxon történő benyújtására.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A Döntőbíróági Központnál vagy a kis értékű követelések bíróságánál történő perindításhoz formanyomtatványt kell kitölteni. A törvényszéknél vagy a polgári bíróság első kollégiumánál történő perindításhoz azonban nem kell formanyomtatványt kitölteni. A polgári bíróság első kollégiumánál történő perindításhoz a keresetnek tartalmaznia kell az alábbiakat:

- a) a kereset tárgyát egyértelműen és kifejezetten, különálló, számozott bekezdésekbe rendezve tartalmazó nyilatkozat, amelyből hangsúlyosan kitűnik a követelés lényege, és az, hogy a kereset benyújtójának személy szerint mely tényekről volt tudomása;
- b) a követelés jogalapja;
- c) a konkrét követelés vagy követelések, amelyeket meg kell számozni; valamint
- d) minden hivatalos keresetben az alábbi értesítést kell világos és olvasható módon, nyomtatott betűvel, közvetlenül a bíróság megjelölése alatt elhelyezni:
„E hivatalos kereset címzettje a kereset kézbesítésének napjától – amely a kézhezvétel napja – számított húsz (20) napon belül köteles a keresetre hivatalos választ benyújtani. Amennyiben az előírt határidőn belül nem nyújt be a törvény rendelkezéseinek megfelelő hivatalos választ, a Bíróság a jogszabályok szerint jár el az ügyben.

Ezért e hivatalos kereset címzettjének érdekét szolgálja, hogy haladéktalanul forduljon ügyvédhez, hogy az ügy tárgyalása során beadvánnyal élhessen.”

- e) A kereset aláírtasztatását szolgáló dokumentumokat a hivatalos keresettel együtt kell benyújtani.
- f) A hivatalos keresetet eskü alatt kell megerősíteni az esketőbiztosként kinevezett hivatalvezető vagy segédügyvéd jelenlétében, az esketőbiztosokról szóló rendelet (79. fejezete) értelmében.
- g) A felperes nyilatkozatában megnevezi azokat a tanúkat, akiket a bizonyításfelvétel során meghallgatásra javasol, valamint megjelöli, hogy tanúvallomásaikkal mely tényeket kívánja bizonyítani.
- h) A keresetet kézbesíteni kell az alperesnek.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

Igen, a kereset benyújtásakor meg kell fizetni a megfelelő összegű illetéket. Az illeték összege függ az ügy típusától és/vagy a követelés összegétől.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Igen, ha valaki nem tudja fedezni az eljárás költségeit, igényelhet jogi segítségnyújtást. A jogi segítségnyújtás iránti kérelmet a polgári bíróság első kollégiumához kell benyújtani. A kérelmet szóban, a jogi segítséget nyújtó ügyvédnél is elő lehet terjeszteni. A jogi segítségnyújtásra való jogosultsághoz bizonyos feltételeknek teljesülniük kell, azaz az igénylőnek esküt kell tennie a hivatalvezető előtt, ha az pedig igényt szóban jelenti be, a jogi segítséget nyújtó ügyvédnél kell eskü alatt nyilatkoznia következőkről:

- a) alapos oka van arra, hogy eljárást kezdeményezzen, ellene indított követeléssel szemben védekezzen, folytassa az eljárást vagy abban félként részt vegyen;
- b) az eljárás tárgyán kívül nem rendelkezik semmiféle olyan vagyonnal, amelynek nettó értéke 6 988,12 EUR, kivéve azokat a mindennapi használatra szolgáló tárgyakat, amelyek használata az igénylő és családja számára ésszerűen szükségesnek tekinthető, és hogy éves jövedelme nem haladja meg a tizenhatalcadik életévüket betöltött személyekre megállapított nemzeti minimálbért.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kereset benyújtását követően a bíróság kitűzi a tárgyalás napját. A bíróság értesíti a kereset benyújtóját és az alperest az első tárgyalás időpontjáról (tárgyalásról szóló értesítés). A bíróságok [honlapján](#) szintén ellenőrizhető, hogy adott ügyben ki van-e tűzve tárgyalás. A felek nem kapnak visszaigazolást arról, hogy a kereset megfelelően került-e előterjesztésre; meg kell jegyezni azonban, hogy a bíróság hivatalvezetőjéhez nem jutnak el azok a keresetek, amelyek nem felelnek meg a 9. kérdés alatt felsorolt követelményeknek.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

A keresetet benyújtó személy részére kézbesítik a tárgyalásról szóló értesítést. A következő tárgyalás időpontját a folyamatban lévő tárgyalás során tűzik ki. Az ügyekkel kapcsolatos egyes információk a bíróságok [honlapján](#) is szerepelnek.

Utolsó frissítés: 05/03/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Hollandia

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Nem, nem kell minden esetben bírósághoz fordulni a vita rendezése érdekében. Egyes esetekben egyértelműen lehetőség van a jogvita alternatív rendezésére, például közvetítés vagy választottbíráskodás útján.

2 Van határideje a perindításnak?

Igen, nagyon gyakran van, de a keresetindítási határidő ügyenként változó, így e kérdésre nem lehet általánosságban válaszolni. Kérdés esetén érdemes ügyvédhez vagy a [jogi segítségnyújtó szolgálat](#)hoz (*Juridisch loket*) fordulni.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Főszabály szerint az alperest a lakóhelye szerinti tagállam bírósága idézi be.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Jogszabály ellenkező rendelkezése hiányában az ügyet az alperes lakóhelye szerinti körzeti bíróság bírálja el. Amennyiben az alperesnek nincs ismert lakóhelye Hollandiában, az ügyben e személy tartózkodási helye szerinti bíróság is illetékes. Ennek megfelelően az alperesnek a valamely holland helyi önkormányzat területén lévő címét kell felderíteni. Ennek ismertetéét követően a [a bírósági szervezetről szóló törvény](#) (*Wet op de rechterlijke indeling*) alapján határozható meg, hogy mely körzeti bíróság a lakóhely vagy tartózkodási hely szerinti bíróság. Ennek alapján meghatározható, hogy mely körzeti bírósághoz kell a kérelmet benyújtani.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

E kérdésre a válasz az előző kérdésre adott válaszban található. Az eljáró bíróság meghatározásával kapcsolatos további kérdések esetén érdemes felkeresni a [De Rechtspraak](#) weboldalát, amely felvilágosítást ad a holland bírósági rendszerről.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Hollandiában főszabály szerint ügyvédi képviselőt igénybe vételével kell eljárniuk a feleknek a polgári és kereskedelmi ügyekben. E tekintetben nincs különbség aközött, hogy az eljárások eljárást megindító irat vagy kérelem alapján indultak-e, egyszerűsített eljárásnak minősülnek-e, ideiglenes intézkedésre irányulnak-e, vagy például távolmaradás következtében lefolytatott marasztalási eljárásokról van-e szó.

Ez alól a szabály alól csak a 25 000 eurót meg nem haladó követelések és a nem meghatározható összegű, de egyértelműen 25 000 euró érték alatti követelések képeznek kivételt. Ezekben az esetekben a járásbíró (kantonrechter) rendelkezik hatáskörrel, és a felek személyesen is eljárhatnak az eljárás során. Ennek megfelelően nem kötelező ügyvéd igénybe vétele. A járásbíró jár el a munkajoggal, bérleti jogviszonyokkal, fogyasztási cikkek adásvételével és fogyasztói hitelekkel kapcsolatos ügyekben. Ezekben az ügyekben a követelés értéke nem bír jelentőséggel. A járásbíró által elbírálandó egyéb ügyek: vagyonkezelés, gyámság, gondnokság és az örökség elfogadása vagy az arról való lemondás.

További információk az ügyvédi képviselő kötelező illetve nem kötelező eseteire vonatkozóan [itt](#) található.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

Az eljárást megindító írásos dokumentumokat a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság hivatala részére kell címezni. Fontos kiemelni az eljárást megindító irat alapján indított és a kérelemre indult eljárások közötti különbséget. Az eljárást megindító irat alapján indított eljárásokban az iratot először kézbesíteni kell az alperesnek, majd nyilvántartásba kell venni a bíróság hivatalában. Mindkét feladatot a bírósági végrehajtó látja el. Ezt követően az eljárások az ügyek jegyzékében (az ülészak során tárgyaló ügyek jegyzéke) meghatározottak szerint folynak. A kérelemre indult eljárásokban a kérelmet közvetlenül a bíróság hivatalához kell benyújtani, és az eljárás további része szintén az illetékes bíróság hivatalán keresztül folyik. Lásd még:

„Iratkézbesítés”.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

Hollandiában a bírósági eljárások hivatalos nyelve a holland. Ennek megfelelően az eljárást megindító iratot vagy az (írásbeli) kérelmet szintén hollandul kell elkészíteni. Ez alól kivételt jelentenek a Fryslân (Frízföld) területén lévő bíróságok előtt folyó ügyekre vonatkozó eljárási dokumentumok, amelyeket fríz nyelven is el lehet készíteni.

A dokumentumokat faxon is el lehet küldeni a bíróság hivatalához. A bíróság hivatalához az utolsó napon 24:00 óra előtt faxon beérkezett dokumentumok határidőben benyújtottnak minősülnek. Ez alól kivétel: a családi ügyekre vonatkozó, faxon megküldött kérelmeket nem lehet befogadni. A dokumentumok e-mailben nem nyújthatók be.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadni az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

Az eljárást megindító irat alapján indított eljárások

Az eljárást megindító irat alapján indított eljárásokban az iratot először kézbesíteni kell az alperesnek, majd nyilvántartásba kell venni a bíróság hivatalában. Az eljárást megindító iratnak a következőket kell tartalmaznia: a felperes nevét, a követelést, az alperes nevét, a követelés jogalapját, valamint a felperes által benyújtott, követelést alátámasztó dokumentumokat. Az iratban emellett meghatározzák a tárgyalás időpontját és a bíróságot, amely az ügyet tárgyalni fogja.

Az aktának az alábbi dokumentumokat kell tartalmaznia:

Az eljárást megindító eredeti irat - szükség esetén: módosított irat és a polgári perrendtartásról szóló törvény (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*) 117. cikke szerinti engedélyezés;

Amennyiben az iratot külföldre kell kézbesíteni, a megfelelő kézbesítést igazoló eredeti dokumentumok;

Az állam által finanszírozott költségmentesség igazolása vagy jövedelemigazolás, vagy az állam által finanszírozott költségmentességre irányuló kérelem vagy jövedelemigazolás másolata;

Az alperes lakóhelyének igazolása;

Az eljárásba bevonandó iratok (dokumentumok);

Arra vonatkozó nyilatkozat, hogy az eljárást megelőzően sor került-e közvetítésre, és a lent felsorolt esetekben az alábbi dokumentumokat is be kell nyújtani: amennyiben a követelés a zár alá vétel költségeinek megtérítésére irányul, a zár alá vételre vonatkozó dokumentumok;

továbbutalás esetén a továbbutalásról szóló határozat és a továbbutalásnál figyelembe vett dokumentumok;

amennyiben az iratot idegen nyelven kell közzétenni vagy idegen nyelvre kell lefordítani, annak bizonyítéka, hogy ez megtörtént.

Kérelemre indult eljárások

A kérelemre indult eljárásokban a kérelmet közvetlenül a bíróság hivatalához kell benyújtani, és az eljárás további része szintén az illetékes bíróság hivatalán keresztül folyik.

Az aktának az alábbi dokumentumokat kell tartalmaznia:

A kérelmező vezetékneve és utóneve, valamint lakóhelye, illetve Hollandia területén található lakóhely hiányában tényleges tartózkodási helye, valamint

Az alperes és az érdekelt felek vezetékneve és utóneve, valamint lakóhelye, illetve Hollandia területén található lakóhely hiányában a kérelmező által ismert tényleges tartózkodási helye, valamint

A kérelemnek és indokainak egyértelmű leírása, ideértve a bíróság illetékességének alapját is, valamint

Az ügyben kirendelt ügyvéd neve és telefonszáma;

Örökléssel kapcsolatos ügyekben a kérelemben meg kell jelölni az elhunyt személy utolsó lakóhelyét, vagy annak indokát, hogy ez az információ miért nem adható meg.

Az eljárást megindító iratban, írásos nyilatkozatban vagy beadványban bármelyik fél által hivatkozott dokumentumot másolatban csatolni is kell.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A bírósági eljárási illetékeket az eljárás megindításakor kell megfizetni. Annak összege a jogvita típusától és az érintett összegtől függ. A gyakorlatban az ügyvéd gyakran megelőlegezi ezt az összeget, és később számítja fel. Amennyiben az eljárás során szükségessé válik szakértő (például könyvvizsgáló, orvosszakértő vagy műszaki szakértő) meghallgatása, a bíróság a költségeket ellenkező rendelkezés hiányában (például családi ügyekben, amelyekben a költségeket az a fél viseli, aki miatt az intézkedés szükségessé vált) végső soron a pervesztes félre hárítja. Ugyanez vonatkozik a tanúkkal kapcsolatban vagy az egyéb típusú bizonyítékok következtében felmerült költségekre is.

Az ügyvédek óradíjon alapuló díjat szabnak ki tevékenységükért, kivéve, ha a fél állam által finanszírozott költségmentességre jogosult (lásd még a 11.

kérdést). Főszabály szerint Hollandiában az ügyvédi díjak összege nem előre meghatározott. Javasolt erre vonatkozóan kellő időben további információkat beszerezni a képviselőt ellátó ügyvédtől vagy a [holland ügyvédi kamarától](#) (*Nederlandse orde van Advocaten*). A legtöbb ügyvéd először az előleget, majd az eljárás során ellátott munkájáért járó díjat számítja fel, és végül végleges számlát állít ki.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Hollandiában lehetőség van állam által finanszírozott költségmentesség igénybevételeire. Bizonyos esetekben hozzájárulás igényelhető a jogi tanácsadásra és az eljárás során nyújtott jogi segítségre vonatkozóan. Ha valaki nem tudja fedezni a teljes ügyvédi költséget, bizonyos körülmények között a jogi

segítségnyújtás költségeihez való hozzájárulást igényelhet. Ezt követően a Költségmentességi Tanács (*Raad voor rechtsbijstand*) fizeti az ügyvéd költségeinek egy részét, a kérelmezőtől csak a jövedelmi helyzetéhez igazodó hozzájárulás követelhető. A kérelmet az ügyvéd nyújtja be a Költségmentességi Tanács részére. A költségmentességre vonatkozó további információk a [Költségmentességi Tanács](#) weboldalán érhetők el.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

Az eljárást megindító irat alapján megindított eljárások esetén a per akkor indul, amikor a bírósági végrehajtó kézbesítette az alperes részére az iratot. A felperesnek legkésőbb azon a napon kell benyújtania az eljárást megindító iratot a bíróság hivatala részére, amikor a bíróság hivatala utoljára nyitva tart az iratban a tárgyalandó ügyek jegyzékébe történő felvételre vonatkozóan meghatározott napot (a meghallgatás tervezett napja) megelőzően. Ha nem nyújtják be határidőben az iratot a bíróság hivatalához, az ügyet törlik a jegyzékből, kivéve, ha az iratban a tárgyalandó ügyek jegyzékébe történő felvételre vonatkozóan megjelölt napot követő két héten belül érvényesen pótolják azt.

A kérelemre induló eljárások esetén a per a kérelem bíróság hivatalához történt benyújtásával indul.

Főszabály szerint nem küldenek megerősítést arról, hogy a kérelem megfelelő formában került benyújtásra. Az eljárást megindító irat alapján megindított eljárásokban, ha az irat hiányos, a kérelmezőnek bizonyos esetekben lehetősége van hiánypótlásra. Ugyanez vonatkozik a kérelemre induló eljárásokra is. A bíróság hivatala azonban nem köteles felajánlani ezt a lehetőséget.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbebocsátkozás határidejéről)?

Az eljárások pontos ütemterve nem ismerhető meg azonnal a bíróság hivatalában vagy a kérelem benyújtásakor. Természetesen értesítik a kérelmezőt arról, hogy az ügyben mikor kerül sor a tárgyalásra. Mindkét felet értesíteni kell, hogy részt vehessenek a tárgyaláson a megadott időben és helyen.

Utolsó frissítés: 16/11/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [de](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#).

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Ausztria

1 Moram li se obratiti sudu ili postoji i druga mogućnost?

Bírósághoz fordulás előtt érdemes alternatív vitarendezési megoldáshoz folyamodni.

2 Postoji li vremensko ograničenje za pokretanje sudskog spora?

A perindítás határideje ügytől függően változik. Javasoljuk, hogy a határidők kérdésének tisztázásához forduljon jogi tanácsadóhoz.

3 Trebam li se obratiti sudu u ovoj državi članici?

Lásd „Hatáskör és illetékesség – Ausztria”.

4 Ako je tako, kojem bih se točno sudu morao obratiti u ovoj državni članici s obzirom na to gdje ja živim i gdje druga stranka živi, odnosno s obzirom na druge aspekte mog predmeta?

Lásd „Hatáskör és illetékesség – Ausztria”.

5 Kojem bih se točno sudu trebao obratiti u ovoj državni članici s obzirom na prirodu mog predmeta i vrijednost spora?

Lásd „Hatáskör és illetékesség – Ausztria”.

6 Mogu li sam pokrenuti sudski postupak ili to moram učiniti putem posrednika, primjerice odvjetnika?

A bírósági úton rendezendő polgári és kereskedelmi ügyekben a szabály szerint legfeljebb 15 000 EUR perértékű ügyekben illetékességgel rendelkező kerületi bíróságokhoz (*Bezirksgerichte*) benyújtott követeléseket ügyvéddel kell ellenjegyeztetni, ha a perérték meghaladja az 5 000 EUR-t. Kivételt jelent az ügyvédkényszer alól minden olyan kereset, amelyet a perértékre tekintet nélkül (így a 15 000 EUR-t meghaladó perérték esetén is) kerületi bíróság előtt kell indítani. Ide tartoznak egyebek mellett a házastársak, élettársak és családtagok közötti jogviták, a telekhatárokkal kapcsolatos jogviták, a birtokháborítással kapcsolatos jogviták, a bérlettel kapcsolatos jogviták, a hajózási szállítók, fuvarozók, vendéglátók és ezek megbízói, utasai és vendégei közötti jogviták, valamint az állatszavatosságból származó jogviták.

A kötelező ügyvédi képviselet nem vonatkozik továbbá a peren kívüli eljárásokban (azaz a polgári jog hatálya alá tartozó megállapítási eljárásokra, amelyek rugalmasabbak és kevésbé formálisak, mint a polgári perrendtartás – *Zivilprozessordnung*, ZPO – hatálya alá tartozó peres eljárások), különösen a házastársak vagy élettársak közötti, vagy a gyermekek jogaival, cselekvőképtelen nagykorúak jogaival, öröklési ügyekkel, ingatlan nyilvántartással és cégnyilvántartással, nem vitatott lakásbérleti jogokkal, stb. kapcsolatos peren kívüli eljárásokban benyújtott kérelmekre.

Ahol a kerületi bíróság előtti jogi képviselet nem kötelező, a bírósághoz bárki benyújthat írásbeli követelést vagy az eljárást megindító kérelmet.

A bíróság elé vitt polgári és kereskedelmi ügyekben a tartományi bíróságokhoz (*Landesgerichte*) benyújtott követeléseket minden esetben ügyvéddel kell ellenjegyeztetni. Perértéktől függetlenül a tartományi bíróságok előtt érvényesíthető minden olyan kereset, amelyre nem a kerületi bíróság illetékes, mint például az iparjogvédelmi, tisztességtelen versennyel kapcsolatos jogviták, valamint a fogyasztóvédelmi egyesületek jogsértés megszüntetésére irányuló keresete.

A tartományi bíróságokhoz benyújtandó munkaügyi és társadalombiztosítási joggal kapcsolatos követelések (a munkaügyi és társadalombiztosítási bíróságokról szóló törvény, azaz az ASGG szerinti eljárások) esetében nincs szükség ügyvéd általi ellenjegyzésre. Ez különösen érvényes a munkavállalóknak a munkaadóval szembeni, munkaszerződésből eredő követeléseire.

7 Kome točno podnosim zahtjev za pokretanje spora: prijamnom uredu ili uredu sudskog službenika ili nekoj drugoj službi?

Az írásbeli keresetet a bíróság levelezési címére kell küldeni. Ha valamelyik fél személyesen szeretné a keresetét benyújtani a bírósághoz, akkor a bíróság fogadóhelyiségében kell azt leadnia, vagy a bíróságon található postaládában elhelyeznie.

A keresetet az ügyvédi képviselettel nem rendelkező fél ügyfélfogadási napon (*Amtstag*, általában hetente egyszer) szóban is jegyzőkönyvbe mondhatja a perre illetékes kerületi bíróság megfelelő ügyosztályán, vagy a fél aktuális tartózkodási helye szerinti kerületi bíróság előtt.

8 Na kojem jeziku mogu podnijeti zahtjev? Mogu li to učiniti usmeno ili zahtjev mora biti u pisanom obliku? Mogu li zahtjev poslati faksom ili elektroničkom poštom?

A bíróságok hivatalos nyelve a német. Ezenkívül egyes bíróságokon a nyelvi kisebbségek hivatalos nyelvként használhatják a burgenlandi-horvátot, a magyart vagy a szlovént.

A keresetet vagy az eljárást megindító kérelmet írásban kell benyújtani, kézzel írt aláírással. Ha nincs szükség ügyvéd általi ellenjegyzésre, és a felet nem képviseli ügyvéd, a keresetet az illetékes kerületi bíróság előtt szóban is jegyzőkönyvbe lehet mondani, a fenti 7. kérdésnél leírtak szerint. A kereseteket elektronikus úton az osztrák e-igazságszolgáltatás (ERV) platform zárt rendszerén keresztül lehet benyújtani, amelynek használatához regisztráció szükséges (ez anyagilag csak azoknak a feleknek éri meg, akik nagy számban nyújtanak be követeléseket az osztrák bíróságokhoz). A kereseteket nem

lehet e-mailben benyújtani, és az e-mailben benyújtott kereseteket a határidő elteltével nem lehet javítani. A faxon benyújtott keresetek sem felelnek meg a polgári perrendtartás (ZPO) előírásainak. Azonban ha egy keresetet faxon nyújtanak be, az eredeti később is benyújtható, és úgy tekintendő, hogy a határidőn belül került benyújtásra.

2013 kezdete óta a beadványokat és csatolmányokat az állampolgári igazolvány (*Bürgerkarte*) erre a célra szolgáló (intelligens kártya vagy mobiltelefonos aláírás) funkciójának használatával az osztrák Igazságügyi Minisztérium honlapján elérhető elektronikus formanyomtatványokon („*Elektronische Eingaben an Gerichte und Staatsanwaltschaften*”, www.eingaben.justiz.gv.at) is be lehet nyújtani a bíróságokhoz és az ügyészséghez.

9 Postoje li posebni obrasci za pokretanje postupaka, a ako ne, kako moram izložiti predmet? Je li potrebno uvrstiti neke elemente u spis?

Csak a feltételes fizetési meghagyással (*Mahnklagen*) kapcsolatban léteznek kötelezően használandó formanyomtatványok. Ennek az eljárásnak megfelelően a legfeljebb 75 000 EUR értékű fizetési követelések esetében a keresetet a fizetési meghagyás iránti kérelem formájában kell benyújtani (*Mahnverfahren*). A megfelelő nyomtatványokat a bíróságnál lehet beszerezni, vagy a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium weboldaláról (<http://www.justiz.gv.at/>) is kinyomtatathatók.

Léteznek nem kötelezően használandó nyomtatványok lakossági bérleti szerződés, illetve egy vagy több üzlethelyiség bérleti szerződésének bírósági úton történő felmondásához.

Főszabály szerint minden keresetbe csatolni lehet bármilyen, a követelés igazolására szolgáló dokumentumot (bizonyítékokat) mellékletként (ugyanannyi példányban kell benyújtani, mint magát a keresetet, lásd a 12. kérdést). A bírósági illetékességről vagy belföldi jogszolgáltatásról szóló írásos megállapodás (joghatósági megállapodás) is lehet csatolni a keresetbe. Ugyanez érvényes a szerződés teljesítési helyének kijelöléséről szóló írásos megállapodásokra, amennyiben a felperes a teljesítési hely szerinti bírósághoz akar fordulni, és ugyancsak más különös tényeknél, amik az illetékességi kikötéseknél vagy különleges eljárási típusoknál (mint például váltó kifizetésének végrehajtására irányuló eljárás) relevánsak.

10 Hoću li morati platiti sudske troškove? Ako hoću, kada? Hoću li morati plaćati odvjetnika od samog podnošenja zahtjeva?

Polgári jogi követelés bírósághoz történő benyújtásakor bírósági illetéket kell fizetni; ennek célja az elsőfokú per költségeinek fedezése. Az illetékek nagysága általában a perértéktől függően fokozatosan nő. Az illetékeket a kereset benyújtásakor kell befizetni (a bíróságon készpénzben, vagy hitelkártyával, bankkártyával, vagy a bíróság számlájára történő átutalással, a közlemény rovatban fel kell tüntetni a „bírósági illeték” megnevezést és a peres felek nevét).

Az ügyvédi díj fizetésének módja egyéni megállapodástól függ; ugyanez érvényes a díj nagyságára (amennyiben a díjat nem az ügyvédi díjakról szóló törvény (*Rechtsanwaltstarifgesetz*) vagy a díjfizetésre vonatkozó általános iránymutatások (*Allgemeine Honorarkriterien*) alapján állapították meg). Az ellenérdekelt féltől a díjat rendszerint csak a jogerős határozat kihirdetésekor, a per sikerességének függvényében lehet követelni.

11 Mogu li zatražiti pravnu pomoć?

Olyan személy részesülhet költségmentességben, aki saját megélhetésének veszélyeztetése nélkül nem tudja megfizetni az eljárás költségeit. A költségmentesség iránti kérelmet szóban vagy írásban, az eljárást lefolytató bíróságon lehet benyújtani. Ha a bíróság székhelye kívül esik azon bírósági kerületen, ahol a személy állandó vagy ideiglenes jelleggel tartózkodik, a kérelmet szóban is jegyzőkönyvbe lehet mondani, az adott személy tartózkodási helye szerinti kerületi bíróságon.

Az eljárás során a pénzügyi és tartalmi feltételek megléte esetén már a kereset előterjesztése előtt – a kereset benyújtásához és/vagy az egész további eljáráshoz – lehet kérni költségmentességet.

A költségmentességről szóló további információ a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium honlapján, a „*Bürgerservice*” (Állampolgári ügyfélszolgálat) menüpont alatt érhető el (<http://www.justiz.gv.at>). A honlapról letölthetők a kérelem benyújtásához szükséges formanyomtatványok is, amelyek további információt és útmutatást tartalmaznak.

12 Kada se smatra da je moj postupak službeno pokrenut? Hoće li mi nadležna tijela dati neke povratne informacije o tome je li moj predmet pravilno izložen?

A kérelem akkor tekinthető benyújtottnak, amikor azt a (legalább elméleti) illetékességgel rendelkező bíróság megkapta. A keresetlevél akkor tekinthető megfelelően benyújtottnak, ha azt a bíróságnak nem kell azonnal elutasítania vagy a bíróságnak nem kell hiánypótlásra felszólítania (más szóval, ha olyan keresetnek tűnik, amely az eljárási szabályzat alapján kezelhetőnek minősül). Az írásbeli keresetet annyi példányban kell benyújtani, ahány peres fél van (egy példány a bíróság részére, egy-egy valamennyi ellenérdekelt félnek). Ha a kereset alaki és/vagy tartalmi hibát tartalmaz, úgy a bíróság vélhetően hiánypótlásra szólítja fel az adott felet. A bíróság egyúttal jelzi, hogy milyen következményekkel jár a hiánypótlás határidőre történő benyújtásának elmulasztása. A kereset beérkezését rendszerint csak külön kérésre igazolják vissza, kivéve, ha azt az osztrák igazságügyi platformon keresztül nyújtották be, ahol a visszaigazolás automatikusan történik.

13 Hoću li dobiti detaljne informacije o rasporedu sjedećih događaja (poput roka u kojem moram uložiti dokument za obranu)?

A fizetési meghagyásos eljárásban (*Mahnverfahren*) a fél már a formanyomtatvány kitöltésével kéri a jogerős fizetési meghagyás példányának megküldését. A felperes ezért kézbesítés útján automatikusan megkapja vagy a jogerős fizetési meghagyás egy példányát (végrehajtási jogcím – *Exekutionstitel*), vagy a másik fél határidőben benyújtott ellentmondásának egy példányát vagy az arról szóló értesítést, többnyire a szóbeli tárgyalásra szóló idézéssel együtt (amellyel megindul a rendes eljárás). A kerületi bíróság előtti eljárásban az idézési határidőnek nincs alsó határa; a tartományi bíróság előtti eljárásban azonban a határidő legalább három hét.

A lakás vagy üzlethelyiség bérleti jogviszonyának bírósági úton való felmondásával kapcsolatos eljárásban a főbérletnek külön kell kérnie a felmondás eredeti példányának megküldését. Ha az a fél, akinek felmondtak, határidőben ellentmondást terjeszt elő (négy héten belül), erről a főbérlet automatikusan értesítik (többnyire a szóbeli tárgyalásra szóló idézéssel együtt).

A különleges eljárásoktól eltekintve (mint a fizetési meghagyásos, váltó kifizetésére irányuló vagy bérleti jogviszony felmondásáról szóló eljárás) a bíróság a kereset befogadását követően (és az esetleges hiánypótlás után) az illetékes kerületi bíróság előtt folyó eljárásokban a keresetet rendszerint automatikusan, a tárgyalásra szóló idézéssel együtt kézbesíti az alperesnek, és egyúttal a felperest is idézi a szóbeli tárgyalására. A tartományi bíróság előtti eljárásban a kereset kézbesítésekor a bíróság automatikusan felkéri az alperest az írásbeli ellenkérelem előterjesztésére is (valamint emlékezteti a kötelező ügyvédi ellenjegyzésre). Ha az alperes az ellenkérelmet határidőben nem terjeszti elő, úgy a bíróság a felperes kérelmére mulasztási ítéletet hoz; egyéb esetben az eljárás szünetel. Az ellenkérelem határidőben történő beérkezése esetén a felperes megkapja az ellenkérelem egy példányát, gyakran a szóbeli tárgyalásra szóló idézéssel együtt.

A bíróság előtt már folyamatban lévő eljárás lépéseinek pontos időbeli sorrendjéről, valamint a per mindenkor állásáról (bármely eljárási szakban) hivatali időben, telefonon, közvetlenül a bíróság illetékes bírósági ügyosztályán (hivatal = *Kanzlei*) az ügyiratszám megadásával lehet érdeklődni.

Az előkészítő ülésen (a szóbeli eljárás első ülése) a bíróság megtárgyalja az eljárás további menetét és időpontjait a felekkel, akiknek általában személyesen is meg kell jelenniük, kivéve, ha jogi képviselőjük megfelelő tájékoztatást kap a tényekről. Az eljárás ütemezését tárgyalási menetrend formájában jegyzőkönyvbe veszik, és a feleknek (vagy jogi képviselőjüknek) megküldik a jegyzőkönyv egy példányát. Az ügy menetrendjének változásait a bíróság közli a felekkel, illetve adott esetben velük alkalmas időben megtárgyalja.

Utolsó frissítés: 11/03/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Lengyelország

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Az ügy bíróság előtti rendezésének alternatívája a közvetítő eljárás. A közvetítés a vitarendezés – független és képzett személy vagy intézmény (mediátor) közreműködésével történő – békés módja. A közvetítő eljárások önkéntesek (a vitában résztvevő fél bármikor visszavonhatja a hozzájárulását a közvetítéshez és kiléphet az eljárásból) és titkosak (a résztvevőknek titokban kell tartaniuk a közvetítés során megszerzett információkat), a mediátorok pártatlanok és függetlenek (egyik felet sem támogatják és főszabály szerint nem javasolnak megoldásokat a vitára).

2 Van határideje a perindításnak?

A kereseteket főszabály szerint bármikor be lehet nyújtani a bírósághoz, kivéve, ha erre külön szabályozás határidőt állapít meg. Az a fél azonban, aki a követelés elévülési idejét követően nyújtja be keresetét, a per elvesztését kockáztatja, amennyiben a másik fél a kereset elévülésére hivatkozik.

A lengyel jog szerinti elévülési időszakokat (*terminy zawite*) kell alkalmazni. Az elévülési időszak sajátos jellege azt jelenti, hogy ha a jogosult az elévülési időn belül nem nyújt be konkrét keresetet, a fél e kereset érvényesítésére irányuló joga elévül. A polgári perrendtartásban (a továbbiakban: PP, *Kodeks postępowania cywilnego*) nem szerepel az elévülési időre vonatkozó általános szabály, csak utalás az egyes konkrét helyzetekre vonatkozó rendeletekre.

A jog elévülési idő leteltéből fakadó kiüresedése a jogviszonyban álló felekre, a bíróságra és az ügyet vizsgáló egyéb hatóságokra nézve is kötelező. A hatóság e tényt hivatalból veszi figyelembe, nem a fél kérelmére vagy valamely jogalapra való hivatkozás eredményeként. Az elévülési idő csak kivételes esetben hagyható figyelmen kívül, ha annak elmulasztása a fél hibáján kívül álló okból történt.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Annak érdekében, hogy meg lehessen állapítani, hogy a valamely adott tagállam területén működő bíróság eljárhat-e a konkrét ügyben, meg kell állapítani a bíróság joghatóságát.

Lengyelországban a rendes bíróságok területükön lévő polgári ügyekre vonatkozó általános joghatóságát nemzeti joghatóságnak nevezzük, és azt a PP szabályozza.

A folyamatban lévő ügyek akkor tartoznak a nemzeti joghatóság alá, ha az alperes lakóhelye vagy tartózkodási helye Lengyelország területén található, vagy, ha Lengyelország területén bejegyzett székhellyel rendelkezik.

Emellett a lengyel bíróságok rendelkeznek nemzeti joghatósággal az alábbi esetekben is:

házasági ügyek (kizárólagos a nemzeti joghatóság, ha mindkét házastárs lengyel állampolgár és lakóhelyük, valamint szokásos tartózkodási helyük Lengyelország területén található);

szülő-gyermek kapcsolatra vonatkozó ügyek (kizárólagos a nemzeti joghatóság, ha a felek lengyel állampolgárok és lakóhelyük, valamint szokásos tartózkodási helyük Lengyelország területén található);

tartásra és a gyermek származásának megállapítására vonatkozó ügyek (amelyek a nemzeti joghatóság alá tartoznak, ha a kérelmező Lengyelország területén lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel bíró jogosult);

munkajogi ügyek (a kérelmező munkavállaló a nemzeti joghatóság alá tartozik, ha a munkát általában Lengyelország területén kell, kellett vagy kellett volna végezni);

biztosítási ügyek (a biztosítóval szemben indított, a biztosítási jogviszonyra vonatkozó ügyek a nemzeti joghatóság alá tartoznak, ha a kérelmező lakóhelye Lengyelországban található, vagy más tényező megalapozza Lengyelország joghatóságát);

fogyasztói ügyek (az olyan ügyek, amelyekben a fogyasztó a kérelmező, a nemzeti joghatóság alá tartoznak, ha a fogyasztó lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye Lengyelországban található és a fogyasztó megtette a szükséges lépéseket ahhoz, hogy Lengyelországban kössön megállapodást; ilyen esetben a fogyasztói megállapodásban résztvevő másik fél Lengyelországban bejegyzettnek vagy ott székhellyel rendelkezőnek minősül, ha van vállalkozása vagy fióktelepe Lengyelország területén és a fogyasztóval kötött megállapodás e vállalkozás vagy fióktelep által folytatott üzleti tevékenység részeként kerül megkötésre).

A lengyel bíróságok kizárólagos nemzeti joghatósággal rendelkeznek emellett: a Lengyelország területén található ingatlanokra vonatkozó dologi jogok és azok birtoklása; bérletre (*najem* vagy *dzierżawa*) és más ilyen ingatlan használatára vonatkozó ügyek (kivéve a bérleti díj és az ingatlan használatából vagy hasznosításából származó díjak); egyéb olyan ügyek, amelyekben a bíróság ítélete Lengyelország területén található ingatlannal kapcsolatos dologi jogokra, birtoklásra vagy használatra vonatkoznak;

a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeti egység felszámolására vonatkozó ügyek, valamint azok testületei által hozott határozatok törlésére vagy megsemmisítésére vonatkozó ügyek tekintetében, amennyiben a jogi személy vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeti egység bejegyzett székhelye Lengyelország területén található.

Emellett, ha az ügyben a főkövetelés a nemzeti joghatóság alá tartozik, akkor e joghatóság vonatkozik a viszontkeresetre is.

A konkrét jogviszony felei írásban megegyezhetnek a jogviszonyukból esetlegesen felmerülő tulajdonjogra vonatkozó ügyeik lengyel bíróságok joghatósága alá utalásáról.

A bíróság az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja a nemzeti joghatóság meglétét.

Amennyiben megállapításra kerül, hogy a bíróságnak nincs nemzeti joghatósága, a bíróság elutasítja a követelést vagy keresetet.

A nemzeti joghatóság hiánya az eljárás érvénytelenségével jár.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Annak érdekében, hogy megállapítható legyen, hogy melyik kerületi bíróság (*sąd rejonowy*) vagy regionális bíróság (*sąd okręgowy*) jogosult tárgyalni az ügyet, a bíróság illetékességét kell vizsgálni. A lengyel jog különbséget tesz általános illetékesség, vagylagos illetékesség és kizárólagos illetékesség között.

a. általános illetékesség

Főszabály szerint a kereseteket az alperes lakóhelye szerint illetékességgel bíró elsőfokú bíróságnál kell benyújtani (a polgári törvénykönyv kimondja, hogy a természetes személy lakóhelye az a város/település, amelyben állandó tartózkodás szándékával lakik). Amennyiben az alperes lakóhelye nem Lengyelországban található, az illetékességet tartózkodási helye alapján, amennyiben pedig ez nem ismert vagy Lengyelországon kívül található, az alperes legutolsó lengyelországi lakóhelye alapján kell megállapítani. Az Államkincstárral szemben indított kereseteket annak az állami szervezeti egységnek a székhelye szerint illetékes bíróságon kell benyújtani, amelyre a követelés vonatkozik. A jogi személlyel vagy jogi személyiség nélküli szervezettel szembeni kereseteket a szervezet bejegyzett székhelye szerint illetékes bírósághoz kell benyújtani.

b. vagylagos illetékesség

A vagylagos illetékességre vonatkozó szabályok alapján a kérelmezők – saját választásuk alapján – az általános illetékességgel rendelkező bíróságnál vagy a külön törvényben illetékesnek nyilvánított más bíróságnál nyújthatják be keresetüket. A lengyel polgári ügyekben az alábbi esetekben lehet a vagylagos illetékességhez fordulni: a tartási követelések és a gyermek származásának megállapítása; az üzleti vállalkozással szemben benyújtott tulajdoni követelések; a szerződéses vitákra vonatkozó esetek; a jogellenes károkozásra vonatkozó követelések; az ügy kezeléséért járó díj megfizetésére irányuló követelés (az ügyvéd díja); az ingatlan bérletére (*najem* vagy *dzierżawa*) vonatkozó követelések; a saját váltóval vagy csekkkel kapcsolatos ügyek. A tartásra, a gyermek származásának megállapítására vonatkozó követelések, valamint az ezekhez kapcsolódó követelések a jogosult fél lakóhelye szerinti bíróság előtt is érvényesíthetők. Az üzleti vállalkozással szemben benyújtott tulajdoni követeléseket ahhoz a bírósághoz lehet benyújtani, amely a vállalkozás központja vagy fióktelepe szerint illetékes, ha a követelés a vállalkozás központjának vagy fióktelepének tevékenységére vonatkozik. A megállapodás megkötésére, tartalmának meghatározására, módosítására, létrejöttének megállapítására, a megállapodás teljesítésére, megszüntetésére vagy érvénytelenítésére, illetve a megállapodás nem teljesítéséből vagy hibás teljesítéséből származó károkra vonatkozó kereseteket ahhoz a bírósághoz lehet benyújtani, amely a megállapodás teljesítésének helye szerint illetékes. Kétség esetén a megállapodás teljesítésének helyét dokumentummal igazolni kell. A jogellenes károkozásra vonatkozó követeléseket a károkozás helyén illetékességgel rendelkező bírósághoz lehet benyújtani. Az ügy viteléért járó pénzüsszeg megfizetésére irányuló keresetet ahhoz a bírósághoz lehet benyújtani, amely illetékességgel rendelkezik ott, ahol a jogi képviselő az ügy vitelét teljesítette. Az ingatlan bérletére (*najem* vagy *dzierżawa*) vonatkozó keresetet az ingatlan fekvése szerint illetékes bírósághoz kell benyújtani. A saját váltó vagy csekk kötelezettjével szembeni keresetet a kifizetés helye szerint illetékes bírósághoz lehet benyújtani. Ha a saját váltó vagy csekk több személyt kötelez, azokkal szemben együttesen is lehet eljárást indítani a kifizetés helye szerint illetékes, illetve a saját váltó vagy csekk elfogadója vagy kibocsátója szerint általános illetékességgel rendelkező bíróságnál.

c. kizárólagos illetékesség

A kizárólagos illetékességet szabályozó rendelkezések kőgenssek. Egyes esettípusokban kizárják az ügy általános illetékességgel és vagylagos illetékességgel rendelkező bíróság elé terjesztésének és az ügy illetékességre vonatkozó megállapodás által másik bírósághoz való utalásának lehetőségét. Kizárólagos illetékesség esetén az azonos szintű bíróságok közül csak egy illetékes a konkrét ügyben való döntésre. Az ügy típusától függően ez valamelyik konkrét kerületi bíróság vagy regionális bíróság.

Az ingatlan tulajdonára vagy az ingatlanon fennálló más dologi jogokra, valamint az ingatlan birtoklására vonatkozó kereseteket az ingatlan fekvése szerint illetékes bírósághoz lehet benyújtani. Amennyiben az eljárás tárgya földterületen fennálló szolgalmat, az illetékesség megállapítása a megterhelt ingatlan fekvése szerint történik. A fenti illetékesség vonatkozik az azonos alperessel szemben megindított dologi vagy összekapcsolt jogokra vonatkozó követelésekre is. Az öröklésre, kötelesrészre, hagyományra, elrendelésre vagy más végrendeleti intézkedésre vonatkozó kereseteket az örökhagyó utolsó szokásos tartózkodási helye szerint illetékes bírósághoz, és, ha az örökhagyó Lengyelország területén található szokásos tartózkodási helyét nem lehet megállapítani, az örökség vagy annak egy részének helye szerint illetékes bírósághoz lehet benyújtani. A szövetkezeti, partnerségi, cégekben vagy egyesületekben való tagsággal kapcsolatos kereseteket csak a bejegyzett székhely szerint illetékes bírósághoz lehet benyújtani. A házassági kapcsolatokra vonatkozó kereseteket csak a házastársak utolsó lakóhelye szerint illetékességgel rendelkező bírósághoz lehet benyújtani, ha legalább egyikük lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye ennek illetékességi területén található. Ilyen jogalap hiányában a kizárólagos illetékességgel rendelkező bíróság az alperes lakóhelye szerint illetékes bíróság, annak hiányában pedig a felperes lakóhelye szerint illetékes bíróság. A szülő-gyermek és örökbefogadó-örökbefogadott közti kapcsolatra vonatkozó kereseteket kizárólag a felperes lakóhelye szerint illetékes bírósághoz lehet benyújtani, feltéve, hogy a kereset általános illetékességi rendelkezések szerinti benyújtásának nincs jogalapja.

Emellett, ha több bíróság illetékessége is megalapozott, vagy, ha a keresetet több féllel szemben nyújtották be és azok tekintetében az általános illetékességre vonatkozó törvény szerint több bíróság is illetékes, a kérelmező választhat a bíróságok közül. Ugyanez vonatkozik arra az esetre is, ha a bíróság illetékességét megalapozó ingatlan több bíróság illetékességének területén fekszik. Ha az illetékes bíróság valamely akadály miatt nem tudja tárgyalni az ügyet vagy nem képes más intézkedések meghozatalára, a felsőbb fokú bíróság zárt ülésen jelöl ki másik eljáró bíróságot. Amennyiben a PP rendelkezései szerint az ügy körülményei alapján nem állapítható meg illetékesség, a Legfelsőbb Bíróság (*Sąd Najwyższy*) zárt ülésen jelöli ki azt a bíróságot, amelyhez a keresetet be kell nyújtani. A felek írásban megegyezhetnek arról, hogy egy már folyamatban lévő ügyet vagy egy konkrét jogviszonyból esetlegesen később származó ügyeket első fokon olyan bíróság előtt rendezik, amely a törvény szerint nem rendelkezik illetékességgel. E bíróság ilyen esetben – a felek ellenkező megállapodásának hiányában és kivéve, ha a kérelmező az elektronikus eljárásban a keresetlevelet fizetési felszólítás (*elektroniczne postępowanie upominawcze*, EPU) formájában nyújtotta be – kizárólagos illetékességgel rendelkezik. A felek emellett írásbeli megállapodásukkal korlátozhatják a kérelmező bíróságválasztási jogát az ilyen viták esetén. A felek azonban nem változtathatják meg a kizárólagos illetékességet.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

A Lengyel Köztársaság rendes bíróságainak (*sądy powszechne*) hatáskörét a polgári perrendtartás rendelkezései szabályozzák.

Polgári ügyekben az első fokon eljáró bíróságok a kerületi bíróságok és a regionális bíróságok, a második fokon eljáró bíróságok pedig a regionális bíróságok és a fellebbviteli bíróságok (*sądy apelacyjne*).

Főszabály szerint a polgári ügyekben első fokon a járásbíróságok járnak el, kivéve ha a törvény kifejezetten előírja a törvényszékek hatáskörét. A törvényszékek hatásköre első fokon a következő ügyekre terjed ki:

nem tulajdonjogi igények (és az ezekkel együtt érvényesített tulajdonjogi követelések), kivéve a gyermek származását megállapító vagy vitató ügyek, az apaság elismerésének törlésére vonatkozó ügyek és az örökbefogadás megsemmisítése;

a szerzői jogok és szomszédos jogok védelmére irányuló, valamint találmányokkal, használati mintákkal, formatervezési mintákkal, védjegyekkel, földrajzi árujelzőkkel és integrált áramkörök topográfiájával kapcsolatos és az egyéb immateriális tulajdonjogok védelmével kapcsolatos ügyek;

a sajtótörvényen alapuló követelések;

tulajdonjogi ügyek, amelyekben az eljárás tárgyának értéke a 75 000 PLN-t meghaladja (kivéve a tartási ügyek, a birtokháborítási ügyek, a házastársak vagyonközösségének szétválasztására irányuló ügyek, az ingatlan-nyilvántartás tartalmának a valós jogi helyzethez való kiigazítása, valamint a fizetési felszólítással megindított elektronikus eljárások);

a gazdasági társaság felosztására irányuló, határozat helyett meghozott ítéletek;

a jogi személyek vagy jogi személyiséggel nem rendelkező, de jogszabály által jogi személyiséggel felruházott szervezeti egységek ügyvezető testületei által hozott határozatok visszavonására, megsemmisítésére vagy meghozatalára irányuló ügyek;

a tisztességtelen verseny megelőzésére vagy megszüntetésére irányuló ügyek;

a jogellenes jogerős bírósági határozatok meghozatalával okozott károkért való kártérítés.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Főszabály szerint a polgári eljárásokban a felek és azok ügyvezető testületei vagy törvényes képviselői a bíróság előtt személyesen vagy közvetítő útján járhatnak el.

A PP azonban egyes helyzetekben előírja a kötelező ügyvédi képviseletet. A Legfelsőbb Bíróság előtt folyó eljárásokban a feleknek ügyvédi (*adwokaf*) vagy jogi tanácsadói (*radca prawny*) képviselettel kell eljárniuk. Az iparjogvédelmi jogra vonatkozó ügyekben szabadalmi ügyvivővel kell eljárni. A képviseleti kötelezettségek a Legfelsőbb Bíróság eljárásához kapcsolódó, alacsonyabb fokú bíróságok előtt megtett eljárási lépésekre is alkalmazandóak. Nem kell alkalmazni a képviseletre vonatkozó követelményeket, ha az eljárás a bírósági illetékmentességre, ügyvéd vagy jogi tanácsadó kijelölésére vonatkozik, vagy ha a fél, annak ügyvezető testülete, törvényes vagy jogi képviselője bíró, ügyész, közjegyző, jogász professzor, vagy jogi posztdoktori diplomát szerzett személy (*doktor habilitowany nauk prawnych*), illetve ha a fél, ügyvezető testülete vagy törvényes képviselője ügyvéd, jogi tanácsadó vagy az államkincstár tanácsának tanácsadója (*Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa*).

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A keresetet az illetékes bírósághoz kell benyújtani.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A beadványokat lengyel nyelven kell benyújtani, vagy csatolni kell hozzájuk lengyel nyelvű fordítást. A keresetet írásban kell benyújtani. Kivételt képeznek ez alól azok a (munkajogi és a társadalombiztosítási) ügyek, ahol az ügyvéd, illetve jogi tanácsadó nélkül eljáró alkalmazott vagy biztosított szóban is jegyzőkönyvbe mondhatja keresetét, bármely fellebbezés tartalmát és egyéb eljárási beadványokat.

A fizetési felszólítással indított elektronikus eljárások esetén a keresetet adatátviteli hálózat útján is be kell küldeni.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A keresetlevelet csak akkor kell hivatalos formában benyújtani, ha ezt külön rendelkezés előírja. Két esetben kötelező a keresetlevél hivatalos formanyomtatványon történő benyújtása: ha a kérelmező szolgáltató vagy kereskedő, és valamely különös tárgyú megállapodást (postai vagy telekommunikációs szolgáltatások, tömeges személy- és poggyászszállítás, villamosenergia-, gáz- és üzemanyag-ellátás, vízellátás és szennyvízelvezetés, hulladékártalmatlanítás, hőenergia-szolgáltatás) érintő követelést érvényesít, illetve a gyorsított eljárásokban (*postępowanie uproszczone*).

A keresetet írásban kell benyújtani. Kivételt képeznek ez alól a munkajogi és a társadalombiztosítási eljárások, ahol az ügyvéd, illetve jogi tanácsadó nélkül eljáró alkalmazott vagy biztosított szóban is jegyzőkönyvbe mondhatja keresetét.

A keresetnek a következőket kell tartalmaznia:

a bíróság neve, amelyhez a keresetet benyújtják; a felek, azok törvényes képviselőinek, valamint azok jogi képviselőinek neve;

a kereset típusának meghatározása;

a vita vagy fellebbezés tárgyának értéke, ha a bíróság hatásköre, az illeték mértéke vagy a jogorvoslat befogadhatósága ezen értéktől függ, és az ügy tárgya nem meghatározott pénzösszeg;

a vita tárgyának meghatározása;

a felek, a törvényes képviselők, valamint a jogi képviselők lakóhelye vagy bejegyzett székhelye;

a kérelmező PESEL-száma (az általános elektronikus néesség-nyilvántartó rendszerbeli szám) vagy adóazonosító száma (NIP), ha a kérelmező olyan természetes személy, akinek ilyenrel rendelkeznie kell, vagy aki ilyenrel rendelkezik anélkül, hogy ez számára kötelező lenne; vagy a kérelmező nemzeti bírósági jegyzéki (KRS) száma, illetve KRS-szám hiányában a kérelmező egyéb releváns jegyzéki vagy nyilvántartási száma, vagy ha a kérelmező nem természetes személy és nem kötelező szerepelnie a releváns jegyzékben vagy nyilvántartásban, de rendelkeznie kell NIP-számmal, akkor a kérelmező NIP-száma;

a kérelem vagy kereset alapja és az ezt alátámasztó körülmények bizonyítékai;

pontosan meghatározott követelés és a tulajdonjogra vonatkozó esetekben a vita tárgyának értéke, kivéve, ha a vita tárgya meghatározott pénzösszeg;

fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem esetén fel kell tüntetni a követelés esedékessé válásának időpontját;

a követelést megalapozó körülmények leírása, és szükség esetén a bíróság hatáskörét és illetékességét megalapozó körülmények leírása;

annak leírása, hogy a felek megkísérelték-e a közvetítést vagy a vitarendezés egyéb bíróságon kívüli formáját, és ha ilyen kísérletre nem került sor, ennek oka;

a fél, annak törvényes képviselőjének vagy jogi képviselőjének aláírása;

a mellékeltek listája.

Az alábbi dokumentumokat kell a keresethez csatolni:

az ügyvédi meghatalmazás vagy annak hitelesített másolata (amennyiben a kérelmet jogi képviselő nyújtotta be);

a kereset és mellékleteinek másolata annak érdekében, hogy azokat az ügyben résztvevő feleknek kézbesíteni lehessen, és amennyiben a mellékletek eredetije nem került benyújtásra a bírósághoz, azok egy példány másolata az aktába (a fizetési felszólítással megindított elektronikus eljárások esetén a keresethez a mellékletek elektromosan hitelesített példányát kell benyújtani az adatátviteli hálózaton keresztül).

A kereset emellett az alábbiakat tartalmazhatja: a biztosítási intézkedésekre, az ítéletet azonnal végrehajthatóvá nyilvánítására, valamint az ügy kérelmező távollétében történő tárgyalására irányuló kérelem; a tárgyalás előkészítésére irányuló kérelmek (és különösen a következőkre irányuló kérelmek: a kérelmező által a tárgyaláson részvételre felkért tanúk és bíróság által kijelölt szakértők beidézése; az alperes felszólítása arra, hogy a tárgyalásra hozzon magával egy birtokában lévő, a bizonyítékok felvételéhez szükséges dokumentumot vagy szemletárgyat; a másik bíróságok, hivatalok vagy harmadik felek rendelkezésére álló bizonyítékok tárgyalásra történő szolgáltatása).

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

Főszabály szerint a bírósági eljárások költségeket vonnak maguk után. A bírósági költségek illetékből és költségekből állnak.

A költségek megfizetésére a bíróságnál illetékköteles vagy költségekkel járó kérelmet (ideértve a keresetet is) benyújtó fél köteles. Amennyiben az illetéket nem róják le, a bíróság felszólítja a felet, hogy azt egy héten belül fizesse be, ellenkező esetben a keresetlevelet érdemi vizsgálat nélkül elutasítják (ha a keresetlevelet külföldön lakóhellyel vagy bejegyzett székhellyel rendelkező, Lengyelországban képviselővel nem bíró személy nyújtotta be, az illetékfizetés határideje legalább egy hónap). Ha az illeték befizetésére nem kerül sor határidőn belül, a bíróság a keresetlevelet visszaküldi a félnek. A visszaküldött keresetlevél nem váltja ki a keresetlevél benyújtásának jogszabályban meghatározott joghatásait.

Amennyiben külön rendelkezés kimondja, hogy a keresetlevelet kizárólag átviteli hálózaton keresztül lehet benyújtani (EPU eljárás), a keresetlevél benyújtásának az illeték befizetésével egy időben kell megtörténnie.

Azokat az ügyvédek, jogi tanácsadók vagy szabadalmi ügyvivők által benyújtott keresetleveleket (ha azok után meghatározott mértékű vagy az eljárás tárgyának a fél által meghatározott értékével arányos mértékű illetéket kell megfizetni), amelyek után nem fizették meg az illetéket, a bíróság a fél fizetésre való felszólítása nélkül visszaküldi (a PP 1302. cikke). A fél egy héten belül leróhatja az illetéket. Amennyiben az illeték lerovása határidőben megtörténik, a keresetlevél az eredeti benyújtásának napjától kiváltja joghatásait. A joghatások kiváltására nem kerül sor, ha a keresetlevelet ismételtlen ugyanebből az okból küldik vissza.

Az ügyvédeknek vagy jogi tanácsadóknak fizetendő díjakra vonatkozó kérdéseket (például a fizetési határidőket) az ügyfél és a jogi képviselő közti megállapodásban kell szabályozni.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Mind a természetes személyek, mind a jogi személyek igényelhetnek költségmentesség keretében bíróság által kijelölt jogi képviselőt, aki az ügyeiket kezeli (*pelnomocnik z urždu*).

A természetes személyek kérhetik ügyvéd vagy jogi tanácsadó kijelölését, ha benyújtják arra irányuló nyilatkozatukat, hogy a saját vagy családjuk jelentős megterhelése nélkül nem képesek az ügyvéd vagy jogi tanácsadó díját megfizetni.

A jogi személyek (vagy más szervezeti egységek, amelyek számára a jogszabály lehetővé teszi, hogy bírósági eljárásban félként járjanak el) kérhetik ügyvéd vagy jogi tanácsadó kijelölését, ha bizonyítják, hogy nem rendelkeznek elégséges vagyonnal az ügyvéd vagy jogi tanácsadó díjának megfizetéséhez.

A bíróság akkor tesz eleget a kérelmeknek, ha úgy ítéli meg, hogy az ügyben ügyvéd vagy jogi tanácsadó részvétele szükséges.

A határon átnyúló ügyekben az illetékmentességre és a bíróság által kijelölt jogi képviselőre vonatkozó kérdéseket az Európai Unió tagállamaiban folyó polgári ügyekben a költségmentességhez való jogról és az eljárás megkezdése előtt a jogvita békés rendezésére irányuló ügyekben a költségmentességhez való jogról szóló 2004. december 17-i törvény szabályozza.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kereset a keresetlevél benyújtásakor minősül benyújtottnak. A PP nem rendelkezik az ügy bíróság előtti megfelelő előterjesztését megerősítő igazolásról.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

Az ügyben tervezett vagy megtett intézkedésekről az érintett bíróság bírósági ügyfélszolgálati hivatalánál (*Biuro Obsługi Interesanta, BOI*) szerezhető be információ. A jövőbeli bírósági ülések időpontjairól további információ a bírósági ügyfélszolgálati hivatal bíróság weboldalán meghatározott telefonszámának felhívásával és az ügyszám megadásával szerezhető be.

Utolsó frissítés: 12/10/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Portugália

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Portugáliában nem kell feltétlenül bírósághoz fordulni a jogviták rendezése érdekében. A következő alternatív vitarendezési módok is rendelkezésre állnak:

választottbírói központok,

közvetítési szolgáltatások,

békebírák, valamint

a túlzott eladósodottság esetén elérhető támogatási rendszerek.

Az alternatív vitarendezési hivatal (*Gabinete de Resolução Alternativa de Litígios, GRAL*) feladata támogatni a bíróságon kívüli vitarendezési módszerek kialakítását és a gyakorlatba való átültetését.

Az említett alternatív vitarendezési módok igénybevételére vonatkozó információk [itt](#) érhetők el.

2 Van határideje a perindításnak?

Igen. A törvény szerint a bírósághoz fordulás jogát meghatározott határidőn belül kell gyakorolni, amelynek eltelte után a szóban forgó jog megszűnik.

A jogvesztésre vonatkozó általános szabályokat a polgári törvénykönyv (*Código Civil, CC*) 332. cikke és 327. cikkének (2) bekezdése tartalmazza.

A jogvesztéssel kapcsolatban különös szabályok vonatkoznak a következőkre:

a megtámadási kereset benyújtásához való jog (a polgári törvénykönyv 618. cikke);

a hibás áruk adásvételének megsemmisítése iránti kereset (a polgári törvénykönyv 917. cikke);

az ajándékozás visszavonása iránti kereset (a polgári törvénykönyv 976. cikke);

a lízingszerződés felmondásának joga (a polgári törvénykönyv 1085. cikke);

birtokvédelmi kereset (a polgári törvénykönyv 1282. cikke);

a házassági ígéret megszegésével kapcsolatos kereset (a polgári törvénykönyv 1595. cikke);

a házasság tanúk hiánya miatti érvénytelenítése iránti kereset (a polgári törvénykönyv 1646. cikke);

az apaság vitatása iránti kereset (a polgári törvénykönyv 1842. és 1843. cikke);

az öröklésre való érdemtelenség megállapítása iránti kereset (a polgári törvénykönyv 2036. cikke);

a törvényes örökrész mértékét meghaladó hagyatéki juttatás csökkentése iránti kereset (a polgári törvénykönyv 2178. cikke);

a végrendeleti rendelkezések értelmezése iránti kereset (a polgári törvénykönyv 2248. cikke); valamint

a végrendelet vagy az abban foglalt rendelkezések érvénytelenítése iránti kereset (a polgári törvénykönyv 2308. cikke).

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Igen. A portugál bíróságok a következő esetekben rendelkeznek joghatósággal:

amikor a portugál jog szerint meghatározott portugál illetékességi szabályokkal összhangban portugál bírósághoz nyújtható be a kereset;

amikor a keresetindítás okául szolgáló tény vagy bármely ehhez kapcsolódó tény portugál területen következett be;

amikor a hivatkozott jogot csak portugál területen benyújtott kereset segítségével lehet megállapítani vagy a felperes oldalán méltányolható nehézséget okozna a külföldi pereskedés, mert jelentős (személyi vagy tárgyi) kapcsolat áll fenn a jogvita tárgya és a portugál jogrendszer között.

A portugál bíróságok joghatóságára vonatkozó általános szabályokat a polgári perrendtartás (*Código de Processo Civil, CPC*) 59., 62., 63. és 94. cikkei tartalmazzák.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Az erre a kérdésre vonatkozó részletes válaszért tekintse meg ezen az oldalon a „Melyik ország bírósága rendelkezik joghatósággal?” című tájékoztatót.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Az erre a kérdésre vonatkozó részletes válaszért tekintse meg ezen az oldalon a „Melyik ország bírósága rendelkezik joghatósággal?” című tájékoztatót.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Főszabály szerint a felek maguk is megindíthatják a bírósági eljárást.

A polgári perrendtartás 40. és 58. cikkében említett esetekben kötelező az ügyvédi képviselet.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A keresetlevelet főszabály szerint *elektronikus úton, a 2009. augusztus 26-i 280/2013. sz. rendeletben foglalt feltételeknek megfelelően kell benyújtani a bírósághoz.* **A bírósági eljárások elektronikus kezelése**

A polgári perrendtartás 144. cikkének (7) bekezdése rendelkezik azokról az esetekről, amelyekben a keresetlevél a következő módok valamelyikén nyújtható be a bírósághoz:

a bírósági hivatal részére történő kézbesítéssel,
ajánlott postai küldeményként történő kézbesítéssel,
faxon történő kézbesítéssel.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A polgári perrendtartás 133. cikkének megfelelően a bírósági iratok nyelve a portugál.

A portugál bíróságon meghallgatandó külföldi állampolgárok más nyelvet is használhatnak, ha nem beszélnek portugálul.

Az eljárási iratokra vonatkozó alaki követelmények: az eljárási iratok általában szóban és írásban is megfogalmazhatók. Azt a módot kell választani, amely a leginkább megfelel az adott célnak (a polgári perrendtartás 131. cikke).

Az eljárási iratok bírósághoz történő benyújtásának módjai: lásd a 7. kérdésre adott választ.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

Igen, vannak. A közösségi jogszabályokban meghatározott formanyomtatványok mellett Portugáliában a végrehajtási intézkedésekre léteznek külön formanyomtatványok, amelyek az alábbi linken érhetők el **Citius portál**.

A nemzeti jog úgy rendelkezik, hogy az eljárási iratok követhetik az illetékes hatóság által jóváhagyott mintákat, azonban csak a bírósági hivatalhoz benyújtandó iratokra vonatkozó minták minősülnek kötelezőnek (a polgári perrendtartás 131. cikke).

Az iratoknak a következő információkat kell tartalmazniuk:

A felperes keresetlevelének a következőket kell tartalmaznia:

a) a bíróság és kollégium megjelölése, ahova a keresetet benyújtja, valamint a felek megnevezése, nevük, lakóhelyük vagy székhelyük feltüntetésével. Meg kell továbbá adni a felperes (és lehetőleg a többi fél) személyi azonosító- és adószámát, foglalkozását és munkahelyét;

b) jogi képviselője üzleti címének feltüntetése;

c) a kereset fajtájának megjelölése;

d) a keresetre okot adó alaptényállás ismertetése, valamint a kereset jogalapjának megjelölése;

e) a kereseti kérelem megjelölése;

f) az igény összegének feltüntetése;

g) az idézés kibocsátásáért felelős végrehajtó vagy az azt elősegítő jogi képviselő megjelölése.

A keresetet vitató alperes köteles:

a) az ügyet megjelölni;

b) előadni azokat a ténybeli és jogi indokokat, amelyek alapján a felperes keresetét vitatja;

c) ismertetni az általa felvetett kifogások alapjául szolgáló legfontosabb tényeket; valamint

d) benyújtani a tanúk listáját és az egyéb bizonyítási indítványokat; Ha az alperes viszontkeresetet nyújt be, amelyre a felperes válaszol, az alperes módosíthatja az eredeti bizonyítási indítványát.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

Igen, főszabály szerint eljárási illetéket kell fizetni. Az eljárási költségek az eljárási illetékből, a díjakból és a fél költségeiből állnak.

Az eljárási költségekre vonatkozó legfontosabb szabályokat alapvetően a polgári perrendtartás 145., 529., 530., 532. és 533. cikke, valamint az **eljárási költségekről szóló rendelet** tartalmazza.

Az eljárási illetékeket a következő időpontokban kell megfizetni (az eljárási költségekről szóló rendelet 14. cikke):

Azok az ügyek, amelyekben kötelező a jogi képviselet:

Az eljárási illeték első vagy egyetlen részletét a szóban forgó eljárási cselekmény elvégzése előtt kell megfizetni.

Ha második részlet is van, azt az utolsó tárgyalásról szóló értesítéstől számított 10 napon belül kell megfizetni.

Azok az ügyek, amelyekben nem kötelező a jogi képviselet:

Ha az iratot közvetlenül a fél nyújtja be, az eljárás megindításáért fizetendő eljárási illeték csak a fizetési felhívást követően esedékes, amely a fizetésre 10 napos határidőt biztosít, valamint megjelöli, hogy milyen szankciókkal jár a fizetés elmaradása.

Az eljárási illetékek szimulátora **itt** érhető el.

Az ügyvédi munkadíjak a fél költségei közé tartoznak, és azokat a polgári perrendtartás 533. cikkével összhangban a pervesztes fél viseli.

A költségtérítésre jogosult feleknek az eljárási költségekről szóló rendelet 25. cikkében meghatározott feltételek és határidők szerint részletes leíró számlát kell küldeniük a bíróságnak és a pervesztes félnek.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Igen, feltéve, ha megfelel a költségmentesség feltételeinek.

 A joghoz és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést szabályozó 2004. július 29-i 34/2004. sz. törvény meghatározza a költségmentesség kérelmezésének feltételeit, és megállapítja a vonatkozó szabályokat.

A költségmentesség iránti kérelmet a portugál társadalombiztosítóhoz (*Segurança Social*) kell benyújtani.

A költségmentesség iránti kérelem benyújtására szolgáló formanyomtatvány, az alkalmazandó jogszabályok, valamint egy gyakorlati útmutató is megtalálható **itt**.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kereset a keresetlevél benyújtásának időpontjában minősül hivatalosan benyújtottnak, az alábbiak szerint:

Elektronikus úton történő benyújtás esetén úgy tekintendő, hogy a kérelmet az elküldése napján nyújtották be.

Ha a kérelmet a bírósági hivatal részére kézbesítik, úgy tekintendő, hogy a kézbesítés napján nyújtották be.

Ha a kérelmet ajánlott levélben küldik el, úgy tekintendő, hogy a vonatkozó postai nyilvántartásba bejegyzett napon nyújtották be.

Ha a kérelmet faxon küldik el, úgy tekintendő, hogy az elküldése napján nyújtották be.

(A polgári perrendtartás 259. és 144. cikke)

A bírósági hivatal felel azért, hogy megtegye a megfelelő lépéseket az alperes idézése és a felperes alábbiakról történő tájékoztatása érdekében: a megtett lépésekről, és ha nem került sor idézésre, ennek okairól,

arról, ha az alperes ellenkérelmet nyújtott be.

(A polgári perrendtartás 226. és 575. cikke)

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbebocsátkozás határidejéről)?

Igen. A felek jogosultak az iratok megtekintésére és megvizsgálására. Ennek az információnak a közlése a bírósági hivatalok feladata (a polgári perrendtartás 163. cikke).

A bíró az előzetes tárgyalás során (vagy hirdetmény útján) az érintett jogi képviselőkkel folytatott konzultációt követően meghatározza az utolsó tárgyaláson elvégzendő cselekményeket, az ülések számát és várható időtartamát, valamint azok időpontját (a polgári perrendtartás 591. és 593. cikke).

Alkalmazandó jogszabályok

 [Polgári törvénykönyv](#)

 [Polgári perrendtartás](#)

 [A bírósági eljárások elektronikus kezelése](#)

 [Az eljárási költségekről szóló rendelet](#)

 [A joghoz és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés](#)

Figyelmeztetés

A kapcsolattartó pontot és a bíróságokat nem kötik a jelen tájékoztatóban foglalt információk. A hatályos jogszabályokat és azok későbbi módosításait is tanulmányozni kell.

Utolsó frissítés: 10/08/2023

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közölt vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Románia

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Annak a személynek, aki egy másik személlyel szemben követelést kíván érvényesíteni, annál a bíróságnál kell benyújtania keresetét, amely az ügy tekintetében illetékességgel rendelkezik. Jogszabályban kifejezetten meghatározott esetben az ügy csak akkor kerülhet a bíróság elé, ha sor került előzetes eljárásra. Az előzetes eljárás lefolytatásának igazolását csatolni kell a kérelemhez.

A vitában részt vevő fél a vitarendezés alternatív módját is választhatja.

A bírósági eljárást közvetítés előzheti meg. A bírósági eljárások során az igazságügyi hatóságok kötelesek értesíteni a feleket a közvetítés lehetőségéről és annak előnyeiről.

Közvetítésre a biztosítási, fogyasztóvédelmi, családjogi, szakmai felelősségbiztosítási, munkaügyi és az 50 000 RON-t nem meghaladó értékű ügyekben kerülhet sor, kivéve azokat az ügyeket, amelyekben a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása érdekében jogerős bírósági ítéletet kézbesítettek, a cégnyilvántartással kapcsolatos intézkedéseket és azokat az ügyeket, amelyekben a felek a polgári perrendtartás 1.014–1.025 vagy 1.026–1.033. cikkei szerinti eljárást választanak (fizetési meghagyások vagy kis értékű ügyek).

A vitában részt vevő felek választottbírósági eljárást is indíthatnak, amely magánjellegű alternatív vitarendezési módszer. A cselekvőképes személyek hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a vitát választottbírósági eljárásban rendezzék, kivéve a családi állapotra, személyek cselekvőképességére, öröklésre, családi kapcsolatokra és a felek által nem elidegeníthető jogokra vonatkozó vitákat.

2 Van határideje a perindításnak?

A pénzbeli követelésekre jogszabály ellenkező rendelkezésének hiányában elévülési idő vonatkozik. A jogszabályban kifejezetten meghatározott esetekben más keresetekre is – tárgyuaktól függetlenül – vonatkozik elévülési idő (a polgári törvénykönyv 2501. cikke).

Az általános elévülési idő a polgári törvénykönyv 2517. cikke szerint három év.

A versenyjogi rendelkezések megsértésén alapuló kártérítési keresetekről, valamint a 21/1996. versenyjogi törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló 39 /2017. sürgősségi kormányrendelet 10. cikkének (1) bekezdése értelmében a polgári perrendtartás 2.517. cikkétől eltérően a kártérítési kereset beterjesztésének joga öt év után elévül.

A polgári törvénykönyv külön elévülési időt állapít meg egyes ügyek tekintetében, például:

tíz év az elévülési idő azon dologi jogok tekintetében, amelyeket jogszabály nem minősít elévülhetetlennek, vagy amelyekre nem vonatkozik más elévülési idő; a személynek kínzással, barbár cselekményekkel, vagy adott esetben kiskorúaknak vagy saját maguk védelmére vagy a szándékuk kifejezésére képtelen személyeknek erőszakkal vagy szexuális zaklatással okozott vagyoni/nem vagyoni károkról irányuló kártérítés; a környezetben okozott károkról irányuló kártérítés;

két éves elévülési idő vonatkozik a biztosítási viszonyból származó jogokra; a közvetítőknél a közvetítői megállapodásban nyújtott szolgáltatásukért járó díjak megfizetésére irányuló keresetekre;

egy éves elévülési idő vonatkozik az olyan előadásokra eladott jegyek visszafizetésére, amelyek megtartása elmaradt; vendéglátók vagy szállodai szolgáltatók által nyújtott szolgáltatásokra; a professzorok, tanárok, mesterek és művészek órábérére, napi vagy havi megtartott óráira; orvosok, bábák, ápolók és gyógyszerészek hívásaira, eljárásaira vagy általuk adott gyógyszerekre; a kiskereskedőkre az értékesített áru és a kiszállított áru tekintetében; a kézművesekre a munkadíjuk tekintetében; az ügyvédekre az ügyfeleikkel szemben, a díjak és költségek tekintetében; a közjegyzőkre és bírósági végrehajtókra a tevékenységükért járó összegek kifizetése tekintetében; a mérnökökre, építészekre, képesített gazdákra, könyvvizsgálókra és más önálló vállalkozókra a nekik járó összegek megfizetése tekintetében; az áruk szárazföldi, vízi vagy légi szállítására vonatkozó megállapodásból származó jogokra a szállítóval szemben.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

A határon átnyúló elemekkel rendelkező vitákra vonatkozó joghatósági szabályokat a *polgári perrendtartás* nemzetközi polgári eljárásokról szóló VII. könyv tartalmazza. E könyv rendelkezései azonban csak akkor alkalmazandók a határon átnyúló magánjogi eljárásokra, ha olyan nemzetközi egyezmény, amelynek Románia is a tagja, az uniós jog vagy külön jogszabály nem rendelkezik másként.

A joghatóságra vonatkozó ügyek tekintetében a polgári perrendtartás többek között az alábbiakra állapít meg szabályokat: az alperes lakóhelyére vagy székhelyére alapított joghatóság, a joghatóság önkéntes kiterjesztése a román bíróságok tekintetében, a joghatósági kikötésekre vonatkozó megállapodások, választottbírósági eljárási kivételek, a forum necessitatis, belső joghatóság, perfüggőség és az ehhez kapcsolódó nemzetközi keresetek, kizárólagos személyes joghatóság, vagyoni keresetekre vonatkozó kizárólagos joghatóság, vagy a román bíróságok joghatóságának előnyben részesítése (a polgári perrendtartás 1066. és azt követő cikkei).

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Az illetékesség az új polgári perrendtartás 107. és azt követő cikkeiben szereplő általános szabály (az alperes lakóhelye/székhelye), vagylagos szabály (származás, tartás, szállítási szerződés, biztosítási megállapodás, idegen váltó, csekk, saját váltó, ajánlati biztosíték, fogyasztók, a szerződésen kívüli károkozásra vonatkozó jog szerinti polgári jogi felelősség) vagy kizárólagos szabály (ingatlan, öröklés, gazdasági társaságok, fogyasztókkal szembeni eljárások) szerint alakul.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

A bíróságok eljárás tárgya szerinti hatáskörét az új polgári perrendtartás 94. és azt követő cikkei szabályozzák, és az az ügy jellegétől és a vitatott összegtől függ.

Első fokon eljáró bírósággént a *polgári törvénykönyv* szerint a járásbíróságok hatásköre kiterjed a felügyeleti jogra és családjogra; a családi állapot nyilvántartásokba való bejegyzésére irányuló kérelmekre; a több emeletes épületek, lakóházak, különböző személyek tulajdonában álló terek nyilvántartásba vételére és a lakástulajdonosok szövetségének más természetes vagy jogi személyekkel kapcsolatos jogviszonyára vonatkozó kérelmekre; a kilakoltatási kérelmekre; a közös falakra és árkokra, az épületek közti területekre és növényzetre, szolgalmi jogokra, terhekre, vagy a tulajdonjog egyéb korlátaira vonatkozó kérelmekre; a határmódosításra és a határkijelölésre vonatkozó kérelmekre; a birtokvédelmi kérelmekre; az olyan cselekvési vagy tartózkodási kötelezettségekre vonatkozó kérelmekre, amelyek értéke nem fejezhető ki pénzben; a bírósági felosztásra vonatkozó kérelmekre, azok értékétől függetlenül; az egyéb, pénzben kifejezhető értékű kérelmekre, amelyek értéke 200 000 RON vagy annál alacsonyabb, függetlenül a felek jogképességétől.

Első fokon eljáró bírósággént a törvényszékek tárgyalnak minden olyan kérelmet, amelyet jogszabály nem utal más bíróság hatáskörébe, és minden olyan kérelmet, amely jogszabály szerint a hatáskörükbe tartozik.

Első fokon eljáró bírósággént a fellebbviteli bíróságok tárgyalnak minden olyan kérelmet, amely közigazgatási vagy adójogi vitára vonatkozik, és minden olyan kérelmet, amely jogszabály szerint a hatáskörükbe tartozik.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőt – például ügyvédet – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A felek személyesen vagy képviselő útján is benyújthatják keresetüket, és e képviselőt alapulhat jogszabályon, megállapodáson vagy bírósági döntésen.

Azokat a természetes személyeket, akik nem cselekvőképesek, jogi képviselőnek kell képviselnie. A feleket az általuk jogszabályban meghatározott módon választott képviselő is képviselheti, kivéve, ha a jogszabály kifejezetten kimondja a bíróságon való személyes megjelenés kötelezettségét.

Első fokon és fellebbezési eljárásokban a természetes személyeket ügyvéd vagy más meghatalmazott képviselheti. Amennyiben nem ügyvéd jár el képviselőként, a meghatalmazott mind a bizonyítási, mind az álláspontok előadására nyitva álló szakaszban csak eljárási kifogásokra irányuló nyilatkozatokat tehet, az ügy érdemére vonatkozó nyilatkozatokat csak ügyvéd közvetítésével teheti meg. A kérelmek elkészítése, a fellebbezés megalapozása, valamint a fellebbezés benyújtása és tárgyalása során a természetes személyeket a semmisség terhe mellett csak ügyvéd képviselheti és csak ügyvéd nyújthat számukra segítséget.

A jogi személyeket a bíróságok előtt megállapodás alapján csak jogi tanácsadó vagy ügyvéd képviselheti. A kérelmek elkészítése, a fellebbezés megalapozása, valamint a fellebbezés benyújtása és tárgyalása során a jogi személyeket a semmisség terhe mellett csak ügyvéd vagy jogi tanácsadó segítheti és képviselheti adott esetben. A fenti rendelkezések megfelelően vonatkoznak az egyesületekre, gazdasági társaságokra vagy más, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A kérelmeket nyilvántartásba veszik, és a bélyegzőlenyomat elhelyezésével konkrét időpontot rendelnek hozzájuk. A nyilvántartásba vételt követően a kérelmet és annak kíséző dokumentumait adott esetben a bírósághoz való benyújtásuk módjának bizonyítékaival együtt a bíróság elnökének vagy az általa kijelölt személynek kell átadni, aki azonnal intézkedik bírósági tanács jogszabályban meghatározott véletlenszerű kijelöléséről (a polgári perrendtartás 199. cikke).

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

Az igazságszolgáltatás szervezetéről szóló 304/2004. sz. törvény 12. cikkének (5) bekezdése szerint a kérelmeket és az eljárási dokumentumokat kizárólag román nyelven lehet benyújtani. A kérelmeket írásban kell elkészíteni. Az új polgári perrendtartás 194. cikke kimondja, hogy a személyesen vagy képviselő útján postai, csomagküldő, fax szolgáltatással, szkennelt és e-mail-ben elküldött vagy elektronikus dokumentumként benyújtott kérelmeket nyilvántartásba kell venni és azokhoz a bélyegzőlenyomat elhelyezésével konkrét időpontot kell rendelni.

Az új polgári perrendtartás 225. cikke szerint, ha a meghallgatandó felek valamelyike nem beszél románul, a bíróságnak jogi fordítót kell alkalmaznia. Amennyiben a felek ehhez hozzájárulnak, a bíró vagy a bírósági titkár is eljárhat fordítóként. Ha jogi fordító jelenléte nem biztosítható, olyan jó hírnevű személy fordítása is alkalmazható, aki beszéli a szóban forgó nyelvet. Amennyiben a személy néma, siket, siketnéma vagy bármely más okból nem tudja magát kifejezni, a kommunikációt írásban kell lefolytatni. Amennyiben az érintett nem tud írni vagy olvasni, tolmácsot kell alkalmazni. A fordítókra és tolmácsokra a szakértőkre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A polgári perrendtartás nem írja elő a jogi követelések benyújtásának hivatalos formáját. A polgári eljárás általános szabályai határozzák meg néhány polgári jogi követelés (*pl.* kérelem, védelem, viszontkereset) tartalmát.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A jogi költségek a bírósági illetékbélyegek díjai, az ügyvédek, szakértők és szakmai tapasztalattal rendelkező személyek díjai, a tanúk útiköltségei és napidíjai, az utazási és szállásköltségek, illetve az eljárás helyes lefolytatásához szükséges más költségek. A jogi költségek megtérítését kérő félnek legkésőbb az ügy érdemi tárgyalásának lezárásáig bizonyítania kell a költségeket és azok összegét. A pervesztes félnek – a pernyertes fél kérelmére – meg kell fizetnie a pernyertes fél jogi költségeit. Ha a kérelemnek részben helyt adtak, a bíró megállapítja azt az arányt, amely szerint a feleket a jogi költségek megfizetésére kötelezik. Szükség esetén a bíró elrendelheti a jogi költségek beszámítását. Az az alperes, aki az első tárgyaláson – amelyre a feleket megfelelően beidéztek – elismeri a felperes követelését, nem kötelezhető a jogi költségek megfizetésére, kivéve, ha az eljárás megindítását megelőzően a felperes hivatalos felszólítást küldött az alperesnek, vagy az alperes jogszerűen mulasztott. Ha az ügyben több felperes vagy alperes vesz részt, az eljárásban betöltött szerepüktől vagy a közöttük fennálló jogviszonytól függően egyenlő mértékben, arányosan vagy együttesen kötelezhetők a jogi költségek megfizetésére.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Költségmentességet a polgári ügyekben a költségmentességről szóló, 193/2008. sz. törvénnyel módosított 51/2008. sz. sürgősségi rendelet rendelkezései szerint lehet igényelni. Az új polgári perrendtartás (90. és 91. cikke) rendelkezik a költségmentesség általános szabályairól.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kérelmeket nyilvántartásba veszik, és a bélyegzőlenyomat elhelyezésével konkrét időpontot rendelnek hozzájuk. A nyilvántartásba vételt követően a kérelmet és annak kísérő dokumentumait a bíróság elnökének vagy az által kijelölt személynek adják át, akik azonnal intézkednek tanács véletlenszerű kijelöléséről.

A véletlenszerűen kiválasztott tanács ellenőrzi, hogy a kereset megfelel-e a szükséges feltételeknek. Amennyiben a kérelem nem felel meg a követelményeknek, a kérelmezőt írásban értesítik a konkrét hiányosságokról. Az értesítés kézhezvételét követő legfeljebb tíz napon belül a kérelmezőnek be kell nyújtania a kiegészítő információkat vagy meg kell tennie a szükséges változtatásokat, ellenkező esetben a kérelmet elutasítják. Amennyiben a kiegészítő információ benyújtására vagy a kérelem módosítására vonatkozó követeléseknek a kérelmező nem tesz időben eleget, a bíróság elrendeli a kérelem tanácsban meghozott meghallgatási jegyzőkönyv általi elutasítását.

Ha a bíró megállapítja, hogy a kérelem minden jogi feltételnek eleget tesz, határozatban elrendeli annak megküldését az alperes számára.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbebocsátkozás határidejéről)?

Az ügyre vonatkozó részletes információt a bíróságok titkárságától vagy adott esetben azok <https://portal.just.ro/> weboldaláról lehet beszerezni.

A bíróság csak akkor dönthet a kérelemről, ha a feleket beidézték vagy azok a bíróság előtt személyesen vagy képviselő útján megjelentek. A bíróság elhalasztja a döntéshozatalt és elrendeli a fél beidézését, ha megállapítja, hogy a távolmaradó felet nem a jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelően, a semmisség terhe mellett idézték. Az idézések és az eljárási dokumentumok kézbesítése hivatalból történik.

Ha a bíró megállapítja, hogy a kérelem minden jogi feltételnek eleget tesz, határozatban elrendeli annak megküldését az alperes számára, akit tájékoztatnak azon kötelezettségéről, hogy meghatározott jogkövetkezmények terhe mellett a kérelem kézhezvételétől számított huszonöt napon belül nyújtsa be védekezését. A védekezést megküldik a felperesnek, aki a kézbesítéstől számított tíz napon belül köteles válaszolni arra, az alperes pedig az ügy irataiba való betekintéssel ismerheti meg a választ. A bíró a védekezésre adott válasz benyújtásának napjától számított három napon belül határozatban elrendeli az első tárgyalás időpontját, amelyre legfeljebb hatvan nappal a bírósági határozat napját követően kerülhet sor, és elrendeli a felek beidézését. Ha az alperes határidőn belül nem nyújtja be védekezését vagy a felperes arra határidőn belül nem ad választ, a megfelelő idő elteltét követően a bíró határozatban elrendeli az első tárgyalás időpontját, amelyre legfeljebb hatvan nappal a bírósági határozat napját követően kerülhet sor, és elrendeli a felek beidézését. Gyorsított eljárásokban a bíró az ügy körülményeitől függően lerövidítheti a fenti határidőket. Amennyiben az alperes külföldön él, a bíró az ügy körülményeitől függően ennél hosszabb észszerű határidőt rendel el.

A kérelmet benyújtó és a tárgyalás időpontját tudomásul vevő felet, valamint a tárgyaláson megjelenő felet a bíróság eljárása során nem kell idézni, mivel vélelmezik, hogy e fél ismeri a további tárgyalások időpontjait. E rendelkezések arra a félre is vonatkoznak, akinek a tárgyalásra való idézést kézbesítették, mivel vélelmezik, hogy ez esetben e fél szintén ismeri az idézésben szereplő tárgyalást követő tárgyalások időpontjait. Az idézésben az is szerepel, hogy az idézés kézbesítését követően az átvételi elismervény alapján az idézett félről vélelmezni kell, hogy ismeri az idézésben szereplő tárgyalást követő tárgyalások időpontjait.

Az első tárgyaláson, amelyre a feleket megfelelően beidézték, a felek meghallgatását követően a bíró az ügy körülményeinek figyelembe vételével meghatározza a hozzávetőlegesen szükséges bizonyítási időszakot annak érdekében, hogy az ítélet meghozatalára megfelelő és kiszámítható időben kerüljön sor.

Utolsó frissítés: 22/09/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Szlovénia

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Érdemes lehet a jogvitákat alternatív vitarendezési eljárások segítségével rendezni. Az alternatív vitarendezési (AVR) módszerek lehetővé teszik a jogviták bírósági beavatkozás, vagy legalábbis az ügy érdemi részével kapcsolatban hozott bírósági döntés nélküli rendezését. Az AVR legelterjedtebb típusai Szlovéniában a választottbírósági eljárás, a közvetítés és a tágabb értelemben vett, perbeli egyezség ösztönzését célzó bírósági eljárás. Az alternatív vitarendezésről szóló törvény (Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov) arra kötelezi az első- és másodfokú bíróságokat, hogy tegyék lehetővé a kereskedelmi, munkaügyi, családi és egyéb polgári jogi jogviszonyból fakadó jogviták felei számára az AVR-módszerek alkalmazását, továbbá fogadjanak el és valósítsanak meg AVR-programot. Az ilyen program keretében a bíróságok kötelesek a felek számára lehetővé tenni a közvetítést, és lehetőleg az AVR egyéb formáinak használatát is.

A közvetítés valamely jogvita olyan, semleges harmadik fél segítségével történő rendezése, aki nem hozhat kötelező érvényű döntést. A felek megállapodhatnak abban, hogy közvetlenül végrehajtható közjegyzői okirat, bírósági vitarendezés vagy megegyezésen alapuló választottbírósági határozat formájában vitarendezési megállapodást kötnek.

A felek a polgári bíróság előtt zajló eljárás során bármikor egyezségeket köthetnek a jogvita tárgyában (perbeli egyezség). A perbeli egyezség megkötéséről szóló megállapodás végrehajtási jogcímet képez.

A témával kapcsolatos további információ az „Alternatív vitarendezés” menüpont alatt található.

2 Van határideje a perindításnak?

A bírósági kereset benyújtásának határideje az ügy jellegétől függ. Jogi tanácsadó vagy a jogsegélyszolgálat segíthet tisztázni a határidőkkel és az elévülési idővel kapcsolatos kérdéseket. A témával kapcsolatos további információ az „Eljárási határidők” menüpont alatt található.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

A témával kapcsolatos további információk a „[Bíróságok hatásköre és illetékessége](#)” menüpont alatt találhatók.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

A témával kapcsolatos további információk a „[Bíróságok hatásköre és illetékessége](#)” menüpont alatt találhatók.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

A témával kapcsolatos további információk a „[Bíróságok hatásköre és illetékessége](#)” menüpont alatt találhatók.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Szlovéniában a felek maguk is fordulhatnak bírósághoz, kivéve a rendkívüli jogorvoslattal kapcsolatos eljárásokat, amelyeknél a jogi lépéseket csak képviselő, azaz ügyvéd útján lehet megtenni, kivéve, ha az adott fél vagy jogi képviselője letette az állami jogi szakvizsgát. Amennyiben a peres fél jogi képviseletet igényel, ez a képviselő helyi bírósági eljárásban bármely, teljes jog- és cselekvőképességgel rendelkező személy lehet, míg a kerületi, felső- vagy a Legfelsőbb Bíróság előtt csak ügyvéd vagy az állami jogi szakvizsgát letett más személy járhat el.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A keresetet az illetékességgel rendelkező bírósághoz postán vagy a bíróság ügyfélszolgálati irodához közvetlenül lehet eljuttatni. Lásd még a 8. választ.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A szlovén bíróságok hivatalos nyelve a szlovén. Olyan területeken azonban, ahol magyar vagy olasz kisebbség él, a szlovén mellett a magyart, illetve az olaszt is elismerik hivatalos nyelvként. A keresetet szlovén nyelven kell elkészíteni, és a felperesnek saját kezűleg kell azt aláírnia.

A kérelmező eredeti aláírása a kézzel írt aláírást, valamint az azzal egyenértékű elektronikus aláírást jelenti.

A kérelmet, valamint a keresetet írásos formában kell benyújtani. Írásbeli kérelemnek az a kérelem minősül, amelyet a kérelmező kézzel írt, vagy a nyomtatott kérelmet saját kezűleg aláírta (fizikai formában benyújtott kérelem), vagy az az elektronikus formában benyújtott kérelem, amelyet a kézzel írt aláírással egyenértékű elektronikus aláírással láttak el (elektronikus formában benyújtott kérelem). A kérelem fizikai formában való benyújtása történhet postai úton, kommunikációs technológiák használatával, az adott szervhez történő közvetlen benyújtással, vagy a kérelmek kézbesítésével hivatásszerűen foglalkozó személy révén. Kérelmet faxon is be lehet nyújtani.

A törvény elektronikus kérelmek, azaz a kérelmek elektronikus formában történő benyújtására is lehetőséget ad, amelyeket a kézzel írt aláírással egyenértékű elektronikus aláírással kell ellátni. Az elektronikus kérelmeket elektronikus eszközökkel lehet az igazságügyi informatikai rendszeren keresztül benyújtani. A rendszer automatikusan visszaigazolja a kérelem beérkezését a kérelmező számára.

A valamennyi polgári és kereskedelmi eljárásra vonatkozó, hatályos jogi rendelkezések (törvények és végrehajtási rendeletek) sérelme nélkül jelenleg csak az e-igazságszolgáltatási (eSodstvo) weboldalon található eljárásokat lehet az interneten keresztül vagy elektronikus úton kezdeményezni: a végrehajtási eljárás bizonyos típusait, a kérelmek benyújtását és a fizetésképtelenségi eljárásban hozott határozatok kiadását, valamint az ingatlan-nyilvántartási kérelmek benyújtását.

Ezt a célt szolgálja az e-igazságszolgáltatási weboldal Szlovéniában, amely lehetővé teszi az írásos anyagok elektronikus formában történő benyújtását: <https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html>.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadni az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

Szlovéniában a keresetlevélre nem alkalmazandók különleges követelmények; azonban tartalmaznia kell egyes, jogszabályban meghatározott elemeket, amelyek vonatkoznak általánosan minden kérelemre, vagy egy adott kereset-típusra. A keresetlevélnek tartalmaznia kell a következőket: a bíróság megjelölése, a felek neve és állandó vagy ideiglenes lakóhelye, a jogi képviselő vagy tanácsadó neve, a jogvita tárgya és a nyilatkozat tartalma. Emellett, ha a fél a központi népesség-nyilvántartásba bejegyzett természetes személy, a keresetnek tartalmaznia kell a fél személyi azonosító számát is (EMŠO); ha a fél nem szerepel a központi népesség-nyilvántartásban, de szerepel az adónyilvántartásban, a keresetnek az adószámot kell tartalmaznia; ha a fél sem a központi népesség-nyilvántartásban, sem az adónyilvántartásban nem szerepel, a születési dátumot kell feltüntetni (ezt az információt a bíróság hivatalból szerzi be). Amennyiben a fél jogi személy, a keresetben szerepelnie kell a névnek vagy a cégnévnek, a létesítő okirat szerinti székhelynek és az üzleti címnek, valamint, ha a jogi személy Szlovéniában letelepedett, a nyilvántartási számot vagy az adószámot. Amennyiben a fél egyéni kereskedő (olyan önálló vállalkozó, aki egy szervezett vállalkozáson belül folytat keresőtevékenységet) vagy magánvállalkozó (pl. orvos, közjegyző, ügyvéd, mezőgazdasági termelő vagy más természetes személy, aki nem egyéni kereskedő, és valamilyen szakmát gyakorol), a keresetben fel kell tüntetni a bejegyzett székhelyet és az üzleti címet, valamint, ha Szlovéniában nyilvántartásba vették, a nyilvántartási számot vagy az adószámot. A keresetben szerepelnie kell egy konkrét kérelemnek is, amely tartalmazza az ügy fő tárgyát és a mellékköveteléseket, a felperes kérelmének alátámasztására szolgáló tényeket, az e tényeket alátámasztó bizonyítékokat, valamint a kérelmező aláírását. Amennyiben a bírósági hatáskört a pertárgy értéke határozza meg, és a jogvita tárgya nem vagyoni jellegű, a keresetlevélben meg kell jelölni a perértéket. Az ellenérdekű fél részére továbbítandó keresetlevelet a bírósághoz kell benyújtani a bíróság és az ellenérdekű fél által megkövetelt példányszámban és olyan formában, amely lehetővé teszi a bíróság számára, hogy a keresetlevelet továbbítsa. Ez a mellékletekre is vonatkozik.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

Bírósági illetéket kell fizetni a keresetlevél, a viszontkereset, házasság közös megegyezéssel történő felbontása iránti kérelem, fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem, perújítási kérelem, a polgári eljárás megindítása előtt biztosítási intézkedési iránti kérelem, egyezségi kezdeményezés, fellebbezés, könyvvizsgálat jóváhagyására irányuló és könyvvizsgálat elrendelése iránti kérelem benyújtása után. A bírósági illetéket legkésőbb a bíróság által a bírósági illeték megfizetése iránti határozatban megállapított határidőn belül kell megfizetni.

Ha a bírósági illetéket nem fizetik meg az említett határidőn belül, és nincsenek olyan körülmények, amelyek lehetővé tennék az illetékmentességet vagy az illeték későbbi, vagy részletekben történő megfizetését, a beadványt visszavontnak kell tekinteni.

A bírósági eljárás költségeit a pereszes fél fizeti. A bírósági eljárásokban közvetítőként eljáró ügyvédek az ügyvédek díjazásáról szóló törvény (Zakon o odvetniški tarifi) szerinti díjazásra jogosultak. Az ügyvédi díj az ügyvédi által nyújtott szolgáltatások díja és a munka elvégzéséhez szükséges költségek teljes összege, valamint, amennyiben az ügyvéd Szlovéniában van nyilvántartásba véve, a hozzáadottérték-adó. Az előírásoknak megfelelően az ügyvéd legkésőbb az ügyvédi szolgáltatás nyújtását vagy az előleg megfizetését követő nyolc napon belül köteles a peres fél vagy a szerződő fél részére tételes számlát kiállítani a nyújtott jogi szolgáltatásokról, vagy elismervényt adni az előleg átvételéről. A jogi szolgáltatást legkésőbb azt követően kell teljesítettnek tekinteni, hogy az ügyvéd a megbízásról szóló megállapodásban vagy az illetékes hatóság határozatában megállapított valamennyi kötelezettséget teljesítette. Az ügyvéd kérheti, hogy a fél az eljárás befejezése előtt előleget fizessen a kért szolgáltatásra és a kapcsolódó költségekre tekintettel.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

A felek költségmentességet igényelhetnek, amely akkor jár nekik, ha megfelelnek az ingyenes jogi segítségnyújtásról szóló törvényben (Zakon o brezplačni pravni pomoči, ZBPP) megállapított feltételeknek. A témával kapcsolatos további információ a „Költségmentesség” menüpont alatt található.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kereset akkor tekinthető előterjesztettnek, amikor azt az illetékességgel rendelkező bíróság megkapta. Ha a keresetlevelet ajánlott levélben vagy táviratban küldték, a feladás időpontját kell a címzett bírósághoz történő kézbesítés időpontjának tekinteni. A kérelmező nem kap automatikus visszaigazolást a keresetindításról. Ha a kérelmet a bíróság postafiókjába kézbesítették, a bírósági postafiókba történő beérkezés időpontját kell a címzett bírósághoz történő kézbesítés időpontjának tekinteni.

Az elektronikus úton benyújtott kérelmekről szóló törvény (Zakon za vloge v elektronski obliki) kimondja, hogy az elektronikus kérelmeket elektronikus eszközökkel lehet az igazságügyi informatikai rendszeren keresztül benyújtani. Ebben az esetben az igazságügyi informatikai rendszerbe történő beérkezés időpontját kell a megkeresett bírósághoz történő kézbesítés időpontjának tekinteni. A rendszer automatikusan visszaigazolja a kérelem beérkezését a kérelmező számára.

Kiemelendő, hogy a hatályos jogi rendelkezések ellenére jelenleg nem lehetséges elektronikus úton keresetet benyújtani polgári és kereskedelmi ügyekben, kivéve az ingatlan-nyilvántartási, fizetésképtelenségi és végrehajtási eljárásokat.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

Ha az esemény jogvesztő határidőhöz kötött, a bíróság írásban figyelmezteti a felet, és csatolt jogi közleményben elmagyarázza, hogy milyen következményekkel jár a bírósági utasítások figyelmen kívül hagyása.

Kapcsolódó hivatkozások

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

Utolsó frissítés: 03/03/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Szlovákia

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Erre a kérdésre válaszol továbbá a következő rész: „Alternatív vitarendezés – Szlovákia”

Nem minden vitát kell szükségszerűen bíróság előtt rendezni. A feleknek először meg kell kísérelniük a vita békés rendezését olyan kompromisszum megtalálásával, amely mindkét fél számára elfogadható. A vitarendezés másik módja a közvetítés. A közvetítés olyan bíróságon kívüli eljárás, amelyben a közvetítésben részt vevő személyek szerződéses vagy egyéb jogviszonyból eredő vitájukat mediátor segítségével rendezik. A felek számára ajánlott, hogy csak akkor forduljanak bírósághoz, ha kimerítették az alternatív vitarendezési módszereket, illetve azokban az ügyekben, amelyekben a cél a felek pontos helyzetének, jogainak és kölcsönös felelősségének megismerése.

A választottbírói eljárásról szóló törvény (*zákon o rozhodcovskom konani*) módosított változata által meghatározott egyes feltételek szerint a választottbírói eljárás a következő esetekben jogosult eljárni:

a) a nemzeti és nemzetközi kereskedelmi és polgári jogi viszonyokból származó tulajdonjogi vitákban való döntéshozatal, ha a választottbírói eljárás a Szlovák Köztársaság területén található;

b) a nemzeti és külföldi választottbírói ítéletek elismerése és végrehajtása a Szlovák Köztársaság területén.

Amennyiben a bírósági eljárások tárgya olyan vita, amelyet a választottbírói eljárásokról szóló törvény nem zár ki a hatálya alól, az eljárásban részt vevő felek bíróság előtt vagy bíróságon kívül megegyezhetnek a választottbírói eljárás alkalmazásában. E megállapodásnak választottbírói szerződést kell tartalmaznia. A bíróságnak megküldött ilyen megállapodás a polgári perrendtartás (*Civilný sporový poriadok*, PP) alapján a követelés visszavonásának és az alperes e visszavonáshoz való hozzájárulásának joghatását váltja ki.

2 Van határideje a perindításnak?

A polgári perrendtartás alapján valamely jog akkor évül el, ha azt a jogszabályban meghatározott határidőn belül nem gyakorolták. A követelések benyújtásának határideje az üggyel függően eltérő.

A kötelező elévülési időket jogszabály határozza meg. Az általános elévülési idő három év, amelynek kezdő időpontja az az időpont, amikor a jog először gyakorolható.

A bíróság csak az adós kérelmére veszi figyelembe a jog elévülését. Amennyiben az adós a jog elévülésére hivatkozik, a hitelező nem gyakorolhatja az elévült jogot.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Lásd a következő részt: „Melyik bíróságon nyújthatom be a keresetet? - Szlovákia”

A bíróságok egyes ügyek tárgyalására vonatkozó joghatósága az európai uniós jogszabályokban – rendeletek, nemzetközi többoldalú vagy kétoldalú egyezmények –, ezek hiányában pedig a nemzeti kollíziós jogszabályokban kerül meghatározásra.

A szlovák bíróságok joghatóságára vonatkozó szabályok nemzeti szinten a nemzetközi magán- és eljárásjogról szóló 97/1963. sz. törvényben (*Zákon č. 97 /1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom*) találhatók. Főszabály szerint a szlovák bíróságok rendelkeznek joghatósággal, ha annak a személynek a lakóhelye vagy székhelye, akivel szemben a kérelmet benyújtották, a Szlovák Köztársaság területén található, vagy tulajdonjogi viták esetén, ha e személy az országban tulajdonnal rendelkezik. További rendelkezések határozzák meg azokat a feltételeket, amelyek alapján a szlovák bíróságoknak van joghatósága. A szerződéses jogviszonyokban a felek megállapodásban dönthetnek a joghatóságról. Egyes esetekben a szlovák bíróságok kizárólagos joghatósággal rendelkeznek, például az ingatlanra vonatkozó dologi jogok tekintetében, a Szlovák Köztársaság területén található ingatlanok bérlete tekintetében, vagy a szabadalmak, védjegyek, formatervezési minták és más jogok bejegyzésére vonatkozó eljárások tekintetében.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Lásd a következő részt: „Melyik bíróságon nyújthatom be a keresetet? - Szlovákia”

A polgári perrendtartás alapján ellenkező rendelkezés hiányában a rendes bíróság illetékessége ahhoz a személyhez igazodik, akivel szemben a követelést érvényesítik (alperes). A személy (állampolgár) szerinti rendes bíróság az a bíróság, amelynek területén állampolgár lakóhelye, vagy, ha ilyen nem rendelkezik, tartózkodási helye található; a jogi személy szerinti rendes bíróság az a bíróság, amelynek területén a jogi személy bejegyzett székhelye található, külföldi jogi személy esetén pedig az a bíróság, amelynek területén a jogi személy szervezeti egysége található. Az állam tekintetében a rendes bíróság az a bíróság, amelynek területén az érvényesítendő jogot kiváltó körülmény megvalósult. Kereskedelmi ügyekben a rendes bíróság az a bíróság, amelynek területén az alperes bejegyzett székhelye található, ha ilyen nem rendelkezik, a bíróság, amelynek területén üzleti tevékenységet végez. Amennyiben az alperes nem rendelkezik telephellyel, az alperes szerinti rendes bíróság az a bíróság, amelynek területén az alperes lakóhelye található.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Lásd a következő részt: „Melyik bíróságon nyújthatom be a keresetet? - Szlovákia”

A hatáskör meghatározásának főszabálya a polgári perrendtartás 12. cikkében található. Főszabály szerint első fokon a járásbírói bíróságoknak (*okresný súd*) van hatásköre. A törvényszékek (*krajský súd*) csak különös esetekben járnak el elsőfokú bíróságként, például a harmadik országra vonatkozó vitákban, vagy a diplomáciai mentességet élvező személyekre vonatkozó vitákban, ha a vita tárgya a Szlovák Köztársaság bíróságainak joghatósága alá tartozik. A Szlovák Köztársaság bíróságainak székhelyéről és illetékességi területeiről szóló 371/2004. sz. törvény (*Zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky*) szabályozza a nyilvántartásokért felelős bíróságok, a csődbírók, az idegen váltókkal és csekkkel foglalkozó bíróságok, az ipari védelemben és tisztességtelen versennyel szembeni védelemben részesülő dolgokkal kapcsolatos ügyekben döntő bíróságok, tőzsdei tranzakciókkal kapcsolatos eljárásokban döntő bíróságok, kiskorúak gondozásával kapcsolatos ügyekkel foglalkozó bíróságok és a pénzügyi okokkal indokolt jogi segítségnyújtásért felelős bíróságok illetékességét.

A vita összege nincs hatással arra, hogy a Szlovák Köztársaság területén melyik bíróság rendelkezik hatáskörrel az ügyben.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A Szlovák Köztársaságban polgári ügyekben nem kötelező ügyvédi képviselettel eljárni.

Jogszabály meghatározza azokat az ügýtípusokat, amelyekben kötelező az ügyvédi képviselet, pl. csődeljárásokban, versenyvédelmi ügyekben, tisztességtelen versenyt megvalósító gyakorlattal összefüggő ügyekben, szellemi tulajdonhoz fűződő jogokra vonatkozó ügyekben és rendkívüli jogorvoslati eljárásokban (a polgári perrendtartás 420. cikke).

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A polgári perrendtartás 125. cikke szerint csak írásban, papír alapon vagy elektronikus formában lehet kérelmet benyújtani. Az elektronikus benyújtott kérelmet a benyújtást követő 10 napon belül papír alapon is be kell küldeni, ellenkező esetben a kérelem elutasításra kerül. A papír alapon benyújtott kérelmet a megfelelő példányban kell megküldeni.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

Mivel a polgári bírósági eljárásokban a felek egyenlő pozíciót élveznek, a követelést nem kötelező szlovák nyelven benyújtani. A felek a bíróságon anyanyelvükön, vagy egy általuk ismert más nyelven végezhetnek eljárási cselekményeket. A bíróság köteles a feleknek egyenlő mértékű lehetőséget – fordítást és tolmácsolást is – biztosítani jogaik gyakorlására. Beadványt írásban, papír alapon vagy elektronikus formában lehet benyújtani.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A kereset (az eljárás megindítására irányuló kérelem) benyújtásának nincs meghatározott formája.

Az általános követelményeket a polgári perrendtartás 127. cikke tartalmazza. A követelést alá kell írni és egyértelműen meg kell jelölni azon, hogy mely bíróságnak címezték, ki nyújtja be, milyen ügyre vonatkozik és mit követel. A kérelmet mellékleteivel együtt annyi példányban kell benyújtani, hogy egy példány a bíróságnál maradjon és szükség szerint minden fél kapjon egy példányt. Ha a fél nem nyújtja be a kérelem és mellékletei megfelelő példányt, a bíróság a fél költségén másolatot készít azokról. Amennyiben folyamatban lévő ügy is hatással van az esetre, annak ügyszámát is szerepeltetni kell.

Az általános követelmények mellett a követelésnek tartalmaznia kell a felek vagy képviselőik családi és utónevét, valamint lehetőség szerint születési idejüket, telefonszámukat, lakóhelyük címét; az állampolgárságuk szerinti országra vonatkozó információt; azoknak a tényeknek és bizonyítékoknak a leírását, amelyekre a felperes a követelését alapította; valamint egyértelműen meg kell határoznia, hogy mit követel a felperes. Amennyiben a fél jogi személy, a követelésben fel kell tüntetni a nevét vagy a vállalkozás nevét, bejegyzett székhelyét és – ha rendelkezik ilyennel – azonosító számát. Amennyiben a fél külföldi gazdálkodó egység, a követeléshez csatolni kell a cégnyilvántartás, vagy más olyan nyilvántartás kivonatát, amelyben a gazdálkodó egység bejegyzésre került. Amennyiben a fél üzleti tevékenységet végző személy, a követelésnek tartalmaznia kell a vállalkozás nevét, bejegyzett székhelyét és – ha rendelkezik ilyennel – azonosító számát. Amennyiben a fél állam, a követelésnek meg kell határoznia az államot és azt a megfelelő hatóságot, amely az állam képviseletét ellátja.

A bírósági eljárások rugalmasságának lehetővé tétele és az eljárásban részt vevő felek hatékonyabb támogatása érdekében a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Minisztériumának (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) weboldalán szerepel néhány követelésre vonatkozó eljárás megindításához szükséges minta (űrlap). Lehetőség van a minta elmentésére és kitöltésére. A minta pontosan bemutatja, hogy a felperesnek mely részeket kell kitöltenie. A kitöltött nyomtatványt aláírás nélkül vagy tanúsítvánnyal ellátott hitelesített elektronikus aláírással ellátva lehet megküldeni. Amennyiben a felperes hitelesített elektronikus aláírás nélkül nyújtja be kérelmét, köteles azt papír alapon benyújtott kérelemmel is kiegészíteni.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A kérelem benyújtása illetékköteles. A bírósági illetéket a kérelmet benyújtó félnek (kérelmező/felperes) kell lerónia, kivéve, ha illetékfizetési kötelezettsége alól kérelmére felmentették, vagy az alól jogszabály alapján mentesül. Az illeték összegét a bírósági illetéktáblázat határozza meg, amely a bírósági illetékekről és a bünyügyi nyilvántartás kivonatának díjairól szóló 71/1992. sz. törvény (*Zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov*) melléklete. Az illetéktáblázat az alapilleték meghatározott százalékaként, vagy meghatározott összegként írja elő az illeték összegét. A bírósági illetéket a követelés benyújtásakor kell leróni. Amennyiben az eljárás megindítására irányuló kérelem benyújtásakor nem kerül sor az illeték megfizetésére, a bíróság felszólítja a felet, hogy a bíróság által meghatározott határidőben – amely általában a kérelem kézbesítésétől számított tíz nap – fizesse azt be; ha az illetéket a fél a felszólítás ellenére nem röja le határidőn belül, a bíróság felfüggeszti az eljárást. A felet a felszólításban értesíteni kell a díjfizetés elmulasztásának következményeiről.

A Szlovák Köztársaságban polgári ügyekben nem kötelező ügyvédi képviselettel eljárni.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Lásd a következő részt: „Költségmentesség - Szlovákia”.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kereset benyújtásának ideje a kereset bírósághoz való beérkezésének ideje. A bíróság megerősíti a felperes számára, hogy a keresetét befogadták és felvették a bírósági nyilvántartásba.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

A bíróság felszólítja a felet, hogy a bíróság által legalább tíz napban meghatározott határidőn belül egészítse ki vagy javítsa ki a helytelen, hiányos vagy nem egyértelmű kérelmet. Amennyiben annak kijavítására vagy kiegészítésére nem kerül sor, a bíróság nem veszi figyelembe azt a kérelmet, amelynek tartalma nem felel meg az eljárásindító keresetekre vonatkozó követelményeknek.

A felek és képviselőik megtekinthetik a bírósági ügyiratot és arról kivonatokat, másolatokat és fénymásolatokat készíthetnek, vagy kérelmezhetik a bíróságtól, hogy díj ellenében készítsen számukra fénymásolatokat.

A tárgyalásra való felkészülés során a bíróság az eljárásindító kérelmet (kereset), valamint a követelés és mellékletei egy példányát kézbesíti az alperesnek. E kézbesítés személyesen történik, és a feleket időben értesíteni kell. A bíróság késlekedés nélkül megküldi az alperes nyilatkozatát a felperesnek.

Amennyiben az ügy körülményei indokolják, a bíróság végzésben kötelezheti az alperest, hogy az ügyben írásban nyilatkozzon, és amennyiben nem ért egyet teljes mértékben a követeléssel, mutassa be a védelmét megalapozó tényeket, csatolja be azokat a dokumentumokat, amelyekre hivatkozik és jelölje meg az állításait megalapozó bizonyítékokat. A bíróság e nyilatkozat megtételére határidőt állapít meg.

A polgári perrendtartás vagy más különös jogszabály ellenkező rendelkezésének hiányában a bíróság tárgyalást rendel el az ügyben annak érdekében, hogy arról érdemben tárgyaljon, amelyre beidézi a feleket és mindazon személyeket, akiknek jelenléte az ügyben szükséges.

Utolsó frissítés: 22/04/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Finnország

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Esetenként valamely alternatív eljárás jobb megoldást kínálhat. Lásd a „[Közvetítés a tagállamokban](#)” és „[Közvetítés a tagállamokban – Finnország](#)” oldalt.

2 Van határideje a perindításnak?

Az adott per jellegétől függően a perindításra különböző határidők vonatkozhatnak. A perindítási határidőkre vonatkozó további tájékoztatás érdekében forduljon ügyvédhez vagy jogsegély-irodához (*oikeusaputoimisto*).

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Lásd: „[Hatáskör és illetékesség – Finnország](#)”.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Lásd: „[Hatáskör és illetékesség – Finnország](#)”.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Lásd: „[Hatáskör és illetékesség – Finnország](#)”.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Magánszemélyek jogi képviselő igénybevétele nélkül is indíthatnak polgári keresetet. Bonyolult ügyeknél érdemes lehet ügyvédet igénybe venni.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A bírósági hivatalok az első kapcsolattartási pontok.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A finn bírósági eljárások finn vagy svéd nyelven zajlanak. A kereseteket (kereseti kérelmeket) írásban, általában finn nyelven kell benyújtani. Az Åland-szigeteken kötelező a svéd nyelv használata. Finnország, Izland, Norvégia, Svédország és Dánia állampolgárai szükség esetén saját anyanyelvüket is használhatják. A kereseteket faxon vagy e-mailben is be lehet nyújtani. Bizonyos eljárástípusoknál automatikus feldolgozásra is van lehetőség. Lásd: „[Automatikus feldolgozás – Finnország](#)”.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

Nincs külön formanyomtatvány. A keresetben egyértelműen fel kell tüntetni a kereset célját és jogalapját. Általános szabály, hogy a keresethez csatolni kell minden szerződést, kötelezettségvállalást vagy egyéb írásos bizonyítékot, amelyre a keresetében támaszkodni kíván.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

Amint az ügyet lezárták, a bíróság eljárási illetéket számít fel. Az illeték összege attól függ, hogy az ügyet az eljárás mely szakaszában zárták le. Bizonyos ügyeket kizárólag az írásos bizonyítékok alapján is el lehet bírálni. A legtöbb ügyben azonban csak tárgyalás után születik döntés. További információért látogasson el erre az oldalra: <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/en/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksutyleissatuomioistuimissa.html>

Az ügyvédi díjak és azok esedékessége megállapodás tárgyát képezik, nem vonatkoznak rájuk külön szabályok.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

A költségmentességre való jogosultság a jövedelem szintje alapján kerül megállapításra. Kis értékű perek esetében nincs mód költségmentesség igénybevételére. További információért látogasson el erre az oldalra: <https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index.html>.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

Az eljárás kezdetének napja az a nap, amikor a bíróság átveszi a kereseti kérelmet. A bíróság kérésre küldhet átvételi elismervényt. A bíróságnak nincs módja visszaigazolást küldeni arról, hogy az adott ügyet megfelelően terjesztették-e elő.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbebocsátkozás határidejéről)?

A bíróság tájékoztatja az érdekelt feleket az ügy alakulásáról, valamint a következő események hozzátétőleges ütemezéséről. Az ügy alakulásáról közvetlen megkeresés alapján a bíróság is nyújthat tájékoztatást.

Utolsó frissítés: 10/05/2023

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Svédország

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Indokolt lehet az alternatív vitarendezési eljárások, például a [közvetítés](#) igénybevétele.

2 Van határideje a perindításnak?

Egyes ügyekre vonatkozó rendelkezések értelmében meghatározott időtartamon belül kell a bírósághoz fordulni, ellenkező esetben előfordulhat, hogy már nem követelhető például egy tartozás megfizetése. Az adott ügy típusától függ, hogy a peres felek mennyi időn belül fordulhatnak bírósághoz. Az ezzel kapcsolatos kérdésekre jogi vagy fogyasztóvédelmi tanácsadó is választ adhat.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

A bíróságok hatáskörére és illetékességére vonatkozó tájékoztatás [itt](#) található.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Az Ön lakóhelye, a másik fél lakóhelye és egyéb tényezők is meghatározhatják, hogy melyik bírósághoz kell fordulni. További információk [itt](#) találhatók.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Az ügy jellege, a pertárgy értéke és egyéb körülmények is meghatározhatják, hogy milyen bírósághoz kell fordulni. További információk [itt](#) találhatók.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A magánszemélyek maguk is fordulhatnak bírósághoz. Svédországban tehát nem előírás, hogy a magánszemély jogi képviselővel vagy ügyvéddel rendelkezzen. Nincs olyan ügyvédi monopólium, mely szerint a jogi képviselőnek vagy tanácsadónak feltétlenül ügyvédnek kellene lennie.

Összefoglalva: a magánszemélyek saját maguk, ügyvéd megbízása nélkül is fordulhatnak bírósághoz.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A kereseti kérelmet a bírósághoz kell benyújtani. A kereseti kérelem benyújtható a bíróság titkárságán, a bíróság postaládájában vagy postafiókjában elhelyezett levélben, bírósági hivataloknak történő személyes átadással, vagy postán is elküldhető a bíróság részére.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

Svédországban a bíróság által használt hivatalos nyelv a svéd. A kereseti kérelmet ezért svédül kell megírni. Ha a dokumentum más nyelven került benyújtásra, a bíróság bizonyos esetekben a dokumentum lefordíttatására kötelezheti a peres felet. Néhány kivételes esetben a bíróság maga is gondoskodhat a dokumentumok lefordításáról.

A kereseti kérelmet írásban kell benyújtani, és személyesen alá kell írni. Ha a kereseti kérelmet nem írják alá személyesen, hanem például faxon vagy e-mailben nyújtják be, a bíróság a kérelemnek az eredeti és aláírással ellátott dokumentummal történő megerősítését kéri. Ilyen megerősítés hiányában a kereseti kérelmet elutasítják.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

Bírósági eljárás kezdeményezéséhez nem szükséges külön formanyomtatványt kitölteni. Polgári peres ügyeknél létezik a kereseti kérelem benyújtásához szükséges űrlap, amely az adott jogvita összegétől függetlenül használható. A formanyomtatvány letölthető a Svéd Nemzeti Bírósági Hivatal („Domstolsverket”) weboldaláról [svéd](#) és [angol](#) nyelven.

A kereseti kérelemnek a következőket kell tartalmaznia: a peres felekre vonatkozó információk, a követelés megjelölése, a követelések alapja, a felhasznált bizonyítékokra vonatkozó információk; az, hogy az egyes bizonyítékok mely tények bizonyítására szolgálnak, és azon körülményekre vonatkozó információk, amelyek alapján az ügy az adott bíróság hatáskörébe és illetékességébe tartozik.

A kereseti kérelemmel együtt a felhasználni kívánt írásos bizonyítékokat is be kell nyújtani.

Ha a kérelem hiányos, a bíróság kiegészítő információk benyújtására kötelezi a feleket. A kiegészítő információk benyújtása hiányában a kereseti kérelmet elutasítják.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

Polgári peres eljárásoknál a kérelmet benyújtóknak kereseti illetéket kell fizetniük. Az illetéket a kereseti kérelem benyújtásakor kell befizetni a kerületi bíróságnak („tingsrätt”). A kereseti illeték jelenleg 450 SEK (körülbelül 50 EUR). A kereseti illeték befizetésének elmaradásakor a bíróság fizetési felszólítást küld a kereseti kérelem benyújtójának. Ha a kereseti kérelem benyújtója az illetéket a felszólítás ellenére sem fizeti meg, a kérelmet a bíróság elutasítja. Az ügyvédi költségek megfizetésére vonatkozó kérdéseket az ügyvéd és ügyfele egymás között rendezik. Ez a szokás mind a díjelőleg megfizetése, mind pedig az elvégzett munkára vonatkozó ügyvédi díj utólagos kiszámlázása kapcsán. Külön szabályok vonatkoznak az olyan ügyekre, amelyek esetében költségmentességet biztosítottak.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

További információk olvashatók itt.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

Svédországban a keresetet attól a naptól tekintik benyújtottnak, amelyen a kereseti kérelmet a bíróság kézhez kapja. A kereseti kérelem bíróság általi kézhezvételének napja az a nap, amelyen a dokumentum vagy a dokumentumo(ka)t tartalmazó fizetett postai küldeményről szóló értesítés beérkezik a bírósághoz, vagy azt az erre felhatalmazott hivatalnok kézhez veszi.

Ha feltételezhető, hogy a dokumentumokat vagy az azokra vonatkozó értesítést adott napon a bíróság titkárságán leadták vagy a postahivatalban a többi küldeménytől a bíróság részére elkülönítették, a küldeményt a bírósághoz adott napon beérkezettnek kell tekinteni, feltéve, hogy azt a következő munkanapon az erre felhatalmazott hivatalnok kézhez kapja.

A kereseti kérelem megfelelő előterjesztéséről nem állítanak ki automatikusan visszaigazolást. Erről azonban a bíróság például telefonon tájékoztatást adhat.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

Svédországban a bírósági eljárási törvénykönyv („rättegångsbalken”) rendelkezései értelmében a bíróságnak ütemtervet kell készítenie annak érdekében, hogy az ügygel a lehető legrövidebb időn belül foglalkozni tudjon. Előfordulhatnak azonban olyan ügyek, amelyek esetében nincs értelme ütemtervet készíteni. A legtöbb esetben az ellenkérelem beérkezéséig ez a helyzet.

Mindig van arra lehetőség, hogy a bíróság az ügy állásáról például telefonon tájékoztatást adjon.

Hivatkozások

[Igazságügyi Minisztérium \(Justitiedepartementet\)](#)

[Svéd Nemzeti Bírósági Hivatal \(Domstolsverket\)](#)

[Svéd Nemzeti Adóhatóság \(Riksskatteverket\)](#)

Utolsó frissítés: 17/11/2015

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Anglia és Wales

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Angliában és Walesben a kormány azt akarja, hogy az emberek a jogvitákat gyors, hatékony és költséghatékony módon rendezhessék, és azt, hogy számos lehetőség álljon a rendelkezésükre, és ne csak a bíróságokra hagyatkozzanak. Az alternatív vitarendezés lényege az előírások kikényszerítése helyett a problémák megoldása, és számos esetben kreatív és messze ható megoldásokat biztosít olyan kérdésekre, amelyek bírósági eljárás keretében nem rendezhetők.

Az alternatív vitarendezés magában foglalja a mediációt és a választottbíráskodást; Az igazságügyi minisztérium a sávosan rögzített díjak fejében közvetítő [képzett mediátoroknak](#) szentelt oldallal is rendelkezik. Ezenkívül ingyenes telefonos mediációs szolgáltatás is elérhető, amely a kis értékű követelések eljárásrendje alá tartozó peres ügyekben áll rendelkezésre, feltéve, hogy a felek ebben megállapodnak. Amennyiben a felek kísérletet tesznek a vitájuk alternatív rendezésére, és nem járnak sikerrel, semmi sem zárja ki, hogy az ügy bírósági eljárás keretében folytatódjon.

Amennyiben a bírósági utat választja, az eljárást a [Civil Procedure Rules \(polgári perrendtartás\)](#) szabályozza.

Az alábbi tájékoztatás segítséget nyújthat annak eldöntésében, hogy miként tudja jogvitáját legjobban megoldani, és csak átfogó képet fog arról adni, hogy mi történhet. Nem ad teljes körű tájékoztatást a bírósági szabályok, költségek és eljárások tekintetében, amelyek a különböző típusú követeléseket különbözőképpen befolyásolhatják. Vegye figyelembe, hogy még abban az esetben is, ha pernyertes lesz, a bíróság nem tudja biztosítani, hogy meg fogja kapni az Önt megillető összeget.

2 Van határideje a perindításnak?

Vannak határidők, illetve elévülési idők, amelyeken belül a pert meg kell indítani. Az általános elévülési idő a releváns időponttól, például a szerződésszegés, a kár bekövetkezésének vagy néhány esetben a kár észlelésének időpontjától számított hat év. Eltérő elévülési idő vonatkozik a

rágalmazásra (egy év) vagy az orvosi műhibára, illetve a személyi sérülésre (három év). Néhány, de nem valamennyi elévülési idő megtalálható [az elévülésről szóló 1980. évi törvényben \(Limitation Act 1980\)](#). A határidők kérdése az Egyesült Királyságban ügyvéd, jogi tanácsadó vagy Citizens Advice Bureau (Polgári Tanácsadó Iroda) segítségével tisztázható.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Legtöbb esetben abban a tagállamban forduljon bírósághoz, amelyben a jogvita felmerült. Van néhány, a jogvita jellegétől függő kivétel e szabály alól, valamint rendelkezésre áll a kis értékű követelések európai eljárásán alapuló iránymutatás. További tájékoztatásért forduljon az [Egyesült Királyság Európai Fogyasztói Központjához \(UK European Consumer Centre\)](#).

[1] Szerződéses kötelezettségekkel, kártérítéssel, fogyasztói és munkaszerződésekkel, szabadalmakkal/védjegyekkel, valamint ingatlan tulajdonjogával vagy bérletével kapcsolatos ügyek

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

A CPR [7. része](#) és az ahhoz kapcsolódó gyakorlati útmutató segítséget nyújthat annak meghatározásában, hogyan és hol indítható eljárás. A „[Joghatóság](#)” oldal további tájékoztatást nyújt Anglia és Wales azon bíróságáról, amely előtt a kereset benyújtható. A bírósági címmel kapcsolatos részletek az [Igazságügyi Minisztérium](#) honlapján találhatók meg.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Megismételjük, a 7. Rész és a „[Joghatóság](#)” oldal nyújt további tájékoztatást Anglia és Wales azon bíróságáról, amely előtt a kereset benyújtható. A bírósági címmel kapcsolatos részletek az [Igazságügyi Minisztérium](#) honlapján találhatók meg.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Senki nem köteles ügyvéd tanácsát kérni, illetve nem kötelező az ügyvédi képviselőt; tartozással kapcsolatos egyszerű ügyben dönthet úgy, hogy nem fordul ügyvédhez. Főszabály szerint azonban, ha követelése 10 000 GBP-et meghaladó összegre vonatkozik, és különösen, ha kártérítés iránti követelésre vonatkozik, javasolt ügyvéd segítségét igénybe venni.

Ha az Ön által követelt összeg 10 000 GBP vagy kevesebb, és azzal szemben ellentmondást terjesztenek elő, más személy is elkísérheti a bírósági tárgyalásra annak érdekében, hogy az Ön nevében szólaljon fel. Az úgynevezett „nem hivatásos képviselő” lehet a házastárs, rokon, barát vagy tanácsadó. Egyéb típusú követelések, például személyi sérüléssel kapcsolatos követelések, összetettebbek lehetnek, és követelésének értékétől függetlenül ajánlott lehet szakértő segítségét és tanácsát kérni.

A követelések számos típusára vonatkozik „keresetet megelőzően követendő iránymutatás” [1], amely meghatározza a bíróság által elvárt azon lépéseket, amelyeket a kereset benyújtását **megelőzően** kell megtenni. Ezen iránymutatás szerint írásban kell ahhoz a személyhez fordulni, akivel szemben igényt érvényesít, annak érdekében, hogy a követelése részleteit meghatározza, bizonyítékokat cseréljenek, személyi sérüléssel kapcsolatos követelése esetében lehetővé tegye, hogy e személy megismerje az Ön orvosi leleteit, valamint hogy megpróbáljanak megállapodni az Ön által igénybe venni kívánt egészségügyi szakértő tekintetében.

Ne feledje, hogy a követelését bizonyítékokkal is alá kell támasztania. Ennek érdekében bizonyítékokra lesz szüksége, például orvosa által készített szakvéleményre, vagy olyan tanúk vallomására, akik látták az Ön balesetét. Ezenkívül realisan meg kell határoznia az Ön által követelt kártérítés összegét. Időt és pénzt takaríthat meg, ha elsőként ügyvédtől vagy tanácsadótól kérdezi meg, hogy érdemes-e a követelést érvényesíteni, és ha igen, miként lehet azt legjobban előkészíteni, milyen bizonyítékokra lesz szüksége, és milyen összegű kártérítést kérjen.

Ha korlátozott felelősségű társaság nevében érvényesít követelést, a tárgyaláson való képviselőhöz ügyvédre lesz szüksége. Ez függ az Ön által követelt összeg nagyságától és a tárgyalás típusától.

[1] Számos egyéb keresetet megelőzően követendő iránymutatás van, mint például építkezéssel és mérnöki tevékenységgel kapcsolatos jogviták, rágalmazás, orvosi műhibák rendezése, szakmai gondatlanság, valamint jogi felülvizsgálat tekintetében. Ezen iránymutatások a bíróságon vagy az [Igazságügyi Minisztérium](#) honlapján érhetők el.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A polgári jogi eljárás megindításával kapcsolatos szabályok a Civil Procedure Rules (polgári jogi eljárási szabályok) 7. Része[1] tartalmazza, amelyet az ahhoz kapcsolódó gyakorlati útmutatóval összefüggésben kell értelmezni. Főszabály szerint előírás vagy gyakorlati útmutató hiányában Angliában és Walesben a követelések bármely megyei bírósági tárgyalási központhoz benyújthatók; A gyakorlatban a megyei bíróságok hatáskörébe tartozó pénzköveteléseket online kell előterjeszteni vagy a salfordi [Money Claims on Line](#) oldalon kell közzétenni; *Birtoklással kapcsolatos követelések esetében rendelkezésre áll egy kiegészítő [online eljárás](#) is.*

Bizonyos követelések, mint például a Consumer Credit Act (fogyasztói hitelről szóló törvény) szerinti eljárás[2] keretében benyújtott követelést azon megyei bírósági tárgyalási központhoz kell benyújtani, ahol az alperes lakóhellyel rendelkezik vagy gazdasági tevékenységet folytat. Egyes tárgyalási központok elektronikus kommunikációs rendszerekkel is rendelkeznek; az erre vonatkozó szabályokat a CPR 5. része és a kapcsolódó [gyakorlati útmutató](#) tartalmazza, külön szabályok vonatkoznak a Felsőbíróságra (High Court). A Felsőbíróság adatai online [itt](#) érhetők el.

A bírósági személyzet nem nyújthat tanácsot a követelés elfogadhatósága vagy az Ön által választott lépések megfelelőségét illetően. A Polgári Tanácsadó Központtól (Citizens Advice Bureau) vagy a Jogi Központtól (Law Centre) is kaphat tanácsot.

[1] Ugyanott

[2] CPR PD 7B5

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A követeléseket írásba kell foglalni, és angol nyelven kell megfogalmazni, ugyanakkor a [walesi nyelvet beszélők](#) számára walesi nyelvű szolgáltatások is rendelkezésre állnak. A fent említettek szerint lehetőség van a bíróságokkal elektronikus úton kommunikálni, mind követelések előterjesztése, mind közbenső kérelmek tekintetében, valamint a bírósággal folytatott általános kommunikáció tekintetében. Erre vonatkozó iránymutatás [itt](#) érhető el.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

Főszabály szerint a követelés előterjesztéséhez az [N1 formanyomtatványt](#) kell kitölteni; meghatározott ügyek, például birtoklás tekintetében más formanyomtatvány áll rendelkezésre. Az N1 formanyomtatvány útmutató megjegyzéseket tartalmaz a felperes számára. A Polgári Tanácsadó Irodától (Citizens Advice Bureau) is kérhet segítséget. Az útmutató megjegyzések részletes tájékoztatást adnak azokról az adatokról, amelyeket a keresetében meg kell adnia. Postán történő benyújtás esetében készítsen egy példányt magának, egyet a bíróság, egyet-egyet pedig minden egyes perelt alperes számára. A bíróság lepecsételt példányt fog az alperesek részére kézbesíteni.

Számos egyéb formanyomtatvány áll rendelkezésre más típusú eljárás alkalmazásához, valamint az eljárás későbbi szakaszaihoz. E formanyomtatványok a bíróságon vagy az [Igazságügyi Minisztérium](#) honlapján érhetők el.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A követelés előterjesztéséhez rendszerint illetéket kell fizetnie. Az illeték mértéke az Ön által követelt összegtől függ. Ha az alperes nem fizet az Ön javára szóló határozatot követően, vagy azt állítja, hogy a pénzösszeg nem jár, és követelése „peres” ügyként (jogvitaként) folytatódik, adott esetben további illetéket kell fizetnie. Pernyertessége esetében az illetékek hozzáadódnak az alperes által Önnek fizetendő összeghez. Lehetősége van bizonyos költségterítést kérni az munkaidővesztés miatt, ez azonban nem fogja feltétlenül fedezni a teljes kiesett összeget.

Bizonyos körülmények között, például ha a jövedelemtámogatásban részesül, felmentést kérhet az illetékfizetés alól. A bírósági illetékek részletezését az [Igazságügyi minisztérium](#) honlapján található tájékoztató tartalmazza. Ezen honlapon leírás található arról, hogy milyen esetben nem kell illetéket fizetni. További kiadások is felmerülhetnek. Ha az alperes ellentmond a keresetének, tanúkra lehet szüksége annak érdekében, hogy előadja a bíróság számára, hogy mi történt. Adott esetben meg kell térítenie a tanúk bíróság székhelyére való oda- és visszaút kapcsán felmerülő utazási költségeit, valamint az e napra kiesett jövedelmüket. Pernyertessége esetében azonban a bíróság kötelezheti az alperest e költségek megtérítésére.

Adott esetben szakértőtől, például orvostól, szerelőtől vagy földmérőtől kell szakvéleményt beszereznie. Adott esetben kérnie kell e szakértőt, hogy jelenjen meg a bírósági tárgyaláson azért, hogy Ön érdekében nyújtson be bizonyítékot. Viselnie kell majd a szakértők kiadásait és díjait, azonban pernyertessége esetén a bíróság ezek megfizetésére kötelezheti az alperest.

Ha az Ön követelése konkrét pénzösszegre („pontosan meghatározott összeg”) irányul, és az alperes olyan magánszemély, aki érdemi védekezést terjeszt elő a követelésével szemben, a követelését áttehetik az alperes lakóhelye szerinti helyi bírósághoz. Ez azt jelentheti, hogy bizonyos távolságot kell megtennie ahhoz, hogy részt vehessen a sorra kerülő tárgyaláson. Pernyertessége esetében kérheti útiköltségeinek és bizonyos mértékben kiesett jövedelmének a megtérítését.

A tanúskodás, a szakértők és jogi tanácsadás költségei tekintetében követelhető összeg a kis értékű követelések eljárása esetében korlátozott.

Amennyiben az Ön első nyelve nem az angol, és tolmácsra van szüksége, a bíróság nem tud ebben segítséget nyújtani. Erről magának kell gondoskodnia, továbbá fizetnie kell a tolmács díját is.

Az ügyvédi díjat rendszerint az eljárás végén kell fizetni. Pernyertessége esetén a bíróság kötelezheti az alperest, hogy részben vagy egészben térítse meg az ügyvédi díjait. Amennyiben azonban ügyvéd (solicitor) képviseli, és követelése nem haladja meg az 5000 GBP-t, rendszerint még pernyertessége esetén is Önnek kell fizetnie a jogtanácsos díját. Arról sem szabad megfeledkezni, hogy bár a bíróság Önnek kedvező ítéletet hozhat (azaz arra kötelezi az alperest, hogy fizessen Önnek), a bíróság nem fog automatikusan lépéseket tenni annak érdekében, hogy az összeget meg is kapja. Ha az alperes nem fizet, kérnie kell a bíróságtól, hogy („az Ön javára szóló ítélet végrehajtása érdekében”) tegyen lépéseket, amelyért további díjat kell fizetnie. Az ítéletek végrehajtásával kapcsolatban további információk számos [tájékoztatóban](#) megtalálhatók.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Egyes polgári jogi ügyekben korlátozott költségmentesség különböző formái állnak rendelkezésre. A költségmentesség típusa és az arra való jogosultság számos tényezőtől függ, köztük a kereset típusától, valamint a felperes jövedelmétől. További információt a következő weboldalon talál: [költségmentesség](#)

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

Az eljárás kezdetének napja az a nap, amikor a bíróság megindítja az eljárást. Az eljárás kezdetének időpontját a bíróság időbélyegzővel rögzíti az ügyiratban található keresetlevélen, vagy a keresetlevélhez csatolt levélen, amikor azt a bíróság megkapta. Amennyiben a keresetlevél nem tartalmaz valamely szükséges információt, vagy nyilvánvaló hiányosságok állnak fenn, a bíróság nem fogja az eljárást megindítani, és a keresetlevelet visszaküldi az Ön részére. Ha az eljárást megindítják, a bíróság az eljárás megindításáról szóló tájékoztatót küld az Ön részére, amely tartalmazza az eljárás megindításnak időpontjára és a követelés alperes részére történő kézbesítésének időpontjára vonatkozó adatokat.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbebocsátkozás határidejéről)?

Igen.

Az eljárás megindítását és az N1 formanyomtatvány és az azt alátámasztó iratok alperes részére történő kézbesítését követően az alperesnek a védekezés előterjesztésére és/vagy az illetékesség kifogásolására 14 nap áll rendelkezésre. A védekezés előterjesztését követően a bíróság ideiglenesen meghatározza az ügycsoportot, és elküldi az ügyirányítási kérdőívet (Directions Questionnaire) kérdőívet, amelyet meghatározott időn belül vissza kell juttatni. Az ügyirányítási kérdőív (Directions Questionnaire) kézhezvételét követően az ügyet átteszik a megfelelő bíróságra; főszabály szerint ez az alperes lakóhelye szerinti helyi megyei bírósági tárgyalási központ. A bíróság gondoskodik arról, hogy a feleket tájékoztassák valamennyi olyan időpontról, amelyet megelőzően bizonyos dolgokat el kell végezni.

Kapcsolódó linkek

A különösen fontos linkek a fenti válaszokban található meg. Az alábbi linkek általánosabb tájékoztatásul szolgálnak:

[Igazságügyi minisztérium](#)

[Költségmentesség/jogsegély](#)

[Jogi Szolgáltatások Bizottsága \(Legal Services Commission\)](#)

[Anglia és Wales Ügyvédi Kamaráinak Tanácsa \(Bar Council of England and Wales\)](#)

[Angol és Walesi Jogászegylet \(Law Society of England and Wales\)](#)

[Lakossági Tanácsadó Szolgálat \(Citizens Advice\)](#)

Utolsó frissítés: 18/11/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Észak-Írország

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

A következő bekezdések nagy vonalakban ismertetik Észak-Írország eljárás megkezdésére vonatkozó szabályozását. E tájékoztatónak azonban nem célja, hogy átfogó jogi összefoglalót adjon, és nem is tekinthető ilyennek. A részletes eljárási szabályokat a bíróságra vonatkozó szabályozások határozzák meg, és azokat – amennyiben lehetséges – alkalmazni kell.

Kevesen szeretnek bíróságra járni, és legtöbbször hajlandóak a peren kívüli egyezség lehetőségével élni. Erre jogi támogatás nélkül, informális alapon (például találkozóon, levélváltással vagy telefonon keresztül), vagy formálisabban, jogi képviselők vagy mediátorok segítségével is sor kerülhet. Csak akkor kell a bírósághoz fordulni, ha a megegyezés szerinti egyezséget nem tartják be.

A bírósági út észak-írországi alternatíváival kapcsolatos további információk megtalálhatók a [Law Centre \(NI\) weboldalán](#).

Ha keresetet kell indítani, meg kell állapítani az ügy tekintetében illetékességgel és hatáskörrel rendelkező bíróságot. Ha követelése polgári jogi jellegű, törvény alapján a High Courtoz (felsőbíróság) terjeszthető elő. Az ügyek többségét azonban a County Court (megyei bíróság) bírálja el, amelynek

hatásköre jelenleg 30 000 GBP pertárgyértékig terjed. Észak-Írország közigazgatási bírósági körzetekre van osztva, és a Közigazgatási bíróságokra vonatkozó iránymutatás nyújt segítséget a megfelelő bíróság kiválasztásában. Az alapelv szerint az eljárást abban a közigazgatási bírósági körzetben kell megindítani, ahol az alperes lakóhellyel rendelkezik, vagy gazdasági tevékenységet folytat (bár elvileg az eljárás bármelyik körzetben megindítható). Közigazgatási **bíróságokra vonatkozó iránymutatás** letölthető az NICTS (Észak-ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat) weboldaláról. Amennyiben azonban általános kérdései vannak, forduljon az Észak-ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat (Northern Ireland Courts and Tribunals Service) ügyfélszolgálati csoportjához (+44 300 200 7812).

2 Van határideje a perindításnak?

Lásd az [Eljárási határidőkre vonatkozó](#) tájékoztatót.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Lásd az 1. pontban adott választ és a [Joghatóságra](#) vonatkozó tájékoztatót.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Lásd az 1. pontban adott választ és a [Joghatóságra](#) vonatkozó tájékoztatót.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Lásd az 1. pontban adott választ és a [Joghatóságra](#) vonatkozó tájékoztatót.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Főszabály szerint bárki saját jogán vagy jogi képviselő útján indíthat eljárást, illetve terjeszthet elő az eljárásban védekezést. Mindazonáltal akadnak ez alól kivételek, például a felsőbbbíróság előtt a cselekvőképtelen (például 18 év alatti) személy törvényes képviselőjének (next friend) vagy ügygondnokának (guardian ad litem) solicitor (ügyvéd) közreműködésével kell eljárnia. Jogi személynek szintén ügyvéd közreműködésével kell eljárnia, kivéve, ha a bíróság lehetővé teszi az ügyvezető számára, hogy képviselje a társaságot.

A bíróság engedélye lehet szükséges ahhoz, hogy valaki más helyett vagy nevében jelenjen meg.

Mind a felsőbbbíróság, mind a megyei bíróság szintjén a képvisellel nem rendelkező személyt elkísérheti egy képviselő, aki tanácsokat adhat és jegyzeteket készíthet. A bíróságok azonban feltételeket/korlátozásokat írhatnak elő annak biztosítása érdekében, hogy az eljárás megfelelő módon folyjon.

Európai unióbeli ügyvédek, jogászok, barristerek, stb. helyi jogászokkal együtt is eljárhatnak.

A felsőbbbíróság összetettebb ügyekkel foglalkozik, és a képvisellel nem rendelkező személyek helyzete inkább kivétel, mint szabály. Ugyanez vonatkozik a megyei bíróságra is. A jogi képviselő azonban kevésbé jellemző a kis értékű követelésekkel kapcsolatos ügyekben. Ennek valószínűleg az az oka, hogy ezen ügyek döntőbírói eljárás tárgyát képezik, és a bírósági szabályok kevésbé formálisak. A követelés értéke azonban valószínűleg nem ad megfelelő támpontot arra, hogy szükséges-e a jogi képviselő. Néhány esetben az alacsony értékű követelések a felelősséggel vagy vétkes gondatlansággal kapcsolatban komoly kérdéseket vethetnek fel. Ez az egyik oka annak, hogy Észak-Írországban a személyi sérüléssel kapcsolatos követelések kikerültek a kis értékű követelésekre vonatkozó eljárás alól.

Amennyiben nem kíván ügyvédet igénybe venni, úgy a nonprofit szektortól (például a Polgári Tanácsadó Szolgálatról [Citizens Advice Bureau]) vagy állami szervtől (például az Észak-ír Fogyasztói Tanácstól [Consumer Council for Northern Ireland]) kérhet tanácsot vagy segítséget.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

Főszabály szerint a per megindításához megfelelő iratokat kell a megfelelő bíróság hivatalához a szükséges díj befizetésével együtt benyújtani. A bírósági hivatalok ügyfélfogadási ideje rendszerint 10.00-tól 16.30-ig tart.

A bírósági személyzet általános segítséget és tájékoztatást nyújthat az eljárásokkal kapcsolatban, azonban nem tudnak jogi tanácsot adni, vagy jogi képviselőt ajánlani.

Az Észak-ír Jogászegylet (Law Society of Northern Ireland) rendelkezik a helyi solicitor ügyvédek) jegyzékével, az Ügyvédi Kamara (Bar Library) pedig a helyi barrister ügyvédek tartja nyilván.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A legtöbb kereseti kérelmet írásban, angol nyelven kell előterjeszteni. A szóbeli kérelmeket azonban az eljárás során lehet előterjeszteni.

Az iratokat jóváhagyás érdekében rendszerint az érintett bírósági hivatalhoz kell eljuttatni vagy postai úton kézbesíteni. Az iratokat azonban a jóváhagyást követően a bírósági szabályzatnak megfelelően kell kézbesíteni. Az irattól függően a kézbesítésre e-mailben, faxon, postai úton vagy személyesen kerülhet sor.

Ha tolmácsra vagy az iratok fordítására van szükség, rendszerint a feleknek, nem pedig a bíróságnak kell a költségeket viselniük.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A bíróságra vonatkozó szabályozás a különböző eljárásokban az iratok széles körének alkalmazását írja elő.

A felsőbbbíróság előtt a legtöbb per (például személyi sérülés, halál, család, vagyoni kár stb. miatti kártérítési követelés esetében) idézéssel kezdődik, amelyet a Central Office (Központi Iroda) és a Chancery Office (Kancelláriai Iroda) nevében a Front of House Office (Ügyfélszolgálati Iroda) bocsát ki. Az idézést illetékbélyeggel látják el és lepecsételik, a hivatal pedig megőrzi ezt az iratot, továbbá a lepecsételt, illetékbélyeggel ellátott eredeti példányt a szükséges számú lepecsételt példánnyal együtt visszaküldi.

Az idézést általános záradékkal (a követelés és a kért jogorvoslat jellegének rövid leírásával) vagy különös záradékkal (a követelés teljes körű bemutatásával) láthatják el.

A megyei bíróság előtt a legtöbb per magánjogi idézés (civil bill) útján indul. A magánjogi idézésnek tartalmaznia kell a felek teljes nevét és címét, valamint az illetékes közigazgatási bírósági körzetet. Az általános magánjogi idézésnek tartalmaznia kell a „21 napos költségeket”; ezek meghatározott költségek, ami azt jelenti, hogy ha az alperes a tartozást vagy a kártérítést, továbbá a 21 napos költségeket megfizeti, a per felfüggesztésre kerül. A követelés részleteit (köztük a releváns időpontokat és helyszíneket) a magánjogi idézés fogja magában foglalni.

Ha az ügye kis értékű követelés, akkor külön formanyomtatvány áll rendelkezésre, amely a [Észak-ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat weboldalán](#) érhető el.

A per előrehaladtával további iratok elkészítése válhat szükségessé. A bírósági személyzet ezen iratokkal kapcsolatban általános segítséget nyújthat, azonban, amint már fentebb említettük, nem nyújthatnak jogi tanácsadást, valamint nem tölthetik ki a formanyomtatványokat az Ön részére.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

Az illetékeket az idézés, a magánjogi idézés vagy a kis értékű követelés kiadásakor, valamint adott esetben a peres eljárás későbbi szakaszaiban kell megfizetni. A megfelelő formanyomtatványon rendszerint elhelyezik az illetékre vonatkozó elismervényt. A megyei bíróság szintjén ezt bármely bírósági hivatal elvégezheti.

Főszabály szerint a pervesztés fél viseli az összes költséget: a saját és ellenfelének a költségeit. A felsőbíróság esetében a költségeket az elvégzett munka alapján értékelik. A megyei bíróságokon a követelés értékéhez igazodva sávosan változnak a költségek. Ez segít előre jelezni a pereskedés várható költségét, azonban a megyei bíróságok hatáskörébe tartozó egyes ügyekben a bíró szabadon mérlegelheti a költségeket. Rendszerint az eljárás egyik fele javára ítélik meg a költségeket, illetve az egyik fél viseli azokat. Viselnie kell majd a követelésével kapcsolatban az eljárás során felmerülő költségeket (például a tanúk költségeit, az útiköltségeket, a szakértői költségeket). Ha azonban pernyertes lesz, kérheti e költségek megtérítését.

Vegye figyelembe, hogy a kis értékű követelésekkel kapcsolatos ügyekben a költségeket csak akkor ítélik meg, ha bizonyított van arra, hogy a felek egyike észszerűtlen magatartást tanúsított.

A határozatokat végrehajtó iroda (Enforcement of Judgments Office) felelős az Észak-Írországból hozott, pénz, javak és tulajdon visszaszerzésére vonatkozó polgári ítéletek végrehajtásáért, és segítséget nyújthat az Önt megillető összegek biztosítására irányuló törekvésekben, amennyiben pernyertes lesz, és a másik fél észszerű időn belül nem fizet. A határozatokat végrehajtó iroda (Enforcement of Judgments Office) szolgáltatásai illeték fejében vehetők igénybe. A határozatokat végrehajtó irodával kapcsolatos további információk az Észak-Írországi Bírósági és Törvényszéki Szolgálat weboldalán és A határozatok végrehajtására vonatkozó eljárások című tájékoztatóban találhatók.

Az ügyvédi díjakkal kapcsolatos megállapodások az ügyvédre és az ügyfélre tartoznak. Néhány esetben ütemezett kifizetés válhat szükségessé. Más esetekben a díjak teljes egészében az eljárás befejezésekor fizethetők.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Észak-Írországból jogszabályon alapuló rendszer vonatkozik a jogi költségek állami megtérítésére (költségmentesség rendszere).

Bizonyos eljárások azonban ki vannak zárva a rendszerből (például a rágalalmazás), valamint az anyagi helyzet és a rászorultság vizsgálatára is sor kerül.

A költségmentesség nem vonatkozik a megítélését megelőzően felmerült költségekre.

A költségmentesség rendszerével kapcsolatos további tájékoztatás a Költségmentesség oldalakon és az Észak-Ír Jogászegylet weboldalán található.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kis értékű követelésre vonatkozó keresetlevél, magánjogi idézés vagy idézés az elévülés szempontjából jelöli az eljárás megkezdését.

Ha jogszabály formanyomtatványt ír elő, bármely, a pertárgyat nem érintő, és nem félrevezető eltérés nem fogja érvényteleníteni a formanyomtatványt, és a hiba módosítással orvosolható.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbe bocsátkozás határidejéről)?

A peres eljárásra különböző határidők vonatkoznak, és bár a bírósági személyzet megválaszolhatja bizonyos kérdéseket, nem fogják a per egyes szakaszait nyomon követni.

A felsőbíróságon a felperesnek a beadványok lezárultát követő 6 héten belül, vagy a bíróság által engedélyezett egyéb határidőn belül kell a tárgyalás kitűzését kérnie, és az illetéket a tárgyalás kitűzésének kérésékor kell megfizetni. A felperes a tárgyalás kitűzésére vonatkozó kérésről köteles a perben részes további feleket értesíteni. A tárgyalásra való készen állásra vonatkozó igazolást (certificate of readiness) a személyi sérülésekkel és orvosi műhibákkal kapcsolatos perekben a tárgyalás vagy felülvizsgálat időpontjának megadása előtt kell benyújtani.

Ha perbe bocsátkozásról szóló okirat (memorandum of appearance) benyújtására, illetve kézbesítésére nem kerül sor, vagy az alperes nem terjeszt elő érdemi védekezést, a felperes közigazgatási eljárás útján biztosíthatja az ítéletet (ugyanakkor a kártérítés meghatározásához nem szükséges a Master [bírósági hivatalnok] előtt megjelennie).

A megyei bíróság előtt a felperesnek tárgyalásra való készen állásra vonatkozó igazolást kell benyújtania, ha az alperes védekezési szándékát tartalmazó iratot nem kézbesített. Ha az igazolást 6 hónapon belül nem nyújtják be, a felek kötelesek a bíró előtt megjelenni, aki utasításokat adhat az eljárás jövőbeli folytatására. Ha védekezési szándékot tartalmazó irat kézbesítésére nem kerül sor, a felperes közigazgatási eljárás útján biztosíthatja az ítéletet (ugyanakkor a kártérítés meghatározásához nem szükséges a körzeti bíró előtt megjelennie).

A kis értékű követelésekkel kapcsolatos perben az alperesnek rögzített határidő (return date) áll rendelkezésre ahhoz, hogy válaszoljon a követelésre, amely rendszerint attól a naptól számított 21 nap, hogy a bírósági hivatal megkapta a kereseti kérelmet. Ha az alperes ellentmondást (Notice of Dispute) terjeszt elő, akkor a per a bíró elé kerül tárgyalásra. Ha nem érkezik ellentmondás, a felperes közigazgatási eljárás útján is beszerezheti a határozatot (ugyanakkor a kártérítés összegének meghatározásához szükséges lehet a bíró előtti megjelenés).

Kapcsolódó linkek

 [Észak-Ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat \(Northern Ireland Courts and Tribunals Service\)](#)

 [Észak-Írországi Jogi Szolgálat Hivatala \(Northern Ireland Legal Services Agency\)](#)

Utolsó frissítés: 27/09/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Skócia

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Végző esetben forduljon csak bírósághoz. Először fontolja meg az ügy rendezésének egyéb módjait. Például, ha pénzzel tartoznak Önnek, írhat levelet az adósnak, amelyben közli a tartozás összegét, jogcímét, és a pénz visszaszerzése érdekében már megtett lépéseket. A levélben figyelmeztetheti az adóst arra, hogy ha a javasolt időpontig nem fizet, akkor bírósági eljárást fog kezdeményezni. Alternatív vitarendezést is fontolóra vehet. További tájékoztatásért lásd az alternatív vitarendezésre vonatkozó tájékoztatót.

2 Van határideje a perindításnak?

A skót jogban vannak olyan határidők, illetve elévülési határidők, amelyeken belül a pert meg kell indítani. E határidőket a határidő lejártához fűződő jogvesztés és az elévülés jogintézménye határozza meg. A vonatkozó határidők az adott törvénytől függenek. Ügyvéd vagy a Polgári Tanácsadó Iroda (Citizens Advice Bureau) segítségét kérve megtudhatja, hogy az Ön által előterjeszteni kívánt adott keresetre vonatkozik-e konkrét határidő.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Az uniós jog külön szabályokat tartalmaz azon tagállam meghatározására, amelyben a követelést elő kell terjeszteni.

Az arra vonatkozó általános információkat, hogy Skóciában melyik bíróság rendelkezik hatáskörrel adott típusú ügy elbírálására, a következő tájékoztató tartalmazza: „[Joghatóság](#)”.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Az arra vonatkozó általános információkat, hogy Skóciában melyik bíróság rendelkezik hatáskörrel adott típusú ügy elbírálására, a következő tájékoztató tartalmazza: „[Joghatóság](#)”.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Az arra vonatkozó általános információkat, hogy Skóciában melyik bíróság rendelkezik hatáskörrel adott típusú ügy elbírálására, a következő tájékoztató tartalmazza: „[Joghatóság](#)”.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A skót polgári bíróságok előtt nem kötelező a jogi képviselet.

A jogi képviselet nélkül megjelenő személy a „peres fél”. A Court Session (legfelsőbb polgári bíróság) külön iránymutatást nyújt a peres felek számára: [Iránymutatás peres feleknek](#).

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

Elsőként a bíróság adminisztratív személyzetével vegye fel a kapcsolatot. A bírósággal írásban, telefonon vagy személyesen is kapcsolatba léphet. Ha írásban fordul a bírósághoz, akkor 10 munkanapon belül írásban vagy telefonon fognak válaszolni.

Az ügyfélfogadási időkkal és elérhetőségekkel kapcsolatos információk a [Skót Bírósági és Törvényszéki Szolgálat honlapjának bíróságok helyszíné oldalán](#) találhatók meg.

A Skót Bírósági és Törvényszéki Szolgálat a hatékony és udvarias szolgáltatás bíróságokat igénybe vevők részére történő nyújtása melletti zökkenőmentes bírósági működéshez szükséges adminisztratív, technikai és szervezési szolgáltatások ellátására megfelelően képzett személyzettel rendelkezik. Ezzel összefüggésben a [Skót Bírósági és Törvényszéki Szolgálat](#) honlapján megtalálható a bíróságokat igénybe vevőkre vonatkozó szabályzat.

A skót bíróságok személyzete nem rendelkezik jogi végzettséggel és ezért nem tudnak az Ön részére jogi tanácsadást nyújtani. Amennyiben jogi tanácsadásra van szüksége, a Skót Jogászegylet (Law Society of Scotland) meg tudja adni a lakóhelyén tevékenykedő ügyvédek (solicitor) elérhetőségeit, valamint a Skóciai Költségmentességi Bizottság (Scottish Legal Aid Board) tájékoztatást adhat arról, hogy jogosult-e költségmentességre.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A keresetlevelet angolul kell megfogalmazni. Az eljárás nyelve angol, kérelem esetén pedig tolmácsok vehetők igénybe. A tolmácsok díját a per felei fizetik.

A perindításhoz szükséges formanyomtatványokat a bíróságra személyesen kell elvinni vagy postai úton kell elküldeni.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

Főszabály szerint a követelés előterjesztéséhez formanyomtatványt kell kitölteni. A bíróság egyes típusaira vonatkozó bírósági szabályok határozzák meg az adott bíróságon való perindításhoz szükséges formanyomtatványt.

Az egyes bíróságokra vonatkozó további információkért lásd a Skót Bírósági és Törvényszéki Szolgálat honlapját: [Skót Bírósági és Törvényszéki Szolgálat](#).

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

Rendszerint az eljárás megindításakor kell a bírósági illetéket megfizetni. Az illetékek az előterjesztett kereset típusának és azon bíróságnak megfelelően változnak, amely előtt a keresetet benyújtják. Az illetékeket másodlagos jog (illetékekről szóló rendeletek) határozza meg, és azokat rendszeresen frissítik az illetékekről szóló rendeletek módosításaival. A legaktuálisabb illetékek tekintetében lásd a [Skót Bírósági és Törvényszéki Szolgálat](#) honlapját.

Bizonyos körülmények között mentesülhet a bírósági illeték megfizetése alól. E körülmények tekintetében lásd szintén a Skót Bírósági és Törvényszéki Szolgálat honlapját.

A bírósághoz fordulásért illetéket kell fizetni, azonban további kiadások is felmerülhetnek. Rendszerint a vesztes fél köteles a pernyertes fél bírósági költségeit és egyéb kiadásait, valamint a saját költségeit és kiadásait megfizetni. Egyes esetekben a bíróság bizonyos mozgástérrel rendelkezik annak meghatározásában, hogy mekkora összegeket kell a pereszes félnek fizetnie. Adott esetben a pernyertes félnek továbbra is meg kell térítenie saját szemtanúinak vagy szakértőinek a költségeit.

Az ügyvédi díjakat rendszerint az ügy lezárultával kell fizetni. Az Ön pernyertessége esetén a bíróság arra kötelezheti az alperest, hogy részben vagy egészben fizesse meg az Önnek felmerült ügyvédi díjakat. Arról sem szabad megfeledkeznie, hogy bár a bíróság Önnek kedvező ítéletet hozhat (azaz arra kötelezi az alperest, hogy fizessen Önnek), a bíróság nem fog automatikusan lépéseket tenni annak érdekében, hogy az összeget meg is kapja. Ha az alperes nem fizet, kérnie kell a bíróságtól, hogy („az Ön javára szóló ítélet végrehajtása érdekében”) tegyen lépéseket, amelyért további díjat kell fizetnie. Az ítéletek végrehajtásával kapcsolatban további információkat számos tájékoztatóban találhat meg: [Ítéletek végrehajtására vonatkozó tájékoztatók](#).

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

A polgári jogi ügyekben a költségmentesség különböző típusai állnak rendelkezésre. A költségmentesség típusa és az arra való jogosultság számos tényezőtől – így a kereset típusától, valamint a felperes jövedelmétől – függ. További információk a [Skóciai Költségmentességi Bizottság \(Scottish Legal Aid Board\)](#) honlapján találhatók.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A per akkor indul, ha a felperes az alperes részére kézbesíti a formanyomtatványt, keresetlevelet, idézést vagy kérelmet. A kézbesítést rendszerint a posta végzi, azonban azt a körzeti bírósági hivatalnok (Sheriff Officer) vagy a bírósági kézbesítő (Messenger-at-arms) is elvégezheti.

Ha a formanyomtatványt, keresetlevelet, idézést vagy kérelmet a körzeti bírósági hivatalvezető (Sheriff Clerk) előtt jóváhagyás érdekében bemutatják (vagy Court of Session [legfelsőbb polgári bíróság] esetében lepecsételés érdekében a bírósági hivatalnak mutatják be), az adminisztratív személyzet ellenőrizni fogja az iratot annak érdekében, hogy meggyőződjön arról, hogy tartalmazza-e a szükséges adatokat. A adminisztratív személyzet az ügy érdemét illetően nem ad jogi tanácsot. A kereset benyújtását követően a bíróság még dönthet úgy, hogy a keresetet nem megfelelően terjesztették elő.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbebocsátkozás határidejéről)?

Az alperes részére kézbesített iratok tájékoztatást adnak az alperes részére arról, hogy milyen védekezést terjesszen elő, ezt milyen határidőn belül tegye meg, valamint, hogy mikor fog az ügy következő tárgyalására sor kerülni.

A Skót Bírósági és Törvényszéki Szolgálat törekszik arra, hogy valamennyi tárgyalást a lehető leghamarabb kitűzze. A polgári ügyekben az a cél, hogy a bizonyítékokra vonatkozó meghallgatásra attól az időponttól számított 12 héten kerüljön sor, amikor a bíróság engedélyezte a bizonyítéokra vonatkozó meghallgatást.

Kapcsolódó linkek

[Skót Bírósági és Törvényszéki Szolgálat](#)

[Skóciai Költségmentességi Bizottság \(Scottish Legal Aid Board\)](#)

[Skót Jogászegylet \(Law Society of Scotland\)](#) (ügyvédek, köztük a kibővített meghallgatási joggal rendelkező ügyvédek)

[Ügyvédi Kamara \(Faculty of Advocates\)](#) (tanácsadó)

Utolsó frissítés: 24/09/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni? - Gibraltár

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Végző esetben indítson csak keresetet a bíróság előtt. Először fontolja meg az ügy rendezésének egyéb módjait. Például, ha pénzzel tartoznak Önnek, írhat levelet az adósnak, amelyben közli a tartozás összegét, jogcímét, és a pénz visszaszerzése érdekében már megtett lépéseket. A levélben figyelmeztethetné az adóst arra, hogy ha a javasolt időpontig nem fizet, akkor bírósági eljárást fog kezdeményezni.

Ha másképp nem tudnak egyezsége jutni, dönthet úgy, hogy keresetlevelet terjeszt elő. Amennyiben keresetével szemben védekezést nyújtanak be, az eljárás háromféleképpen folytatódhat. A Supreme Court (Legfelsőbb Bíróság) kis értékű követelésekre vonatkozó hatásköre arra szolgál, hogy a kisebb (főszabály szerint 10 000 GBP vagy kisebb) értékű követeléseket gyorsan, olcsón és könnyen igénybe vehető módon bírálják el. Nagyobb értékű követelések tekintetében a Legfelsőbb Bíróság két másik eljárást alkalmaz. A gyorsított eljárásrend (fast track) rendszerint olyan perekre vonatkozik, amelyekben a vitatott összeg meghaladja a 10 000 GBP-t, de nem éri el a 15 000 GBP-t, amelyekben az iratokat csak korlátozott körben kell az alperessel megosztani, valamint amelyekben legfeljebb mintegy 30 hét szükséges a tárgyalás előkészítéséhez. Az összes egyéb ügy a többvonalú eljárásrend (multi track) eljárás alá tartozik.

A „peres felek” (bírósági eljárásban részt vevő személyek) többsége úgy dönt, hogy a kis értékű eljárásban saját maga nevében jár el.

Az alábbi tájékoztatás ugyan segítséget nyújthat annak eldöntésében, hogy miként tudja legjobban a jogvitáját rendezni, azonban csak átfogó képet fog arról adni, hogy mi történhet. Nem ad teljes körű magyarázatot a bírósági szabályok, költségek és eljárások tekintetében, amelyek a különböző típusú követeléseket különbözőképpen befolyásolhatják. Vegye figyelembe, hogy még abban az esetben is, ha pernyertes lesz, a bíróság nem tudja biztosítani, hogy meg fogja kapni az Önt megillető összeget.

2 Van határideje a perindításnak?

Vannak határidők, illetve elévülési idők, amelyeken belül a pert meg kell indítani. Az általános elévülési idő a releváns időponttól, például a szerződésszegés, a kár bekövetkezésének vagy néhány esetben a kár észlelésének időpontjától számított hat év. Egyéb elévülési idő vonatkozik a rágalmazásra (egy év) vagy az orvosi műhibára, illetve a személyi sérülésre (három év). Az elévülési idők megtalálhatók [a perindításról szóló 1960. évi törvényben \(Limitation Act 1960\)](#). A határidők kérdése ügyvéd vagy Citizens Advice Bureau (Polgári Tanácsadó Iroda) segítségével tisztázható.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Az uniós jog külön szabályokat tartalmaz annak meghatározására, hogy melyik tagállamban kell a követelést előterjeszteni. További információk a „[Joghatóság](#)” oldalon találhatók meg.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Gibraltáron csak egy bírósági épület van. A Gibraltári Bírósági Szolgálat (Gibraltar Courts Service) címe: 277 Main Street, Gibraltar.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Gibraltáron csak egy bírósági épület van. A Gibraltári Bírósági Szolgálat (Gibraltar Courts Service) címe: 277 Main Street, Gibraltar.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Senki nem köteles ügyvéd tanácsát kérni, illetve nem kötelező az ügyvédi képviselőt. Magánszemély személyesen is előterjeszthet követelést. Ez az érintett személy döntésétől függ.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A keresetet a Supreme Court of Gibraltárnál (277 Main Street, Gibraltar) „nyújthat be” vagy indíthat.

A Supreme Court Registry (Legfelsőbb Bíróság Hivatala) ügyfélfogadási ideje hétfőtől csütörtökig 9.30-tól 16.00-ig, péntekenként pedig 9.30-tól 15.45-ig tart (a nyári hónapokra rövidebb nyitvatartási idő vonatkozik). A hivatal rendelkezik egy ügyfélkapcsolati irodával, ahol a bírósági személyzet átveszi a kereseteket, és tájékoztatást nyújt a bírósági eljárásokról. A bírósági személyzet nem nyújthat jogi tanácsadást. (Elmondhatják Önnek, hogy kérelmezhet-e költségmentességet.)

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A keresetlevelet írásban, angol nyelven kell megfogalmazni, és a bírósági eljárás angol nyelven folyik, szükség esetén tolmácsok bevonásával. Főszabály szerint a keresetlevelet személyesen kell a gibraltári Legfelsőbb Bíróság Hivatalához (Registry of the Supreme Court of Gibraltar) benyújtani.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

Főszabály szerint a követelés előterjesztéséhez keresetlevél formanyomtatványt (N1 formanyomtatvány) kell kitölteni. A gibraltári Legfelsőbb Bíróság Hivatalának (Registry of the Supreme Court of Gibraltar) személyzete segítséget nyújthat Önnek a formanyomtatvány másolatainak beszerzésében. A Legfelsőbb Bíróság Hivatalának (Supreme Court Registry) személyzete a 277 Main Street, Gibraltar címen vagy telefonon (+350 200 75608) érhető el. E formanyomtatvány útmutató megjegyzéseket tartalmaz a felperes és az alperes (az a személy, cég vagy társaság, akivel, illetve amellyel szemben a keresetet előterjesztették) számára. A bírósági személyzet segíthet a formanyomtatvány kitöltésében. Az útmutató megjegyzések részletes tájékoztatást ad azokról az adatokról, amelyeket meg kell adnia a követelésében. A formanyomtatvány kitöltését követően készítsen egy példányt magának, egyet a bíróság, egyet-egyet pedig minden egyes perelt alperes számára. Azt követően, hogy a Legfelsőbb Bíróság Hivatala (Supreme Court Registry) befogadja a keresetlevelet, azt visszaküldik Önnek annak érdekében, hogy Ön az egyes alperesek részére másolatot küldhessen. Az alperesnek a kézbesítési igazolás formanyomtatványát (Acknowledgement of Service Form) és a válaszlépés-csomagot (Response Pack) is el kell küldeni.

Számos egyéb formanyomtatvány áll rendelkezésre más típusú eljárás alkalmazásához, valamint a követelés későbbi szakaszaihoz.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A követelés előterjesztéséhez rendszerint illetéket kell fizetnie. Az illeték mértéke az Ön által követelt összegtől függ. Ha az alperes nem fizet az Ön javára szóló ítéletet követően, vagy azt állítja, hogy a pénzösszeg nem jár, és követelése „peres” ügyként (jogvitaként) folytatódik, további illetéket fizethet.

Pernyertessége esetében az illetékek hozzáadódnak az alperes által Önnek fizetendő összeghez.

További kiadások is felmerülhetnek. Ha az alperes ellentmond a követelésének, tanúkra lehet szüksége annak érdekében, hogy előadja a bíróság számára, hogy mi történt. Adott esetben meg kell térítenie a bíróság székhelyére való oda- és visszaút kapcsán felmerülő utazási költségeiket, valamint az e napra eső jövedelemkiesést. Pernyertessége esetében azonban a bíróság kötelezheti az alperest e költségek megtérítésére.

Adott esetben szakértőtől, például orvostól, szerelőtől vagy földmérőtől kell bizonyítékot szereznie. Adott esetben kérnie kell e szakértőt, hogy jelenjen meg a bírósági tárgyaláson azért, hogy Ön érdekében nyújtson be bizonyítékot. Viselnie kell majd a szakértők kiadásait és díjait, azonban pernyertessége esetén a bíróság ezek megfizetésére kötelezheti az alperest.

A tanúskodás, a szakértők és jogi tanácsadás költségei tekintetében követelhető összeg a kis értékű követelések eljárása esetében korlátozott.

Az ügyvédi díjakat rendszerint az ügy lezárultával kell fizetni, ez azonban az ügyvéd és az Ön közötti megállapodás tárgyát képezi. Pernyertessége esetén a bíróság kötelezheti az alperest, hogy részben vagy egészben térítse meg az ügyvédi díjait. Amennyiben azonban ügyvéd (solicitor) képviseli, és követelése nem haladja meg a 10 000 GBP-t, rendszerint még pernyertessége esetén is Önnek kell fizetnie a jogtanácsos díját. Arról sem szabad megfeledkezni, hogy bár a bíróság Önnek kedvező ítéletet hozhat (azaz arra kötelezi az alperest, hogy fizessen Önnek), a bíróság nem fog automatikusan lépéseket tenni annak érdekében, hogy az összeget meg is kapja. Ha az alperes nem fizet, kérnie kell a bíróságtól, hogy („az Ön javára szóló ítélet végrehajtása érdekében”) tegyen lépéseket, amelyért további díjat kell fizetnie.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Gibraltáron a polgári ügyekben a költségmentesség neve „legal assistance”. A költségmentességre való jogosultság számos tényezőtől függ. További tájékoztatást a Legfelsőbb Bíróság Hivatalától (Supreme Court Registry) (277 Main Street, Gibraltar, telefonszám: [+350] 200 75608) lehet kapni.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

Az eljárás kezdetének napja az a nap, amikor a bíróság befogadja a keresetet. A bíróság a kereset befogadásának napját dátumbélyegzővel rögzíti. Ha a keresetet befogadták, a Legfelsőbb Bíróság Hivatala (Supreme Court Registry) az eljárás megindításáról szóló értesítést (Notice of Issue) ad át, amely tartalmazza az eljárás megindításának időpontjára vonatkozó adatokat.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

Az eljárás megindításáról szóló értesítés, amelyet a Legfelsőbb Bíróság Hivatala (Supreme Court Registry) a keresetlevél befogadását követően fog Önnek átadni, tájékoztatást ad azokról a határidőkről, amelyeken belül az alperesnek védekezést kell előterjesztenie. Ha e határidőn belül az alperes egészben vagy részben vitatja a követelést, e védekezés egy másolatát elküldik Önnek a védekezés előterjesztéséről szóló értesítéssel (Notice of Defence) és ügyelosztási kérdőívvel (Allocation Questionnaire) együtt. Az értesítést és a kérdőívet az alperes részére is elküldik. A kérdőívet annak kitöltését követően a bírónak annak eldöntéséhez veszi figyelembe, hogy a három eljárásrend (kis értékű, gyorsított, többvonalú) közül melyikbe sorolja be az ügyet. Azt követően, hogy a bíró döntést hozott az ügy eljárás szerinti besorolásáról, besorolásról való értesítést (Notice of Allocation) fog Önnek és a többi félnek küldeni. Ha az alperes a meghatározott határidőn belül nem terjeszt elő védekezést a keresetlevéllel szemben, kérheti a bíróságtól, hogy „mulasztási” ítéletet hozzon (azaz olyan határozatot, amely szerint az alperesnek azért kell az összeget az Ön részére megfizetni, mert nem érkezett válasz). Ha az alperes a tartozás teljes összegét elismeri, kérheti a bíróságtól az ítélet meghozatalát. Ezeket az ítélethozatalra irányuló kérelmeket az eljárás megindításáról szóló értesítésbe kell foglalni, amelyet az eljárás megindításakor adnak át Önnek. Ezen értesítés szerint, ha e kérelmet az alperes részére a védekezés előterjesztésére nyitva álló határidő lejártától számított hat hónapon belül nem nyújtják be, eljárását „felfüggesztik” (azaz leállítják vagy megakasztják). Az egyetlen lépés, amelyet megtehet, hogy a bírótól a felfüggesztés megszüntetését kéri.

Utolsó frissítés: 23/09/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.